

รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อ
พัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ฉัตรวิไล สุรินทร์ชมพู

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อ
พัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษาดุขฎิบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

วิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ใน
สถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม"

ของ ฉัตรวิไล สุรินทร์ชมพู

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรณศรี)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทร์ศิลา)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรุประชีวิน)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(ดร.สทิธร เขาวนชัย)

อนุมัติ

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล มุณีสว่าง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม
ผู้วิจัย	ฉัตรวิไล สุรินทร์ชมพู
ประธานที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ กศ.ด. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัย นเรศวร, 2564
คำสำคัญ	การบริหารหลักสูตร, ปฐมวัย, พัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม วิธิดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การศึกษาองค์ประกอบและแนวการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม จากการวิเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน และการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี จำนวน 3 โรงเรียน โดยการเลือกแบบเจาะจง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา 2) การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา 3) การประเมินรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 100 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า

รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารหลักสูตร องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารหลักสูตร องค์ประกอบที่ 3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดทฤษฎีปัญหาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม และองค์ประกอบที่ 4 ประสิทธิภาพการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม และผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

Title	A MODEL OF CHILDHOOD CURRICULUM MANAGEMENT FOR LEARNING EXPERIENCE PROVISION IN SCHOOL TO DEVELOP THE HOLISTIC STUDENT
Author	CHATWILAI SURINCHOMPOO
Advisor	Associate Professor Jitima Wannasri, Ph.D.
Academic Paper	Ed.D. Dissertation in Educational Administration - (Type 2.1), Naresuan University, 2021
Keywords	Curriculum Management, Early Childhood, Holistic Student Development

ABSTRACT

The objective of this research was to develop a model of early childhood curriculum management with learning experience in order to develop holistic student in school. The research procedure followed 3 steps; 1) studying the components and guidelines of the model of early childhood curriculum management with learning experience in order to develop holistic student in school using analysis, the documents and interviewing 12 experts and 3 school administrators of which with best practice, by purposive sampling. The data was analyzed by content analysis. 2) establishing and verifying the model by 9 experts and data analyzed by content analysis. 3) evaluating the model, the sample consisted of 100 school administrators and through multi-stage sampling. The data was analyzed by percentage, mean, and standard deviation.

The study revealed that the model of early childhood curriculum management with learning experience in order to develop holistic student in school consisted of 4 components; 1) curriculum management factors 2) curriculum management process 3) learning experience provision process follow multiple intelligences theory and 4) the effectiveness of holistic student development. The

propriety and feasibility of a model were at a high level, and the utility of a model was at a highest level.

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรณศรี ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้สละเวลาอันมีค่ามาเป็นທີ່ปรึกษา พร้อมทั้งให้คำแนะนำเป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ประกอบไปด้วย กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทร์ศิลา รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรุประชีวิน และดร.สิทธิพร เขาวนชัย ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์และทรงคุณค่า

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.รัศมี ตันเจริญ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรีย์ ร่วมคิด อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ดร.จินตนา สุขสำราญ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรศิษฐ์ ศรีบุรินทร์ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบข้อมูล และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรการศึกษาศาสตร์ ปฐมวัย ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้อำนวยการโรงเรียน และคุณครูปฐมวัยผู้ให้ข้อมูลของโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย โดยให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวก แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูลในโรงเรียน

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณ นายบุรฉัตร สุรินทร์ชมพู นางวิจิตรา สุรินทร์ชมพู ญาติพี่น้อง ลูกศิษย์สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย และนายปัจฉิมพงศ์ ล่อดงบัง ครอบครัวของผู้วิจัยที่ให้ความสนใจและให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงจะมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของการบริหารหลักสูตรการศึกษาศาสตร์ ปฐมวัย

ฉัตรวิไล สุรินทร์ชมพู

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
ประกาศคุุณุปการ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ประโยชน์จากการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา.....	16
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร.....	29
แนวคิดการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม.....	39
แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีพหุปัญญา.....	51
แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัย.....	66

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ.....	67
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	69
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	76
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	77
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย	78
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์.....	86
ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์	89
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	93
ตอนที่ 1 ผลศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย	94
ตอนที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย	127
ตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย	165
บทที่ 5 บทสรุป.....	173
สรุปผลการวิจัย.....	176
อภิปรายผลการวิจัย.....	179
ข้อเสนอแนะ	184
บรรณานุกรม.....	186
ภาคผนวก.....	201
ประวัติผู้วิจัย	317

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงผลการสังเคราะห์กระบวนการบริหารตามแนวคิดของนักการศึกษา	22
ตาราง 2 แสดงผลการสังเคราะห์กระบวนการบริหารเชิงระบบตามแนวคิด	27
ตาราง 3 แสดงผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตรตามแนวคิด	33
ตาราง 4 แสดงลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถทางพหุปัญญา.....	54
ตาราง 5 แสดงลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถทางพหุปัญญา.....	57
ตาราง 6 แสดงกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา.....	59
ตาราง 7 แสดงการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา	61
ตาราง 8 แสดงวัน เวลา และสถานที่การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ	82
ตาราง 9 แสดงวัน เวลา และสถานที่การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสถานศึกษา	86
ตาราง 10 แสดงวัน เวลา และสถานที่การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ	89
ตาราง 11 แสดงสัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล	90
ตาราง 12 แสดงผลการศึกษาแนวทางการบริหารฯ โดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ	96
ตาราง 13 แสดงผลการศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย	104
ตาราง 14 แสดงการสังเคราะห์แนวการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย.....	112
ตาราง 15 แสดงผลการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบฯ	139
ตาราง 16 แสดงสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน	166
ตาราง 17 แสดงระดับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ฯ โดยภาพรวม.....	167
ตาราง 18 แสดงระดับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ฯ องค์ประกอบที่ 1.....	168
ตาราง 19 แสดงระดับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ฯ องค์ประกอบที่ 2.....	169

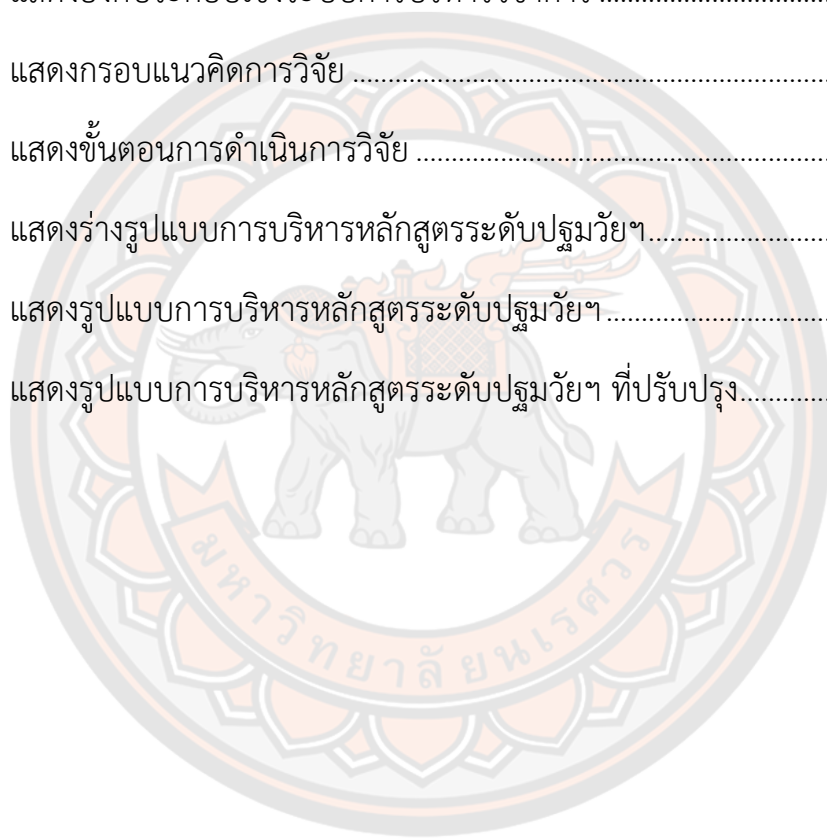
ตาราง 20 แสดงระดับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ฯ องค์ประกอบที่ 3..... 170

ตาราง 21 แสดงระดับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ฯ องค์ประกอบที่ 4..... 171

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 แสดงวงจร PDCA ก้กับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	18
ภาพ 2 แสดงกระบวนการบริหารตามวงจร Deming.....	19
ภาพ 3 แสดงองค์ประกอบเชิงระบบการบริหารวิชาการ	25
ภาพ 4 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย	76
ภาพ 5 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	77
ภาพ 6 แสดงร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยฯ.....	129
ภาพ 7 แสดงรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยฯ.....	164
ภาพ 8 แสดงรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยฯ ที่ปรับปรุง.....	177

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคปัจจุบันเกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างมากและรวดเร็ว ซึ่งส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ เกิดความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นทางด้านวิทยาศาสตร์และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ที่ทำให้แต่ละประเทศไม่สามารถอยู่ได้โดยลำพัง ต้องอาศัยความร่วมมือซึ่งกันและกัน เพื่อเรียนรู้ ที่จะปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญกับวิกฤตการณ์ในยุคกระแส โลกาภิวัตน์ที่จะเกิดขึ้น และปัจจัยสำคัญในการเผชิญความเปลี่ยนแปลงคือ “คุณภาพของคน” เพราะคนเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนให้สังคมรู้เท่าทันต่อความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) กล่าวว่า “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย การพัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติ ที่ดีรับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรม คุณธรรม โดยพัฒนาคนทุกช่วงวัยและเตรียมความพร้อมเข้าสู่ สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ รวมถึงการสร้างคนให้ใช้ประโยชน์ และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูล อนุรักษ์ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี, 2560, น. 4) จึงกล่าวได้ว่า คุณภาพ ของคนนั้น เป็นหัวใจของการพัฒนา และเป็นปัจจัยหลักของการพัฒนาคุณภาพของคน คือ “การจัดการศึกษา”

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่จำเป็น และมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปฏิรูป โดยมี เป้าหมายจะพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ระบบการศึกษาสามารถตอบสนองความต้องการทาง เศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพัฒนาคุณภาพของคนจึงเป็น รากฐานของการพัฒนาชีวิต และพัฒนาประชากรให้มีความสามารถในการดำรงชีวิต ประกอบอาชีพ ได้อย่างมีความสุข และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง การแข่งขันของชาติในการเข้าสู่สังคมโลก สอดคล้อง กับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 กล่าวว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับ บุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศ เพื่อวางรากฐานการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนา และยกระดับคนในทุกมิติ และในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

ไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพในการแข่งขันและยืนหยัดบนเวทีโลก (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2561-2580, 2562, น. 30)

โรงเรียนจึงเป็นหน่วยบริการทางการศึกษาที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพของคน และควรเริ่มต้นจากการอบรมเลี้ยงดูตั้งแต่วัยเยาว์ ซึ่งเป็นวัยเริ่มแรกของชีวิต หรือที่เรียกว่า “เด็กปฐมวัย” สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 โดยมีเป้าหมายพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย ให้มีความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษา และมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตได้เต็มตามศักยภาพของเด็กทุกช่วงวัย ทั้งในการกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษา มาตรฐานการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ สื่อ แหล่งเรียนรู้ และการวัดประเมินผลของผู้เรียน ในทุกระดับการศึกษา ทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยการให้การศึกษาและการเรียนรู้ที่ครอบคลุมคนทุกช่วงวัย เพื่อสร้างและพัฒนาพลเมืองที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พ.ศ. 2560-2579, 2560, น. 108)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น. 2-4) กล่าวว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยตามปรัชญา วิสัยทัศน์ของหลักสูตรบนพื้นฐานความรู้ความเข้าใจในแนวคิดและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างเป็นองค์รวมสมดุลครบทุกด้าน ซึ่งตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผลรวมสุดท้าย คือ ผู้เรียนเกิดการพัฒนาที่เป็นองค์รวมสมดุลครบทุกด้านของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา สอดคล้องกับ กาญจนา คุณรังสีสมบูรณ์ (2560) ได้กล่าวว่า ปัจจุบันการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาลของสถานศึกษาแต่ละแห่ง แบ่งออกเป็น 2 ช่วงอายุ คือ เด็กที่อายุต่ำกว่า 3 ปี เมื่อเข้าสู่ระบบของสถานศึกษา กระบวนการเรียนรู้เน้นที่การอบรมเลี้ยงดูเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงดู และส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้ที่เหมาะสมเป็นรายบุคคล ช่วงอายุ 3-5 ปี กระบวนการเรียนรู้เน้นที่การอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาเพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาตามวัยและตามความสามารถแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 มาตราที่ 8 กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ต้องเป็นไปเพื่อเตรียมความพร้อมของเด็ก และต้องไม่เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการสอบแข่งขันระหว่างเด็กปฐมวัย (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2562, น. 30) นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวดที่ 4 มาตราที่ 22 บัญญัติว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, น. 9)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนยุคปัจจุบัน เกิดจากความคาดหวังของสังคม พ่อ แม่ ผู้ปกครองที่มีความต้องการให้ลูกอ่านออก เขียนได้ มีความสามารถทางภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี ตามกระแสนิยมในโลกยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งทำให้การจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนต่าง ๆ ดำเนินไปตามกระแสโลก และปัจจุบัน การจัดการศึกษาปฐมวัยจึงเผชิญกับปัญหา 4 วิฤติ คือ 1) เร่งรัดพัฒนาสมองเด็กมากเกินไป ด้วยการติวสอบเข้าระดับชั้นอนุบาล 2) ยัดเยียดให้เด็กเรียนหลายภาษา 3) การเลี้ยงดูแบบตามใจ มากเกินไป และ 4) เด็กติดเทคโนโลยี (สมาคมอนุบาลแห่งประเทศไทย, 2562) สอดคล้องกับรุ่ง แก้วแดง (2561) กล่าวว่า มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยยังวิฤติ เนื่องจากสถานการณ์ของประเทศไทยในช่วงเด็กเกิดน้อย สถานศึกษา คือ โรงเรียนเด็ก และให้เด็กมาอยู่รวมกันในห้องสี่เหลี่ยม ส่งผลกระทบในเรื่องความคิดเชิงสร้างสรรค์ของเด็กในอนาคต ดังนั้น บุคคลที่สำคัญที่สุด คือ พ่อแม่และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับจัดการศึกษาปฐมวัย โดยเฉพาะองค์กร หน่วยงาน นักวิชาการระดับนโยบายต่าง ๆ ที่มีบทบาทสำคัญไม่แพ้พ่อแม่ ผู้ปกครองควรไตร่ตรองและพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เป็นไปตามลำดับขั้นพัฒนาการที่สมวัย ดังที่กล่าวถึงสภาพปัญหาเบื้องต้นนั้น แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 67) ได้กล่าวถึง ปัญหาที่เกิดจากระบบการศึกษานั้น แบ่งเป็นกลุ่มเด็กเล็ก อายุ 0-3 ปี มีปัญหาพัฒนาการไม่สมวัยและพัฒนาการด้านภาษาล่าช้า ปัญหานี้ส่งผลต่อระดับสติปัญญา บุคลิกภาพ และความฉลาดทางอารมณ์ในระยะยาวส่วนกลุ่ม เด็กปฐมวัยช่วงอายุ 3-5 ปี พบว่า เด็กส่วนใหญ่จะอยู่ในสถานศึกษาปฐมวัยที่ยังมีปัญหาด้านคุณภาพ และมาตรฐาน เพราะปัจจุบันมีมาตรฐานที่หลากหลาย รวมถึงมีหลายภาคส่วนในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ทั้งกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอน และครูที่มีความแตกต่างด้านมาตรฐาน ซึ่งทำให้ส่งผลต่อพัฒนาการที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัยของเด็กปฐมวัย (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, 2558)

ปัจจุบันการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาลของสถานศึกษาแต่ละแห่ง มีความแตกต่างกัน คือ เริ่มต้นที่อายุต่างกัน โดยพื้นฐานนั้นเมื่อดูตามอายุของเด็ก หากเด็กอายุ 3 ขวบ เมื่อนำเข้าสู่ระบบของสถานศึกษา การเรียนการสอนควรเป็นเรื่องของการอบรมเลี้ยงดูเตรียมความพร้อม การฝึกระเบียบวินัย การฝึกเข้าสังคมต่าง ๆ เพื่อฝึกการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น ดังนั้น การฝึกพื้นฐานเหล่านี้ตั้งแต่เด็กก็จะติดตัวไปจนโต และหากเป็นการเรียนการสอนลักษณะเช่นนี้ ถือว่ามีความเหมาะสมตามพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 มาตราที่ 8 กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ต้องเป็นไปเพื่อเตรียมความพร้อมของเด็ก และต้องไม่เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการสอบแข่งขันระหว่างเด็กปฐมวัย (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2562, น. 30) นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวดที่ 4 มาตราที่ 22 บัญญัติว่า การจัดการศึกษาต้อง

ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, น. 9)

พัฒนาการของเด็กปฐมวัยแต่ละช่วงอายุ ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานที่หลากหลาย เด็กแต่ละคนมีการรับรู้และการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน จะมีพัฒนาการที่ช้าหรือเร็วมากกว่าระดับมาตรฐานก็ขึ้นอยู่กับความสามารถในการเรียนรู้ของแต่ละคน อย่างไรก็ตาม การพัฒนาเด็กต้องให้ครอบคลุมพัฒนาการรอบด้านดังที่แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560-2564 เน้นให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีเหมาะสมตามช่วงวัย ทั้งด้านสุขภาพกาย ใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ที่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยมีเป้าหมายการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวมครบทุกด้านของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ดังที่การจัดการศึกษาปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 ที่พัฒนาเด็กทั้งตัว (Whole child) กล่าวว่า การพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งตัวนั้น ต้องใส่ใจใน 5 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านปัญญา 2) ด้านความสามารถภาษา 3) ด้านอารมณ์ สังคม 4) ความสามารถด้านร่างกาย และ 5) ความสามารถด้านสุนทรียศาสตร์ (Janlengo, R.M., & Isenberg, P.J., n.d. อ้างถึงใน เบญจพร สมานมาก, 2554, น. 3) สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ Gardner (1983) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพเด็กโดยองค์รวมทุก ๆ ด้าน อย่างมีประสิทธิภาพหรือพัฒนาปัญญาที่หลากหลาย จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีปัญญา พบว่ามนุษย์ทุกคนมีความสามารถที่หลากหลาย มีปัญญาหลายด้านในตนเอง และแต่ละคนมีความสามารถหรือปัญญาที่โดดเด่นแสดงออกถึงความเชี่ยวชาญแตกต่างกัน แต่ปัญญาทุกด้านทำงานร่วมกันจึงมีผลทำให้มนุษย์สามารถคิดแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างมากมาย โดยมีองค์ประกอบดังนี้ ปัญญาด้านภาษา ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ปัญญาด้านมิติ ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ปัญญาด้านดนตรี ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง และปัญญาด้านธรรมชาติ (Gardner, 1999 อ้างถึงใน เยาวพา เตชะคุปต์, 2554, น. 18-21)

การจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยจึงควรตระหนักถึงความหลากหลายของความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กแต่ละช่วงวัยตามศักยภาพและพัฒนาการ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอย่างครบถ้วนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างเป็นองค์รวมบนพื้นฐานแนวคิดทฤษฎีปัญญา จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผ่านการเล่น ผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยอย่างเป็นองค์รวมให้มีความสมดุลทางปัญญาทั้ง 8 ด้าน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อแสดงถึงปัญญาของเด็กที่แตกต่างกัน แสดงถึงความสามารถของเด็กให้เป็นผู้รอบรู้ มีความสามารถหลาย ๆ ด้าน ตามความสามารถของเด็กปฐมวัยแต่ละบุคคล (จตุติกาญจน์ สังข์ยิ้ม, 2555, น. 2)

ดังนั้น การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหาร คือ บุคคลสำคัญในการจัดการบริหารงาน และการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ที่มีผลต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับ บวร เทศารินทร์ (2557) กล่าวว่า “ผู้บริหารสถานศึกษา” หัวหน้าสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ถือว่าเป็นกุญแจแห่งความสำเร็จ เพราะนอกจากจะปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของสถานศึกษาแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษายังเป็นจุดเชื่อมของนโยบายกับการปฏิบัติที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด ซึ่งแน่นอนว่า ผู้บริหารสถานศึกษานอกจากจะต้องมีคุณลักษณะที่ดี มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้นำครู และ บุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้ปกครองและชุมชนให้มาร่วมมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา ให้บรรลุผล

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย ที่จัดประสบการณ์ การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ ในการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน อย่างเป็นองค์รวมต่อไป

คำถามการวิจัย

1. การบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ควรมียุทธศาสตร์ประกอบและแนวทางเป็นอย่างไร
2. รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมควรเป็นอย่างไร
3. รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัด ประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและแนวทางบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์ การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ประโยชน์จากการวิจัย

การทำวิจัยครั้งนี้ ทำเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ดังนี้

1. ได้รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม
2. ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน
3. ได้แนวทางสำหรับครูปฐมวัยทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน นักวิชาการทางการศึกษาปฐมวัย และผู้ที่มีหน้าที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้หรืออบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย โดยใช้รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมที่สามารถนำไปใช้ในการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ตามขั้นตอนของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

แบ่งออกเป็น 3 ชั้นย่อย ดังนี้

ชั้นที่ 1.1 การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม จากเอกสาร และงานวิจัย

1. แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิจัย โดยการศึกษาหลักการ แนวคิด และสาระสำคัญที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร
- 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้
- 1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย
- 1.4 แนวคิดเกี่ยวกับพหุปัญญา

2. ประเด็นที่ศึกษา

องค์ประกอบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ขั้นที่ 1.2 การศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 12 คน ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิไว้ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล มีความรู้ มีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา และได้รับรางวัลการจัดประสบการณ์พัฒนาเด็กปฐมวัยในด้านต่าง ๆ หรือเป็นโรงเรียนอนุบาลต้นแบบ จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 2 เป็นครูผู้สอนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวุฒิทางการศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย มีความรู้ มีประสบการณ์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย และมีผลงานได้รับรางวัลด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 6 คน

กลุ่มที่ 3 เป็นอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการปฐมวัยและ/หรือผู้บริหารระดับนโยบาย การศึกษาระดับปฐมวัย จำนวน 3 คน

2. ประเด็นที่ศึกษา

แนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ขั้นที่ 1.3 การศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม จากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ประกอบด้วยโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 3 แห่ง ได้แก่

1.1 โรงเรียนวัดอมรินทราราม จังหวัดกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 โรงเรียนวิจิตรศึกษา จังหวัดพิจิตร สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

1.3 โรงเรียนอนุบาลเทศบาล 4 บ้านภู่ออบิด จังหวัดเลย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ประเด็นที่ศึกษา

แนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม เป็นการยกร่างและตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยแบ่งเป็น 2 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ดำเนินการดังนี้

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสม

ชั้นที่ 2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้รวมในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. แหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ได้แก่ กลุ่มที่ 1 เป็นอาจารย์ระดับอุดมศึกษาหรือนักวิชาการที่มีความรู้ในการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม จำนวน 2 คน กลุ่มที่ 2 เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์ หรือผู้บริหารระดับนโยบายการศึกษา จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 3 เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม จำนวน 4 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

1. แหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาระดับปฐมวัยและครูผู้สอนปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 100 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Sampling) จากการสุ่มจังหวัด สุ่มสังกัด และสุ่มสถานศึกษา จำนวน 50 แห่ง เก็บข้อมูลสถานศึกษาละ 2 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม หมายถึง องค์ประกอบและแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม เพื่อให้เกิดประสิทธิผลการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) ปัจจัยการบริหารหลักสูตร 2) กระบวนการบริหารหลักสูตร 3) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยบูรณาการ แนวคิดทฤษฎีเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม และ 4) ประสิทธิภาพการพัฒนานักเรียน อย่างเป็นองค์รวม

1.1 ปัจจัยการบริหารหลักสูตร หมายถึง ทรัพยากรและสิ่งสนับสนุนการบริหารหลักสูตรที่ส่งผลให้หลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ผู้บริหาร 2) ครู 3) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และ 4) บรรยากาศ และสภาพแวดล้อม

1.1.1 ผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณลักษณะ ความรู้และทักษะ เจตคติพฤติกรรมการปฏิบัติตนและมีแนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมให้การบริหารหลักสูตรส่งผลให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมประสบผลสำเร็จ

1.1.2 ครู หมายถึง ผู้สอนระดับปฐมวัยที่มีคุณลักษณะ ความรู้และทักษะ เจตคติ พฤติกรรม การปฏิบัติตนในการบริหารหลักสูตรที่จะส่งผลให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

1.1.3 สื่อ/แหล่งเรียนรู้ หมายถึง เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ หรือสิ่งที่เอื้ออำนวย ช่วยให้การจัดประสบการณ์ กิจกรรม ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย 1) สื่อ มีดังนี้ 1.1) ของเล่น 1.2) สื่อสำหรับเล่านิทาน และ 2) แหล่งเรียนรู้ มีดังนี้ 2.1) แหล่งเรียนรู้ภายในห้องเรียน และ 2.2) แหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน เพื่อช่วยส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนา นักเรียนอย่างเป็นองค์รวมประสบผลสำเร็จบรรลุ ตามจุดมุ่งหมายหลักสูตร

1.1.4 บรรยากาศและสภาพแวดล้อม หมายถึง การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ที่ประกอบด้วย 1) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2) สภาพแวดล้อมทางจิตภาพ และ 3) สภาพแวดล้อม ด้านสังคม ที่ส่งผลให้การบริหารหลักสูตรประสบความสำเร็จและเอื้อต่อการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายหลักสูตร

2. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หมายถึง หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี ที่เป็นแนวทางการจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ เพื่อให้สถานศึกษาหรือสถานพัฒนา เด็กปฐมวัยใช้เป็นแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้มาตรฐานตามจุดมุ่งหมาย หลักสูตรการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม และเต็มตามศักยภาพ

3. เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กที่มีอายุระหว่าง 3-6 ปีและกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาล ปีที่ 1-3 ของโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. กระบวนการบริหารหลักสูตร หมายถึง การดำเนินงานตามลำดับขั้นตอนของการบริหาร หลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมในสถานศึกษา มีลำดับขั้นตอนการดำเนินงาน 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) การกำหนด จุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร 3) การกำหนดสาระและประสบการณ์ที่ส่งเสริมหุปัญญา 4) แนวทาง การจัดประสบการณ์ 5) แนวทางการประเมินผู้เรียน และ 6) การประเมินหลักสูตร

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน หมายถึง วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานร่วมกันระหว่าง ผู้บริหารสถานศึกษาและครู เพื่อเป็นการวางแผนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีข้อมูลพื้นฐาน ดังนี้ 1) สภาพปัจจุบัน สภาพปัญหาและความต้องการในสถานศึกษา 2) นโยบายการพัฒนาการศึกษา ปฐมวัย 3) ปรัชญาด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย 4) ผลการใช้หลักสูตรเดิมของโรงเรียน และ 5) บริบทสังคม วัฒนธรรมของโรงเรียน

4.2 กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สถานศึกษา ร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการ และผู้เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการ กำหนดจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้ 1) กำหนดจุดมุ่งหมายโดยการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้อง 2) กำหนดโดยการวิเคราะห์ข้อมูลอ้างอิงพื้นฐานของโรงเรียนเกี่ยวกับ

สภาพปัญหาความต้องการของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมของโรงเรียน 3) การกำหนดจุดมุ่งหมาย ทุกด้านโดยบูรณาการจากตัวชี้วัดของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 และยึดหลักการแนวคิด พหุปัญญาเป็นฐานในการกำหนด 4) กำหนดจุดมุ่งหมายให้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการปฏิบัติ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และ 5) ใช้กระบวนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ตามแนวคิดพหุปัญญา 8 ด้านในกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม และกิจวัตรประจำวัน

4.3 การกำหนดสาระและประสบการณ์ที่ส่งเสริมพหุปัญญา หมายถึง กำหนดเนื้อหา สาระที่ควรเรียนรู้ 4 ด้านตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 ดังนี้ 1) เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก 2) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก 3) ธรรมชาติรอบตัว และ 4) สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก ซึ่งเป็นการดำเนินการกำหนดสาระและประสบการณ์ที่ส่งเสริมพหุปัญญา เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมประสบการณ์สำคัญที่ครอบคลุมตามพัฒนาการทั้ง 4 ด้านอย่างครอบคลุม เพื่อส่งเสริมให้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมในสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ

4.4 แนวทางการจัดประสบการณ์ หมายถึง เป็นการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน จัดประสบการณ์ของครู เพื่อเป็นแนวทางให้ครูได้ปฏิบัติการจัดประสบการณ์/การจัดกิจกรรมให้สอดคล้อง กับเนื้อหาสาระและจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการและความสามารถด้านพหุปัญญาอย่างเป็น องค์รวม เพื่อให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมในสถานศึกษา ประสบผลสำเร็จ

4.5 แนวทางการประเมินผู้เรียน หมายถึง การกำหนดแนวทางการดำเนินงานประเมิน ผู้เรียนของครูผู้สอน ซึ่งเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมและความสามารถของเด็ก ในด้านต่าง ๆ ในการทำกิจกรรม การจัดประสบการณ์/การจัดกิจกรรมของหลักสูตรตามปกติในกิจวัตร ประจำวัน โดยเป็นการประเมินผลอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบตามแนวทางการประเมินที่ได้กำหนดไว้ ในหลักสูตรด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย เพื่อนำผลการประเมินเด็กมาวิเคราะห์และปรับปรุง พัฒนาการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาช่วยเหลือและส่งเสริมความก้าวหน้าของพัฒนาการเด็กให้ครบ ทุกด้านอย่างเป็นองค์

4.6 การประเมินหลักสูตร หมายถึง เป็นการประเมินความพร้อมก่อนนำไปใช้ และ ตรวจสอบคุณภาพร่างของหลักสูตรสถานศึกษาหลักสูตร โดยการตรวจสอบและให้คำแนะนำ แก่ผู้บริหารและครูจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ ตรวจสอบองค์ประกอบ เพื่อพิจารณา ความสอดคล้องขององค์ประกอบ และนำผลการประเมินหาคุณภาพของหลักสูตรมาแก้ไขปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ประสบความสำเร็จทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ชุมชนและท้องถิ่น

5. กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดพหุปัญญา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม หมายถึง การจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแนวคิดพหุปัญญา ส่งผลให้การบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) วางแผนการสอนตามแนวคิดพหุปัญญา 2) กำหนดจุดมุ่งหมายประสบการณ์ 3) จัดประสบการณ์กิจกรรมตามแนวคิดพหุปัญญา และ 4) การประเมินพัฒนาการของนักเรียน

5.1 วางแผนการสอนตามแนวคิดพหุปัญญา หมายถึง การวางแผนที่ทำให้ครูผู้สอนทราบล่วงหน้าว่าจะสอนอะไร เพื่อจุดประสงค์ใด สอนอย่างไร ใช้สื่ออะไร วัตถุประสงค์ประเมินผลโดยวิธีใด และเป็นกระบวนการเรียนการสอนในลักษณะเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาระการเรียนรู้และความสามารถทางการเรียนรู้ ที่มีอยู่ในตัวนักเรียนตามแนวคิดพหุปัญญา 8 ด้านอย่างเป็นองค์รวม โดยมีการวางแผนจัดประสบการณ์ในลักษณะการบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้ ดังนี้ 1) กำหนดจุดประสงค์ย่อยในแต่ละกิจกรรม 2) กำหนดรายละเอียดสาระการเรียนรู้ สาระที่ควรรู้ และประสบการณ์สำคัญให้เข้ากับหน่วยที่เรียน 3) กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ถือเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหาตามแนวคิดพหุปัญญา 4) กำหนดสื่อ 5) กำหนดการประเมิน และ 6) บันทึกหลังการสอน เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาการจัดประสบการณ์ในครั้งต่อไป

5.2 กำหนดจุดมุ่งหมายประสบการณ์ หมายถึง การกำหนดจุดมุ่งหมายการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดพหุปัญญาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม โดยครูกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวทางสาระ ที่ควรรู้ในการกำหนดเนื้อหา การเลือกวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผล ให้มีลักษณะที่ชัดเจนและเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยเน้นที่เป้าหมายของการสอน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนี้เป็นพฤติกรรมทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างเป็นองค์รวม ตลอดจนมุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ใหม่ไปใช้ได้ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

5.3 จัดประสบการณ์ กิจกรรมตามแนวคิดพหุปัญญา หมายถึง เป็นกระบวนการปฏิบัติของครูผู้สอน เพื่อส่งเสริมพัฒนาวิธีการจัดประสบการณ์โดยมีพื้นฐานในการพัฒนาตามแนวคิดพหุปัญญาและบูรณาการสอนในกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ 2) กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 3) กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ 4) กิจกรรมเสรี 5) กิจกรรมกลางแจ้ง 6) กิจกรรมเกมการศึกษา และกิจกรรมอื่น ๆ ในชีวิตประจำวันให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติ และได้รับการส่งเสริมพัฒนาการครอบคลุมทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม ซึ่งเป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นการพัฒนาตามศักยภาพและความถนัด ของผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

5.3.1 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ หมายถึง เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ และอุปกรณ์อื่น ๆ มาประกอบการเคลื่อนไหว ซึ่งจังหวะและดนตรีที่ใช้ประกอบ ได้แก่ เสียงปรบมือ เสียงเพลง เสียงเคาะไม้ กลอง กระทบ ฉิ่ง ฯลฯ มาประกอบการเคลื่อนไหวเพื่อส่งเสริมให้เกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ และใช้อวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้ประสานสัมพันธ์กัน

5.3.2 กิจกรรมเสริมประสบการณ์ หมายถึง เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ทักษะการฟัง การพูด การสังเกต การคิดแก้ปัญหา การใช้เหตุผล และปฏิบัติการทดลอง โดยการฝึกปฏิบัติร่วมกัน การทำงานเป็นกลุ่มทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้เรียนรู้มาแล้วมากกว่าเนื้อหา ให้เกิดการเรียนรู้ตามกระบวนการโดยการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

5.3.3 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ หมายถึง เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์ การรับรู้เกี่ยวกับความงาม และส่งเสริมกระตุ้นให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์ตามความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ โดยใช้ศิลปะ เช่น การวาดภาพ การระบายสี การปั้น การพิมพ์ภาพ การพับ การตัด การฉีก การปะ และการประดิษฐ์ ฯลฯ

5.3.4 กิจกรรมเสรี หมายถึง เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นอิสระตามมุมเสริมประสบการณ์ในห้องเรียน ซึ่งพื้นที่หรือมุมการเล่นต่าง ๆ จะทำให้เด็กมีโอกาสเลือกเล่นได้อย่างเสรี ตามความสนใจและความต้องการของเด็ก ทั้งเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่มย่อย การเล่นเสรีตามมุมประสบการณ์นั้น ครูอาจจะจัดกิจกรรมเสริมขึ้น เช่น การเล่นเกมการศึกษา การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส และกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประเภทต่าง ๆ

5.3.5 กิจกรรมกลางแจ้ง หมายถึง เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้ออกไปนอกห้องเรียน ไปสู่สนามเด็กเล่น ทั้งที่บริเวณกลางแจ้งและในร่ม เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกาย การออกกำลังกาย และการแสดงออกอย่างอิสระโดยยึดความสนใจความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก

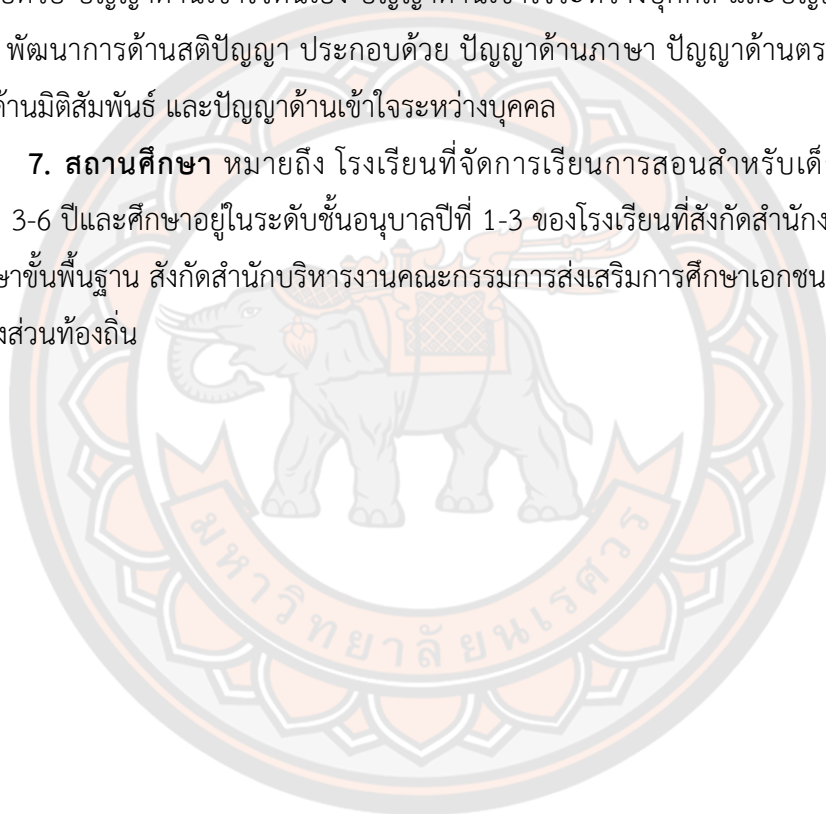
5.3.6 กิจกรรมเกมการศึกษา หมายถึง เป็นกิจกรรมเกมการเล่นที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา ช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้เป็นพื้นฐานการศึกษา รู้จักสังเกต คิดหาเหตุผล และเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ประเภท และความสัมพันธ์เกี่ยวกับพื้นที่ ระยะ มีกฎเกณฑ์กติกาง่าย ๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้

5.4 การประเมินพัฒนาการของนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม หมายถึง เป็นกระบวนการสังเกตพฤติกรรมเด็ก ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลายและประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เพื่อประเมินความเข้าใจ สรุปรูป ทบทวน ผลการจัดประสบการณ์ของครูผู้สอน แล้วจึงนำผลการประเมินเด็กไปใช้พัฒนากระบวนการจัดประสบการณ์

ตามแนวคิดทหุปัญหาเพื่อพัฒนาช่วยเหลือและส่งเสริมความก้าวหน้าของพัฒนาการเด็กให้ครบทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม

6. ประสิทธิผลการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม หมายถึง ผลความสามารถทางการเรียนรู้ที่มีอยู่ในตัวนักเรียนตามแนวคิดทหุปัญหา และส่งผลเกิดให้คุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างเป็นองค์รวม ได้แก่ 1) พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย ปัญญาด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย ปัญญาด้านดนตรี ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ และปัญญาด้านเข้าใจตนเอง 2) พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย ปัญญาด้านดนตรี และปัญญาด้านเข้าใจระหว่างบุคคล 3) พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย ปัญญาด้านเข้าใจตนเอง ปัญญาด้านเข้าใจระหว่างบุคคล และปัญญาด้านธรรมชาติ และ 4) พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย ปัญญาด้านภาษา ปัญญาด้านตรรกะ-คณิตศาสตร์ ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ และปัญญาด้านเข้าใจระหว่างบุคคล

7. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 3-6 ปีและศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1-3 ของโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมในสถานศึกษาดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

- 1.1 ความหมายการบริหาร
- 1.2 กระบวนการบริหาร
- 1.3 ทฤษฎีการบริหารเชิงระบบ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรปฐมวัย

- 2.1 ความหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
- 2.2 ความสำคัญของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
- 2.3 องค์ประกอบของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
- 2.4 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560
- 2.5 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

3. แนวคิดการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม

- 3.1 ความหมายการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม
- 3.2 การพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม
- 3.3 การจัดประสบการณ์เรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

4. แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีพหุปัญญา

- 4.1 ความหมายของความสามารถทางพหุปัญญา
- 4.2 ลักษณะและประเภทของความสามารถทางพหุปัญญา
- 4.3 ลักษณะความสำคัญของพหุปัญญา
- 4.4 ลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถทางพหุปัญญา
- 4.5 กิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา

5. แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัย

- 5.1 หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย
- 5.2 มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2561

6. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

6.1 ความหมายของรูปแบบ

6.2 การพัฒนารูปแบบ

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

1. ความหมายการบริหาร

นักการศึกษาและนักวิชาการได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความหมายการบริหารไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

Good (1973, p. 13) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การบริหารหรือการจัดการทางการศึกษา ที่มุ่งทิศทางการควบคุม และการจัดการทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับกิจการทางการศึกษา เช่น การบริหารงานธุรการ ในความหมายนี้ หมายถึงการบริหารการศึกษาทั่ว ๆ ไป และที่เกี่ยวข้อง กระบวนการเรียนการสอน เช่น ครู นักเรียน โปรแกรมการเรียน การสอน กิจกรรม หลักสูตร วิธีการ สื่อสารการเรียนการสอนและการ แนะนำ ซึ่งอาจเรียกว่า การบริหาร ทางวิชาการ

Drucker (2001, pp. 13-18) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การทำให้มนุษย์สามารถทำงานร่วมกันได้โดยดึงเอาจุดเด่นของแต่ละคนมาใช้ในการทำงานและลดจุดอ่อนของแต่ละคนที่มีอยู่ในการทำงาน การบริหารจึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อการดำเนินการขององค์กร ซึ่งการบริหารเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์เนื่องจากต้องการอาศัยองค์ความรู้ การความรู้จักตนเอง การมีสติปัญญาและมีภาวะผู้นำ โดยการบริหารที่เป็นศาสตร์และศิลป์นั้น คือภาวะผู้นำที่ผู้บริหารต้องมีและผู้นำต้องปฏิบัติกรนำเอาหลักการหรือทฤษฎีต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้

Hersey, Blanchard, & Johnson (2001, p. 9) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกับบุคคลและกลุ่มบุคคล ซึ่งพร้อมด้วยปัจจัยทางการบริหารได้แก่เครื่องมือต่าง ๆ งบประมาณ และเทคโนโลยี เพื่อที่จะนำองค์การไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย

ภารดี อนันต์นารี (2552, น. 1) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมของคุณตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีการร่วมมือกันทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยใช้เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน Jones, & George (2014, Holt, 1993 อ้างถึงใน วิโรจน์ สารรัตน์, 2555, น. 1) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการวางแผนการจัดองค์กร การนำและการควบคุมบุคคล และทรัพยากรทางการบริหารดำเนินงาน ให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ขยายความทรัพยากรขององค์การว่า หมายถึง สินทรัพย์ ได้แก่ บุคคลที่มีความรู้ ทักษะ

และประสบการณ์ เครื่องจักรวัตถุคิบบ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ สิทธิบัตร เงินทุน และ ลูกค้า ที่จงรักภักดี

สัมมนา ธรณิธย์ (2553, น. 37-38) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง เป็นกระบวนการ หรือ กลไกการดำเนินงาน หรือกิจกรรมองค์กร ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยนำ เทคโนโลยี และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเต็มประสิทธิภาพ ทำให้องค์กรได้รับประโยชน์สูงสุด โดยจะต้อง ตั้งอยู่บนพื้นฐานการร่วมแรงและความตั้งใจของกลุ่มบุคคลทุกคนในองค์กร โดยมี จุดหมายเดียวกัน คือ ความสำเร็จตามเป้าหมายที่องค์กรได้กำหนดไว้ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ ที่เป็นสัตว์สังคม ที่มีการรวมตัวกันเป็นหมู่เหล่า มีการรวมกลุ่มเป็นชุมชนขนาดต่าง ๆ ต้องพึ่งพาอาศัย ซึ่งกันและกัน มีกิจกรรมในการทำงานร่วมกันการทำงานร่วมกันจะเป็นไปด้วยความราบรื่นและยังเกิด ความเจริญก้าวหน้ากลุ่ม หรือสังคมจำเป็นต้องมีการจัดระบบระเบียบและกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่จะยึดถือร่วมกัน ต้องอาศัย การบริหารที่มีคุณภาพเพื่อนำพาองค์กร หรือสถาบันให้บรรลุเป้าหมาย ที่ต้องการร่วมกัน

ธีระชัย ชวงบุญศรี (2558, น. 50) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการเป็นกลุ่ม หรือคณะทำงานโดยมีผู้บริหารหรือคณะกรรมการบริหารรับผิดชอบหน้าที่บริหารจัดการให้งาน หรือ กิจกรรมต่าง ๆ ไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างกันทุกภาคส่วน

สุนทร โคตรบรรเทา (2560, น. 17) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง เป็นกระบวนการ ในการปฏิบัติงานกับคนโดยคน เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายขององค์กร

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการในการปฏิบัติงาน โดยมีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม หรือหมู่คณะ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบและบริหารจัดการงานต่าง ๆ ให้สำเร็จตามเป้าหมาย โดยอาศัยความร่วมมือในการดำเนินงาน พร้อมด้วยปัจจัยทางการบริหาร ได้แก่ เครื่องมือต่าง ๆ งบประมาณ ทรัพยากร และเทคโนโลยี รวมไปถึงระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ต้องยึดถือร่วมกัน เพื่อนำพาองค์กร หรือสถาบัน ให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกันตามที่กำหนดไว้

2. กระบวนการบริหาร

นักบริหารและนักวิชาการได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

จิตติมา วรรณศรี (2557, น. 6-8) กล่าวว่า กระบวนการบริหารวิชาการมีความสำคัญต่อ คุณภาพของการจัดการศึกษา สถานศึกษาจึงต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดการพัฒนา อย่างต่อเนื่องและมีกระบวนการบริหารที่ทำให้เกิดคุณภาพ ด้วยกระบวนการบริหาร PDCA ดังนี้

1. การวางแผน (Plan: P) เป็นการดำเนินงานเพื่อจัดเตรียม วางแผน ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อจัดประสบการณ์หรือจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ การวางแผนงานวิชาการ การพัฒนา หลักสูตร การพัฒนาสื่อ และแหล่งการเรียนรู้

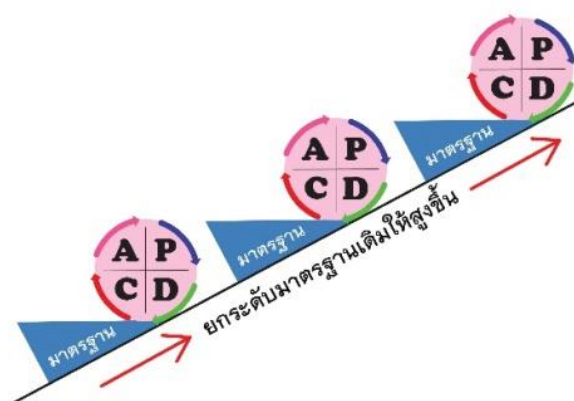
2. การปฏิบัติตามแผน (Do: D) เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้พัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

3. การตรวจสอบ (Check: C) เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ผลการเรียนรู้ รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อสรุปผลประเมินการจัดการเรียนการสอนของครูว่าสามารถจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ โดยมีกระบวนการนิเทศภายใน การวัดและประเมินผล ตรวจสอบติดตามอย่างต่อเนื่อง

4. การปรับปรุง (Act: A) เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณากำหนดแนวทางปรับปรุงพัฒนาผลผลิตจากการดำเนินงานวิชาการ ได้แก่ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

สุธาสิณี โพธิจันทร์ (2558) กล่าวว่า แนวคิดของ Edward Deming (PDCA) หรือ Deming Cycle เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายโดยเฉพาะในแวดวงของการทำงาน จะมีการนำ PDCA เข้ามาประยุกต์ใช้ทั้งการทำงานประจำ และการปรับปรุงงาน โดยมีโครงสร้างของ PDCA ซึ่งประกอบด้วย

1. Plan คือ การวางแผน
2. DO คือ การปฏิบัติตามแผน
3. Check คือ การตรวจสอบ
4. Act คือ การปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม หรือการจัดทำมาตรฐานใหม่ ซึ่งถือเป็นพื้นฐานของการยกระดับคุณภาพ ทุกครั้งที่การดำเนินงานตามวงจร PDCA หมุนครบรอบ ก็จะเป็นแรงส่งสำหรับการดำเนินงานในรอบต่อไป และก่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ดังแสดงในภาพ 1

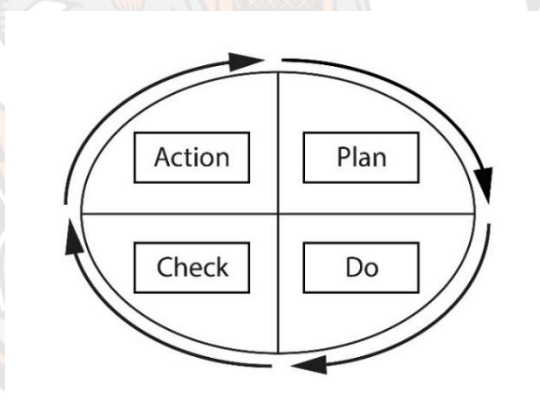

ภาพ 1 แสดงวงจร PDCA กับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ที่มา: สุธาสิณี โพธิจันทร์, 2558

สอดคล้องกับ จรูณี เก้าเอี้ยน (2557, น. 39) กล่าวว่า แนวคิดของ Edward Deming (PDCA) เป็นนักบริหารที่มีแนวคิดมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ ซึ่งแนวคิดนี้ได้รับความนิยมในประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่นได้นำแนวคิดของ Edward Deming ไปใช้ในงานอุตสาหกรรมและการบริหารทำให้เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ดังนั้น การบริหารตามแนวคิดของ Edward Deming สามารถหมุนได้หลายรอบและถ้าวงจร PDCA หมุนได้หลายรอบการบริหารจะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กระบวนการบริหารตามแนวคิดนี้ จึงกำหนดออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. Plan (P) หมายถึง การวางแผนในการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารต้องมีการวางแผนวิชาการของสถานศึกษา
2. Do (D) หมายถึง การนำแผนบริหารสถานศึกษาที่วางไว้ไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม
3. Check (C) หมายถึง การตรวจสอบเมื่อปฏิบัติงานตามแผนบริหารไปในช่วงระยะเวลาหนึ่ง หากพบว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคก็สามารถหาแนวทางและทำการแก้ไข
4. Action (A) หมายถึง การนำแผนบริหารที่แก้ไขแล้วมาปฏิบัติใหม่ พร้อมทั้งตรวจสอบขณะดำเนินการในแต่ละขั้นตอน

ภาพ 2 แสดงกระบวนการบริหารตามวงจร Deming

ที่มา: จรูณี เก้าเอี้ยน, 2557, น. 39

วรภรณ์ สิงห์กวาง (2561 อ้างถึงใน จรูณี เก้าเอี้ยน, 2557, น. 33-39) กล่าวว่า กระบวนการบริหารตามแนวคิดของ Harold D. Koontz, & Cyrill O'Donnell นักวิชาการบริหารยุคใหม่ ปี ค.ศ. 1976 ได้ประยุกต์แนวคิดทางการบริหารของนักบริหารที่ผ่านมา และกำหนดกระบวนการบริหารเป็น 5 ขั้นตอนประกอบด้วย

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดองค์กร (Organizing)

3. การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing)

4. การอำนวยการ (Directing)

5. การควบคุมงาน (Controlling)

และกระบวนการบริหารตามแนวคิดของ Peter, F.D. (n.d.) มีวิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่ โดยกำหนดกระบวนการในการบริหาร 4 วิธีการ ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดหน้าที่การทำงานที่ต้องปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ โดยกำหนดว่าจะดำเนินการอย่างไร และดำเนินการเมื่อไร ให้สำเร็จตามแผนที่วางไว้ และต้องครอบคลุมแผนทั้งในระยะสั้น ระยะยาว

2. การจัดองค์กร (Organizing) คือ การมอบหมายงานให้บุคลากรในแผนกหรือฝ่ายได้ปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จตามแผนที่องค์การที่วางไว้

3. การนำ (Leading) คือ การนำเป็นการจูงใจ การชักนำ การกระตุ้นและชี้ทิศทางให้ดำเนินไปสู่การบรรลุเป้าหมาย โดยการเพิ่มผลผลิตและเน้นมนุษย์สัมพันธ์ เพื่อทำให้เกิดระดับผลผลิตในระยะยาวที่สูงกว่าภาวะงาน เพราะคนมักไม่ค่อยชอบภาวะงาน

4. การควบคุมงาน (Controlling) คือ การรวบรวมข้อมูล เพื่อประเมินผลการดำเนินงานในปีการศึกษานั้น เปรียบเทียบผลงานปัจจุบันกับเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

กระบวนการบริหารวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัย

เขาวพา เดชะคุปต์ (2542, น. 68-72) กล่าวว่า การกำหนดขอบข่ายของการบริหารวิชาการการศึกษาปฐมวัย มีดังนี้

1. หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์

2. การนำแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้

3. การจัดหาและผลิตสื่อ

4. การจัดสภาพแวดล้อม

5. การจัดตารางกิจกรรมประจำวัน

6. การนิเทศการศึกษา

7. การวัดและประเมินผล

สมาน อัสวภูมิ (2551, น. 240) กล่าวว่า ขอบเขตการบริหารงานวิชาการ มีดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ

2. การพัฒนาหลักสูตร

3. การจัดการเรียนการสอน

4. การนิเทศและพัฒนาการเรียนการสอน

5. การประเมินผลงานวิชาการ

สุภัค โอฬารพิริยกุล (2556, น. 32) กล่าวว่า กระบวนการดำเนินกิจกรรมด้านวิชาการ ของการศึกษาระดับปฐมวัยนั้น ต้องเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และการปรับปรุงพัฒนาการเรียน การสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้

Faber, & Shearon (1970, p. 212) กล่าวว่า งานบริหารวิชาการในระดับการศึกษา ปฐมวัยสามารถแบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ

1. การจัดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. การจัดเนื้อหาของหลักสูตร
3. การนำหลักสูตรไปใช้
4. การจัดอุปกรณ์การสอน
5. การนิเทศการสอน
6. การส่งเสริมครูประจำการ

Campbell, Bridges, & Nystrand (1977, p. 122-128) กล่าวว่า งานของหัวหน้า สถานศึกษาด้านวิชาการ ต้องวางแผนดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะของสถานศึกษา
2. การกำหนดโปรแกรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย
3. การพัฒนาและนำหลักสูตรของชาติไปใช้
4. การเลือกใช้และเตรียมอุปกรณ์และสื่อการเรียน
5. การประเมินผลการสอน

Kimbrough, & Nunnery (1988, p. 51-58) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ มีดังนี้

1. การกำหนดนโยบายและหลักการให้ชัดเจน
2. การกำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษา
3. การจัดระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมาย
4. การจัดองค์กรของการเรียนการสอน
5. การจัดหาสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน

Sergiovanni et al (1992, p. 267 - 271) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

1. การกำหนดปรัชญาและจุดมุ่งหมาย
2. การจัดโครงสร้างโปรแกรมการเรียนการสอน
3. การประเมินผลการเรียนการสอน
4. การสร้างบรรยากาศในการศึกษา
5. การจัดหาสิ่งสนับสนุนและวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอน

จากแนวคิดของนักบริหารและนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน ได้สรุปกระบวนการบริหาร
ในสถานที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยศึกษา ซึ่งสามารถสังเคราะห์และสรุปประเด็น ดังตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 แสดงผลการสังเคราะห์กระบวนการบริหารตามแนวคิดของนักการศึกษา

กระบวนการบริหาร	กระบวนการบริหาร										สรุป		
	จิตมา วรรมศรี	สุชาติณี โพธิ์จันทร์	จรัมภ์ เก้าเอี้ยน	วรารักษ์ ลิ้มทักษ์	อังสิณี ใน จุณีย์ เก้าเอี้ยน	เยาวพา เตชะคุปต์	สมาน อัครภูมิ	สุภัค ไออพรพรพิชญกุล	Faber and Shearon	Campbell, Bridges and Nystrand		Kimbrough and Nunery	Sergiovanni, et al
1. การวางแผน	✓	✓	✓	✓		✓							1. การ วิเคราะห์ ข้อมูล พื้นฐาน
2. การปฏิบัติตามแผน/ปฏิบัติงาน	✓	✓											
3. บุคลากร/การจัดคนเข้าทำงาน/ ลงสู่หน่วยงาน			✓							✓			
4. การส่งเสริมครูประจำการ									✓				
5. ระเบียบกฎหมายที่ต้องปฏิบัติ				✓									
6. การนำ				✓									
7. การควบคุมงาน	✓	✓	✓	✓									
8. การตรวจสอบ	✓	✓											
9. การรายงาน				✓									
10. การกำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะ ของสถานศึกษา									✓	✓	✓		2. การ จัดทำ หลักสูตร
11. การกำหนดนโยบายและหลักการ ให้ชัดเจน										✓			
12. การกำหนดปรัชญาและจุดมุ่งหมาย													
13. การจัดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร									✓				
14. หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์						✓	✓		✓				
15. การนำแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้						✓	✓		✓	✓			
16. การจัดระบบการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับเป้าหมาย									✓	✓	✓		
17. การจัดอุปกรณ์การสอน													
18. การจัดหาและผลิตสื่อ						✓			✓	✓	✓	✓	
19. การจัดสภาพแวดล้อม						✓						✓	
20. การจัดตารางกิจกรรมประจำวัน						✓							
21. การนิเทศการศึกษา						✓	✓		✓				3. การ ประเมิน
22. การวัดและประเมินผล						✓	✓				✓		
23. การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน									✓				

จากตาราง 1 ผู้วิจัยได้สรุปว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษาเป็นขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยประกอบด้วยกระบวนการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน หมายถึง ขั้นตอนการวิเคราะห์กำหนดนโยบาย หลักการ จุดมุ่งหมาย ร่วมกันระหว่างผู้บริหาร และครู เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของการบริหาร ให้เป็นแนวทางในการนำไปใช้ที่เกิดประสิทธิผลต่อไป

2. การจัดทำหลักสูตร หมายถึง ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นการดำเนินงานจัดประสบการณ์ของครู ให้ครูได้ปฏิบัติการจัดประสบการณ์/การจัดกิจกรรม ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายหลักสูตร ซึ่งเป็นการดำเนินงานวางแผนงานร่วมกับระหว่างผู้บริหารและครู เพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติ ที่เป็นไปตามศักยภาพของปฏิบัติอย่างแท้จริง และมีการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

3. การประเมิน หมายถึง การดำเนินงานการวัดและประเมินผลผู้เรียน หลังจากที่ได้รับ การจัดประสบการณ์ หรือการทำกิจกรรมประจำวันต่าง ๆ และการนิเทศ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงาน ผลการจัดประสบการณ์เพื่อการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครูและการพัฒนาแผนงานต่อไป

3. ทฤษฎีการบริหารเชิงระบบ

สุนทร โคตรบรรเทา (2554, น. 95) กล่าวว่า แนวคิด โรงเรียนเป็นระบบเปิด ซึ่งทฤษฎีระบบพื้นฐาน (Basic Systems Theory) มี 5 ส่วน คือ

1. ปัจจัยป้อน (Inputs) คือ ทรัพยากรที่เป็นบุคคล วัสดุอุปกรณ์ เงิน หรือข้อมูลที่ใช้ในการผลิต

2. กระบวนการแปรรูป (Transformation Process) กระบวนการเรียนรู้ระหว่างครูกับผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งของการแปรรูปซึ่งทำให้ผู้เรียนมีการศึกษาสามารถทำประโยชน์แก่สังคม

3. ผลผลิต (Outputs) ได้แก่ ผลผลิตขั้นต้นและการบริการของโรงเรียน คือ ความรู้

4. ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) คือ สารสนเทศเกี่ยวกับผลผลิตหรือกระบวนการ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการคัดเลือกตัวป้อนระหว่างวงจร

5. สภาพแวดล้อม (Environment) สภาพแวดล้อมที่อยู่ล้อมรอบ ได้แก่ แรงผลักดันทางด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ

มณีรัตน์ สุวรรณวาริ (2555) กล่าวว่า ทฤษฎีระบบ เป็นทฤษฎีที่ทำให้ผู้บริหารเห็นภาพรวมขององค์การทั้งหมดตามหน้าที่ที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ลักษณะระบบจะก่อให้เกิดการวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาขององค์การทั้งระบบ ซึ่งระบบมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ทรัพยากรต่าง ๆ ที่ต้องใช้ในกระบวนการบริหาร คือ ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรทางกายภาพ ทรัพยากรทางการเงินและข้อมูลต้องใช้

2. กระบวนการแปรรูป (Transformations Process) ประกอบด้วยเทคนิคการจัดการต่าง ๆ รูปแบบกิจกรรมการผลิต เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการผลิต

3. ปัจจัยนำออก (Outputs) ได้แก่ ผลที่คาดหวัง

พระมหาสหัส ดาคุ่ม (2556, น. 64) กล่าวว่า ความหมายของระบบในเชิงบริหาร หมายถึง องค์ประกอบหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน และมีส่วนกระทบต่อปัจจัยระหว่างกันในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ องค์ประกอบพื้นฐานของทฤษฎีระบบ ได้แก่

1. ปัจจัยการนำเข้า (Input)

2. กระบวนการ (Process)

3. ผลผลิต (Output)

4. ผลกระทบ (Impact)

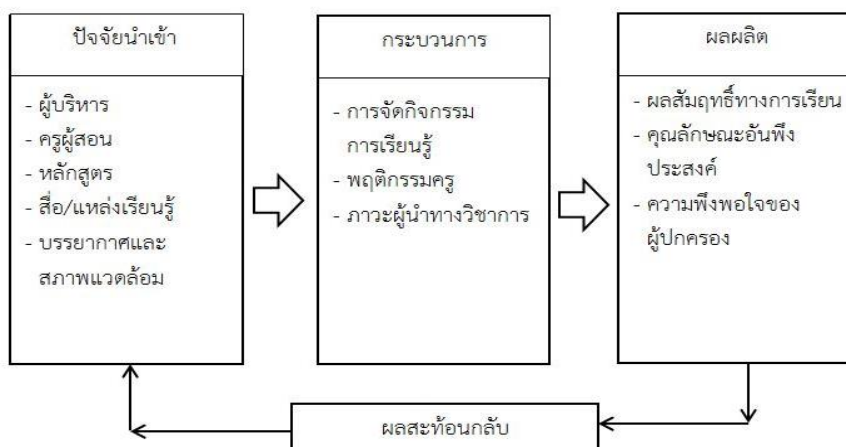
ทฤษฎีระบบเป็นวิธีการที่ใช้หลักตรรกศาสตร์หรือที่เรียกว่าหลักการด้านวิทยาศาสตร์นั่นเอง เพราะมีเหตุผล และมีความสัมพันธ์กันไปตามขั้นตอนช่วยให้กระบวนการทั้งหลายดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและสามารถช่วยให้การบริหารบรรลุวัตถุประสงค์ไปด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์อย่างถูกต้องและไม่ลำเอียง

จิตติมา วรณศรี (2557, น. 12) กล่าวว่า การใช้แนวคิดทฤษฎีเชิงระบบเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารงานวิชาการซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

1. ปัจจัยนำเข้า เป็นทรัพยากรในการบริหาร ได้แก่ ผู้บริหารครูผู้สอน หลักสูตร สื่อและแหล่งเรียนรู้ และบรรยากาศสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

2. กระบวนการ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พฤติกรรมครูภาวะผู้นำทางวิชาการ และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

3. ผลผลิต คือ ประสิทธิผลของการบริหารวิชาการ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และความพึงพอใจของผู้ปกครอง

ภาพ 3 แสดงองค์ประกอบเชิงระบบการบริหารวิชาการ

ที่มา: จิตติมา วรณศรี, 2557, น. 12

จิตติ รัศมีธรรมโชติ (2558, น. 77) กล่าวว่า ทฤษฎีระบบมีผลจำเป็นต่อประสิทธิผลและความสำเร็จขององค์การ ดังนี้

1. องค์การเป็นระบบที่มีขอบเขต องค์ประกอบที่อยู่ในขอบเขต ได้แก่
 - 1.1 Input หมายถึง วัตถุดิบ เงินทุน ความสามารถของพนักงาน และนโยบายของรัฐบาล รวมถึงกฎระเบียบต่าง ๆ
 - 1.2 Process (Transformation หรือ Throughputs) หมายถึง กระบวนการทำงานหรือกระบวนการเปลี่ยนแปลง Inputs เป็น Outputs
 - 1.3 Outputs หมายถึง สินค้า การบริการ และข้อมูลต่าง ๆ
2. องค์การและระบบย่อยทั้งหมดของโรงพยาบาลทำหน้าที่ในลักษณะประสานกัน เพื่อให้เป้าหมายขององค์กรบรรลุผล ทุกส่วนของระบบมีความเกี่ยวข้องกัน เมื่อส่วนใดส่วนหนึ่งถูกเปลี่ยนแปลง ส่วนอื่น ๆ ก็จะได้รับผลกระทบด้วยเช่นกันและในทางตรงกันข้ามส่วนที่กำลังเปลี่ยนแปลงก็จะได้รับผลกระทบจากส่วนอื่นเช่นกัน
3. กระบวนการภายในองค์การที่จำเป็นต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งความสำเร็จขององค์การ
4. องค์การระบบย่อยทั้งหมดในฐานะของหน่วยต่าง ๆ หลอมอยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่สามารถส่งผลกระทบต่อด้านบวกและด้านลบต่อหน่วยนั้น ๆ
5. องค์การได้รับข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับ output ของตนจากสิ่งแวดล้อม ซึ่งช่วยให้องค์การสามารถดำเนินการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เพื่อให้การตอบสนองสิ่งแวดล้อมเงินดีขึ้น

วัชรศักดิ์ สงค์ปาน (2558, น. 34-35) กล่าวว่า ทฤษฎีระบบ (Systems Approach หรือ General Systems Theory) แนวความคิดเชิงระบบเข้ามาใช้ในการบริหารเนื่องจาก จากแนวคิดคนเป็นส่วนหนึ่งของระบบองค์กร องค์กรเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคม นักทฤษฎีบริหาร จึงหันมาสนใจการศึกษาพฤติกรรมขององค์กรองค์ประกอบหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์และมีส่วนกระทบต่อปัจจัยระหว่างกัน ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร องค์กรประกอบพื้นฐานของทฤษฎีระบบ ได้แก่ ปัจจัยการนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และผลกระทบ (Impact) ทฤษฎีระบบจะช่วยให้กระบวนการทั้งหลายดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และสามารถช่วยให้การบริหารบรรลุวัตถุประสงค์

วันชัย มีชาติ (2559, น. 58-60) กล่าวว่า แนวความคิดในเชิงระบบหรือทฤษฎีระบบ คือ การศึกษาด้านการบริหารที่มีการนำทฤษฎีระบบมาอธิบายองค์การและการทำงานขององค์การ ประกอบด้วย ระบบย่อย ๆ ที่ทำงานร่วมกัน โดยระบบย่อยมีลักษณะสำคัญ คือ 1) มีความเป็นอิสระของตัวเองหรือสามารถสร้างระบบการทำงานของตนเองได้ 2) ทำงานร่วมกับระบบอื่นได้ในลักษณะที่เป็นหนึ่งเดียวกัน ในองค์การ การทำงานของระบบย่อยจะต้องประสานสอดคล้องกันจึงจะเกิดผลงานขององค์การได้ และการทำงานขององค์การจะต้องมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมภายนอก องค์การจะต้องปรับตัว ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงไป ดังนี้

1. ระบบจะรับปัจจัยนำเข้า (Input) จากสภาพแวดล้อม องค์การจะต้องแสวงหาปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ เช่น ทรัพยากรทางทหารบริหารเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงานขององค์การ
2. ระบบจะทำหน้าที่ในการแปรสภาพ (Convention process) ปัจจัยนำเข้าเป็นปัจจัยนำออกขององค์การ (Output) ซึ่งปัจจัยนำออกที่องค์การสร้างขึ้นได้แก่ผลผลิตขององค์การ
3. องค์การจะสร้างผลผลิต (Outputs) ขององค์การและส่งมอบผลผลิตเหล่านี้สู่สภาพแวดล้อม
4. องค์การจะรับข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อม (Feedback) เพื่อนำไปสู่การปรับตัวขององค์การให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม

จากแนวคิดของนักการศึกษาและนักวิชาการหลายๆ ท่านที่ได้เสนอทฤษฎีการบริหารเชิงระบบ โดยสังเคราะห์และสรุปประเด็น ดังตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 แสดงผลการสังเคราะห์กระบวนการบริหารเชิงระบบตามแนวคิด
ของนักการศึกษา

กระบวนการ	สุนทร โคตรบรรเทา (2554)	มนีรัตน์ สุวรรณงารี (2555)	พระมหาสหัส ตาคุ่ม (2556)	จิตินา วรรมศรี (2557)	จิตติ รัตติธรรมโชติ (2558)	วัชรศักดิ์ สงศ์ปาน (2558)	วารารณณ์ สิงห์ทิวา (2561)	เรณู บุญเสริญ (2561)
1. ปัจจัยนำเข้า (Input)								
1.1 ทรัพยากรบุคคล	✓	✓			✓		✓	
1.2 ทรัพยากรมนุษย์	✓	✓			✓		✓	
1.3 ผู้บริหาร ครูผู้สอน	✓	✓			✓		✓	
1.4 ข้อมูลการผลิต	✓	✓						
1.5 วัสดุอุปกรณ์		✓		✓				
1.6 เงิน				✓				✓
1.7 หลักสูตร				✓				✓
1.8 สื่อและแหล่งเรียนรู้				✓				✓
1.9 บรรยากาศและสภาพแวดล้อม				✓			✓	✓
1.10 นโยบาย					✓			
1.11 กฎระเบียบ					✓			
2. กระบวนการ (Process)								
2.1 กระบวนการแปรรูป	✓					✓	✓	
2.2 กระบวนการแปรสภาพ		✓						✓
2.3 กระบวนการเรียนรู้	✓			✓			✓	
2.4 กระบวนการเปลี่ยนแปลง					✓	✓		
2.5 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					✓	✓		
2.6 พฤติกรรมครูภาวะผู้นำทางวิชาการ					✓			
2.7 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง					✓			
2.8 กระบวนการทำงาน			✓		✓	✓		
2.9 เทคนิคการจัดการ		✓						✓
2.10 รูปแบบกิจกรรมการผลิต	✓				✓		✓	
2.11 พฤติกรรมครู				✓				
2.12 ปัจจัยป้อน					✓	✓		
2.13 กระบวนการเปลี่ยนแปลง					✓			

1. ปัจจัย
นำเข้า
(Input)

2. กระบวนการ
(Process)

กระบวนการ	สุนทร โคตรบรรเทา (2554)	มนิรัตน์ สุวรรณภรณ์ (2555)	พระมหาสหัส ดาคุ่ม (2556)	จิตินา วรรณศรี (2557)	จิตติ รัตติธรรมโชติ (2558)	วัชรศักดิ์ สงค์ปาน (2558)	วารภรณ์ สิงห์ทวง (2561)	เรณู บุญเสริญ (2561)
3. ผลผลิต (Output)								
3.1 ผลสัมฤทธิ์	✓		✓					
3.2 สินค้า					✓			
3.3 การบริการ					✓			
3.4 ข้อมูลต่างๆ	✓				✓			
3.5 ความรู้	✓							
3.6 ผลที่คาดหวัง								
3.7 ใช้จ่ายนำออก						✓	✓	
3.8 ประสิทธิภาพของการบริหาร วิชาการ				✓			✓	
3.9 ผลที่คาดหวัง		✓						
3.10 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน							✓	
3.11 คุณลักษณะอันพึงประสงค์							✓	

จากตาราง 2 ผู้วิจัยได้สรุปว่า การบริหารเชิงระบบประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยทั้งหมด 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ใช้จ่ายนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ใช้จ่ายนำเข้า (Input) หมายถึง ใช้จ่ายการบริหารหลักสูตร ซึ่งเป็นทรัพยากรการบริหารจากภายในหรือจากภายนอกที่ใช้ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และบรรยากาศสภาพแวดล้อม

2. กระบวนการ (Process) หมายถึง กระบวนการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ได้แก่ 2.1) การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2.2) การกำหนดสาระการเรียนรู้ 2.3) การกำหนดการจัดประสบการณ์ การจัดกิจกรรม 2.4) การประเมินพัฒนาการอย่างเป็นองค์รวม และ 3) การประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร

3. กระบวนการ (Process) หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยบูรณาการแนวคิดทฤษฎีปัญหา ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 วางแผนการสอนตามแนวคิดทฤษฎีปัญหา ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดการจัดประสบการณ์อย่างเป็นองค์รวม ขั้นตอนที่ 3 การจัดประสบการณ์

ตามแนวคิดพหุปัญญาเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม และขั้นตอนที่ 4 การประเมินพัฒนาการของนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

4. ผลผลิต (Output) หมายถึง ประสิทธิภาพการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ได้แก่ 1) พัฒนาการด้านร่างกาย 2) พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ 3) มีพัฒนาการด้านสังคม และ 4) พัฒนาการด้านสติปัญญา

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร

1. ความหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

นักการศึกษาและนักวิชาการได้เสนอความหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

Ministry of Education (1996, p. 10) กล่าวว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หมายถึง เอกสารสำหรับใช้ในการจัดประสบการณ์ กิจกรรม และเหตุการณ์ทั้งที่มีการวางแผนและไม่มีการวางแผน ซึ่งเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมที่มีการออกแบบสำหรับอบรมเลี้ยงดู การเรียนรู้และการพัฒนาเด็ก

The State of Queensland (2006) กล่าวว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หมายถึง สิ่งที่จัดเตรียมไว้สำหรับให้ครูใช้เป็นกรอบแนวคิดในการปฏิสัมพันธ์กับเด็ก การวางแผน การประเมิน และการสะท้อนผลการจัดประสบการณ์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เยาวพา เดชะคุปต์ (2542, น. 14) กล่าวว่า การจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 5 ปี ซึ่งการจัดการศึกษาดังกล่าวจะมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากระดับอื่น ทั้งนี้ เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยสำคัญต่อการวางรากฐานบุคลิกภาพและการพัฒนาทางสมอง

วารุ เฟ็งสวีส์ตี (2542, น. 221) กล่าวว่า การจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง การศึกษาที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กทุกด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2545, น. 22) กล่าวว่า การจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีอายุครอบคลุมตั้งแต่ปฏิสนธิในครรภ์มารดา จนกระทั่งถึงอายุ 6 ปี

พัชรา พุ่มพชาติ (2560, น. 2-7) กล่าวว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หมายถึง ความรู้และประสบการณ์ที่ใช้เป็นกรอบในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างสมดุลรอบด้านตามศักยภาพและความแตกต่างระหว่างบุคคล

สรุปได้ว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หมายถึง ความรู้และประสบการณ์ที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือกรอบแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีการวางแผน การประเมิน และการสะท้อนผลการจัดประสบการณ์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้พัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีอายุครอบคลุมตั้งแต่ปฏิสนธิในครรภ์มารดา จนกระทั่งถึงอายุ 6 ปี ที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็ก

ทุกด้านให้มีความพร้อมในพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างสมดุลรอบด้านตามศักยภาพ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งเกิดจากความร่วมมือของ บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

2. ความสำคัญของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

มีนักการศึกษาและนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรว่าเป็นสิ่งที่กำหนดขึ้น เพื่อใช้ในการจัดการศึกษาไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

California Department of Education (2010, p. 2) กล่าวว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มีความสำคัญต่อเด็กปฐมวัยที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาจำเป็นต้องศึกษาและจัดเตรียม เพื่อนำไปใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งหลักสูตรเป็นสิ่งที่จัดเตรียมสิ่งต่าง ๆ ทั้งหมดสำหรับให้ครูได้นำไปใช้ในการเรียนรู้ของเด็กผ่านการจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่มีความเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก หลักสูตรเป็นสิ่งที่สร้างโอกาสในการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อให้เด็ก ได้รับการพัฒนาความสามารถที่เหมาะสมกับตัวเด็ก และเป็นการเชื่อมโยงประสบการณ์ในการเรียนรู้ ของเด็กระหว่างบ้าน และชุมชน

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553) กล่าวว่า ความสำคัญของหลักสูตรมีดังนี้

1. เป็นเสมือนเป้าหมายลอมพลเมืองให้มีคุณภาพ
2. เป็นมาตรฐานของการจัดการศึกษา
3. เป็นโครงการและแนวทางในการให้การศึกษ
4. เป็นแนวปฏิบัติสำหรับครู
5. เป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของเด็กตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา
6. เป็นเครื่องกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ว่าผู้เรียนและสังคมควรจะได้รับสิ่งใดบ้างที่จะเป็นประโยชน์แก่เด็กโดยตรง
7. เป็นเครื่องกำหนดว่าเนื้อหาวิชาอะไรบ้างที่จะช่วยให้เด็กมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างราบรื่น เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม
8. เป็นเครื่องกำหนดว่าวิธีการดำเนินชีวิตของเด็กให้เป็นไปได้ด้วยความราบรื่น และผาสุกเป็นอย่างไร
9. ทำนายลักษณะของสังคมในอนาคตว่าจะเป็นอย่างไร
10. กำหนดแนวทางความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ ทักษะและเจตคติของผู้เรียนที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและชาติบ้านเมือง

กมลรัตน์ คนองเดช (2557) กล่าวว่า การที่ครูจะสอนได้ดีนั้นจำเป็นต้องศึกษาเด็ก ยิ่งกว่านั้นงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการทางสมองมนุษย์ยังเน้นความสำคัญของการศึกษาปฐมวัย โดยเฉพาะในช่วง 5 ปีแรก ของชีวิตว่าเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุดสำหรับการเรียนรู้ และเด็กจำเป็นต้องได้รับการดูแล เอาใจใส่จากพ่อแม่ หรือผู้ดูแลตั้งแต่แรกเกิดโดยการให้ความรัก การโอบกอด สัมผัส พูดคุย และเล่นกับเด็กเพื่อให้สมองของเด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ตามศักยภาพ การเข้าใจพัฒนาเด็กส่งผลดีต่อครูผู้สอนหลายประการ ผลดีประการหนึ่ง คือ ช่วยให้ครูเข้าใจกระบวนการเรียนรู้ของเด็กได้ดียิ่งขึ้น ยังสามารถวางแผนหลักสูตรการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคนได้มากขึ้น ตามศักยภาพ การเข้าใจพัฒนาเด็กส่งผลดีต่อครูผู้สอนหลายประการ ผลดีประการหนึ่งคือ ช่วยให้ครู เข้าใจกระบวนการเรียนรู้ของเด็กได้ดียิ่งขึ้น ยังสามารถวางแผนหลักสูตรการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคนได้มากขึ้น

สรุปได้ว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมีความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องมีการจัดเตรียม จากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างมีคุณภาพ และเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย เพื่อให้หลักสูตรสามารถนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

3. องค์ประกอบของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

ในการพัฒนาหลักสูตรต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย ส่วนต่าง ๆ ที่มีความสอดคล้องและมีความสัมพันธ์กัน จึงมีนักการศึกษาและนักวิชาการได้เสนอ องค์ประกอบของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

Taba (1962, p. 10) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตร ไม่ว่าจะสร้างขึ้นในลักษณะใด ย่อมประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วน คือ

1. วัตถุประสงค์ เป็นสิ่งที่ต้องการให้เกิดความสำเร็จของผู้เรียน ซึ่งในบางครั้งอาจใช้คำว่า เป้าหมาย
2. เนื้อหา เป็นสิ่งที่กำหนดขึ้นจากวัตถุประสงค์
3. ประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นวิธีการหรือยุทธศาสตร์สำหรับการจัดประสบการณ์ ที่ผู้สอนวางแผนและเลือกไว้
4. การประเมินผล เป็นการประเมินความสำเร็จของผู้เรียนและเป็นการตรวจสอบ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

Beauchamp (1975, p. 107) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตรมี 4 ประการ

1. เนื้อหา
2. จุดมุ่งหมาย
3. การนำหลักสูตรไปใช้
4. การประเมินผล

Kerr (1976, pp. 16-17) กล่าวว่า องค์ประกอบของของหลักสูตรมีส่วน ได้แก่

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. เนื้อหาสาระ
3. ประสบการณ์การเรียนรู้
4. การประเมินผล

McCarthy, & Houston (1980 อ้างถึงใน นกเนตร ธรรมบวร, 2546, น. 45-46) กล่าวว่า

1. เนื้อหา หมายถึง ความรู้ ความคิดรวบยอด รวมตลอดถึงข้อมูลที่เด็กจำเป็นต้องเรียนรู้ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของหลักสูตร เช่น คณิตศาสตร์ ภาษา สังคมศึกษา คนตรี ศิลปศึกษาและวิทยาศาสตร์ ฯลฯ

2. กระบวนการ เป็นวิธีการที่เด็กใช้ในการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ และการนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน หลักสูตรที่เน้นกระบวนการจะให้ความสำคัญกับความสามารถในการได้มา ซึ่งข้อมูล การจัดระบบข้อมูล การวิเคราะห์ การบูรณาการและการสื่อสารข้อมูล กล่าวอีกนัยหนึ่ง หลักสูตรเน้นกระบวนการจะให้ความสำคัญกับวิธีการที่เด็กคิด การประเมินผล และการค้นหาข้อมูลใหม่

Ministry of Education (1996, pp. 14-30) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตรว่าประกอบด้วย

1. หลักการ สาระและจุดหมาย
2. เนื้อหา
3. การพัฒนาการเรียนรู้และความสามารถ
4. การประเมินผล

Scott (2008, as cited in McLachlan, Fleer, & Edwards, 2013, p. 10) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตรจากผลการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยจากหลายประเทศทั่วโลก พบว่า หลักสูตรที่นำไปใช้ในการสอนและการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. ความมุ่งหมาย จุดหมาย และจุดมุ่งหมาย ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้หลักสูตรประสบผลสำเร็จ
2. เนื้อหา ขอบเขต หรือเนื้อหาวิชา ซึ่งมาจากทั้งที่กำหนดไว้ในและนอกหลักสูตร
3. วิธีการหรือกระบวนการ หมายถึง วิธีการหรือการปฏิบัติในการสอนที่นำมาใช้เพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายหรือผลลัพธ์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
4. การประเมินผล หมายถึง วิธีการตรวจสอบผลการปฏิบัติ เพื่อนำมาพัฒนาเด็กให้บรรลุตามความมุ่งหมาย จุดหมาย หรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

พัชรา พุ่มพชาติ (2560, น. 39-40) กล่าวว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของประเทศไทย เป็นหลักสูตรที่มีแนวคิดในการส่งเสริมพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคล ผ่านการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมด้วยการเล่นเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงบริบททางวัฒนธรรมและสังคมที่เด็กอาศัยอยู่ จึงมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. หลักการของหลักสูตร
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. สารการเรียนรู้
4. การจัดประสบการณ์
5. การประเมินพัฒนาการ

จากแนวคิดของนักการศึกษาและนักวิชาการหลายๆ ท่านที่ได้เสนองค์ประกอบของหลักสูตร โดยสังเคราะห์และสรุปประเด็น ดังตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 แสดงผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตรตามแนวคิดของนักการศึกษา

กระบวนการ	กระบวนการ						สรุป
	Taba (1962)	Beauchamp (1975)	Kerr (1976)	McCarthy & Houston (1980)	Ministry of Education (1996)	Scott (2008)	
1. วัตถุประสงค์	✓		✓				1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร		✓				✓ ✓	
3. หลักการ สารและจุดหมาย					✓	✓	2. เนื้อหาหรือสารการเรียนรู้
4. เนื้อหา/ขอบเขต	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
5. สารการเรียนรู้						✓	
6. วิธีการหรือกระบวนการ				✓		✓	
7. ประสบการณ์การเรียนรู้	✓		✓				3. กระบวนการจัดประสบการณ์ / จัดกิจกรรม
8. การจัดประสบการณ์						✓	
9. การพัฒนาการเรียนรู้และความสามารถ					✓		
10. การนำหลักสูตรไปใช้						✓	4. การประเมิน
11. การประเมินผลพัฒนาการ	✓	✓	✓		✓	✓	
12. การประเมินผล		✓					

จากตาราง 3 องค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) เนื้อหาหรือสาระการเรียนรู้ 3) กระบวนการจัดประสบการณ์/จัดกิจกรรม และ 4) การประเมิน

4. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560

กระทรวงศึกษาธิการ (2560) กล่าวว่า เพื่อให้การจัดการศึกษาปฐมวัยที่ต้องพัฒนาเด็ก ตั้งแต่แรกเกิด-6 ปีให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้และสร้างรากฐานชีวิต ให้พัฒนาเด็กปฐมวัยไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดีมีวินัยภูมิใจในชาติและมีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กระทรวงศึกษาธิการจึงให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2520 ดังปรากฏแนบท้ายคำสั่งฯ นี้แทนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เพื่อให้สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด นำหลักสูตรฉบับนี้ไปใช้ โดยปรับปรุงให้เหมาะสม กับเด็กและสภาพท้องถิ่น โดยมี “ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย” ดังนี้ การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็ก ตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวมบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคม และวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ซึ่งมี “วิสัยทัศน์” ดังต่อไปนี้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับ การพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่องได้รับการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัยมีทักษะชีวิต และปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดีมีวินัย และสำนึกความเป็นไทยโดยความร่วมมือระหว่าง สถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก

ซึ่งหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยจะแบ่งออกเป็น 2 ระดับช่วงอายุ คือ 1) สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ที่เน้นกระบวนการการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาเด็ก เพื่อใช้เป็นแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กเป็นรายบุคคล และ 2) สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี เน้นกระบวนการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา และความสามารถของแต่ละบุคคล โดยมีความแตกต่างจากจุดมุ่งหมายสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ดังนี้

4.1 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3-6 ปี เป็นการจัดการศึกษา ในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา และความสามารถของแต่ละบุคคล โดยมีความแตกต่างจากจุดหมายสำหรับเด็ก อายุต่ำกว่า 3 ปี ดังนี้

4.2 จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยเต็ม ตามศักยภาพและมีความพร้อม ในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อจบ การศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

4.2.1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี

4.2.2 สุขภาพจิตดีมีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม

4.2.3 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4.2.4 มีทักษะการคิดการใช้ภาษาสื่อสารและการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

5. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

นักการศึกษาและนักวิชาการได้เสนอการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยไว้อย่าง หลากหลาย ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, น. 37-38) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย การดำเนินงานใน 2 ส่วน ดังนี้

1. การดำเนินการระดับสถานศึกษา ดำเนินการโดยองค์คณะบุคคลในระดับสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ เพื่อพิจารณาจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา

2. การดำเนินการระดับชั้นเรียน ดำเนินการโดยครูผู้สอนแต่ละคนในการออกแบบ หน่วยการเรียนรู้และจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้อง เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม ซึ่งอาจมี ความแตกต่างกันการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยทั่วไป จึงอยู่ภายใต้การดำเนินงานของ คณะกรรมการ หรือคณะทำงาน ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงาน วิชาการ ของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ มีแหล่งข้อมูลสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา อาทิ หลักสูตรแกนกลาง ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหา จุดเน้น ความต้องการ ของชุมชน และของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ตลอดจนความต้องการของผู้เรียน

2.3 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พิจารณาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ วิสัยทัศน์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และเกณฑ์การจบหลักสูตร พร้อมกันนี้สถานศึกษาจะต้องจัดทำเอกสารระเบียบการวัดผลประเมินผล เพื่อให้ควบคู่กับหลักสูตรสถานศึกษา

2.4 คณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ นำเสนอร่างเอกสารหลักสูตรสถานศึกษา และระเบียบการวัดประเมินผลต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ หากมีข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการให้นำข้อเสนอแนะดังกล่าวไปพิจารณาปรับปรุงร่างหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมชัดเจนยิ่งขึ้นก่อนการอนุมัติใช้หลักสูตร เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาแล้ว ให้จัดทำเป็นประกาศหรือคำสั่งเรื่องให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาและประธานกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ลงนาม

2.5 ใช้หลักสูตรสถานศึกษา ครูผู้สอนนำหลักสูตรสถานศึกษาไปจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมาย

2.6 วิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตร ดำเนินการติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ เพื่อนำผลจากการติดตามมาใช้เป็นข้อมูลพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพ และมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2547, น. 31-47) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทำความเข้าใจเอกสารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 และเอกสารหลักสูตรอื่น ๆ รวมทั้งศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กและครอบครัว สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการของชุมชน และท้องถิ่น

2. ร่วมกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ตามหัวข้อ ดังนี้

2.1 วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย หรือจุดหมาย (มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์)

2.2 โครงสร้างหลักสูตร

2.2.1 สารการเรียนรู้รายปี

2.2.2 เวลาเรียน

2.3 การจัดประสบการณ์

2.4 การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

2.5 สื่อและแหล่งการเรียนรู้

2.6 การประเมินพัฒนาการ

2.7 การบริหารจัดการหลักสูตร

2.8 อื่น ๆ

3. ตรวจสอบหลักสูตรของสถานศึกษาปฐมวัย เมื่อสถานศึกษาดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยเสร็จแล้ว ควรกำหนดให้มีการประเมินก่อนนำหลักสูตรไปใช้ อาจให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ ทางการศึกษาปฐมวัยตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร องค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรที่จัดทำแล้วประเมินระหว่างดำเนินการใช้หลักสูตรเพื่อตรวจสอบว่านำไปใช้ได้ดีเพียงใด ควรปรับปรุงแก้ไขเรื่องใดและประเมินหลังการใช้หลักสูตรครบแต่ละช่วง อายุ 3 ปี 4 ปี และ 5 ปี เพื่อสรุปผลหลักสูตรที่จัดทำและปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น

Saylor, Alexander, & Lewis (1981, p. 30) กล่าวว่า แนวคิดของกระบวนการวางแผนพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วยขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดเป้าหมาย และจุดประสงค์
2. การออกแบบหลักสูตร
3. การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
4. การประเมินหลักสูตร

พัชรา พุ่มพชาติ (2560, น. 56-57) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอเสนอแนวทางการพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดเบื้องต้น ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หลักสูตรแกนกลาง หลักสูตรสถานศึกษาฉบับเดิม ความต้องการในการพัฒนาเด็ก นโยบายการจัดการศึกษา ความต้องการของสังคม บริบทของชุมชนและสังคมของสถานศึกษา

2. การดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โดยมีการกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ/ภารกิจ เป้าหมายหรือจุดหมาย โครงสร้างของหลักสูตร วิธีการจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าวจะต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการของเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และชุมชน ดังองค์ประกอบหลักที่ใช้สำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ดังนี้

- 2.1 ปรัชญา เป็นสิ่งที่ เป็นความรู้หรือความเชื่อ ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ที่สถานศึกษากำหนดขึ้นจากพื้นฐานทางปรัชญาการศึกษาที่มีการนำมากำหนดใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยกันอย่างกว้างขวาง เช่น ปรัชญาการศึกษาบูรณนิยม มีแนวทางการพัฒนาเด็กให้เป็นผู้ที่มีความพร้อมและศักยภาพในการดำรงชีวิต และการปฏิรูปสังคม ปรัชญาการศึกษาพิพัฒน์นิยม มีแนวทางการพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมอย่างสมดุลและรอบด้าน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและปรัชญาการศึกษา อัตถิภาวนิยม มีแนวทางการพัฒนาเด็กได้เรียนรู้อย่างอิสระ และตัดสินใจด้วยตนเอง ฯลฯ

2.2 วิสัยทัศน์ เป็นสิ่งที่แสดงถึงภาพแห่งความต้องการในอนาคตที่มีความชัดเจน และเป็นไปได้ ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก ซึ่งมาจากความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา ร่วมกันแสดงความคิดเห็น มองอนาคตของเด็ก และกำหนดวิสัยทัศน์ที่มีความสอดคล้อง กับนโยบายและบริบทในการ จัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.3 พันธกิจ/ภารกิจ เป็นขอบเขตการดำเนินงานที่สำคัญ ซึ่งสถานศึกษาต้องปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ และนำไปสู่การวางแผนปฏิบัติต่อไป

2.4 เป้าหมายหรือจุดหมาย เป็นความคาดหวังด้านคุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้น กับเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง วิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษา

2.5 โครงสร้างของหลักสูตร เป็นการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรตามช่วงอายุ ของเด็ก ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ สาร การเรียนรู้ รายปี และเวลาเรียน

2.6 วิธีการจัดประสบการณ์ เป็นการกำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสม กับพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เป็นไปตามวัย ความต้องการ ความถนัด และศักยภาพของเด็กแต่ละคน ด้วยการจัดเตรียมสื่อและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เด็ก ได้มีอิสระในการเลือก และปฏิบัติด้วยตนเองทั้งในและนอกสถานศึกษา

2.7 การประเมินพัฒนาการ เป็นการดำเนินงานที่แสดงถึงควมมีคุณภาพของ หลักสูตรสถานศึกษาว่าต้องการพัฒนา ปรับปรุง หรือแก้ไขมากน้อยเพียงใด การประเมินพัฒนาการ จึงจำเป็นต้องมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบที่เริ่มจากการวางแผน การเลือกใช้เครื่องมือและการ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้ผลการประเมินที่แท้จริงสำหรับนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตั้งข้อมูลทีกล่าวมาข้างต้น สถานศึกษาสามารถกำหนดหัวข้อเพิ่มเติมหรือปรับเปลี่ยนได้ ตามความเหมาะสมของบริบทสถานศึกษา

3. การตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย เป็นการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร ที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาปฐมวัย ตลอดจน พ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนของสถานศึกษา เพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนา และปรับปรุงแก้ไข ให้หลักสูตรสถานศึกษามีความสมบูรณ์ก่อนการนำไปใช้

4. การนำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยไปใช้ เป็นการนำหลักสูตรสถานศึกษาที่ผ่านการ ตรวจสอบไปใช้ในการจัดประสบการณ์ โดยครูจะต้องทำการออกแบบการจัดประสบการณ์ ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์การจัดประสบการณ์ และวิธีการประเมินพัฒนาการเด็กที่ เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาเด็กตามบริบทของ สถานศึกษา ชุมชนและสังคม

5. การวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นขั้นตอนทั้งก่อนการใช้หลักสูตร ระหว่างการใช้หลักสูตรและหลังการใช้หลักสูตร เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับเป็นแนวทางในการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่มีความชัดเจนและมีความเชื่อมั่น อันส่งผลให้การพัฒนาเด็กปฐมวัยของสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย จากขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยดังกล่าว สถานศึกษาสามารถนำขั้นตอนหลักไปกำหนดรายละเอียด ให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเด็กของครอบครัวสถานศึกษา ชุมชนและสังคมตามบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง เพื่อให้ได้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ในการจัดการศึกษาได้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานที่กำหนดต่อไป

แนวคิดการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม

1. ความหมายการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม

นักการศึกษาและนักวิชาการได้เสนอความหมายการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวมไว้หลากหลาย ซึ่งสรุปได้ดังนี้

หัสชัย สิทธิรักษ์ (2550) กล่าวว่า “องค์รวม”(holistic) หมายถึง แนวคิดในการทำความเข้าใจปรากฏการณ์หรือสิ่งต่าง ๆ โดยคำนึงถึงองค์ประกอบทั้งหมด (ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก) ที่ก่อให้เกิดปรากฏการณ์หรือสิ่งนั้น ๆ และพิจารณาถึงความเชื่อมโยงและการสอดประสานกันในทุก ๆ ส่วน ขององค์ประกอบนั้น “บูรณาการ” (integration) ที่หมายถึง การทำให้สมบูรณ์ คือ ทำให้หน่วยย่อย ๆ ที่มีความสัมพันธ์ร่วมกันทำหน้าที่อย่างผสมกลมกลืนเป็นองค์รวมหนึ่งเดียวที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ในตนเอง หรืออีกนัยหนึ่ง คำว่า “องค์รวม” น่าจะสอดคล้องกับคำว่าความคิดเชิงระบบ (system approach) ซึ่งหมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่รวมกันต่างทำหน้าที่ของตนเองอย่างมีระเบียบ โดยส่วนประกอบหรือปัจจัยต่าง ๆ ของระบบ มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ชยานนท์ มนพิยร์จันทร์ (2554) กล่าวว่า องค์รวม หมายถึง ความเป็นทั้งหมดที่มีผลกระทบเชื่อมโยงถึงกันและมีความสัมพันธ์กันทั้งระบบ เช่น การปฏิบัติงานแบบองค์รวมนั้นมีความหมายว่าในการปฏิบัติงานใหญ่จะมีการปฏิบัติงานย่อยรวมด้วย หรือหากจะมองในแง่ของการบริหารจัดการแบบองค์รวม ก็มีความหมายว่าองค์กรหนึ่งองค์กรใดก็ตามย่อมมีผลกระทบเกี่ยวเนื่องกับองค์กรที่อยู่รอบข้างเฉก เช่น เป็นหน่วยการบริหารเดียวกัน ดังนั้น ผลกระทบต่อองค์กรหนึ่งย่อมมีส่วนเกี่ยวข้องต่อองค์กรรอบข้างด้วย เป็นต้น

ธงชัย คำปวง (2561, น. 467) กล่าวว่า องค์กรรวม (Holistic ideology) หมายถึง แนวคิดในการทำความเข้าใจปรากฏการณ์หรือสิ่งต่าง ๆ โดยคำนึงถึงองค์ประกอบทั้งหมด (ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก) ที่ก่อให้เกิดปรากฏการณ์หรือสิ่งนั้น ๆ และพิจารณาถึงความเชื่อมโยงและการสอดประสานกันในทุก ๆ ส่วนขององค์ประกอบนั้น

จินดารัตน์ โพธิ์นอก (2557) กล่าวว่า การศึกษาแบบองค์รวม (holistic education) หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ช่วยให้บุคคลค้นพบตนเอง ซึ่งเกิดจากแรงปลุกเร้าภายใน เข้าใจความหมายและเป้าหมายของชีวิต มุ่งสร้างความตระหนัก ความเข้าใจตนเอง เน้นความสำคัญในการพัฒนากาย จิตใจ อารมณ์ ศิลปะ และความคิดสร้างสรรค์ แนวคิดการศึกษาแบบองค์รวมได้เชื่อมโยงไปสู่หลักการสอนหลายรูปแบบ เช่น ความรู้เกี่ยวกับการทำงานของสมองซึ่งเป็นองค์รวมเชื่อมโยงไปสู่การสอนภาษา แบบ whole language approach การจัดหลักสูตร กิจกรรม สื่อการเรียนรู้อ และการวัดประเมินผลตามแนวการศึกษาออลดอร์ฟ (Waldorf Education) เน้นการเรียนรู้ด้วยกาย คือ การลงมือทำ การเรียนรู้ด้วยใจ ความรู้สึก ความประทับใจ และการฝึกคิด เพื่อพัฒนาเด็กทั้งคน เชื่อมโยงไปสู่การจัดการเรียนการสอน หรือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามศักยภาพและความสามารถของแต่ละบุคคล เพราะคนทุก ๆ คน ล้วนแล้วแต่มีความเป็นอัจฉริยภาพในรูปแบบของตนเองตามแนวคิดพหุปัญญา (Multiple Intelligences) เป็นต้น

สรุปได้ว่า องค์กรรวม หมายถึง แนวคิด หลักการ หรือกระบวนการเรียนรู้ ที่ทำให้ผู้เรียนค้นพบและเข้าใจเป้าหมายของชีวิตตนเอง ซึ่งใช้แนวคิด หลักการ หรือกระบวนการเรียนรู้ เป็นแนวทางในการทำความเข้าใจปรากฏการณ์หรือสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง เชื่อมโยงกันทั้งหมดในทุก ๆ ส่วน ขององค์ประกอบนั้น หรือเรียกว่าการบูรณาการ ที่ผสมผสานทุกส่วนเกี่ยวข้อง ทำให้สมบูรณ์ รวมกันทำอย่างมีระเบียบแบบแผน เน้นความสำคัญในการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงานของสมองเด็ก พัฒนาการ ทั้ง 4 ด้าน และเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ ฝึกคิดแก้ปัญหา ดังนั้นแนวคิดการศึกษาแบบองค์รวมจึงเชื่อมโยงไปสู่หลักการสอนหลายรูปแบบ เพื่อจะนำไปดำเนินงานพัฒนาเด็กให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. การพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม

นักการศึกษา และนักวิชาการได้เสนอแนวคิดการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวมไว้ อย่างหลากหลาย ดังนี้

MacLean (1992, p. 57) กล่าวว่า การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมเป็นวิธีการสอนที่สามารถทำให้เด็กได้แสดงออกถึงความสามารถที่หลากหลายเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษา ให้เด็กได้เรียนรู้กระบวนการที่เปิดกว้างและส่งเสริมความร่วมมือ โดยเน้นที่การช่วยเหลือซึ่งกันและกันมากกว่าการแข่งขัน ส่งเสริมพัฒนาทักษะทางสังคมเปิดโอกาสให้เด็กพิเศษได้อยู่ในกลุ่มเพื่อนได้ด้วย

Katz, & Chard (1994, pp. 15-16) กล่าวว่า การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมเป็นการศึกษาแบบลึกซึ้งในหัวข้อที่เด็กให้ความสนใจและคุณครูพิจารณาแล้วว่ามีคุณค่า ในการเรียนรู้การพัฒนาเด็ก แบบองค์รวมมีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางสติปัญญาการศึกษาในวิชาต่าง ๆ ทักษะทางสังคมความสามารถและเน้นการทำงานร่วมกัน

Hoffman (1995, pp. 1-4) กล่าวว่า การพัฒนาเด็กแบบองค์รวมเป็นการศึกษาที่ลุ่มลึกเมื่อเด็กเข้าร่วมกิจกรรมเด็กจะได้พัฒนาคำถามแสดงความสามารถค้นหาทางแก้ปัญหาเสนอแนะกระบวนการแก้ปัญหาที่คิดค้นขึ้นการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมแต่ละกิจกรรมอาจใช้เวลาประมาณสัปดาห์หรือนานกว่านี้ขึ้นอยู่กับความสนใจของเด็ก

ชนิพรรณ จาติเสถียร (2560, หน้า 1-3) กล่าวว่า เด็กปฐมวัยจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวมโดยพัฒนาอย่างรอบด้านและสมดุล ทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจด้านสังคมและด้านสติปัญญา เพื่อให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพ มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง เคลื่อนไหวได้อย่างคล่องแคล่วมีจิตใจที่แจ่มใสเบิกบานสามารถควบคุมอารมณ์ได้ อย่างเหมาะสมรู้จักและเข้าใจตนเอง เอาใจเขามาใส่ใจเรา ชื่นชมสิ่งรอบตัว ช่วยเหลือตนเองได้ อยู่ร่วม และทำงานกับคนอื่นได้อย่างมีความสุขมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ มีทักษะชีวิต ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ สมดังจุดมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษาที่ต้องการให้เด็กเป็นทั้ง คนดี คนเก่ง และมีความสุข ดังนั้นการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวมที่ถูกต้อง เหมาะสม และสอดคล้องกับพัฒนาการ และการทำงานของสมอง ซึ่งเด็กควรได้รับการพัฒนาทุกด้านไปพร้อมกัน ได้เรียนรู้อย่างอิสระเหมาะสมกับวัย ได้มีโอกาสเลือก ได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อม มีความสุขกับการได้เล่น สำรวจ ทดลอง และใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าในการเรียนรู้ และควรหลีกเลี่ยงการพัฒนาแต่ด้านสติปัญญาจนละเลยพัฒนาการด้านอื่น หากได้รับการจัดประสบการณ์ที่ไม่เหมาะสมกับวัย ได้เรียนรู้ตามที่ผู้ใหญ่กำหนดเพียงฝ่ายเดียว ขาดโอกาสในการเล่น หากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู หรือผู้ดูแลเด็กได้ปฏิบัติตามแนวทางที่ควรทำและหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ควรทำ จะช่วยให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ พัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไป

2.1 ลักษณะการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม

นักการศึกษาและนักวิชาการได้เสนอแนวคิดลักษณะการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม ไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

Katz, & Chard (1994, pp. 30-35) เด็กแบบองค์รวมมีลักษณะเพื่อปลูกฝังคุณค่าของชีวิตลงในจิตใจของเด็กทั้งในเรื่องความรู้ทักษะอารมณ์คุณธรรมและจริยธรรมในการจัดการเรียนการสอน ของเด็กปฐมวัยควรมีลักษณะสำคัญ 5 ประการดังนี้

2.1.1 เป้าหมายทางสติปัญญาที่ส่งเสริมความเฉลียวฉลาดและมีชีวิตจิตใจช่วยให้เด็กเข้าใจโลกรอบ ๆ ตัวที่เต็มไปด้วยประสบการณ์ที่สนุกสนานน่าเรียนรู้มากกว่าเรียนด้วยเป้าหมายทางวิชาการที่เน้นการอ่าน เขียน เรียนเลขหรือสนุกสนานเติบโตไปกับการเล่นไปวันๆ ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับนี้ต้องมีทั้งสองลักษณะอยู่ด้วยกันคือ ในขณะที่เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น การมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็กควรจะเข้าใจประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมนั้นด้วย ไม่ใช่การเล่นสนุกสนานโดยปราศจากเป้าหมาย

2.1.2 ความสมดุลของกิจกรรมการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมช่วยให้การเรียนรู้กิจกรรมของเด็กสมดุลขึ้นแทนที่เด็กจะได้เรียนแค่วิชาการแต่เด็กจะได้เรียนรู้ผ่านการเล่น เพื่อช่วยให้การเล่นของเด็กสนุกสนานมากยิ่งขึ้น

2.1.3 โรงเรียนคือส่วนหนึ่งของชีวิตจะช่วยให้เด็กมองว่าโรงเรียนคือประสบการณ์ชีวิตที่เป็นจริงไม่ใช่แค่วิชาการ กฎ กติกา และระเบียบต่าง ๆ แต่เป็นที่สร้างประสบการณ์ในชีวิตจริงผ่านการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม

2.1.4 ห้องเรียนเป็นชุมชน 1 ของเด็กในสวนนี้คุณครูมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้เด็กพัฒนาความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มใหญ่ความรู้สึกนี้จะนำไปสู่ความรู้สึกของการมีส่วนร่วมและรับผิดชอบการใช้ชีวิตในชุมชนต่อไป

2.1.5 การสอนเป็นสิ่งที่ทำลายคุณครูและคุณครูไม่ใช่ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้กับเด็ก ดังนั้น การเรียนการสอนแบบจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กแบบองค์รวมจึงเป็นสิ่งที่ทำลายความสามารถของคุณครูที่จะดำเนินกิจกรรมที่หลากหลายรวมกันแทนที่จะปฏิบัติตามหลักสูตรแต่ประการเดียว

2.2 บทบาทครูและผู้ดูแลเด็กในการส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม

นักการศึกษาและนักวิชาการได้เสนอแนวคิดบทบาทครูและผู้ดูแลเด็กในการส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม ดังนี้

2.2.1 พัฒนาเด็กให้ครบทุกด้านและเหมาะสมกับวัย เช่น ให้เด็กเรียนรู้จากการเล่น เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5

2.2.2 สอนเรื่องที่ใกล้ตัว มีความหมายกับเด็กและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น เรื่องร่างกายและการดูแลรักษาร่างกาย ครอบครั้ว การอยู่ร่วมกัน ยานพาหนะ เป็นต้น

2.2.3 จัดกิจกรรมที่พัฒนาความฉลาดรอบด้าน ครูและผู้ดูแลเด็กควรจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านภาษา ด้านดนตรี ด้านการเคลื่อนไหวของร่างกาย ด้านการเข้าใจธรรมชาติ ซึ่งจะช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาความฉลาดอย่างครบถ้วน

2.2.4 จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทั้งสมองซีกซ้ายและสมองซีกขวาอย่างสมดุล เช่น ให้เด็กทำกิจกรรมเกี่ยวกับจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ควบคู่ไปกับกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิด ซึ่งเป็นกรให้สมองทั้งสองซีกได้ทำงานและพัฒนาอย่างสมดุล

2.2.5 จัดกิจกรรมที่หลากหลายและคำนึงถึงรูปแบบการเรียนรู้ของเด็กให้เด็กได้เลือกทำอย่างอิสระ ตามความสนใจ ความถนัดและความต้องการของตนเอง

2.2.6 จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงค่านิยม วัฒนธรรม ศาสนาและความเชื่อของบริบทที่เด็กอาศัยอยู่ เช่น การนำนิทานพื้นบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรม

2.2.7 จัดเตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ช่วยกระตุ้นการเรียนรู้และพัฒนาการอย่างหลากหลายและรอบด้าน ครูและผู้ดูแลเด็กจัดเตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่มีความหลากหลาย เพราะสื่อวัสดุอุปกรณ์แต่ละชนิดจะช่วยพัฒนาเด็กแตกต่างกัน เช่น แป้งโดว์ช่วยพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก และเสริมสร้างจินตนาการ จิกซอร์ช่วยพัฒนาทางด้านสติปัญญาและความสัมพันธ์ระหว่างมือและตา เพลงช่วยพัฒนาทางด้านอารมณ์ และสติปัญญา

3. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดประสบการณ์ควรยืดหยุ่นให้มีสาระที่ควรเรียนรู้ที่เด็กสนใจและการกำหนดกิจกรรม ให้เด็กในแต่ละวันไม่จัดเป็นรายวิชา และอาจใช้ชื่อเรียกกิจกรรมแตกต่างกันไปในแต่ละหน่วยงาน การนำแนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัยต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดประสบการณ์ผู้สอนต้องทำความเข้าใจแนวคิด การจัดการศึกษาปฐมวัยนั้น ๆ ซึ่งแต่ละแนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัยจะมีจุดเด่นของตนเอง แต่โดยภาพรวมแล้วแนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัยส่วนใหญ่ยึดเด็กเป็นสำคัญ การลงมือปฏิบัติจริงด้วยตัวเด็กจึงเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม นอกจากนี้ ผู้สอนต้องศึกษาและทำความเข้าใจในหลักการจัดประสบการณ์ แนวการจัดประสบการณ์และการจัดกิจกรรมประจำวันเพื่อนำหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

3.1 หลักการจัดประสบการณ์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดหลักการจัดประสบการณ์ไว้ดังนี้

3.1.1 จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้อย่างหลากหลายเพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างสมดุลและต่อเนื่อง

3.1.2 เน้นเด็กเป็นสำคัญสนองความต้องการความสนใจความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่

3.1.3 จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้งด้านกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก

3.1.4 จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง

3.1.5 ให้พ่อแม่ครอบครัวชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

3.2 แนวทางการจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยควรดำเนินการตามแนวทางดังต่อไปนี้

3.2.1 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมอง ที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

3.2.2 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

3.2.3 จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้

3.2.4 จัดประสบการณ์ให้เด็กได้คิดริเริ่ม วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำและนำเสนอความคิด โดยผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก

3.2.5 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่น มีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ

3.2.6 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อ และแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และอยู่ในวิถีชีวิตของเด็กสอดคล้องกับบริบท สังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก

3.2.7 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวันตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และการมีวินัย ให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

3.2.8 จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้คาดการณ์ไว้

3.2.9 จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองเพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

3.2.10 จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วม ทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อ แหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

3.3 แผนการจัดประสบการณ์แบบหน่วยการเรียนรู้

การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงและเกิดประโยชน์กับเด็กปฐมวัยนั้น ครูผู้สอนจะเป็นผู้ดำเนินการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ระดับห้องเรียนไว้ล่วงหน้า โดยยึดตามปฏิทินหน่วยการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินกิจกรรมในแต่ละวันตามเป้าหมายที่กำหนด สิ่งสำคัญ คือ เขียนแล้วสามารถนำไปสอนได้จริงและเกิดประโยชน์ต่อเด็ก มีความสอดคล้องกับหลักสูตร และหลังจากเรียนจบลงเด็กต้องเกิดแนวคิดในเรื่องที่เรียนได้ ดังนั้นการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงและเกิดประโยชน์กับเด็กปฐมวัยนั้นควรเป็นดังนี้

3.3.1 วางแผนการจัดประสบการณ์สำหรับใคร ซึ่งครูต้องรู้จักเด็กที่ตนเองรับผิดชอบ รู้พัฒนาการตามวัย ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ รวมทั้งรู้ว่าควรปรับปรุงและพัฒนาเด็กคนใด ในเรื่องใดบ้าง

3.3.2 ต้องการให้เด็กเรียนรู้อะไร ครูต้องรู้จุดหมายของการจัดประสบการณ์ ครูจึงควรศึกษาก่อนว่าทักษะ สาระการเรียนรู้ หรือประสบการณ์สำคัญใดที่จะจัดให้กับเด็ก แล้วจึงวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป

3.3.3 เด็กจะเรียนรู้เรื่องที่ต้องการให้เรียนรู้ได้ดีที่สุดได้อย่างไร ครูต้องรู้จักคิดหาวิธีสอนและสื่อเพื่อช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ

3.3.4 รู้ได้อย่างไรว่าเด็กเกิดการเรียนรู้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด ครูต้องรู้วิธีประเมินผล สร้างและใช้เครื่องมือประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่เหมาะสม

3.4 หลักการเขียนแผนการจัดประสบการณ์

3.4.1 กำหนดจุดประสงค์ย่อยในแต่ละกิจกรรม

3.4.2 กำหนดรายละเอียดสาระการเรียนรู้ คือ สาระที่ควรรู้ (เนื้อหา) และประสบการณ์สำคัญให้เข้ากับหน่วยที่เรียน

3.4.3 กำหนดกิจกรรมการเรียน ถือเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหา มีหลักการในการกำหนดกิจกรรมการเรียน ดังนี้

1) การออกแบบกิจกรรม

1.1) คุณครูจะต้องรู้ขั้นพัฒนาการของเด็กปฐมวัยแต่ละช่วงอายุวัย เพื่อจะได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเด็กในชั้นเรียนของตนเอง

1.2) คุณครูต้องจัดกิจกรรมแบบบูรณาการได้ โดยนำทักษะวิชาการด้านต่าง ๆ ทั้งวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี สังคม ฯลฯ เข้ามาสอดแทรกในการเรียนการสอนผ่านกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม และสอดคล้องกับจุดประสงค์

1.3) คุณครูต้องเข้าใจการทำสารนิทัศน์ เพื่อบันทึกร่องรอยการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ และประมวลผังความคิดของเด็กแบบโยแมงมุมได้

1.4) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องแบ่งเป็นกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่

1.5) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน

1.6) คุณครูต้องตั้งคำถามระดับสูงได้ เพื่อฝึกให้เด็กพัฒนาทักษะการคิด เช่น การคิดแก้ปัญหา การคิดเปรียบเทียบ การคิดเชื่อมโยง การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดแบบมีวิจารณญาณ และการคิดแบบอื่น ๆ ที่หลากหลาย เป็นต้น

2) วิธีการสอนกิจกรรมเสริมประสบการณ์ แบ่งเป็น 3 ชั้น คือ

2.1) ชั้นนำ

2.2) ชั้นสอน

2.3) ชั้นสรุป

2.4) กำหนดสื่อ

2.5) วางแผนการประเมิน

2.6) บันทึกหลังการสอน หลังเสร็จสิ้นการสอนทุกครั้ง เพื่อให้คุณครูได้บันทึกสิ่งที่เกิดขึ้นขณะสอน ทั้งข้อดี ข้อเสีย ระบุปัญหา หาแนวทางวิธีแก้ไขเพื่อนำมาเป็นข้อมูลพัฒนาการสอนในครั้งต่อไป

3.5 ลักษณะการจัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ

การจัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการทั้งทักษะและสาระการเรียนรู้ โดยมีการจัดแนวการจัดประสบการณ์ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ในรูปแบบของ 6 กิจกรรมหลัก คือ

3.5.1 กิจกรรมเสริมประสบการณ์ คือ กิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มทั้งกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย เด็กได้มีโอกาสฝึกการคิด การฟัง การพูด การสังเกต ตลอดจนการแก้ปัญหาใช้เหตุผล และการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนรู้ ลักษณะของกิจกรรมเสริมประสบการณ์ คุณครูเป็นผู้กำหนดและจัดเตรียมเนื้อหาต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ โดยใช้วิธีการสนทนาพูดคุย เล่านิทาน สาธิต อภิปราย ชักถาม ทดลอง เล่นบทบาทสมมติ ร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ทักษะศึกษา ประกอบอาหาร และใช้สื่อจริงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้เด็กได้ใช้ทักษะ และประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการเรียนรู้ เช่น การมองเห็น การฟัง การดมกลิ่น การรับรส และการสัมผัส เป็นต้น

3.5.2 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ คือ กิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะที่กำหนดให้ทั้งช้าและเร็ว โดยมีการใช้เครื่องเคาะ

จิ้งหะ เช่น กลอง แหมเบอร์ลิน กรับ ฉิ่ง ฯลฯ หรือการปรับมือให้จิ้งหะ เสียงเคาะไม้ เสียงเพลง คำคล้องจอง มาประกอบการเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

3.5.3 กิจกรรมเสรี คือ กิจกรรมการเล่นที่เด็กได้เล่นตามมุมเสรีที่ครูเป็นผู้จัดเตรียมไว้ให้ในห้องเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกและตัดสินใจตามลำดับก่อน หลัง เช่น มุมบล็อก มุมบ้าน มุมหนังสือ มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติ และมุมดนตรี เป็นต้น

3.5.4 กิจกรรมกลางแจ้ง คือ กิจกรรมกลางแจ้งเป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กมีโอกาสออกไปนอกห้องเรียน เพื่อออกกำลังกายร่างกาย และแสดงออกอย่างอิสระ โดยยึดความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก กิจกรรมนี้ครูควรจัดให้เด็กได้เล่นทุกวัน เพื่อให้เด็กได้เคลื่อนไหว และพัฒนาความสัมพันธ์ของกลุ่มนั่นเอง

3.5.5 กิจกรรมสร้างสรรค์หรือกิจกรรมศิลปะ คือ กิจกรรมที่ช่วยเด็กให้แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ โดยใช้ศิลปะ เช่น การวาดภาพ ระบายสี การปั้น การฉีก-ตัด-ปะ หรือการประดิษฐ์ เพื่อช่วยฝึกให้เด็กเป็นคนช่างสังเกต คิดหาเหตุผล ฝึกการสร้างสรรค์ผลงาน ฝึกลักษณะนิสัย ฝึกความพร้อมในการเรียน

3.5.6 กิจกรรมเกมการศึกษาและเครื่องเล่นสัมผัส คือ เกมการเล่นที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา มีกฎกติกาต่างๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ ช่วยให้เด็กรู้จักสังเกต คิดหาเหตุผล และเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ประเภท ความสัมพันธ์เกี่ยวกับพื้นที่ ระยะเวลา เกมการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กวัย 3-6 ปี เช่น เกมจับคู่ เกมแยกประเภท เกมจัดหมวดหมู่ เกมเรียงลำดับ เกมโดมิโน เกมลอตโต และภาพตัดต่อ เป็นต้น

3.6 การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย

การประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยมีหลักการเพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าของพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตลอดจนพฤติกรรมและความสามารถของเด็กผลของการประเมินจึงควรนำไปใช้ ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กตลอดจนนำมาแก้ไขพฤติกรรม ที่ไม่พัฒนาไปตามวัยโดยมีหลักการ ดังต่อไปนี้

กรมวิชาการ (2546, น. 23) ได้เสนอหลักการเกี่ยวกับการประเมินพัฒนาการระดับปฐมวัย ดังนี้

1. การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยเป็นการประเมินพฤติกรรมและความสามารถของเด็กแต่ละคนโดยครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา
2. การประเมินพัฒนาการของเด็กระดับปฐมวัยเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นกิจกรรมปกติตามตารางกิจกรรมประจำวัน

3. การประเมินพัฒนาการควรใช้วิธีการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม และความสามารถของเด็กอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสรุปพัฒนาการและนำข้อมูลมาจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมสอดคล้องกับความสามารถของเด็กแต่ละคน

4. การประเมินพัฒนาการนำผลการประเมินมาตัดสินการเลื่อนชั้นของเด็ก ทั้งนี้เพราะเด็กแต่ละคนมีพัฒนาการเร็วหรือช้าต่างกันและสามารถพัฒนาไปตามระดับขั้นของพัฒนาการได้ โดยได้รับการกระตุ้นส่งเสริมที่เหมาะสม

5. การประเมินพัฒนาการของเด็กช่วยให้ครูมีข้อมูลเกี่ยวกับเด็กอย่างเพียงพอในการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กแต่ละคน

6. ผลการประเมินพัฒนาการเด็กระดับปฐมวัยเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่ต้องประเมินเด็กแต่ละคนอย่างต่อเนื่องทุกระยะ เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาการของเด็กแต่ละคนแล้วนำไปใช้แนวทางในการจัดกิจกรรมเสริมพัฒนาการหรือแก้ไขข้อบกพร่องของเด็กแต่ละคนให้ดียิ่งขึ้น เสนอผลการพัฒนาการของเด็กให้ผู้ปกครองทราบพร้อมทั้งให้ความรู้แนวทางการพัฒนาเด็กและขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านหรือแก้ไขข้อบกพร่องของเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อให้เด็กได้มีพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพและพร้อมที่จะเรียนในระดับประถมศึกษาต่อไป

ทฤษฎา นิลวิเชียร (2547, น. 187-188) ได้กล่าวถึง รูปแบบการประเมินผลการศึกษา ได้แก่ การประเมินการปฏิบัติและประเมินตามสภาพจริงเป็นทางเลือกใหม่ของการประเมินผลการเรียนรู้ และเป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน ดังนี้

1. การประเมินการปฏิบัติ นำมาใช้เมื่อต้องการตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีความสามารถที่จะทำงานให้สำเร็จหรือแสดงให้เห็นสิ่งที่ได้เรียนไปแล้ว การปฏิบัติเป็นสิ่งที่ง่ายต่อการสังเกตและการประเมินว่าผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้หรือไม่เพียงใด สิ่งสำคัญในการประเมินแบบนี้ คือ ข้อตกลงด้านระดับมาตรฐาน ของการปฏิบัติและการปฏิบัติที่เป็นสิ่งนั้นจะต้องกระทำในสถานการณ์ที่เป็นจริง ตัวอย่างเช่น ถ้าสอนให้ผู้เรียนร้องเพลงผู้เรียนก็ต้องร้องเพลงให้ฟังในปัจจุบันนี้การประเมินการปฏิบัติจะถูกนำมารวมกับแนวคิดการประเมินตามสภาพจริงคือการประเมินตามสภาพจริงผู้เรียนไม่เพียงแต่ต้องแสดงให้เห็นการเรียนรู้เท่านั้นแต่ต้องแสดงให้เห็นเห็นว่าผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง ดังนั้น ความแตกต่างระหว่างคำสองคำนี้อยู่ที่สิ่งแวดล้อม ในการเรียนรู้ นั่นคือถ้าจะปรับปรุงการประเมินการปฏิบัติครูผู้สอนต้องจัดให้ผู้เรียนแสดงความสามารถ ในการใช้ความรู้ในสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริง

2. การประเมินตามสภาพจริง เป็นรูปแบบทางเลือกของการประเมินผลที่กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติ โดยจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับสิ่งที่ครูผู้สอนและผู้เรียนปฏิบัติในห้องเรียน วิธีการประเมิน ได้แก่ การถามคำถามปลายเปิด การจัดนิทรรศการ

การสาธิตการปฏิบัติการทำแฟ้มสะสมผลงานผู้สอนจะต้องประเมินคุณลักษณะที่หลากหลาย นอกเหนือจากการประเมินการจำข้อมูลหรือการประเมินทักษะต่าง ๆ ครูผู้สอนจะต้องสอนแนวคิด มากยิ่งขึ้น เช่น เน้นสาระสำคัญ การแก้ปัญหาการวิเคราะห์ และทักษะการคิดในระดับสูง

3. มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำนวน 12 มาตรฐาน ประกอบด้วย

3.1 พัฒนาการด้านร่างกายประกอบด้วย 2 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว

และประสานสัมพันธ์กัน

3.2 พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะดนตรีและการเคลื่อนไหว

มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรมจริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม

3.3 พัฒนาการด้านสังคมประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง

มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติสิ่งแวดล้อมวัฒนธรรมและความเป็นไทย

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิก

ที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3.4 พัฒนาการด้านสติปัญญาประกอบด้วย ๔ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหา

ความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

3.5 ตัวบ่งชี้ เป็นเป้าหมายในการพัฒนาเด็ก ที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับ

มาตรฐาน

3.6 คุณลักษณะที่พึงประสงค์สภาพที่พึงประสงค์ เป็นพฤติกรรมหรือความ

สามารถตามวัยที่คาดหวังให้เด็ก เกิดบนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติ

ในแต่ละระดับอายุ เพื่อนำไปใช้ ในการกำหนดสาระการเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์และประเมิน

พัฒนาการเด็ก โดยมีรายละเอียดของมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์

สรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์เรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย มีหลักการที่ครอบคลุมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างสมดุล ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญเพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาด้านกระบวนการและพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีรูปแบบของการจัดกิจกรรมผ่านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยที่บูรณาการผ่านการเล่น ด้วยการปฏิบัติจริง ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติในการเรียนรู้ โดยมีแนวทางการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องเหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ ดังนั้น จึงมีแผนการจัดประสบการณ์แบบหน่วยการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงตามหลักการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ 6 หลักการ ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์ย่อยในแต่ละกิจกรรม
2. กำหนดรายละเอียดสาระการเรียนรู้ คือ สาระที่ควรรู้ (เนื้อหา) และประสบการณ์สำคัญให้เข้ากับหน่วยที่เรียน
3. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ถือเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหา
4. กำหนดสื่อ
5. วางแผนการประเมิน
6. บันทึกหลังการสอน

ซึ่งครูผู้สอนต้องนำหลักการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ทั้ง 6 หลักการนี้มาบูรณาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับพัฒนาการแต่ละช่วงวัยของเด็ก โดยนำทักษะวิชาการด้านต่าง ๆ มาสอดแทรกใน 6 กิจกรรมหลักและให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ เพื่อออกแบบกิจกรรมตามหลักการข้างต้น โดยแต่ละกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรมของการศึกษาปฐมวัยนั้น มีรูปแบบของแผนการจัดประสบการณ์ที่แตกต่างกันไป ในการศึกษาเบื้องต้นได้นำเสนอรูปแบบของแผนการจัดประสบการณ์แบบตาราง ซึ่งมีส่วนประกอบ 5 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป
2. รายละเอียดของกิจกรรมประจำวัน
3. สรุปเทคนิค/วิธีการจัดกิจกรรม
4. ข้อมูลเพื่อการสอนอย่างมีจุดมุ่งหมาย
5. สรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนการสอนและบันทึกหลังการสอน

แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีพหุปัญญา

1. ความหมายของความสามารถทางพหุปัญญา

มีนักการศึกษาและนักวิชาการได้เสนอความหมายของความสามารถทางพหุปัญญาไว้ อย่างหลากหลาย ดังนี้

Howard Gardner (1983) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ตามแบบพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligence-ML) เชื่อว่าสติปัญญาทั้งหมด 9 ด้าน โดยปัญญาแต่ละด้านจะมีการแสดงความสามารถหลายอย่าง และมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันเป็นผลมาจากสมองของบุคคล ทฤษฎีพหุปัญญามีความเชื่อในความแตกต่างของบุคคล และทุกคนมีความสามารถของปัญญาในแต่ละด้านไม่เท่ากัน เราสามารถพัฒนาปัญญาให้สูงขึ้นถึงระดับใช้งานได้ หากมีการให้กำลังใจ การฝึกฝนอบรม มีสภาพแวดล้อม ที่เหมาะสม ปัญญาต่าง ๆ ก็สามารถพัฒนาและทำงานร่วมกันได้

ทิสนา แคมมณี (2555, น. 86-88) กล่าวว่า แนวคิดเกี่ยวกับเชาวน์ปัญญา (Intelligence) เป็นความสามารถในการแก้ไขปัญหาในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ หรือการสร้างสรรค์ผลงานต่าง ๆ ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับบริบททางวัฒนธรรมในแต่ละแห่ง รวมทั้งความสามารถในการตั้งปัญหาเพื่อจะหาคำตอบ และเพิ่มพูนความรู้ การ์ดเนอร์มีความเชื่อพื้นฐานที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. เชาวน์ปัญญาของบุคคลมิได้มีเพียงความสามารถทางภาษาและทางคณิตศาสตร์เท่านั้น แต่มีอยู่อย่างหลากหลายถึง 8 ประเภทด้วยกัน ซึ่งเขาบอกว่าความจริงอาจจะมีมากกว่านี้ คนแต่ละคนจะมีความสามารถในแต่ละด้านต่าง ๆ ไม่เท่ากัน ความสามารถที่ผสมผสานกันออกมา ทำให้บุคคลแต่ละคนมีแบบแผนซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน

2. เชาวน์ปัญญาของแต่ละบุคคลจะไม่อยู่คงที่อยู่ที่ระดับที่ตนมีตอนเกิด แต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ หากได้รับการส่งเสริมที่เหมาะสม

ซึ่งในแนวคิดของการ์ดเนอร์ ได้กล่าวถึง เชาวน์ปัญญาของบุคคลต่าง ๆ ประกอบไปด้วยความสามารถ 3 ประการ คือ

1. ความสามารถในการแก้ปัญหาในสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นไปตามธรรมชาติและตามบริบททางวัฒนธรรมของบุคคลนั้น

2. ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีประสิทธิภาพและสัมพันธ์กับบริบททางวัฒนธรรม

3. ความสามารถในการแสวงหาหรือตั้งปัญหาเพื่อหาคำตอบและเพิ่มพูนความรู้และมีเชาวน์ปัญญา 8 ด้าน มีดังนี้

3.1 เชาวน์ปัญญาด้านภาษา (Linguistic Intelligence)

3.2 เชาวน์ปัญญาด้านคณิตศาสตร์หรือการใช้เหตุผลเชิงตรรกะ (Logical-Mathematical Intelligence)

3.3 สติปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Intelligence)

3.4 เชาวนปัญญาด้านดนตรี (Musical Intelligence)

3.5 เชาวนปัญญาด้านการเคลื่อนไหวร่างกายและกล้ามเนื้อ (Bodily-Kinesthetic Intelligence)

3.6 เชาวนปัญญาด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Interpersonal Intelligence)

3.7 เชาวนปัญญาด้านการเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence)

3.8 เชาวนปัญญาด้านความเข้าใจธรรมชาติ (Naturalist Intelligence)

ชนาธิป พรกุล (2554, น. 92-93) กล่าวว่า ทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligences) ของคนเราเมื่อเกิดมาพร้อมกับเชาวนปัญญา (intelligence) อย่างน้อย 7 ด้าน แต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับส่วนต่าง ๆ ของสมอง ทำงานเชื่อมโยงกัน และอาจทำงานแยกกันได้เมื่อจำเป็น เชาวนปัญญาเหล่านี้ พัฒนาได้ถ้ามีสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่ถูกต้อง ปัจจุบันนี้ จึงพบเชาวนปัญญาอีก 2 ด้าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ด้านภาษา (Linguistic Intelligence)
2. ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logical-Mathematical Intelligence)
3. ด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Intelligence)
4. ด้านดนตรี (Musical Intelligence)
5. ด้านการเคลื่อนไหวร่างกายและกล้ามเนื้อ (Bodily-Kinesthetic Intelligence)
6. ด้านการเข้าใจผู้อื่น (Interpersonal Intelligence)
7. ด้านการเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence)
8. ด้านการเข้าใจธรรมชาติ (Naturalist Intelligence)
9. ด้านการเข้าใจความมีอยู่ (Existential Intelligence)

กมลวรรณ อังศรีสุพร (2554, น. 11) กล่าวว่า แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีพหุปัญญา เกิดจากการทำงานของสมองแบ่งออกเป็น ส่วน ๆ ซึ่งทำให้มนุษย์มีความสามารถและมีปัญญาที่หลากหลาย อยู่ในคน ๆ เดียวกัน ซึ่งมีความสามารถในการแก้ปัญหา และออกแบบงานและผลงานชนิดต่าง ๆ ในสถานการณ์ธรรมชาติ

กมล รอดคล้าย (2561) กล่าวว่า การพัฒนาเด็กไทยด้วยทฤษฎีพหุปัญญา เราก็จะมีโรงเรียนที่มีคุณลักษณะเด่นหลากหลายมากขึ้น หลายร้อยหลายพันโรงเรียนที่นักเรียนที่มีคุณลักษณะหลากหลายเช่นเดียวกัน แล้วใช้แนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา (Multiple Intelligence) ของ Howard Gardner เป็นฐานในการพัฒนาว่า ไม่มีสมองใครถูกออกแบบมาให้โง่ โดยบอกว่าคุณทุกคนนั้นมีปัญญาอยู่ในตัวเอง 8-9 ด้าน โดยมีด้านที่เด่นบางด้าน ในขณะที่บางคนด้อยกว่าแต่สามารถที่จะพัฒนาได้ ซึ่งได้แก่ 1) ความฉลาดทางด้านภาษา (Linguistic intelligence) ความสามารถในการเข้าใจ

ความหมายและการใช้ภาษา การพูดและการเขียน การเรียนรู้ภาษา การใช้ภาษาสื่อสารให้ได้ผลตามเป้าหมาย สื่ออารมณ์ความรู้สึกให้คนอื่นเข้าใจได้ดี เช่น กวี นักเขียน นักพูด นักกฎหมาย 2) ความฉลาดทางด้านตรรกะ (Logical-mathematic intelligence) ความสามารถทางด้านคณิตศาสตร์ และเรื่องของเหตุผล คณิตวิเคราะห์ในเชิงวิทยาศาสตร์ เช่น นักวิทยาศาสตร์ นักคณิตศาสตร์ 3) ความฉลาดทางด้านดนตรี (Musical intelligence) ความสามารถในการเข้าใจ และสร้างสรรค์ดนตรี เข้าใจจังหวะ เช่น นักแต่งเพลง นักดนตรี นักเต้น 4) ความฉลาดทางด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial intelligence) ความสามารถในการสร้างภาพในจินตนาการ และนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงาน เช่น จิตรกร ประติมากร สถาปนิก ดีไซน์เนอร์ 5) ความฉลาดทางด้านเคลื่อนไหวร่างกาย (Bodily-kinesthetic intelligence) ความสามารถในการใช้ร่างกายเคลื่อนไหวอย่างสร้างสรรค์ เช่น นักเต้น นักกีฬา นักแสดง นักปั้น ศัลยแพทย์ 6) ความฉลาดในการเป็นผู้นำ (Interpersonal intelligence) ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น สามารถจูงใจผู้อื่น เช่น นักการเมือง ผู้นำทางศาสนา ครู นักการศึกษา นักขาย นักโฆษณา 7) ความฉลาดภายในตน (Intrapersonal intelligence) ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกภายในของผู้คน เช่น นักเขียน ผู้ให้คำปรึกษา จิตแพทย์ 8) ความฉลาดทางด้านธรรมชาติ (Naturalist intelligence) ความสามารถในการเรียนรู้เรื่องธรรมชาติ พืชสัตว์ ธรณีวิทยา สิ่งแวดล้อม 9) ความฉลาดในการคิดใคร่ครวญ (Existential intelligence) ความสามารถในการคิด สงสัยใคร่รู้ ตั้งคำถามกับตัวเองในเรื่องความเป็นไปของชีวิต ชีวิตหลังความตาย เรื่องเหนือจริงมีตลิลกลับ เช่น อริสโตเติล ชงจื้อ ไอน์สไตน์ พลาโตโสเครติส ฯลฯ ดังนั้นการสร้างโรงเรียนที่ดีให้กับเด็ก แล้ววันหนึ่งเราจะได้เด็กที่ดีออกไปเป็นผู้นำในการพัฒนาสังคม

สรุปได้ว่า ความสามารถทางพหุปัญญา หมายถึง ความสามารถในการแก้ไขปัญหาในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ หรือการสร้างสรรค์ผลงานต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถและมีปัญญาที่หลากหลายของทฤษฎีพหุปัญญากับการทำงานของสมองเป็น ดังตาราง 4 ต่อไปนี้

ตาราง 4 แสดงลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถทางพหุปัญญา

สมองซีกซ้าย	ความสามารถ	สมองซีกขวา	ความสามารถ
ด้านภาษา	เข้าใจความหมายและการใช้ภาษา การพูดและการเขียน การเรียนรู้ภาษา	ด้านมิติสัมพันธ์	การสร้างภาพในจินตนาการ และนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงาน
ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์	คณิตศาสตร์ และเรื่องของเหตุผล คิดวิเคราะห์ในเชิงวิทยาศาสตร์	ด้านดนตรี	การเข้าใจและสร้างสรรค์ดนตรี เข้าใจจังหวะ
ด้านการเข้าใจตนเอง หรือ ความฉลาดภายในตน	การเข้าอกเข้าใจความรู้สึกภายในของผู้คน	ด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย	การใช้ร่างกายเคลื่อนไหวอย่างสร้างสรรค์
ด้านการเข้าใจธรรมชาติ	การเรียนรู้เรื่องธรรมชาติ พืชสัตว์ ธรณีวิทยา สิ่งแวดล้อม	ด้านการเข้าใจผู้อื่น หรือ ความฉลาดในการเป็นผู้นำ	การเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น สามารถจูงใจผู้อื่น
		ด้านการเข้าใจความมีอยู่ หรือความฉลาดในการคิดใคร่ครวญ	การคิด สงสัยใคร่รู้ การตั้งคำถามกับตัวเอง ในเรื่องความเป็นไปของชีวิต ชีวิตหลังความตาย เรื่องเหนือจริงมีดิลีกลับ

2. ลักษณะและประเภทของความสามารถทางพหุปัญญา

นักการศึกษาและนักวิชาการได้เสนอลักษณะและประเภทของความสามารถทางพหุปัญญาไว้ อย่างหลากหลาย ดังนี้

เยาวพา เดเซคูปต์ (2554, น. 19, 26-30) กล่าวว่า ลักษณะส่วนบุคคลของเด็กปฐมวัยตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา ที่การ์ดเนอร์มองปัญญามีหลากหลายลักษณะนั้น แบ่งปัญญาของมนุษย์ออกเป็น 9 ด้าน และอธิบายลักษณะของบุคคลที่มีปัญญาแต่ละด้านไว้ ดังนี้

1. ปัญญาด้านภาษา (Linguistic Intelligence) หมายถึง ความสามารถในการจัดกระทำเกี่ยวกับโครงสร้างของภาษาเสียง ความหมาย และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภาษา ได้แก่ ความสามารถเข้าใจภาษาในการหว่านล้อม การอธิบาย เป็นต้น ผู้ที่มีความสามารถทางด้านภาษาสูง ได้แก่ นักเล่านิทาน นักพูด นักการเมือง หรือด้าน การเขียน ได้แก่ กวี นักเขียนบทละคร บรรณาธิการ นักหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

2. ปัญญาด้านตรรกะ-คณิตศาสตร์ (Logical-Mathematical Intelligence) หมายถึง ความสามารถรับรู้ในการมองเห็นความสัมพันธ์ แบบแผน ตรรกวิทยา การคิดเชิงนามธรรม และการคิดที่เป็นเหตุผล (Cause-effect) และการคิดคาดการณ์ (hen) วิธีการที่ใช้ในการคิด ได้แก่

การจำแนกประเภท การจัดหมวดหมู่ การสันนิษฐาน สรุป การคิดคำนวณ การตั้งสมมติฐาน ผู้ที่มีความสามารถสูงในการใช้ตัวเลข ได้แก่ นักบัญชี นักคณิตศาสตร์ นักสถิติ และผู้ให้เหตุผลที่ดี ได้แก่ นักวิทยาศาสตร์ นักตรรกศาสตร์ นักจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

3. ปัญญาด้านมิติ (Spatial Intelligence) หมายถึง ความสามารถรับรู้เกี่ยวกับสี เส้น รูปร่าง เนื้อที่ และความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเหล่านั้น นอกจากนี้ยังหมายถึง ความสามารถที่มองเห็น และแสดงออกเป็นรูปร่างถึงสิ่งที่เห็นและความคิดเกี่ยวกับพื้นที่ ผู้ที่มีความสามารถสูงในการมองเห็น พื้นที่ ได้แก่ นายพราน ลูกเสือ ผู้นำทาง และสามารถปรับปรุงวิธีการใช้เนื้อที่ได้ดี ได้แก่ สถาปนิก มัณฑนากร ศิลปิน นักประดิษฐ์ เป็นต้น

4. ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (Bodily-Kinesthetic Intelligence) หมายถึง ความสามารถทักษะทางกาย ได้แก่ ความคล่องแคล่ว ความแข็งแรง ความรวดเร็ว ความยืดหยุ่น ความประณีต และความไวต่อการรับรู้ทางประสาทสัมผัส ผู้ที่มีความสามารถสูงในการใช้ร่างกายของตนแสดงความคิด ความรู้สึก ได้แก่ นักแสดง นักแสดงท่าเต้น นักกีฬา นาฏกร นักฟิสิกส์ และความสามารถในการใช้มือประดิษฐ์ ได้แก่ นักปั้น ช่างซ่อมรถยนต์ ศัลยแพทย์ เป็นต้น

5. ปัญญาด้านดนตรี (Musical Intelligence) หมายถึง ความสามารถในการรับรู้และไวต่อเรื่องของจังหวะ ทำนอง เสียง ตลอดจนความสามารถในการเข้าใจและวิเคราะห์ดนตรี ผู้ที่มีความสามารถสูงทางด้านดนตรี ได้แก่ นักแต่งเพลง นักดนตรี นักวิจารณ์ดนตรี

6. ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (Interpersonal Intelligence) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจอารมณ์ความรู้สึก ความคิดและเจตนาของผู้อื่น ทั้งนี้ รวมถึงความไวในการสังเกตน้ำเสียง ใบหน้า ท่าทาง ทั้งยังมีความสามารถสูงในการรับรู้และรู้ถึงลักษณะต่าง ๆ ของสัมพันธ์ภาพของมนุษย์ และความสามารถตอบสนองได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ความสามารถทำให้บุคคล หรือกลุ่มชนปฏิบัติตาม ผู้ที่มีความสามารถสูงทางด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล ได้แก่ ครู นักแสดง นักสังคมสงเคราะห์ นักการเมือง พนักงานขายของ เป็นต้น

7. ปัญญาด้านตนเอง หรือความเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence) หมายถึง ความสามารถในการรู้จักตนเอง และสามารถประพฤติปฏิบัติตนได้ด้วยตนเอง ความสามารถในการรู้จักตนเอง ได้แก่ การรู้จักตนเองตามความเป็นจริง ได้แก่ มีจุดอ่อน จุดแข็งในเรื่องใด มีความรู้เท่าทันอารมณ์ ความคิด ความปรารถนาของตน มีความสามารถในการฝึกฝนตนเองและเข้าใจตนเอง ผู้ที่มีความสามารถสูงทางด้านความเข้าใจตนเอง ได้แก่ นักจิตวิทยา ผู้นำศาสนา เป็นต้น

8. ปัญญาด้านธรรมชาติ (Naturalist Intelligence) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ และปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เข้าใจความสำคัญของตนเองกับสิ่งแวดล้อม และตระหนักถึงความสามารถของตนเองที่จะมีส่วนร่วมช่วยในการอนุรักษ์ธรรมชาติ เข้าใจถึงพัฒนาการมนุษย์ และการดำรงชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย เข้าใจจำแนกความเหมือนกัน

ของสิ่งของ เข้าใจการหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงของสสาร ผู้ที่มีความสามารถสูงทางด้านธรรมชาติ ได้แก่ นักวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

9. ปัญญาด้านอัตถวายนิยมจิตนิยม หรือ การดำรงคงอยู่ของชีวิต (Existential Intelligence) เป็นปัญญาด้านสุดท้ายที่การ์ดเนอร์นำเสนอในปี ค.ศ. 1999 ในหนังสือชื่อ Intelligence Reframed และสรุปว่าเป็นปัญญาในปี 2004 ในหนังสือ Changing Minds หมายถึง มีความไว และความสามารถในการจับประเด็นคำถามที่เกี่ยวกับการดำรงคงอยู่ของมนุษย์ สามารถรับรู้บทบาทและการดำรงคงอยู่ของตนเอง เข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาและการตั้งคำถามเพื่อยืนยันความเข้าใจและรับเกี่ยวกับตนเองอย่างลึกซึ้ง เข้าใจความสัมพันธ์ของร่างกาย จิตใจ และความเป็นจริงในโลก ผู้ที่มีความสามารถสูงทางด้านนี้ ได้แก่ นักปราชญ์ ผู้นำทางศาสนา เป็นต้น

สุภาภรณ์ ปั่นกกล้า (2557, น. 33-34) กล่าวว่า ตามแนวคิดของการ์ดเนอร์ ลักษณะความสามารถทางพหุปัญญา ประกอบด้วย ปัญญาชุดที่ 1 คือ ปัญญาที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ ได้แก่ ปัญญาด้านภาษา (Linguistic Intelligence) ปัญญาชุดที่ 2 คือ ปัญญาส่วนบุคคล (Personal Intelligence) ประกอบด้วย ปัญญาสองด้าน คือ ด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (Interpersonal Intelligence) และด้านความเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence) ปัญญาด้านสุดท้าย คือ ด้านธรรมชาติ (Naturalist Intelligence) ด้านอัตถวายนิยม/จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต (Existential Intelligence) ด้านตรรกะ-คณิตศาสตร์ (Logica-Mathematical Intelligence) ด้านดนตรี (Musical Intelligence) ด้านร่างกาย-การเคลื่อนไหว (Bodily-Kinesthetic Intelligence) ด้านมิติ (Spatial Intelligence)

3. ลักษณะสำคัญของพหุปัญญา

Gardner (1983 อ้างถึงใน ยาวพา เดชะคุปต์, 2544, น. 4) กล่าวว่า ทฤษฎีพหุปัญญา มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. ปัญญาที่มีลักษณะเฉพาะด้านจากการศึกษาเรื่องสมอง
2. ทุกคนมีปัญญาทั้ง 3 ด้าน มากบ้างน้อยบ้างต่างกันไป ซึ่งบางคนอาจมีปัญญาทั้ง 8 ด้าน สูงมากทุกด้าน แต่บางคนอาจจะมีเพียงหนึ่งหรือสองด้าน ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่สูงนัก
3. ทุกคนสามารถพัฒนาปัญญาแต่ละด้านให้สูงขึ้นถึงระดับใช้งานได้ ถ้ามีการให้กำลังใจ ฝึกฝน อบรม มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เช่น ความร่วมมือของผู้ปกครอง การได้ประสบการณ์ ก็อาจจะเสริมสมรรถภาพของปัญญาด้านต่าง ๆ ได้
4. ปัญญาต่าง ๆ สามารถทำงานร่วมกันได้ ซึ่ง การ์ดเนอร์ ชี้แจงว่า การแบ่งลักษณะของปัญญาแต่ละด้านเป็นเพียงการอธิบายลักษณะของปัญญาแต่ละด้านเท่านั้น แท้จริงแล้ว ปัญญาทั้งหลาย ๆ ด้าน จะทำงานร่วมกัน เช่น ในการประกอบอาหารก็ต้องสามารถอ่านวิธีทำ (ด้านภาษา) คิดคำนวณปริมาณ ของส่วนผสม (ด้านคณิตศาสตร์) เมื่อประกอบอาหารเสร็จก็ทำให้สมาชิกทุกคนใน

บ้านพอใจ (ด้านความเข้าใจผู้อื่น) และทำให้ตนเองมีความสุข (ด้านความเข้าใจตนเอง) เป็นต้น การกล่าวถึงปัญญาแต่ละด้านเป็นเพียง การนำลักษณะพิเศษเฉพาะออกมาศึกษาเพื่อหาทางใช้ให้เหมาะสม

5. ปัญญาแต่ละด้านจะมีการแสดงความสามารถหลายอย่าง เช่น บางคนไม่มีความสามารถด้านการอ่าน ไม่ได้หมายความว่าไม่มีความสามารถด้านภาษา เพราะเขาอาจจะเป็นคนที่เล่นนิทานหรือเล่าเรื่องเก่ง ใช้ภาษาพูดได้คล่องแคล่ว หรือคนที่ไม่มีความสามารถทางกีฬา ก็อาจใช้ร่างกายได้ดีในการถักทอผ้า หรือเล่นหมากรุกได้เก่ง ซึ่งจะเห็นได้ว่า แม้แต่ในปัญญาด้านใดด้านหนึ่ง ก็จะมีการแสดงออกถึงความสามารถ ที่หลากหลาย การ์ดเนอร์เชื่อว่า แม้ว่าคนแต่ละคนจะมีปัญญาในแต่ละด้านไม่เท่ากัน แต่ก็สามารถพัฒนาปัญญาทั้ง 9 ด้านนี้ได้

4. ลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถทางพหุปัญญา

บุญญา วงเวียน (2556 อ้างถึงใน เยาวพา เดชะคุปต์, 2544) กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนมีปัญญาแต่ละด้านไม่เท่ากัน แต่ก็สามารถพัฒนาได้โดยการจัดประสบการณ์ให้ได้รับอย่างเหมาะสมและการเรียนรู้ที่เหมาะสม ดังที่ เยาวพา เดชะคุปต์ แปลจากเรื่อง "Multiple Intelligences" ของ Leonard, Finkelstein, & Lilla, Finkelstein ได้ตั้งตาราง 5 นี้

ตาราง 5 แสดงลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถทางพหุปัญญา

ความสามารถ	ลักษณะของบุคคล
1. ด้านภาษา (Linguistic Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจคำสั้งและความหมายของคำ ชอบอ่าน เขียน เล่าเรื่อง - อธิบายได้ชัดเจน - ชอบสอนและชอบเรียน และเรียนได้ดี ถ้ามีโอกาสได้พูด ฟัง และเห็น - มีอารมณ์ขัน - มีความจำดี จำสถานที่ วันเดือนปี และสิ่งละอันพันละน้อยได้ - สามารถวิเคราะห์ด้านภาษาได้
2. ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logical Mathematical Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถจำสิ่งที่เป็นแบบแผนที่เป็นนามธรรมได้ - มีเหตุผลเชิงสรุปความ - สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ
3. ด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถมองเห็นแง่มุมต่าง ๆ ได้ - เห็นความสัมพันธ์ของพื้นที่ - สามารถแสดงออกด้วยภาพและสามารถมองเห็นรูปลักษณ์ของสิ่งต่าง ๆ - สามารถหาทิศทางในที่ว่างได้ - สามารถจัดรูปฟอร์มต่าง ๆ ในสมองได้

ความสามารถ	ลักษณะของบุคคล
	<ul style="list-style-type: none"> - มีจินตนาการดี มองเห็นการเปลี่ยนแปลง อ่านแผนที่ แผนภูมิได้ดี - เรียนได้ดีถ้าต้องการใช้จินตนาการ มีโอกาสใช้ความคิดอย่างอิสระทำงานด้วยสี และสีกับภาพ - ชอบที่จะวาด สร้าง ออกแบบ ฝัน ศึกษาภาพนิ่ง ภาพยนตร์ และทดลองกับเครื่องจักรกล
4. ด้านดนตรี (Musical Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - ชอบร้องเพลง ฟังเพลง ชอบเล่นดนตรี และตอบสนองต่อเสียงดนตรี - แยกแยะจำทำนอง เรียนรู้จังหวะดนตรีได้เร็ว - เรียนจังหวะ เสียง และดนตรีได้ดี - รู้จักโครงสร้างของดนตรี โครงสร้างในการฟังเพลง - ไวต่อเสียง - คิดท่วงทำนอง/จังหวะได้ - สัมผัสคุณภาพของเสียงได้
5. ด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย และกล้ามเนื้อ (Bodily-Kinesthetic Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกาย - รู้จักส่วนต่าง ๆ ของร่างกายและสามารถแสดงออกได้ - ชอบการเคลื่อนไหว สัมผัส พุด และใช้ภาษาทางกาย (Body Language) - ทำกิจกรรมที่ต้องใช้ร่างกาย เช่น กีฬา เต้นรำ การแสดงและประดิษฐ์สิ่งของได้ดี - มีความสามารถในการแสดงท่าทาง - สามารถพัฒนาการทำงานของร่างกาย - เรียนได้ดีถ้ามีโอกาสสัมผัส เคลื่อนไหวและปฏิบัติสัมพันธ์กับพื้นที่ว่างและการสัมผัส
6. ด้านการเข้าใจผู้อื่น (Interpersonal Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจผู้อื่น นำผู้อื่น จัดกลุ่มสื่อสาร ระบุข้อพิพาทได้ - ทำงานเป็นกลุ่ม - แยกแยะความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ - สามารถสื่อความหมายโดยไม่ใช้ภาษาพูดได้ - ชอบมีเพื่อนมาก ๆ ชอบพูดกับคนและร่วมสังสรรค์กันกับคน - เรียนได้ดีถ้ามีโอกาสได้แบ่งปัน/ร่วมทำงาน เปรียบเทียบสัมพันธ์ให้ความร่วมมือ และมีโอกาสสัมภาษณ์ผู้อื่น
7. ด้านการเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - มีสมาธิ - เป็นคนที่มีจิตใจอ่อนโยนมีความเข้าใจตนเอง ชอบคิด ฝันและหมกมุ่นอยู่กับความรู้สึกความคิดของตนเองให้สัญญาณเป็นเครื่องนำทาง - ตระหนักและแสดงความรู้สึกของตนเองได้หลายๆ อย่าง - มีความรู้สึกที่เกี่ยวกับตัวตนของตนเอง - มีความคิดระดับสูง และมีเหตุผล

ความสามารถ	ลักษณะของบุคคล
	<ul style="list-style-type: none"> - ชอบที่จะทำงานคนเดียว และสนใจติดตามสิ่งที่ตนเองสนใจเป็นพิเศษ - เรียนได้ดีถ้ามีโอกาส ทำงานโดยลำพังทำโครงการเดี่ยว ๆ - แสวงหาความสำเร็จในความสนใจ และเป้าหมายของตนเอง และต้องการเป็นผู้สร้างสรรค์ - เรียนโดยวิธีเรียนด้วยตนเองตามจังหวะการเรียนรู้เฉพาะตน
8. ด้านการเข้าใจธรรมชาติ (Naturalist Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและปรากฏการณ์ธรรมชาติ - เข้าใจความสำคัญของตนเองกับสิ่งแวดล้อมและตระหนักถึงความสามารถของตนที่จะมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ธรรมชาติ - เข้าใจถึงพัฒนาการของมนุษย์และการดำรงชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย - เข้าใจและจำแนกความเหมือนกันของสิ่งของ - เข้าใจการหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงของสสาร
9. ด้านการเข้าใจความมีอยู่ (Existential Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - ความสามารถในการจับประเด็นคำถามที่ นักปราชญ์เกี่ยวกับการดำรงคงอยู่ของมนุษย์ เช่น ผู้นำศาสนา ความหมายของชีวิต ทำไมคนเราจึงตาย เราอยู่ที่ไหนได้อย่างไร - ความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับตัวเอง (Deep Self - Awareness) - ความเข้าใจความสัมพันธ์ของร่างกาย จิตใจและวิญญาณ - ความเข้าใจสัจธรรมของชีวิต

5. กิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา

นิภา วรฉันท (2552, น. 65-67) กล่าวว่า แนวการออกแบบการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายทางปัญญาและเหมาะสมกับการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา ดังตาราง 6 นี้

ตาราง 6 แสดงกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา

ความสามารถ	แนวการออกแบบการเรียนรู้
1. ด้านภาษา (Linguistic Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - ฟังนิทาน โคลง กลอน - พูดได้ว่าที่ พูดเล่าเรื่อง เล่านิทาน พูดสุนทรพจน์ พูดอภิปราย - อ่านโคลง กลอน หนังสือต่าง ๆ - เขียนรายงาน เขียนเชิงสร้างสรรค์ เขียนบันทึกประจำวัน
2. ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logical-Mathematical Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - ฝึกทักษะการคิดคำนวณ การแก้ปัญหา การจัดประเภท หมวดหมู่สิ่งของ - ฝึกปฏิบัติการทดลองวิทยาศาสตร์ - ฝึกเขียนแบบอุปมาอุปมัย - การทำโครงงานวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์

ความสามารถ	แนวทางการออกแบบการเรียนรู้
3. ด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความคิด จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ - ฝึกการบันทึกโดยใช้ภาพสัญลักษณ์หรือคำ แบบ Mind Map
4. ด้านดนตรี (Musical Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - ฝึกการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง - ฝึกทักษะการเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเต้น การแสดงละคร
5. ด้านการเคลื่อนไหวร่างกายและกล้ามเนื้อ (Bodily-Kinesthetic Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - ฟังเพลง บทร้อยกรองต่าง ๆ - ฝึกร้องเพลง ใช้ลีลาประกอบเพลง ฝึกแต่งเพลงที่สอดคล้องกับบทเรียน - ศึกษาการเล่นดนตรีที่ชื่นชอบ - ฝึกการใช้ความคิดสร้างสรรค์เชิงดนตรี เช่น ประดิษฐ์เครื่องดนตรีเลียนแบบเสียงต่าง ๆ
6. ด้านการเข้าใจผู้อื่น (Interpersonal Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำงานกลุ่มเป็นทีม หรือเรียนรู้แบบร่วมมือ - การเรียนรู้สถานการณ์จำลอง - การเรียนรู้โดยการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมตามชุมนุมต่าง ๆ - ฝึกทักษะการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี - ฝึกทักษะการให้บริการในโอกาสต่าง ๆ เช่น การต้อนรับ
7. ด้านการเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนรู้ โดยให้ทำโครงการโดยให้ทำโครงการที่สนใจ - การปฏิบัติธรรม และการเรียนรู้ตามความสนใจ - ฝึกฝนให้ได้แสดงออกซึ่งความสามารถของตนเอง เช่น การเขียนบันทึก การวาดรูปภาพ การฝึกสมาธิ - การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานรายบุคคล
8. ด้านการเข้าใจธรรมชาติ (Naturalist Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนรู้โดยให้ทำโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่สนใจ - จัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งการเรียนรู้โดยใช้แหล่งการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ - ฝึกทักษะการสังเกตและบันทึกเขียนภาพสัตว์และพืชที่พบในธรรมชาติ - จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปลูกต้นไม้ การดูแลเลี้ยงสัตว์ ที่โรงเรียนหรือที่บ้าน - จัดการเรียนรู้โดยการศึกษาสถานประกอบการการเรียนรู้โดยใช้สิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ - ฝึกปฏิบัติงานด้านเกษตรกรรมเกี่ยวกับการปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์
9. ด้านการเข้าใจความมีอยู่ (Existential Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนรู้ให้เด็กได้สืบค้นในหัวข้อที่ตนเองสนใจ - ฝึกการคิดและสังเกต ตั้งคำถามในสิ่งที่สนใจ - จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพุทปัญญา ดังตาราง 7 ต่อไปนี้

ตาราง 7 แสดงการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพุทปัญญา

สมองซีกซ้าย	ความสามารถ	ลักษณะของบุคคล	แนวทางการออกแบบการเรียนรู้
1. ด้านภาษา	เข้าใจความหมายและการใช้ภาษา การพูดและการเขียน การเรียนรู้ภาษา	- เข้าใจคำสั่งและความหมายของคำ ชอบอ่าน เขียนเล่าเรื่อง - อธิบายได้ชัดเจน - ชอบสอนและชอบเรียน และเรียนได้ดี ถ้ามีโอกาสได้พูด ฟัง และเห็น - มีอารมณ์ขัน - มีความจำดี จำสถานที่ วันเดือนปี และสิ่งละอันพันละน้อยได้ - สามารถวิเคราะห์ด้านภาษาได้	- ฟังนิทาน โคลงกลอน - พูดได้ว่าที่ พูดเล่าเรื่อง เล่านิทาน พูดสุนทรพจน์ พูดอภิปราย - อ่านโคลง กลอนหนังสือต่าง ๆ - เขียนรายงาน เขียนเชิงสร้างสรรค์ เขียนบันทึกประจำวัน
2. ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์	คณิตศาสตร์ และเรื่องของเหตุผล คติวิเคราะห์ในเชิงวิทยาศาสตร์	- สามารถจำสิ่งที่ เป็นแบบแผนที่เป็นนามธรรมได้ - มีเหตุผลเชิงสรุปความ - สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ	- ฝึกทักษะการคิดคำนวณ การแก้ปัญหาการจัดประเภทหมวดหมู่สิ่งของ - ฝึกปฏิบัติการทดลองวิทยาศาสตร์ - ฝึกเขียนแบบอุปมาอุปมัย - การทำโครงงานวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์
3. ด้านการเข้าใจตนเอง หรือความฉลาดภายในตน	การเข้าอกเข้าใจความรู้สึกภายในของผู้คน	- มีสมาธิ - เป็นคนที่มีจิตใจอ่อนโยน มีความเข้าใจตนเอง ชอบคิดฝันและหมกมุ่นอยู่กับ	- จัดการเรียนรู้โดยให้ทำโครงงานโดยให้ทำโครงงานที่สนใจ

สมองซีกซ้าย	ความสามารถ	ลักษณะของบุคคล	แนวทางการออกแบบการเรียนรู้
		<p>ความรู้สึกความคิดของตนเอง ให้สัญญาณเป็นเครื่องนำทาง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตระหนักและแสดงความรู้สึกของตนเองได้หลายๆ อย่าง - มีความรู้สึกที่เกี่ยวกับตัวตนของตนเอง - มีความคิดระดับสูง และมีเหตุผล - ชอบที่จะทำงานคนเดียว และสนใจติดตามสิ่งที่ตนเองสนใจเป็นพิเศษ เรียนได้ดี - ถ้ามีโอกาส ทำงานโดยลำพัง ทำโครงการเดียว - แสวงหาความสำเร็จในความสำเร็จ และเป้าหมายของตนเอง และต้องการเป็นผู้สร้างสรรค์ - เรียนโดยวิธีเรียนด้วยตนเองตามจังหวะการเรียนรู้เฉพาะตน 	<ul style="list-style-type: none"> - การปฏิบัติธรรมและการเรียนรู้ตามความสนใจ - ฝึกฝนให้ได้แสดงออกซึ่งความสามารถของตนเอง เช่น การเขียนบันทึก การวาดรูปภาพ การฝึกสมาธิ - การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานรายบุคคล
4. ด้านการเข้าใจธรรมชาติ	การเรียนรู้เรื่องธรรมชาติ พืช สัตว์ ธรณีวิทยา สิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและปรากฏการณ์ธรรมชาติ - เข้าใจความสำคัญของตนเองกับสิ่งแวดล้อมและตระหนักถึงความสามารถของตนที่จะมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ธรรมชาติ - เข้าใจถึงพัฒนาการของมนุษย์และการดำรงชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย - เข้าใจและจำแนกความเหมือนกันของสิ่งของ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนรู้โดยให้ทำโครงการงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่สนใจ - จัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งการเรียนรู้โดยใช้แหล่งการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ - ฝึกทักษะการสังเกตและบันทึกเขียนภาพสัตว์และพืชที่พบในธรรมชาติ

สมองซีกซ้าย	ความสามารถ	ลักษณะของบุคคล	แนวทางการออกแบบการเรียนรู้
		<ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจการหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงของสสาร 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปลูกต้นไม้ การดูแลเลี้ยงสัตว์ที่โรงเรียนหรือที่บ้าน - จัดการเรียนรู้โดยการศึกษานอกสถานที่ การเรียนรู้โดยใช้สิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ - ฝึกปฏิบัติงานด้านเกษตรกรรมเกี่ยวกับการปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์
5. ด้านมิติสัมพันธ์	<p>การสร้างภาพในจินตนาการ และนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงาน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถมองเห็นแง่มุมต่าง ๆ ได้ - เห็นความสัมพันธ์ของพื้นที่ - สามารถแสดงออกด้วยภาพ และสามารถมองเห็นรูปลักษณ์ของสิ่งต่าง ๆ - สามารถหาทิศทางในที่ว่างได้ - สามารถจัดรูปฟอร์มต่าง ๆ ในสมองได้ - มีจินตนาการดี มองเห็นการเปลี่ยนแปลง อ่านแผนที่ แผนที่ภูมิได้ดี - เรียนได้ดีถ้าต้องการใช้จินตนาการ มีโอกาสใช้ความคิดอย่างอิสระ ทำงานด้วยสี และสีกับภาพ - ชอบที่จะวาด สร้างออกแบบ ฟัน ศึกษภาพนิ่ง ภาพยนตร์ และทดลอง กับเครื่องจักรกล 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความคิดจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ - ฝึกการบันทึกโดยใช้ภาพสัญลักษณ์หรือคำแบบ Mind Map

สมองซีกซ้าย	ความสามารถ	ลักษณะของบุคคล	แนวทางการออกแบบการเรียนรู้
6. ด้านดนตรี	การเข้าใจและสร้างสรรค์ดนตรี เข้าใจจังหวะ	<ul style="list-style-type: none"> - ชอบร้องเพลง ฟังเพลง ชอบเล่นดนตรี และตอบสนองต่อเสียงดนตรี - แยกแยะจำทำนอง เรียนรู้จังหวะดนตรีได้เร็ว - เรียนจังหวะ เสียง และดนตรีได้ดี - รู้จักโครงสร้างของดนตรี - โครงสร้างในการฟังเพลง - ไวต่อเสียง - คิดท่วงทำนอง/จังหวะได้ - สัมผัสคุณภาพของเสียงได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ฝึกการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง - ฝึกทักษะการเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเต้น การแสดงละคร
7. ด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย	การใช้ร่างกายเคลื่อนไหวอย่างสร้างสรรค์	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกาย - รู้จักส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย และสามารถแสดงออกได้ - ชอบการเคลื่อนไหว สัมผัส พูด และใช้ภาษาทางกาย (Body Language) - ทำกิจกรรมที่ต้องใช้ร่างกาย เช่น กีฬา เต้นรำ การแสดง และประดิษฐ์สิ่งของได้ดี - มีความสามารถในการแสดงท่าทาง - สามารถพัฒนาการทำงาน ของร่างกาย - เรียนได้ดีถ้ามีโอกาสสัมผัสเคลื่อนไหวและปฏิบัติสัมพันธ์กับพื้นที่ว่างและการสัมผัส 	<ul style="list-style-type: none"> - ฟังเพลง บทร้อยกรองต่าง ๆ - ฝึกร้องเพลง ใช้ลีลา ประกอบเพลง ฝึกแต่งเพลงที่สอดคล้องกับบทเรียน - ศึกษการเล่นดนตรีที่ชื่นชอบ - ฝึกการใช้ความคิดสร้างสรรค์เชิงดนตรี เช่น ประดิษฐ์เครื่องดนตรี - เลียนแบบเสียงต่าง ๆ
8. ด้านการเข้าใจผู้อื่น หรือความฉลาดในการเป็นผู้นำ	การเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น สามารถจูงใจผู้อื่น	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจผู้อื่น นำผู้อื่น จัดกลุ่มสื่อสาร ระบุข้อพิพาทได้ - ทำงานเป็นกลุ่ม - แยกแยะความแตกต่าง 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำงานกลุ่มเป็นทีม หรือเรียนรู้แบบร่วมมือ

สมองซีกซ้าย	ความสามารถ	ลักษณะของบุคคล	แนวทางการออกแบบการเรียนรู้
		ระหว่างบุคคลได้ - สามารถสื่อความหมายโดย ไม่ใช่ภาษาพูดได้ - ชอบมีเพื่อนมาก ๆ ชอบพูด กับคนและร่วมสังสรรค์กัน กับคน - เรียนได้ดีถ้ามีโอกาสได้ แบ่งปัน/ร่วมทำงาน เปรียบเทียบ สัมพันธ์ ให้ความ ร่วมมือ และมีโอกาสสัมภาษณ์ ผู้อื่น	- การเรียนรู้ สถานการณ์จำลอง - การเรียนรู้โดยการ เข้าร่วมกิจกรรมเสริม ตามชุมนุมต่าง ๆ - ฝึกทักษะการเป็น ผู้นำ ผู้ตามที่ดี - ฝึกทักษะการ ให้บริการในโอกาส ต่าง ๆ เช่น การต้อนรับ
9. ด้านการเข้าใจความ มีอยู่ หรือ ความฉลาดในการคิดใคร่ครวญ	การคิด สงสัยใคร่รู้ การตั้ง คำถามกับตัวเองในเรื่องความ เป็นไปของชีวิต ชีวิตหลัง ความตาย เรื่องเหนือจริงมิติ ลึกลับ	- ความสามารถในการจับ ประเด็นคำถามที่ นักปราชญ์ เกี่ยวกับการดำรงคงอยู่ของ มนุษย์ เช่น ผู้นำศาสนา ความหมายของชีวิต ทำไม คนเราจึงตาย เราอยู่ที่ไหนได้ อย่างไร - ความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับ ตัวเอง (Deep Self - Awareness) - ความเข้าใจความสัมพันธ์ ของร่างกาย จิตใจและ วิญญาณ - ความเข้าใจสัจธรรม ของชีวิต	- จัดการเรียนรู้ให้เด็กได้ สืบค้นในหัวข้อที่ ตนเองสนใจ - ฝึกการคิดและสังเกต ตั้งคำถามในสิ่งที่สนใจ - จัดกิจกรรมส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรม

แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัย

1. หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 กล่าวไว้ว่า เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างเหมาะสมด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอนเด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนา และให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้น ของพัฒนาการทุกด้านอย่างเป็นองค์รวมมีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการ ดังนี้

- 1.1 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน
- 1.2 ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของ ชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
- 1.3 ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย และมีกิจกรรมที่หลากหลายได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยและมีการพักผ่อนเพียงพอ
- 1.4 จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิตและสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นคนดีมีวินัยและมีความสุข
- 1.5 สร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

2. มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2561

อุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัยของชาติ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยไว้หลายมาตรา คือ

มาตรา 54 วรรคสองกำหนดว่า “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย”

มาตรา 258 ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศให้เกิดผล จ. ด้านการศึกษา (1) ให้สามารถเริ่มดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา ตามมาตรา 54 วรรคสอง เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัยโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545) และฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2553) มาตรา 14 (1) กำหนดให้การจัดการศึกษาปฐมวัยจัดในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็กศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการ

ช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมาตรา 13 (1) ให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ ในการสนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และการให้การศึกษาแก่บุตร หรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ. ศ. 2560-2579 ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคน ทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เป้าหมายข้อ 3.3 สถานศึกษาทุกระดับการศึกษา สามารถ จัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ศูนย์เด็กเล็ก/สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้คุณภาพและ มาตรฐานเพิ่มขึ้น สถานศึกษา/สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย และสมรรถนะของเด็ก ที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานคุณภาพเด็กปฐมวัยของอาเซียนเพิ่มขึ้น สถานศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น

โดยแนวทางการพัฒนาส่งเสริมให้เด็กเล็ก (0-2 ปี) ได้รับการดูแลและพัฒนาที่สมวัย รอบด้านอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง มีการปรับระบบการบริหารจัดการการดูแลและพัฒนาเด็กเล็ก (2-0 ปี) และการศึกษาปฐมวัย (3-5 ปี) ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน รวมทั้งพัฒนาหลักสูตรและคู่มือ การเตรียมความพร้อมพ่อแม่ และการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กเล็กให้มีพัฒนาการตามวัย และพัฒนา หลักสูตรการศึกษาระดับปฐมวัย สมรรถนะเด็กปฐมวัยที่สอดคล้องกับมาตรฐานอาเซียนและระดับ สากล เพื่อการพัฒนาคุณภาพและพัฒนารอบด้านเหมาะสมกับวัยของเด็กปฐมวัย

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

1. ความหมายของรูปแบบ

สุรินทร์ แก้วมณี (2558, น. 71) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง แบบอย่างหรือชุดโครงสร้างเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผล ที่แสดงโครงสร้างของความสัมพันธ์ของระหว่างชุดของ ปัจจัยหรือตัวแปร ต่าง ๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้เข้าใจ ข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์

สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัตติ (2557, น. 20) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง กรอบแนวความคิด ที่ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ องค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ กระบวนการ และการประเมินผลโดยสามารถ ยึดถือเป็นแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้

วิวัฒน์ อ้นน่วม (2557, น. 36) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง แบบจำลอง แบบแผนหรือ โครงสร้างที่สร้างขึ้นเพื่อแทนสภาพความเป็นจริงอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่สามารถนำมาอธิบายความสัมพันธ์ ขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันอย่างเป็นระบบ

พลตรี สังข์ศรี (2556, น. 96) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง หลักการหรือแนวคิดที่แสดงความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่เป็นระบบย่อยและระบบใหญ่ เพื่อแสดงให้เห็นเป็นภาพหรือข้อความอย่างง่ายเกี่ยวกับลำดับขั้นตอนการปฏิบัติเชิงแผนผังเพื่อใช้อธิบายแนวทางการปฏิบัติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

อรชวัลย์ คุ่มประดิษฐ์ (2556, น. 64) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง องค์ประกอบที่บ่งบอกถึงความสัมพันธ์กันของชุดปัจจัยกับตัวแปรหรือเป็นการเชื่อมโยงทฤษฎีสู่ธรรมชาติและสามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นระบบ

2. การพัฒนารูปแบบ

Keeves (1988, อ้างอิงใน สุรินทร์ แก้วมณี, 2558, น. 17) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบเป็นการกำหนดมโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ เพื่อแสดงให้เห็นชัดเจนในการนำเสนอรูปแบบอะไร เสนออย่างไร เพื่อให้ได้อะไร และนำไปสู่ข้อค้นพบใหม่อะไร โดยเสนอแนวทางกว้าง ๆ เพื่อนำไปสร้างรูปแบบ 4 ประการ ดังนี้

1. รูปแบบควรประกอบไปด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างของตัวแปรมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงแบบธรรมดา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาวิจัยในช่วงต้นของการพัฒนารูปแบบ
2. รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบได้สามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกต และหาข้อสรุปสนับสนุนข้อมูลเชิงประจักษ์
3. รูปแบบควรต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา เมื่อรูปแบบเป็นเครื่องมือที่พยากรณ์ได้ ดังนั้นรูปแบบก็ควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย
4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ที่เป็นตัวขยายองค์ความรู้ในเรื่องที่กำลังศึกษาได้

วิวัฒน์ อ้นน่วม (2557, น. 40) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบมีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของการพัฒนารูปแบบให้ชัดเจน
2. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านหลักการ ทฤษฎี แนวคิดที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดองค์ประกอบและแนวทางของในการจัดการความสัมพันธ์ขององค์ประกอบให้รอบคอบมากยิ่งขึ้นได้แก่ การกำหนดหลักการ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบสอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการศึกษาเบื้องต้น การกำหนดเป้าหมายจะช่วยให้ผู้พัฒนารูปแบบได้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการได้

3. การกำหนดแนวทางในการนำรูปแบบที่สังเคราะห์ไปใช้ในการดำเนินการ ประกอบด้วย หลักการ วิธีการ เงื่อนไขต่าง ๆ เช่น ผู้เข้าร่วมกิจกรรมคือใคร มีลักษณะอย่างไร ค่านิยม ความคิด

ความเชื่อเป็นอย่างไร มีหลักแห่งการดำเนินชีวิตภายในสังคมของตนเองอย่างไร ข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ จะช่วยให้ผู้พัฒนารูปแบบสามารถพัฒนารูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การประเมินรูปแบบเป็นการทดสอบความมีประสิทธิภาพของรูปแบบที่สร้างขึ้น โดยทั่วไปใช้วิธีการดังนี้

4.1 ประเมินความเป็นไปได้เชิงทฤษฎี โดยผู้เชี่ยวชาญจะทำการประเมินความ สอดคล้องภายในระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ

4.2 ประเมินความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ โดยการนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลอง ใช้ในสถานการณ์จริงซึ่งมีลักษณะของการวิจัยทดลองหรือกึ่งทดลอง

5. การปรับปรุงรูปแบบมี 2 ระยะดังนี้

5.1 ก่อนนำรูปแบบไปทดลองใช้การปรับปรุงรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในระยะนี้ ใช้ผล ของความเป็นไปได้จากการประเมินเชิงทฤษฎีเป็นข้อมูลในการปรับปรุง

5.2 หลังจากการใช้รูปแบบโดยอาศัยข้อมูลจากการทดลองเป็นตัวชี้้นำในการปรับปรุง อาจมีการนำรูปแบบไปทดลองใช้ใหม่และปรับปรุงวัฏจักรอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา

พลตรี สังข์ศรี (2556, น. 99-100) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบไปสู่การพัฒนาด้วยการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ สัมภาษณ์ สร้างรูปแบบ ตรวจสอบรูปแบบและการประเมินรูปแบบเพื่อให้ได้ รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมานั้นมีความถูกต้องสมบูรณ์และน่าเชื่อถือ ตรวจสอบรูปแบบให้มีความถูกต้อง สมบูรณ์และน่าเชื่อถือ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย

เบญจพร สมานมาก (2554) ศึกษา เรื่อง รูปแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย อย่างเป็นองค์รวม ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม ผลการศึกษา มี 6 องค์ประกอบ คือ หลักการและความเป็นมา แนวคิด และทฤษฎีพื้นฐาน วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการสอน ระบบสนับสนุน การจัดการศูนย์การเรียนรู้ และในขั้นตอนการสอน ประกอบด้วย 5 กิจกรรม คือ เตรียมความพร้อม แนะนำศูนย์การเรียนรู้เด็กเลือกศูนย์การเรียนรู้ ปฏิบัติกิจกรรม การเรียนรู้ และสรุปการเรียนรู้ร่วมกัน การเตรียมความพร้อมในการใช้รูปแบบด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 3 วงจร เพียงพอต่อการทำให้ครูปฐมวัยมีความเข้าใจ และมีทักษะในการสังเกต การสะท้อนผล และ อภิปรายการจัดการศูนย์การเรียนรู้ และการช่วยเหลือเด็กปฐมวัย การพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม ครอบคลุมด้านของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ซึ่งการพัฒนาเด็กทั้งตัว (Whole child) เป็นการพัฒนา

เด็กปฐมวัยทั้งตัวนั้น ต้องใส่ใจใน 5 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านปัญญา 2) ด้านความสามารถภาษา 3) ด้านอารมณ์ สังคม 4) ความสามารถด้านร่างกาย และ 5) ความสามารถด้านสุนทรียศาสตร์

เรขา ศรีวิชัย (2554) ศึกษา เรื่อง รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี มีลักษณะการบริหารงาน ดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า พบว่า ปัจจัยนำเข้า หรือ ทรัพยากรที่สำคัญในการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี ได้แก่ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การตอบสนองความต้องการของชุมชน และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน นโยบายของรัฐบาล นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้บริหาร และ ครู และงบประมาณ รวมทั้งหมด 7 องค์ประกอบย่อย

2. ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า มีองค์ประกอบย่อยที่สำคัญ คือ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การตอบสนองความต้องการของประชาชน และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ทรัพยากร และการลงทุน นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการจัดการเรียนรู้ รวม 9 องค์ประกอบย่อย

3. ด้านกระบวนการแปลงสภาพ พบว่า มีองค์ประกอบย่อยที่สำคัญ คือ ระบบโครงสร้างของสถานศึกษา คุณลักษณะของผู้เรียน คุณลักษณะของครู คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา คุณลักษณะของบุคลากรทางการศึกษา ระบบวัฒนธรรม ระบบการเมือง และการเรียนการสอนรวม 3 องค์ประกอบย่อย

4. ด้านผลผลิต พบว่า มีองค์ประกอบย่อยของผลผลิตที่สำคัญ คือ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน จรรยาบรรณวิชาชีพครู จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหาร และความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน รวม 2 องค์ประกอบย่อย

รังสันต์ โยศรีคุณ (2556) ศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษา พบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษามี 3 ด้านคือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำและการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย ควรมีฝ่ายประสานงาน ครูทุกกลุ่มสาระควรประสานข้อมูล ครูควรมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร และมีการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านการจัดทำและการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย ทุกโรงเรียนในสังกัดควรมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร มีผู้เชี่ยวชาญแนะนำเพิ่มความเข้าใจการใช้หลักสูตร จัดอบรมครูบุคลากร และวางแผนกำหนดแนวทางที่ชัดเจน และด้านกำกับดูแลคุณภาพ ประกอบด้วย กำหนดแผนกำกับดูแลทุกภาคเรียน ควรประเมินการใช้หลักสูตร และควรนิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

สุภัค โอฬารพิริยกุล (2556) ศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาล ผลการศึกษา พบว่า มีองค์ประกอบการบริหารวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลด้วยกันทั้งหมด 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) เป้าหมาย 1.1) ระดับที่กำหนดเป้าหมาย โดยระดับการศึกษาปฐมวัย 1.2) กระบวนการกำหนดเป้าหมายโดยใช้วิธีการตกลงร่วมกันของผู้บริหารและครู 1.3) ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายและการตัดสินใจ โดยยึดตามเป้าหมายที่ตกลงร่วมกันของผู้บริหารและครู 2) โครงสร้างองค์กร 2.1) ลักษณะของกระบวนการตัดสินใจ โดยการตัดสินใจขึ้นอยู่กับเพื่อนร่วมงาน 2.2) ลักษณะของโครงสร้าง โดยใช้แนวนอน 3) สภาพแวดล้อมภายนอก 3.1) ความเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อม 4) ภาวะผู้นำ 4.1) สีลาของภาวะผู้นำ โดยผู้นำเป็นทั้งคนกลางและผู้มีส่วนร่วม 4.2) รูปแบบภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้อง โดยผู้นำมีส่วนร่วมและปฏิสัมพันธ์เพื่อเปลี่ยนแปลง 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน และ 3) ด้านการวัดและประเมินผล และผลยืนยันการประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ความถูกต้อง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

แอน สุขจิระ (2558) ศึกษา เรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษา พบว่า

1. ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีการบริหารงานวิชาการการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนขนาดเล็กสูงสุด คือ ด้านการนิเทศภายใน รองลงมา คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านสื่อ การเรียนการสอน และ ต่ำสุด คือ ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ

2. แนวการบริหารวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2) ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ และ 5) ด้านนิเทศภายใน

รัตนา อินทะชัย (2559) ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า

1. ปัญหาทางการบริหารงานวิชาการการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 มีปัญหาโดยรวมอยู่ 5 ด้าน คือ 1) ด้านนิเทศภายใน อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ อยู่ในระดับมาก 3) ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก 4) ด้านสื่อการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง และ 5) ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ อยู่ในระดับปานกลาง

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ประกอบด้วย 1) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2) ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3) ด้านสื่อการเรียนรู้ 4) ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ และ 5) ด้านนิเทศภายใน

นลินทิพย์ พิมพ์กลัด และคณะ (2560) ศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบองค์รวม ผลการศึกษา พบว่า การพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้แบบองค์รวมนั้น ประกอบด้วย 3 แนวทาง ประกอบด้วย 1) ความเข้าใจเป็นพื้นฐานที่สำคัญของรูปแบบการจัดการศึกษาแบบองค์รวม ประกอบด้วย 1.1) ความแตกต่างระหว่างผู้เรียนและความต้องการของผู้เรียน 1.2) ความสามารถในการทำงานเป็นทีม 2) ออกแบบการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย 2.1) การสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ 2.2) การบูรณาการข้ามศาสตร์ 2.3) การได้รับประสบการณ์ และ 3) การพัฒนา ประกอบด้วย 3.1) การวางแผนการดำเนินงาน 3.2) การปฏิบัติการสอน 3.3) การตรวจสอบและประเมินผล และ 3.4) การปรับปรุงแก้ไข

วาสนา มากแก้ว และคณะ (2560) ศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารวิชาการในโรงเรียนอนุบาลระนองสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการศึกษา พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอนุบาลระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง มีรายละเอียดแต่ละด้านต่อไปนี้ 1) ด้านการบริหารหลักสูตร 2) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) ด้านการวัดและประเมินผล และ 5) ด้านการนิเทศภายในและผลยืนยันการประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ความถูกต้อง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

สุนิสา สก๊อต และคณะ (2560) ศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยแบบองค์รวมสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยแบบรวมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ดังนี้ บุคลากร อาคารสถานที่กิจกรรมการเรียนรู้ การดูแลเด็กและเด็กพิเศษ โภชนาการ การบริหารจัดการศูนย์ฯ และการประเมินคุณภาพการส่งต่อผู้เรียนสู่สถานศึกษาในระดับสูงขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองศูนย์ฯ และชุมชน ปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจของศูนย์พัฒนาเด็ก สุขอนามัยความปลอดภัยและการปฐมพยาบาลและหลักสูตร และแผนการพัฒนาเด็กที่โดดเด่น และผลยืนยันการประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ความถูกต้อง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

สุกัญญา แก้วหล้า และคณะ (2560) ศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลสาสนายไยรัก เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่าสภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียนอนุบาลสาสนายไยรัก เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา มีการบริหารใน 7 ด้าน มีการปฏิบัติในระดับมาก 3 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาสื่อการสอน 2) ด้านการพัฒนาการใช้แหล่งเรียนรู้ และ 3) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ระดับรองลงมา มีการปฏิบัติระดับปานกลาง 4 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ 2) ด้านการวัดผลประเมินผล 3) ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และ 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา กลุ่มเป้าหมายได้ยืนยันข้อค้นพบด้านแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการที่ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมใน 4 ขั้นตอน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมประเมินผลเพื่อดำเนินการบริหารวิชาการ 7 งาน ประกอบด้วย 1) งานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) งานพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 3) งานวัดผลและประเมินผล 4) งานพัฒนาระบบประกันคุณภาพ 5) งานพัฒนาสื่อการสอน 6) งานส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ และ 7) งานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้ชื่อรูปแบบการมีส่วนร่วม DMIBE เพื่อการบริหารงานวิชาการแก่สถานศึกษา ประกอบด้วย Decision Making Implementation Benefits และ Evaluation

เรณู บุญเสรษฐ (2561) ศึกษา เรื่อง รูปแบบการบริหารหลักสูตรสู่ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพการบริหารหลักสูตรสู่ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กระบวนการบริหารหลักสูตร องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ปัจจัยการบริหารหลักสูตรและแนวทางการบริหารหลักสูตรสู่ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย ปัจจัยการบริหารหลักสูตร กระบวนการบริหารหลักสูตร และประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้

2. รูปแบบการบริหารหลักสูตรสู่ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) บริบท ได้แก่ สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน 2) ปัจจัยการบริหารหลักสูตร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู หลักสูตร สื่อ/แหล่งเรียนรู้ บรรยากาศ 3) กระบวนการบริหารหลักสูตร ได้แก่ การวิเคราะห์หลักสูตร การกำหนดจุดมุ่งหมาย การจัดทำหลักสูตรด้วยเครือข่ายสถานศึกษา การใช้หลักสูตรโดยใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น การนิเทศหลักสูตร การประเมินหลักสูตร และ 4) ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

3. ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรสู่ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

มัทรี แก้วยนต์ประเสริฐ (2563) ศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า

1. การบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับจากสูงไปหาต่ำ ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดผลและประเมินผล 4) ด้านการนิเทศภายใน และ 5) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ 1) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ควรให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มากขึ้น ข้อเสนอแนะ ควรมีการเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาร่วมกำหนดเนื้อหาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนควรให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะควรมีการนำปราชญ์ชาวบ้านหรือผู้ประกอบการในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการนิเทศภายในควรส่งเสริมให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศงานวิชาการของโรงเรียนข้อเสนอแนะผู้บริหารควรมีการวางแผนการนิเทศให้เป็นระบบต่อเนื่อง 4) ด้านการวัดผลและประเมินผล ควรให้ครูทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อเสนอแนะควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการและสนับสนุนให้ครูนำเครื่องมือการวัดมาใช้อย่างหลากหลาย 5) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาควรใช้กระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย กำกับ ติดตาม ประเมินผล นำผลประเมินมาสังเคราะห์เพื่อจัดทำเป็นรายงานประเมินตนเอง ข้อเสนอแนะควรมีการกำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดความสำเร็จการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Highett (1989) ศึกษา เรื่อง ประสิทธิภาพของโรงเรียน ผลการศึกษา พบว่า องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนในทัศนะของผู้ปกครอง ผู้บริหารโรงเรียน และศึกษาธิการจังหวัดนั้นประกอบด้วย ปัจจัยหลัก 2 ประการ คือ ปัจจัยภายในโรงเรียนและปัจจัยภายนอกโรงเรียน ได้แก่ 1) ผู้บริหารโรงเรียน 2) ความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรในโรงเรียน 3) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและวางแผนกำหนดแนวทางที่ชัดเจน 4) การบริหารจัดการเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกและงบประมาณ 5) การเน้นที่เป้าหมายของโรงเรียน 6) การสนับสนุนของผู้ปกครอง และ 7) การให้ความสำคัญกับงานทางวิชาการ

Sergiovanni (1991 อ้างถึงใน วิโรจน์ สารรัตนะ, 2544, น. 24-25) ศึกษา เรื่อง ผลการวิเคราะห์ลักษณะโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพหรือโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ (Successful School) ของ Duttweiler ซึ่งได้มาจากการศึกษางานวิจัยของนักวิชาการหลายคน ผลการศึกษา พบว่าโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ หรือโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จนั้นจะมีลักษณะ ดังนี้ 1) เน้นนักเรียน

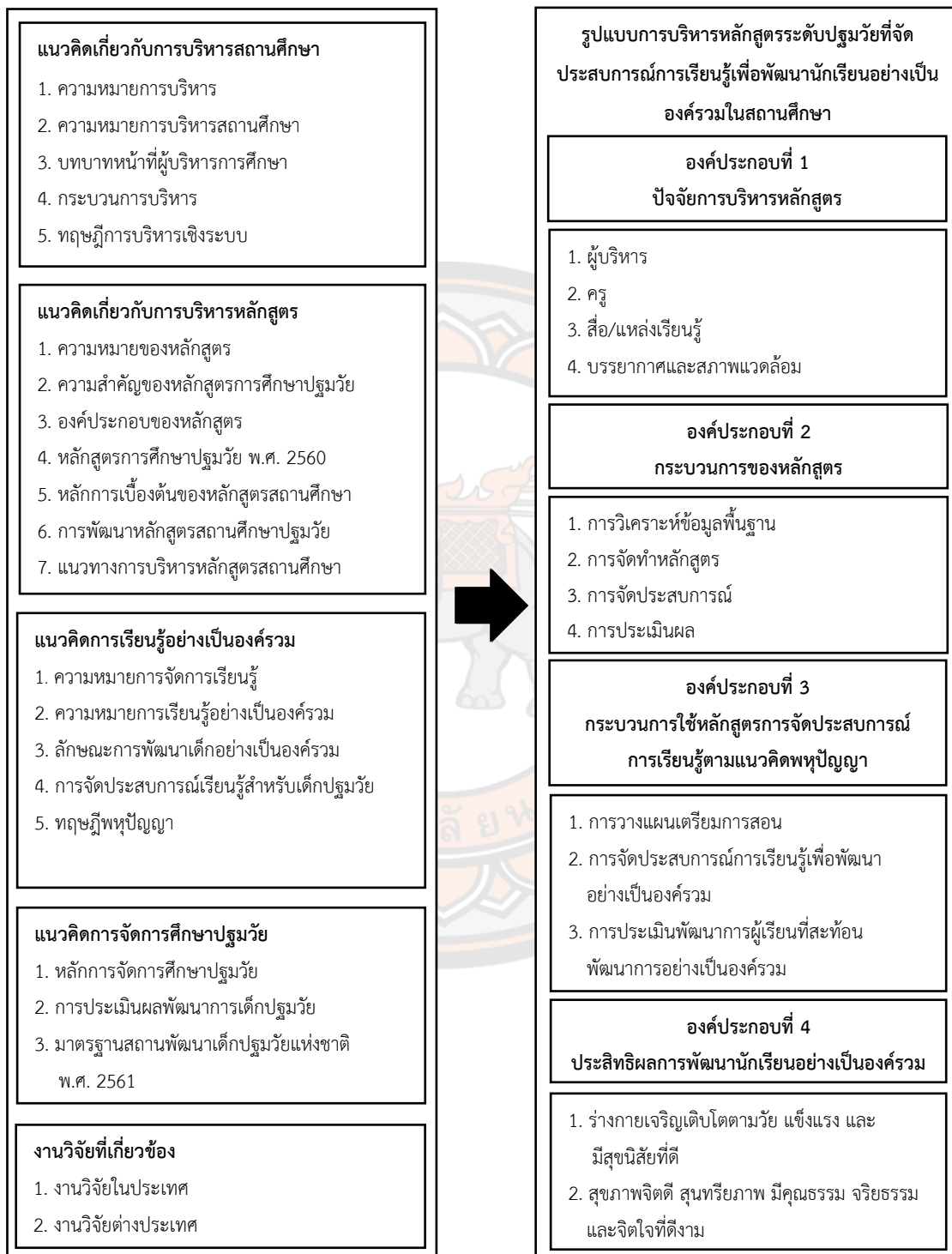
เป็นศูนย์กลาง 2) มีแผนงานทางวิชาการที่ดี 3) จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน 4) มีบรรยากาศโรงเรียนในทางบวก 5) ส่งเสริมความมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันแบบเป็นกลุ่ม 6) มีการพัฒนาบุคลากรอย่างกว้างขวาง 7) ใช้ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม 8) ส่งเสริมการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และ 9) ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

Buzzi (2012) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพของโรงเรียนกับการเลือก มิติ ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา รัฐคอนเนตทิคัต ผลการศึกษา พบว่า องค์ประกอบความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์ กับประสิทธิภาพของโรงเรียนเป็นตัวทำนายความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนด้วย

สรุปได้ว่า เอกสารเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีการบริหารวิชาการ แนวคิดทฤษฎีการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวมสำหรับเด็กปฐมวัย แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดเป็นกรอบแนวคิดเบื้องต้นในรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย ที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมในสถานศึกษา ซึ่งแสดงได้ดังภาพ ต่อไปนี้

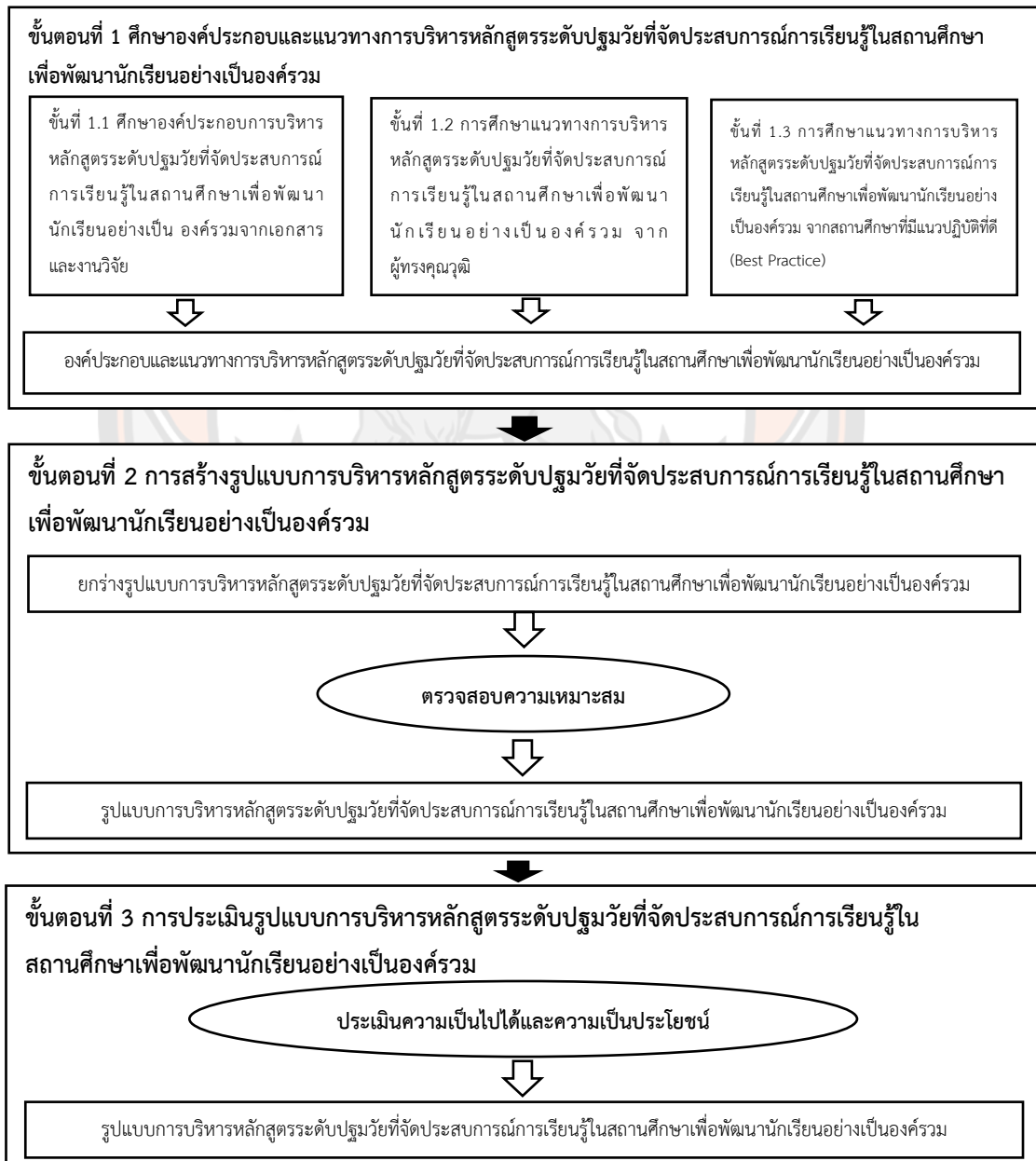
กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 4 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้
ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนา ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขต
การวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน แสดงขั้นตอนการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพ 5 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย ที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

การศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา
เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม แบ่งออกเป็น 3 ชั้นย่อย ดังนี้

ชั้นที่ 1.1 การศึกษาองค์ประกอบของการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์ การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม จากเอกสารงานวิจัย

1. แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดเบื้องต้น
ในการวิจัย โดยการศึกษาหลักการ แนวคิด และสาระสำคัญที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร
- 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- 1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย
- 1.4 แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีปัญหา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตารางวิเคราะห์เนื้อหา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศซึ่งเผยแพร่
เป็นตำรา เอกสาร หรือเผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ชั้นที่ 1.2 การศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้
ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อศึกษาแนวทางการ
บริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่าง
เป็นองค์รวมตามองค์ประกอบของการบริหารหลักสูตรที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร ในชั้นที่ 1.1
ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)
จำนวน 12 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิไว้ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ที่สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล มีความรู้ มีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหาร

หลักสูตรสถานศึกษา และได้รับรางวัลการจัดประสบการณ์พัฒนาเด็กปฐมวัยในด้านต่าง ๆ หรือเป็นโรงเรียนอนุบาลต้นแบบ จำนวน 3 คน ได้แก่

1. ดร.ณสรวง ก้อนวิมล ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเลย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย เขต 1 โรงเรียนได้รับรางวัลเหรียญทอง ด้านการจัดประสบการณ์พัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยโครงการระดับปฐมวัย และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้บูรณาการเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และสะเต็มศึกษาในระดับปฐมวัย

2. ดร.วรรณาท รักสกุลไทย ผู้อำนวยการโรงเรียนเกษมพิทยา (แผนกอนุบาล) สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร โรงเรียนศูนย์ปฐมวัยต้นแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

3. นางธนิดา กุลสุวรรณ ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลวัดป่าไร่ เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียนศูนย์ต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษาพอเพียง สถานศึกษาดีเด่นระดับทอง กลุ่มการศึกษาท้องถิ่น เขต 10

กลุ่มที่ 2 เป็นครูผู้สอนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวุฒิทางการศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย มีความรู้ มีประสบการณ์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย และมีผลงานได้รับรางวัลด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย จากหน่วยงานต่าง ๆ จำนวน 6 คน

1. นางศิริวัลย์ ชานุชิต ครูปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเลย โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย เขต 1

2. นางวนิดา สุพรมพิทักษ์ ครูปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเลย โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย เขต 1

3. นางสาวสงกรานต์ อนุสุเรนทร์ ครูปฐมวัย โรงเรียนเทศบาล 4 บ้านภูบ่อบิด โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย

4. นางพิมพ์พรณ สุริโย ครูปฐมวัย โรงเรียนเทศบาล 4 บ้านภูบ่อบิด โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย

5. นางสาวภัทธีย์ ปรัชญาพันธ์ ครูปฐมวัย โรงเรียนเกษมพิทยา โรงเรียนในสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

6. นางสาวอภิขนา สู้ยเสริมสิน ครูปฐมวัย โรงเรียนเกษมพิทยา โรงเรียนในสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

กลุ่มที่ 3 เป็นอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการปฐมวัยและ/หรือผู้บริหารระดับนโยบาย การศึกษาปฐมวัย จำนวน 3 คน

1. รองศาสตราจารย์ ดร.รัศมี ตันเจริญ อาจารย์สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. ดร.วิษณุ ทรัพย์สมบัติ ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร
3. นางธิดา พิทักษ์สินสุข อุปนายกสมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสัมภาษณ์องค์ประกอบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structure Interview) เพื่อสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางดำเนินงานตามองค์ประกอบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยการบริหารหลักสูตร 2) กระบวนการของหลักสูตร 3) กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม และ 4) ประสิทธิภาพการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ตอนที่ 3 ข้อเสนออื่น ๆ

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม เพื่อกำหนดประเด็นสัมภาษณ์

2.2.2 ผู้วิจัยกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

2.2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ตามขอบเขตของเนื้อหาที่สร้างขึ้นนำเสนอให้กับที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไข ให้แบบสัมภาษณ์มีความสมบูรณ์และตรงตามวัตถุประสงค์

2.2.4 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ (Index

of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาค่าความสอดคล้อง ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความวัดได้ตามเนื้อหา/จุดประสงค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความวัดได้ตามเนื้อหา/จุดประสงค์
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่ตรงตามเนื้อหา/จุดประสงค์

ซึ่งผู้เชี่ยวชาญที่ทำหน้าที่ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน แบ่งออกเป็นด้านการบริหาร ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการศึกษาปฐมวัย และด้านการสร้างเครื่องมือวิจัย ดังนี้

- 1) ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทร์ศิลา อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร
- 2) รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรุประชีวิน อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร
- 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอื้อมพร หลินเจริญ อาจารย์ประจำสาขาวิชา วิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้าง เครื่องมือวิจัย
- 4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังคณา อ่อนธานี อาจารย์ประจำสาขาวิชา หลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน
- 5) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรีย์ ร่วมคิด อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษา ปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย

2.2.5 นำผลที่ได้จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่า ดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) (วรรมณี แกมเกตุ, 2555, น. 220-221) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับเนื้อหา

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนผลการตัดสินข้อความของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การตัดสินความสอดคล้องของข้อความกับเนื้อหา ดังนี้

ถ้า $IOC \geq 0.50$ ถือว่า ข้อความนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา

ถ้า $IOC < 0.50$ ถือว่า ข้อความนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

ผลการหาค่า IOC พบว่า ข้อความมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-0.80

2.2.6 ผู้วิจัยปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้มีความเหมาะสมตามค่า IOC และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง

2.2.7 ผู้วิจัยได้แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2 ผู้วิจัยติดต่อประสานผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อบันทึกหมาย วัน เวลาและสถานที่ในการเข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

3.3 ดำเนินการสัมภาษณ์ในประเด็นที่กำหนดจากแบบสัมภาษณ์ ณ สถานที่ ตามวัน เวลาที่กำหนดในตาราง

ตาราง 8 แสดงวัน เวลา และสถานที่การการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิ	วัน เดือน ปี	สถานที่สัมภาษณ์
1. ดร.วรนาท รักสกุลไทย	4 ธันวาคม 2563	โรงเรียนเกษมพิทยา กรุงเทพมหานคร
2. นางสาวภัทลีย์ ปรัชญาพันธ์	4 ธันวาคม 2563	โรงเรียนเกษมพิทยา กรุงเทพมหานคร
3. นางสาวอภิชา สัยเสริมสิน	4 ธันวาคม 2563	โรงเรียนเกษมพิทยา กรุงเทพมหานคร
4. ดร.วิษณุ ทรัพย์สมบัติ	5 ธันวาคม 2563	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร
5. นางธิดา พิทักษ์สินสุข	6 ธันวาคม 2563	สมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร
6. ดร.ณสรวง ก้อนวิมล	10 ธันวาคม 2563	โรงเรียนอนุบาลเลย
7. นางศิริวัลย์ ชานูชิต	10 ธันวาคม 2563	โรงเรียนอนุบาลเลย
8. นางวนิดา สุพรมพิทักษ์	10 ธันวาคม 2563	โรงเรียนอนุบาลเลย
9. นางพิมพ์พรณ สุริโย	11 ธันวาคม 2563	โรงเรียนเทศบาล 4 บ้านภูบ่อบิด
10. นางสาวสงกรานต์ อนุสุเรนทร์	14 ธันวาคม 2563	โรงเรียนเทศบาล 4 บ้านภูบ่อบิด
11. รศ.ดร.รัศมี ต้นเจริญ	17 ธันวาคม 2563	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
12. นางธิดา กุลสุวรรณ	18 ธันวาคม 2563	โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยการถอดเทป และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นที่ 1.3 การศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม จากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

เป็นการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จำนวน 3 โรงเรียน

1. แหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) มีเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

- 1.1 เป็นศูนย์ปฐมวัยต้นแบบ
- 1.2 สถานศึกษาดำเนินการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ซึ่งได้สถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จำนวน 3 โรงเรียน ดังนี้
 - 1.2.1 โรงเรียนวัดอมรินทราราม จังหวัดกรุงเทพมหานคร ภาคกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 1.2.2 โรงเรียนวิจิตรศึกษา จังหวัดพิจิตร ภาคเหนือตอนล่าง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
 - 1.2.3 โรงเรียนอนุบาลเทศบาล 4 บ้านภูบ่อปิด จังหวัดเลย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสัมภาษณ์แนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมในสถานศึกษา ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structure Interview) เพื่อสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานตามองค์ประกอบ การบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่าง เป็นองค์รวม ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยการบริหารหลักสูตร 2) กระบวนการของหลักสูตร 3) กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีปัญหาเพื่อพัฒนานักเรียน อย่างเป็นองค์รวม และ 4) ประสิทธิภาพการพัฒนาการเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ตอนที่ 3 ข้อเสนออื่น ๆ

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบการบริหาร หลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม เพื่อกำหนดประเด็นสัมภาษณ์

2.2.2 ผู้วิจัยกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหาร หลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมในสถานศึกษา

2.2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ตามขอบเขตของเนื้อหาที่สร้างขึ้นนำเสนอให้กับ ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไข ให้แบบสัมภาษณ์มีความสมบูรณ์และตรงตามวัตถุประสงค์

2.2.4 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาค่าความสอดคล้อง ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความวัดได้ตามเนื้อหา/จุดประสงค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความวัดได้ตามเนื้อหา/จุดประสงค์
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่ตรงตามเนื้อหา/จุดประสงค์

ซึ่งผู้เชี่ยวชาญที่ทำหน้าที่ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน แบ่งออกเป็นด้านการบริหาร ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการศึกษาปฐมวัย และด้านการสร้าง เครื่องมือวิจัย ดังนี้

1) ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทร์ศิลา อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร

2) รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรุประชีวิน อาจารย์ประจำสาขาวิชา การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร

3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอื้อมพร หลินเจริญ อาจารย์ประจำสาขาวิชา วิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้าง เครื่องมือวิจัย

4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังคณา อ่อนธานี อาจารย์ประจำสาขาวิชา หลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

5) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย ร่วมคิด อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษา ปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย

2.2.5 นำผลที่ได้จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่า ดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) (วรณีย์ แกมเกตุ, 2555, น. 220-221) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา

$\frac{\sum R}{N}$ คือ ผลรวมของคะแนนผลการตัดสินข้อคำถามของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การตัดสินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา ดังนี้

ถ้า $IOC \geq 0.50$ ถือว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา

ถ้า $IOC < 0.50$ ถือว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

ผลการหาค่า IOC พบว่า ข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-0.80

2.2.6 ผู้วิจัยปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้มีความเหมาะสมตามค่า IOC และข้อเสนอแนะ ของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง

2.2.7 ผู้วิจัยได้แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความ อนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2 ผู้วิจัยติดต่อประสานผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อบันทึกหมาย วัน เวลาและสถานที่ในการเข้า สัมภาษณ์ผู้

3.3 ดำเนินการสัมภาษณ์ในประเด็นที่กำหนดจากแบบสัมภาษณ์ ณ สถานที่ ตามวัน เวลาที่กำหนดในตาราง

ตาราง 9 แสดงวัน เวลา และสถานที่การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสถานศึกษา
ที่มีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ผู้อำนวยการ	วัน เดือน ปี	สถานที่สัมภาษณ์
1. โรงเรียนวัดอมรินทราราม	11 มกราคม 2564	ร.ร วัดอมรินทราราม กรุงเทพมหานคร
2. โรงเรียนวิจิตรศึกษา	15 มกราคม 2564	ร.ร วิจิตรศึกษา จังหวัดพิจิตร
3. โรงเรียนอนุบาลเทศบาล 4 บ้านภูบ่อบิด	20 มกราคม 2564	ร.ร ท.4 บ้านภูบ่อบิด จังหวัดเลย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยการถอดเทปแล้ววิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์

การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

การสร้างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม เป็นการยกร่างและตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมโดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบและแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมมายกร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

2. นำร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความถูกต้อง และความเหมาะสมในการใช้ภาษาแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

3. นำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและจัดทำร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ในการตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมที่จัดทำไว้ในขั้นที่ 2.1 มาตรวจสอบความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้วิธีการประเมินตรวจสอบแบบฉันทามติ (consensus) โดยผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

คือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยการใช้แบบตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบ โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 9 คน ซึ่งกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นอาจารย์ระดับอุดมศึกษาหรือนักวิชาการที่มีความรู้ในการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม จำนวน 3 คน

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลธิป สมานิติ อาจารย์ประจำสาขาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตुरुประชีวิน อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. ดร.จินตนา สุขสำราญ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

กลุ่มที่ 2 เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารการสถานศึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์ และเป็นผู้บริหารระดับนโยบายการศึกษา จำนวน 2 คน

1. ดร.วิษณุ ทรัพย์สมบัติ ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร
2. นางธิดา พิทักษ์สินสุข อุปนายกสมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทยและผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร

กลุ่มที่ 3 เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม จำนวน 4 คน

1. ดร.วรรณาท รักสกุลไทย ผู้อำนวยการโรงเรียนเกษมพิทยา (แผนกอนุบาล) จังหวัด กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง
2. ดร.ภารดี ผางสง่า ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดอมรินทราราม จังหวัดกรุงเทพมหานคร ภาคกลาง

3. ดร.อานุช ธรรมวรรณ ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองเลย จังหวัดเลย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
4. ดร.นพดล ชูรีจันทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 5 จังหวัดเลย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมในสถานศึกษา ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ และบันทึกความคิดเห็นเพิ่มเติม

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 นำองค์ประกอบของร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม มาจัดทำเป็นรายการประเมินแต่ละรายการ

2.2.2 สร้างแบบตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการใช้ภาษา

2.2.3 นำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการสัมภาษณ์

2.2.4 นำแบบตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิเป็นรายบุคคล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ในการทำหนังสือถึงผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือและส่งแบบตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ ถึงผู้ทรงคุณวุฒิทางไปรษณีย์ พร้อมแนบโครงร่างวิทยานิพนธ์ ร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย ที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมในสถานศึกษา

3. ดำเนินการเก็บข้อมูล และรับฟังข้อเสนอแนะแนวทางปรับปรุงแบบจากผู้ทรงคุณวุฒิตามวัน เวลา ที่กำหนดดังตาราง

ตาราง 10 แสดงวัน เวลา และสถานที่การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิ	วัน เดือน ปี ที่เก็บข้อมูล	สถานที่สัมภาษณ์
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลธิศ สมานิติ	23 มีนาคม 2564	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรุประชีวิน	25 มีนาคม 2564	มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. ดร.จินตนา สุขสำราญ	30 มีนาคม 2564	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
4. ดร.วิษณุ ทรัพย์สมบัติ	8 เมษายน 2564	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร
5. ดร.อาณัฐ ธรรมวรรณ	9 เมษายน 2564	โรงเรียนเมืองเลย
6. ดร.นพดล ฐรีจันทร์	16 เมษายน 2564	โรงเรียนเทศบาล5
7. ดร.วรรณาท รักสกุลไทย	20 เมษายน 2564	โรงเรียนเกษมพิทยา
8. ดร.ภารดี ผางสง่า	25 เมษายน 2564	โรงเรียนวัดอมรินทราราม
9. นางธิดา พิทักษ์สินสุข	26 เมษายน 2564	สมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้แบบตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย ที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม มาจัดทำข้อมูลและสรุปวิเคราะห์ผลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ ไปปรับปรุงแก้ไขร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม นำเสนอที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์

การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

โดยการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมไปใช้ดำเนินการ ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มประชากร ได้แก่ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาระดับปฐมวัยและครูผู้สอนปฐมวัย จำนวน 100 คน ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 8 จังหวัด ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัดสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2,195 คน สำนักงานคณะกรรมการ

ส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 128 คน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 728 คน รวมทั้ง 3,051 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาระดับปฐมวัยและครูผู้สอนปฐมวัย จำนวน 100 คน ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 8 จังหวัด โดยผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Sampling) เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้

- 1) สุ่มจังหวัดจำนวน 8 จังหวัด จากจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 2) สุ่มสถานศึกษาจากแต่ละจังหวัด ตามสัดส่วนของสถานศึกษาทั้งหมด
- 3) เก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน และครูปฐมวัย 1 คน จากสถานศึกษาที่สุ่มได้

ตาราง 11 แสดงสัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล

สัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาระดับปฐมวัยและครูปฐมวัยแต่ละสังกัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. จังหวัดเลย	4	8
2. จังหวัดหนองคาย	4	8
3. จังหวัดบึงกาฬ	3	6
4. จังหวัดหนองบัวลำภู	4	8
5. จังหวัดอุดรธานี	17	34
6. จังหวัดนครพนม	6	12
7. จังหวัดมุกดาหาร	5	10
8. จังหวัดสกลนคร	7	14
รวม	50	100 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยและครูปฐมวัยที่มีต่อองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 2 ประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมไปใช้ในการพัฒนา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 ผู้วิจัยนำรายละเอียดของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมที่ปรับปรุงจากการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มาจัดทำเป็นข้อคำถามแล้วเสนอต่ออาจารย์

2.2.2 ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

2.2.3 ผู้วิจัยนำร่างแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสมและการใช้ภาษา

2.2.4 ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2.5 ผู้วิจัยได้แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการ โดยผู้วิจัยทำหน้าที่ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการใช้บริการทางไปรษณีย์ และบางส่วนเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากแบบสอบถามที่ส่งไป จำนวน 100 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 100 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

3.2 ส่งหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พร้อมแบบประเมินไปยังกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทางไปรษณีย์ และได้รับกลับคืน จำนวน 100 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมไปใช้ ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 103)

4.51 - 5.00 หมายถึง รูปแบบฯ มีความเป็นไปได้/เป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.00 หมายถึง รูปแบบฯ มีความเป็นไปได้/เป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.00 หมายถึง รูปแบบฯ มีความเป็นไปได้/เป็นประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.00 หมายถึง รูปแบบฯ มีความเป็นไปได้/เป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง รูปแบบฯ มีความเป็นไปได้/เป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการตัดสินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการนำเสนอผลการวิจัยรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ผู้วิจัยได้นำเสนอ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ขั้นตอนที่ 1.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 1.2 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 1.3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยศึกษาจากวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ขั้นตอนที่ 2.1 ผลการยกร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย ที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ขั้นตอนที่ 2.2 ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย ที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ขั้นตอนที่ 2.3 ผลการปรับปรุงรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย ที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ตอนที่ 3 ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ตอนที่ 1 ผลศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย

ผลศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม นำเสนอเป็น 3 ขั้นตอนย่อย รายละเอียดของผลการวิจัยแต่ละขั้น มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัย

ผลการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย ที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ได้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านปัจจัยการบริหารหลักสูตร

- 1.1 ผู้บริหาร
- 1.2 ครู
- 1.3 สื่อ/แหล่งเรียนรู้
- 1.4 บรรยากาศและสภาพแวดล้อม

2. องค์ประกอบด้านกระบวนการของหลักสูตร

- 2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
- 2.2 การจัดทำหลักสูตรระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม
 - 2.2.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร
 - 2.2.2 การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้/การจัดประสบการณ์
 - 2.2.3 การกำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์/การจัดกิจกรรม
 - 2.2.4 การกำหนดแนวทางการประเมินผลผู้เรียน
- 2.3 การประเมินความเหมาะสมหลักสูตร

3. องค์ประกอบด้านกระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดพหุปัญญาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

- 3.1 แนวทางเตรียมการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้/การวางแผนเตรียมการสอน
- 3.2 การจัดประสบการณ์เรียนรู้/การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม

ตามแนวคิดพหุปัญญา

- 3.2.1 กิจกรรมพัฒนาด้านร่างกาย
- 3.2.2 กิจกรรมพัฒนาด้านอารมณ์-จิตใจ
- 3.2.3 กิจกรรมพัฒนาด้านด้านสังคม
- 3.2.4 กิจกรรมพัฒนาด้านด้านสติปัญญา

3.3 การประเมินพัฒนาการผู้เรียนที่สะท้อนพัฒนาการอย่างเป็นองค์รวม

4. องค์ประกอบด้านประสิทธิผลการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

4.1 ประสิทธิผลการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

4.1.1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี

4.1.2 สุขภาพจิตดี สุนทรีย์ภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม

4.1.3 มีทักษะชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

4.1.4 มีทักษะการคิดการใช้ภาษาสื่อสารเหมาะสมกับวัย

นำองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์มาใช้กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม เพื่อใช้เป็นประเด็นการสัมมนา ศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม จากผู้ทรงคุณวุฒิ และจากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ต่อไปนี้ในขั้นตอน 1.2 และ 1.3

ขั้นตอนที่ 1.2 ผลการศึกษาแนวทางในการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ผลจากการสัมมนาและการศึกษาแนวทางจากผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล 2) กลุ่มครูผู้สอนระดับปฐมวัย มีวุฒิทางการศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มีความรู้และประสบการณ์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยไม่น้อยกว่า 10 ปี และ 3) กลุ่มอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยและ/หรือ ผู้บริหารระดับนโยบายการศึกษาปฐมวัย มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยไม่น้อยกว่า 10 ปี โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 12 คน โดยศึกษาแนวทางในการจัดการศึกษาใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยการบริหารหลักสูตร 2) กระบวนการบริหารหลักสูตร 3) กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีปัญหาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม และ 4) ประสิทธิผลการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม สรุปดังนี้ (รายละเอียดในภาคผนวก)

ตาราง 12 แสดงผลการศึกษานโยบายการบริหารฯ โดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการศึกษานโยบายการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้
ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ประเด็น	สรุปผล
1. องค์ประกอบด้านปัจจัยการบริหารหลักสูตร	
1.1 ผู้บริหาร	<ol style="list-style-type: none"> 1. ภาวะผู้นำทางวิชาการ 2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 3. มีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 4. มีความรู้และเข้าใจการพัฒนานักเรียนอย่างเป็น องค์รวม 5. มีความรู้และประสบการณ์ตามมาตรฐานวิชาชีพในส่วน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย 4. วิสัยทัศน์กว้างไกลทางการศึกษาปฐมวัย 5. สามารถนำคนได้ 6. มีการสื่อสารและมีความสามารถในการประสานงาน 7. บริหารการงานเชิงกลยุทธ์ 8. PDCA 9. PLC 10. สนับสนุน และอำนวยความสะดวก 11. นิเทศ ติดตาม ดูแล ช่วยเหลือ 12. ประสานความร่วมมือในองค์กรและพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่น 13. บริหารแบบเชิงรุกเน้นผลงานหรือผลสำเร็จตามเป้าหมายและคุณภาพ
1.2 ครู	<ol style="list-style-type: none"> 1. จบวุฒิการศึกษาปฐมวัย 2. มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติได้ด้านการศึกษาปฐมวัย 3. มีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 4. มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องเขียนแผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย 5. มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม 6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เรื่องการออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ 7. มีทักษะการสื่อสารกับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย 8. มีทักษะด้านการประสานงาน 9. มีความรู้และสร้างความเข้าใจด้านการศึกษาปฐมวัยกับผู้ปกครอง 10. มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 11. มีบทบาทหน้าที่ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 12. มีบทบาทหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 13. มีบทบาทหน้าที่เป็นนักพัฒนานวัตกรรม

ประเด็น	สรุปผล
1.3 สื่อ/แหล่งเรียนรู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. ของเล่นที่เป็นข้าวของเครื่องใช้ของจริง 2. ของเล่นสร้างสรรค์ 3. ของเล่นที่เลียนแบบของจริง 4. ของเล่นเพื่อการศึกษา 5. ของเล่นพื้นบ้าน 6. สื่อเทคโนโลยี 7. สื่อสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือนิทาน 8. มุมบล็อก 9. มุมหนังสือ 10. มุมบทบาทสมมติ 11. มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติ 12. มุมดนตรี 13. สนามเด็กเล่น 14. แปลงดอกไม้ แปลงพืชผักสวนครัว 15. ห้องสมุดศูนย์สื่อ
1.4 บรรยากาศและสภาพแวดล้อม	<p>จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดวางวัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ที่เหมาะสม เด็กสามารถหยิบจับได้ด้วยตนเอง 2. วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์มีขนาดที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย 3. วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์สอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ 4. พื้นที่ในห้องเรียนปลอดโปร่ง มีอากาศถ่ายเทสะดวก 5. ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ และไม่มีแสงแดดส่องรบกวนสายตาเด็กขณะปฏิบัติกิจกรรม 6. สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนสะอาดและปลอดภัย 7. การแบ่งพื้นที่ในห้องเรียนเหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรมตามหลักสูตร <p>จัดสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. บุคลิกภาพของครูผู้สอน ที่อบอุ่น ยิ้มแย้มแจ่มใจ 9. บรรยากาศการจัดการ ชั้นเรียนของครูผู้สอนที่ใส่ใจดูแลทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข <p>จัดสภาพแวดล้อมทางด้านสังคม</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูผู้สอน กับเด็ก 11. การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างเด็กกับเด็ก 12. การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน 13. จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างหลากหลาย 14. จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้เรียนรู้การปฏิบัติตนในลักษณะที่สังคมยอมรับ 15. จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กเกิดทักษะทางสังคม

ประเด็น	สรุปผล
2. องค์ประกอบด้านกระบวนการบริหารหลักสูตร	
2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 2. วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 3. ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ 4. วิเคราะห์นโยบาย 5. วิเคราะห์ปรัชญา 6. วิเคราะห์วิสัยทัศน์ 7. วิเคราะห์อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน 8. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวเด็ก 9. วิเคราะห์เกี่ยวกับพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน 10. บริบทสังคม วัฒนธรรม ที่แวดล้อมโรงเรียน 11. วิเคราะห์สภาพโรงเรียน 12. วิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดหุปัญญา 13. สรุปวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั้งหมด 14. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับครอบครัวเด็ก 15. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพชุมชนและความต้องการของชุมชน
2.2 การจัดทำหลักสูตรระดับปฐมวัย เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์สภาพโรงเรียน 2. วิเคราะห์อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน 3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวเด็ก 4. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวเด็ก 5. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพชุมชนและความต้องการของชุมชน 6. วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560 7. วิเคราะห์เกี่ยวกับพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน 8. วิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดหุปัญญา 9. สรุปวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั้งหมด
2.2.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> 1. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย 2. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตามตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ 4. ส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาที่เป็นไปตามพัฒนาการและสอดคล้องกับธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็ก 5. ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กอย่างเป็นองค์รวม
2.2.2 การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. สาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย 2. ประสบการณ์สำคัญ 3. สาระที่ควรเรียนรู้

ประเด็น	สรุปผล
	<ol style="list-style-type: none"> 4. เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก 5. เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ 6. ธรรมชาติรอบตัว 7. สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก 8. แนวคิดพหุปัญญา 9. บูรณาการการจัดประสบการณ์ที่เน้นการพัฒนาเด็กให้ครบถ้วนทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม 10. เพิ่มเติมสาระที่ควรรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการ 11. อัตลักษณ์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น 12. คำนึงถึงความเหมาะสมตามวัยของเด็ก 13. บูรณาการการสาระที่ควรรู้ให้สอดคล้องกับแนวคิดพหุปัญญา
2.2.3 การกำหนด แนวทางการจัด ประสบการณ์/ การจัดกิจกรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ 2. สอดคล้องการทำงานของสมองที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ 3. สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก ได้เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า 4. บูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะและสาระการเรียนรู้ 5. สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก 6. การจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น 7. จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิด
2.2.4 การกำหนด แนวทาง การประเมินผล	<ol style="list-style-type: none"> 1. วางแผนกำหนดแนวสังเกตพฤติกรรมของเด็กอย่างเป็นระบบ เพื่อการประเมิน พัฒนาการเด็ก 2. ประเมินผลเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าของพัฒนาการเด็กให้ครบทุกด้าน 3. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง 4. ประเมินตามสภาพจริงจากกิจกรรมเสริมประสบการณ์และกิจกรรมประจำวัน 5. การประเมินพัฒนาการต้องมีความสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์แต่ละวัย 6. ประเมินพัฒนาการด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย 7. จัดทำสารนิทัศน์เก็บข้อมูลรายงานความก้าวหน้าของการเรียนรู้และพัฒนาการเด็ก อย่างต่อเนื่องเป็นรายบุคคล 8. เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อนและตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการ
2.3 การประเมิน ความเหมาะสม หลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านต่าง ๆ ตรวจสอบองค์ประกอบเพื่อพิจารณาความสอดคล้อง ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1.1 วิเคราะห์ข้อมูลจำเป็นพื้นฐาน ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1.1.1 ข้อมูลสารสนเทศการใช้หลักสูตรฉบับเดิม 1.1.2 ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการใช้หลักสูตรที่ผ่านมา 1.1.3 ปัญหา อุปสรรค การใช้หลักสูตร

ประเด็น	สรุปผล
	2. ตรวจสอบคุณภาพร่างของหลักสูตรสถานศึกษา 2.1 ประเมินเอกสารเพื่อพิจารณาความสอดคล้องขององค์ประกอบ 3. ประเมินความพร้อมก่อนนำไปใช้ 3.1 เป็นการประเมินความพอเพียงด้านปัจจัยหรือทรัพยากร ด้วยวิธีการ ดังนี้ 3.1.1 วิธีการสนทนากลุ่ม 3.1.2 การตรวจสอบรายการ หรือสอบถาม
3. องค์ประกอบด้านกระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดพหุปัญญา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม	
3.1 แนวทาง เตรียมการจัด ประสบการณ์ การเรียนรู้/ การวางแผน เตรียมการสอน	1. วางแผนสังเคราะห์สาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระและประสบการณ์สำคัญในหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย 2. บูรณาการ การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดพหุปัญญา เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย อย่างเป็นองค์รวม 3. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายคำนึงถึงรูปแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็ก อย่างเป็นองค์รวม 4. วางแผนจัดประสบการณ์ในลักษณะการบูรณาการ ทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระ การเรียนรู้ 5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 6. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลาย 7. เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจากการใช้ ประสาทสัมผัสทั้งห้า 8. จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 9. เป็นกิจกรรมที่เด็กได้คิดได้แก้ปัญหาจนเกิดความคิด รวบรวม
3.2 การจัด ประสบการณ์เรียนรู้/ การจัดกิจกรรมที่ ส่งเสริมผู้เรียนอย่าง เป็นองค์รวมตาม แนวคิดพหุปัญญา	1. จัดกิจกรรมที่หลากหลาย 2. ให้เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า 3. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 4. รูปแบบการเรียนรู้หรือลีลาการเรียนรู้ 5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ active learning 6. บูรณาการสาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระ และประสบการณ์สำคัญตามแนวคิดพหุปัญญา
3.2.1 กิจกรรม พัฒนาด้านร่างกาย	1. การรับประทานอาหาร 2. การล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังการใช้ห้องน้ำห้องส้วม 3. การรักษาความสะอาดของใช้ส่วนตัว 4. การนอนหลับพักผ่อน 5. การออกกำลังกาย 6. การเล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยถูกวิธี 7. การเคลื่อนไหวที่

ประเด็น	สรุปผล
	8. การเดิน 9. การกระโดด 10. การวิ่งไปในทิศทางต่าง ๆ 11. การเล่นรับ-ลูกบอล 12. การใช้กรรไกรตัดกระดาษ 13. การเขียนภาพต่าง ๆ และรูปเรขาคณิต 14. การปั้น 15. การร้อยวัสดุ 16. การเล่นต่อต่าง ๆ
3.2.2 กิจกรรมพัฒนา ด้านอารมณ์-จิตใจ	1. การแสดงอารมณ์ 2. การกล่าวพูดกล้าแสดงออก 3. การแสดงออกทางสีหน้า พอใจ ยิ้ม หัวเราะในสถานการณ์ต่าง ๆ 4. การให้ความสนใจมีความสุขจากการทำงานศิลปะด้วยการปั้น วาด ฉีก ตัดปะ เล่นสีน้ำ และประดิษฐ์ชิ้นงาน 5. การแสดงท่าทางเคลื่อนไหวประกอบเสียงเพลง เสียงดนตรีหรือจังหวะซ้ำและเร็ว ตามเพลง 6. การพูดสนทนาแสดงความรักเพื่อน สัตว์เลี้ยง
3.2.3 กิจกรรม พัฒนาด้านสังคม	1. การแต่งตัวเองได้ 2. การล้างมือรับประทานอาหาร 3. การเข้าห้องส้วม 4. การเก็บของเล่นของใช้ของตนเอง 5. การเข้าแถวตามลำดับรับรอง 6. การนำวัสดุเหลือใช้มาสร้างชิ้นงาน 7. การใช้น้ำ และสิ่งของอย่างประหยัด เช่น ดินสอ สี กาว กระดาษสี ฯลฯ 8. การรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น ดูแลรักษาความสะอาดห้องเรียน รดน้ำต้นไม้เก็บขยะ 9. การไหว้การทักทาย ยิ้ม กล่าวขอบคุณ ขอโทษ 10. การยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญ พระบารมี 11. การเล่นทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นคู่ กลุ่มเล็ก หรือกลุ่มใหญ่
3.2.4 กิจกรรมพัฒนา ด้านสติปัญญา	1. การฟังผู้อื่นพูดจนจบ 2. การสนทนาโต้ตอบได้สอดคล้องกับการฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ เช่น การเล่นเกม การเคลื่อนไหวตามคำบรรยาย รวมทั้งข้อตกลงในห้องเรียน การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ความต้องการ การพูดเล่าข่าวเล่าประสบการณ์หรือเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง หรือเหตุการณ์ประจำวัน ฯลฯ

ประเด็น	สรุปผล
	3. การอ่านภาพนิทาน 4. การอ่านป้ายและสัญลักษณ์ที่เด็กสนใจ 5. การใช้ประสาทสัมผัสในการสังเกตและบอกลักษณะหรือส่วนประกอบของสิ่งต่าง ๆ เช่น ร่างกายของตนเอง สัตว์ สิ่งของ เครื่องใช้ ว่าเหมือน หรือแตกต่างกันอย่างไร 6. การจัดกลุ่มแสดงความสัมพันธ์ 7. การเรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ 8. การบอกตำแหน่งทิศทาง 9. การสังเกตรูปแบบจากสิ่งของต่าง ๆ เช่น ลวดลายบนเสื้อผ้า กระเบื้อง 10. การนับเปรียบเทียบรวมกลุ่ม 11. การแยกกลุ่มของจำนวน 12. การสังเกตสำรวจหรือทดลองอย่างง่าย ๆ เกี่ยวกับ สิ่งต่าง ๆ รอบตัว
3.3 การประเมินพัฒนาการผู้เรียนที่สะท้อนพัฒนาการอย่างเป็นองค์รวม	1. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ 2. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน 3. ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน 4. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี 5. ใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย 6. ไม่ใช้แบบทดสอบ ในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย 7. สรุปผลการประเมินจัดทำข้อมูลโดยการทำสารนิทัศน์ 8. นำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก
4. องค์ประกอบด้านประสิทธิผลการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม	
4.1 ประสิทธิภาพการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม	1. ผลของการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม 2. พฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบของทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม 3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามแนวคิดทฤษฎีที่ครอบคลุมการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม 4. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี 5. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจ ดีงาม 6. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ที่เหมาะสมกับวัย 7. มีทักษะชีวิตและเป็นคนดีมีวินัย
4.1.1 ด้านร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี	1. การยืน เดิน วิ่ง กระโดดได้อย่างคล่องแคล่วตามวัย 2. การรับ ส่ง ลูกบอลด้วยสองมือ 3. การขึ้น ลงบันได้โดยจับราวบันได้ หรือขึ้นได้เองอย่างคล่องแคล่ว 4. เขียนรูปทรงต่าง ๆ ได้ตามวัย 5. ใช้กรรไกรปลายมนตัดกระดาษตามเส้นตรง เส้นโค้งและตัดตามอิสระได้ 6. การช่วยเหลือตัวเอง เช่น ถอดกางเกง ใส่กางเกง แกะกระดุม รูดซิป ใส่รองเท้า ถักไหม้ ฯลฯ

ประเด็น	สรุปผล
	7. เข้าห้องน้ำได้เอง 8. ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร 9. แปรงฟันได้เอง 10. อาบน้ำได้เอง
4.1.2 ด้านสุขภาพ จิตดี สุนทรีย์ภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม	1. การรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น 2. การแสดงพฤติกรรมได้สอดคล้องกับอารมณ์ของตนเองตามวัย 3. การแสดงออกทางอารมณ์และการควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม 4. การแสดงออกพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการมีคุณธรรม จริยธรรมได้อย่างเหมาะสมกับวัย 5. การชื่นชมผู้อื่น 6. การชื่นชมตนเอง 7. การแสดงความรักต่อคน และสัตว์ได้อย่างเหมาะสม เช่น กลัว รัก เมตตา มีน้ำใจ ฯลฯ
4.1.3 ด้านมีทักษะ ชีวิตสามารถอยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้	1. การช่วยเหลือตนเองได้ในชีวิตประจำวันตามวัย 2. การเล่นคนเดียว เล่นกับเพื่อน และเล่นกับผู้ใหญ่ 3. การปฏิบัติตามข้อตกลงต่าง ๆ ในสังคมได้ เช่น การยืนตรงเคารพธงชาติ เมื่อได้ยินเพลงชาติ การอดทนรอคอย การมีระเบียบวินัย ฯลฯ
4.1.4 ด้านมีทักษะ การคิดการใช้ภาษา สื่อสารเหมาะสม กับวัย	1. การฟัง พูด อ่าน และเขียน ได้อย่างเหมาะสมกับวัย 2. มีการคิดแบบต่าง ๆ ได้ตามวัย ได้แก่ การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การคิดแก้ปัญหา และการคิดสร้างสรรค์ 3. การสนทนาได้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ 4. การอ่านภาพ สัญลักษณ์ และคำ 5. มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ตามสถานการณ์และตามวัย 6. บอกชื่อและนามสกุลของตนเองได้ 7. สร้างผลงานตามจินตนาการ 8. บอกความแตกต่างของกลิ่น สี เสียง รส รูปร่างจำแนกและจัดหมวดหมู่สิ่งของได้
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	
เพื่อส่งเสริมการจัด	
ประสบการณ์การเรียนรู้	
เพื่อพัฒนานักเรียน	
อย่างเป็นองค์รวม	
ในสถานศึกษาให้	
ประสบความสำเร็จ	

ขั้นตอนที่ 1.3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม จากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี

ผลจากการสัมภาษณ์และศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยการสัมภาษณ์จากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) โดยศึกษาแนวทางในการจัดการศึกษาใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยการบริหารหลักสูตร 2) กระบวนการบริหารหลักสูตร 3) กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีปัญญาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม และ 4) ประสิทธิภาพการพัฒนาการเรียนอย่างเป็นองค์รวม สรุปดังนี้ (รายละเอียดในภาคผนวก)

ตาราง 13 แสดงผลการศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย

ผลการศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม จากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ประเด็น	สรุปผล
1. องค์ประกอบด้านปัจจัยการบริหารหลักสูตร	
1.1 ผู้บริหาร	<ol style="list-style-type: none"> มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ ความเข้าใจการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม สามารถนำคนได้ วิสัยทัศน์ มีปรัชญาทางด้านวิชาการปฐมวัยที่ชัดเจน มีความคิดสร้างสรรค์ มีความแน่วแน่มุ่งมั่นในการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามหลักการปรัชญาของเด็กปฐมวัย มีเมตตา และมีความยุติธรรม มีวิธีสื่อสารที่ดี มีมุมมองการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลทางการศึกษาปฐมวัย มีความรู้ ความสามารถให้คำแนะนำแก่ครูได้ มีความสามารถในการสื่อสาร และมีความสามารถในการประสานงานกับบุคลากรในโรงเรียน
1.2 ครู	<ol style="list-style-type: none"> จบตรงวุฒิการศึกษาปฐมวัย มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติได้ด้านการศึกษาปฐมวัย มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติได้ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

ประเด็น	สรุปผล
	<ol style="list-style-type: none"> 4. มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติได้ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 5. มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม 6. มีทักษะการประสานงานและสื่อสารให้ผู้ปกครองเข้าใจด้านการศึกษาปฐมวัย 7. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 8. มีความสามารถวัดผลประเมินผลพัฒนาการของการเรียนรู้ ได้หลายวิธี ได้อย่างเหมาะสมสม่ำเสมอ 9. มีความสามารถในการออกแบบ วางแผนการสอนการบริหารจัดการชั้นเรียน วิจัย และพัฒนาการสอน 10. มีความรอบรู้ด้านปรัชญาการศึกษา นโยบายทางการศึกษา กฎหมาย การศึกษา มาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานการศึกษา จิตวิทยาการศึกษา และ หลักสูตรการสอน 11. มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 12. มีบทบาทหน้าที่ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 13. มีบทบาทหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 14. มีบทบาทหน้าที่ในการเป็นนักพัฒนานวัตกรรม
1.3 สื่อ/ แหล่งเรียนรู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. ของเล่นที่เป็นข้าวของเครื่องใช้ของจริง 2. ของเล่นสร้างสรรค์ 3. ของเล่นที่เลียนแบบของจริง 4. ของเล่นเพื่อการศึกษา 5. ของเล่นพื้นบ้าน 6. สื่อเทคโนโลยี 7. สื่อสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือนิทาน 8. มุมบล็อก 9. มุมหนังสือ 10. มุมบทบาทสมมติ 11. มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติ 12. มุมดนตรี 13. สนามเด็กเล่น 14. แปลงดอกไม้ แปลงพืชผักสวนครัว 15. สถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน 16. สื่อเทคโนโลยี 17. สื่อสิ่งพิมพ์ 18. หนังสือนิทาน 19. สื่อที่เป็น 2 มิติ 3 มิติ

ประเด็น	สรุปผล
1.4 บรรยากาศและสภาพแวดล้อม	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2. จัดสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ 3. จัดสภาพแวดล้อมทางด้านสังคม
2. องค์ประกอบด้านกระบวนการบริหารหลักสูตร	
2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวิเคราะห์สภาพตัวเด็ก 2. วิเคราะห์พัฒนาการทั้ง 4 ด้าน 3. การวิเคราะห์ข้อมูลครอบครัวเด็ก 4. วิเคราะห์นโยบาย 5. วิเคราะห์วิสัยทัศน์ 6. วิเคราะห์ปรัชญา 7. วิเคราะห์อัตลักษณ์เอกลักษณ์และศักยภาพของโรงเรียน
2.2 การจัดทำหลักสูตรระดับปฐมวัย เพื่อพัฒนาเด็กนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์สภาพโรงเรียน 2. วิเคราะห์อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน 3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวเด็ก 4. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวเด็ก 5. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพชุมชนและความต้องการของชุมชน
2.2.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> 1. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย 2. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตามตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ 4. สนองต่อความเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ 5. ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็ก 6. เน้นการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ 7. การทำงานของสมองที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ 8. สอดคล้องกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น วัฒนธรรมแวดล้อมโรงเรียน 9. ร่างกายเจริญเติบโตแข็งแรง และมีสุขนิสัยดี 10. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจดีงาม 11. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 12. มีวินัยและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข 13. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย
2.2.2 การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. มุ่งส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน 2. สาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 2.1. เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก 2.2. บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก

ประเด็น	สรุปผล
	2.3. ธรรมชาติรอบตัว 2.4. สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก 3. บูรณาการการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีปัญญา ทั้ง 8 ด้าน 4. การจัดประสบการณ์ควรเน้นพัฒนาการทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม 5. สอดคล้องประเพณี วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนแวดล้อมโรงเรียน
2.2.3 การกำหนด แนวทางการจัด ประสบการณ์/ การจัดกิจกรรม	1. จัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ 2. จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก 3. เด็กได้ลงมือกระทำเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า 4. บูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้ 5. จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและ นำเสนอมุมความคิด 6. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น 7. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย 8. จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วม 9. การจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น 10. สอดคล้องการทำงานของสมองที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะและ ระดับพัฒนาการ 11. คำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน 12. จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน 13. รูปแบบการจัดประสบการณ์และกิจกรรมที่หลากหลายขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ของบริบทโรงเรียน
2.2.4 การกำหนด แนวทางการ ประเมินผล	1. วางแผนกำหนดแนวสังเกตพฤติกรรมของเด็กอย่างเป็นระบบ เพื่อการประเมิน พัฒนาการเด็ก 2. ประเมินตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน 3. การประเมินพัฒนาการต้องมีความสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์แต่ละวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 4. ดำเนินการประเมินด้วยเครื่องมือและเทคนิควิธีการที่หลากหลาย 5. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง 6. จัดทำสารสนเทศด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก 7. เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อนและตรวจสอบผลการประเมิน พัฒนาการ
2.3 การประเมิน ความเหมาะสม หลักสูตร	1. ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเห็นชอบตรวจสอบความสอดคล้อง 2. ตรวจสอบคุณภาพร่างของหลักสูตรสถานศึกษา 3. ประเมินความพร้อมก่อนนำไปใช้ โดยใช้เครื่องมือหรือวิธีการที่หลากหลาย

ประเด็น	สรุปผล
3. องค์ประกอบด้านกระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดพหุปัญญา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม	
3.1 แนวทางเตรียมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้/การวางแผนเตรียมการสอน	<ol style="list-style-type: none"> 1. วางแผนสังเคราะห์สาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระ และประสบการณ์สำคัญในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2. บูรณาการการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดพหุปัญญาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม 3. จัดประสบการณ์ในลักษณะการบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้ 4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายคำนึงถึงรูปแบบ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม 5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 6. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลาย ให้เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า 7. เป็นกิจกรรมที่เด็กได้คิดได้แก้ปัญหาจนเกิดความคิดรวบยอดจากการลงมือทำกิจกรรม
3.2 การจัดประสบการณ์เรียนรู้/การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวมตามแนวคิดพหุปัญญา	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดกิจกรรมที่หลากหลาย 2. จัดกิจกรรมที่เด็กได้ลงมือปฏิบัติเรียนรู้ผ่านการเล่นด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า 3. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 4. รูปแบบการเรียนรู้หรือลีลาการเรียนรู้ 5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ active learning 6. บูรณาการสาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระและประสบการณ์สำคัญตามแนวคิดพหุปัญญา
3.2.1 กิจกรรมพัฒนาด้านร่างกาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. การรับประทานอาหาร 2. การล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังการใช้ห้องน้ำห้องส้วม 3. การรักษาความสะอาดของใช้ส่วนตัว 4. การนอนหลับพักผ่อน 5. การออกกำลังกาย 6. การเล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยถูกวิธี
3.2.2 กิจกรรมพัฒนาด้านอารมณ์-จิตใจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. แสดงอารมณ์ แสดงความรู้สึกได้เหมาะสมกับ บางสถานการณ์ 2. แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้ตามสถานการณ์ 3. แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม 4. กล่าวพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม 5. แสดงความพอใจในผลงานของตนเองและความสามารถของตนเอง 6. บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น 7. แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง 8. ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ 9. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น 10. มีความรับผิดชอบ

ประเด็น	สรุปผล
3.2.3 กิจกรรมพัฒนา ด้านสังคม	<ol style="list-style-type: none"> 1. การแต่งตัวเองได้ 2. การล้างมือรับประทานอาหาร 3. การเข้าห้องส้วม 4. การเก็บของเล่นของใช้ของตนเอง 5. การเข้าแถวตามลำดับรับรอง 6. การนำวัสดุเหลือใช้มาสร้างชิ้นงาน 7. การใช้น้ำ และสิ่งของอย่างประหยัด เช่น ดินสอ สี กาว กระดาษสี ฯลฯ 8. การรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น ดูแลรักษาความสะอาดห้องเรียน รดน้ำต้นไม้ เก็บขยะ 9. การไหว้การทักทาย ยิ้ม กล่าวขอบคุณ ขอโทษ 10. การยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี
3.2.4 กิจกรรมพัฒนา ด้านสติปัญญา	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ 2. อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบข้อความ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานการเรียนรู้ พหุปัญญา 2 ปัญญาด้านตรรกะ-คณิตศาสตร์ 3. มีความสามารถในการคิดรวบยอด 4. มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล 5. มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ 6. การบอกตำแหน่งทิศทาง 7. การสังเกตรูปแบบจากสิ่งของต่าง ๆ เช่น ลวดลายบนเสื้อผ้า 8. การนับเปรียบเทียบรวมกลุ่ม 9. การแยกกลุ่มของจำนวน 10. การสังเกตสำรวจหรือทดลองอย่างง่าย ๆ
3.3 การประเมิน พัฒนาการผู้เรียน ที่สะท้อนพัฒนาการ อย่างเป็นองค์รวม	<ol style="list-style-type: none"> 1. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ 2. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน 3. ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน 4. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี 5. ใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย
4. องค์ประกอบด้านประสิทธิผลการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม	
4.1 ประสิทธิภาพ การพัฒนาการเรียนรู้ ของนักเรียนอย่าง เป็นองค์รวม	<ol style="list-style-type: none"> 1. บรรลุตามจุดมุ่งหมายและมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดไว้ เช่น <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี 1.2 สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจ ดีงาม 1.3 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข 1.4 มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ประเด็น	สรุปผล
	2. ผลของการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม 3. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะอย่างเป็นองค์รวม 4. พฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบของทักษะการเรียนรู้อย่างเป็น องค์รวม 5. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การทำกิจกรรมตามแนวคิดพหุปัญญา
4.1.1 ด้านร่างกาย เจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุข นิสัยที่ดี	1. กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องได้ 2. รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ด้วยมือทั้งสอง 3. เดินขึ้น - ลงบันไดสลับเท้าได้อย่างคล่องแคล่ว 4. เขียนรูปร่างสามเหลี่ยมตามแบบได้ 5. ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งที่กำหนด 6. ใช้กล้ามเนื้อเล็กได้ดี เช่น ตัดกระดาษ ผูกเชือกกรองเท้า ฯลฯ 7. ยึดตัว คล่องแคล่ว
4.1.2 ด้านสุขภาพ จิตดี สุนทรีย์ภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม	1. แสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม 2.ชื่นชมความสามารถ ผลงานของตนเองและผู้อื่น 3. ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง 4. พัฒนาการด้านสังคม 5. ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง 6. เล่นหรือทำงานโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้ 7. พบผู้ใหญ่ รู้จักไหว้ ทำความเคารพ 8. รู้จักขอบคุณ เมื่อรับของจากผู้ใหญ่ 9. รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย
4.1.3 ด้านมีทักษะ ชีวิตสามารถ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้	1. ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง 2. เล่นหรือทำงานโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้ 3. พบผู้ใหญ่ รู้จักไหว้ ทำความเคารพ 4. รู้จักขอบคุณ เมื่อรับของจากผู้ใหญ่ 5. รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่งตัวได้ด้วยตนเอง ไปห้องส้วมได้เอง 6. เล่นร่วมกับคนอื่นได้ 7. รอคอยตามลำดับก่อน - หลัง 8. แบ่งของให้คนอื่น 9. เก็บของเล่นเข้าที่ได้
4.1.4 ด้านมีทักษะ การคิดการใช้ภาษา สื่อสารเหมาะสม กับวัย	1. จำแนกสิ่งต่าง ๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้ 2. บอกชื่อและนามสกุลของตนเองได้ 3. พยายามแก้ปัญหาด้วยตนเองหลังจากได้รับคำชี้แนะ 4. สนทนาโต้ตอบ/เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง

ประเด็น	สรุปผล
	5. สร้างผลงานตามความคิดของตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น 6. รู้จักใช้คำถาม “ทำไม” 7. บอกความแตกต่างของกลีน สี เสียง รส รูปร่าง จำแนก และจัดหมวดหมู่สิ่งของได้ 8. บอกชื่อ นามสกุล และอายุของตนเองได้ 9. พยายามหาวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง 10. สนทนาโต้ตอบ/เล่าเป็นเรื่องราวได้ 11. สร้างผลงานตามความคิดของตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้นและแปลกใหม่ 12. การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล 13. เริ่มเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อส่งเสริมการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียน อย่างเป็นองค์รวม ในสถานศึกษาให้ ประสบความสำเร็จ	

ผู้วิจัยนำผลสรุปแนวทางในการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จากตาราง 13 และผลสรุปแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จากตาราง 13 มาสังเคราะห์แนวทางของทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์ การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ตาราง 14 แสดงการสังเคราะห์แนวการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย

การสังเคราะห์แนวการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้
ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
และตามความคิดเห็นของโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุป
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
1. องค์ประกอบด้านปัจจัยการบริหารหลักสูตร			
1.1 ผู้บริหาร	1. ภาวะผู้นำทางวิชาการ 2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 3. มีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 4. มีความรู้และเข้าใจการพัฒนา นักเรียนอย่างเป็นองค์รวม 5. มีความรู้และประสบการณ์ ตามมาตรฐานวิชาชีพในส่วน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ปฐมวัย 6. วิสัยทัศน์กว้างไกลทาง การศึกษาปฐมวัย 7. สามารถนำคนได้ 8. มีการสื่อสารและมี ความสามารถในการประสานงาน 9. บริหารการงานเชิงกลยุทธ์ 10. PDCA 11. PLC 12. สนับสนุน และอำนวยความสะดวก 13. นิเทศ ติดตาม ดูแล ช่วยเหลือ 14. ประสานความร่วมมือ 15. ในองค์กรและพ่อ แม่ ผู้ปกครอง 16. ชุมชนท้องถิ่น 17. บริหารแบบเชิงรุกเน้นผลงาน หรือผลสำเร็จตามเป้าหมายและ คุณภาพ	1. มีภาวะผู้นำทางวิชาการ 2. มีความรู้ ความเข้าใจการ พัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม 3. สามารถนำคนได้ 4. วิสัยทัศน์ มีปรัชญาทางด้าน วิชาการปฐมวัยที่ชัดเจน 5. มีความคิดสร้างสรรค์ 6. มีความแน่วแน่มุ่งมั่น ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยตาม หลักการปรัชญาของเด็กปฐมวัย 7. มีเมตตา และมีความยุติธรรม 8. มีวิธีสื่อสารที่ดี 9. มีมุมมองการบริหารงาน เชิงกลยุทธ์ 10. เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ กว้างไกลทางการศึกษาปฐมวัย 11. มีความรู้ ความสามารถ ให้คำแนะนำแก่ครูได้ 12. มีความสามารถในการสื่อสาร และมีความสามารถในการ ประสานงานกับบุคลากร 13. ในโรงเรียน	1. มีภาวะความเป็นผู้นำ ทางวิชาการ 2. มีภาวะความเป็นผู้นำ เชิงสร้างสรรค์ 3. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การพัฒนานักเรียนอย่างเป็น องค์รวม 4. เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ทางการศึกษาปฐมวัย 5. มีความสามารถในการสื่อสาร และการประสานงานกับบุคลากร 6. เป็นผู้นำที่มีการบริหารงาน เชิงกลยุทธ์
1.2 ครู	1. จิตวิทยาการศึกษาปฐมวัย 2. มีความรู้ ความเข้าใจ และ ปฏิบัติได้ด้านการศึกษาปฐมวัย 3. มีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตร	1. จิตวิทยาการศึกษาปฐมวัย 2. มีความรู้ ความเข้าใจ และ ปฏิบัติได้ด้านการศึกษาปฐมวัย 3. มีความรู้ ความเข้าใจ และ	1. จิตวิทยาทางการการศึกษา 2. มีความรู้ ความเข้าใจ และ ปฏิบัติได้ด้านการศึกษาปฐมวัย

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุป
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	การศึกษาปฐมวัย	ปฏิบัติได้ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	3. มีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
	4. มีความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การเขียนแผนการจัด	4. มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติได้ ด้านการจัด	4. มีความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การเขียนแผนการจัด
	ประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย	ประสบการณ์การเรียนรู้	ประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย
	5. มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง การพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็น	5. มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง การพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็น	5. มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง การพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็น
	องค์รวม	องค์รวม	องค์รวม
	6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เรื่อง การออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้	6. มีทักษะการประสานงานและสื่อสารให้ผู้ปกครองเข้าใจด้าน การศึกษาปฐมวัย	6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เรื่องการออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้
	7. มีทักษะการสื่อสารกับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย	7. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	7. มีทักษะการสื่อสารกับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย
	8. มีทักษะด้านการประสานงาน	8. มีความสามารถวัดผล ประเมินผลพัฒนาการของ การเรียนรู้ ได้หลายวิธีได้อย่าง	8. มีทักษะด้านการประสานงาน และการสื่อสาร
	9. มีความรู้และสร้างความเข้าใจ ด้านการศึกษาปฐมวัยกับ ผู้ปกครอง	เหมาะสมสมน้ำเสมอ	9. มีบทบาทหน้าที่ในการบริหาร หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
	10. มีบทบาทหน้าที่ในการบริหาร หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	9. มีความสามารถ ในการออกแบบ วางแผนการสอน การบริหารจัดการชั้นเรียน วิจัย และพัฒนาการสอน	
	11. มีบทบาทหน้าที่ในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้	10. มีความรอบรู้ด้านปรัชญา การศึกษา นโยบายทางการศึกษา กฎหมายการศึกษา มาตรฐาน วิชาชีพครู มาตรฐานการศึกษา จิตวิทยาการศึกษาและหลักสูตร การสอน	
	12. มีบทบาทหน้าที่ในการอบรม เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย	11. มีบทบาทหน้าที่ในการบริหาร หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	
	13. มีบทบาทหน้าที่เป็นนักพัฒนา นวัตกรรม	12. มีบทบาทหน้าที่ในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้	
		13. มีบทบาทหน้าที่ในการอบรม เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย	
		14. มีบทบาทหน้าที่ในการเป็น นักพัฒนานวัตกรรม	
1.3 สื่อ/ แหล่งเรียนรู้	1. ของเล่นที่เป็นข้าวของเครื่องใช้ ของจริง	1. ของเล่นที่เป็นข้าวของเครื่องใช้ ของจริง	1. ของเล่นที่เป็นข้าวของเครื่องใช้ ของจริง
	2. ของเล่นสร้างสรรค์	2. ของเล่นสร้างสรรค์	2. ของเล่นสร้างสรรค์
	3. ของเล่นที่เลียนแบบ ของจริง	3. ของเล่นที่เลียนแบบของจริง	3. ของเล่นที่เลียนแบบของจริง
	4. ของเล่นเพื่อการศึกษา	4. ของเล่นเพื่อการศึกษา	4. ของเล่นเพื่อการศึกษา

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุป
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	4. ของเล่นเพื่อการศึกษา	5. ของเล่นที่บ้าน	5. ของเล่นที่บ้าน
	5. ของเล่นที่บ้าน	6. สื่อเทคโนโลยี	6. สื่อเทคโนโลยี
	6. สื่อเทคโนโลยี	7. สื่อสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือนิทาน	7. สื่อสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือนิทาน
	7. สื่อสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือนิทาน	8. มุมบล็อก	8. มุมบล็อก
	8. มุมบล็อก	9. มุมหนังสือ	9. มุมหนังสือ
	9. มุมหนังสือ	10. มุมบทบาทสมมติ	10. มุมบทบาทสมมติ
	10. มุมบทบาทสมมติ	11. มุมวิทยาศาสตร์หรือ	11. มุมวิทยาศาสตร์หรือ
	11. มุมวิทยาศาสตร์หรือ	มุมธรรมชาติ	มุมธรรมชาติ
	มุมธรรมชาติ	12. มุมดนตรี	12. มุมดนตรี
	12. มุมดนตรี	13. สนามเด็กเล่น	13. สนามเด็กเล่น
	13. สนามเด็กเล่น	14. แปลงดอกไม้ แปลงพืชผัก	14. แปลงดอกไม้ แปลงพืชผัก
	14. แปลงดอกไม้ แปลงพืชผัก	สวนครัว	สวนครัว
	สวนครัว	15. สถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน	
	15. ห้องสมุดศูนย์สื่อ	16. สื่อเทคโนโลยี	
		17. สื่อสิ่งพิมพ์	
		18. หนังสือนิทาน	
		19. สื่อที่เป็น 2 มิติ 3 มิติ	
1.4 บรรยากาศ และสภาพ แวดล้อม	จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	1. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	1. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ
	1. การจัดวางวัสดุอุปกรณ์ สื่อ	2. จัดสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ	1.1 การจัดวางวัสดุอุปกรณ์ สื่อ
	เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ที่เหมาะสม	3. จัดสภาพแวดล้อมทางด้าน	เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ที่เหมาะสม
	เด็กสามารถหยิบจับได้ด้วยตนเอง	สังคม	เด็กสามารถหยิบจับได้ด้วยตนเอง
	2. วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น		1.2 วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น
	ครุภัณฑ์มีขนาดที่เหมาะสมกับ		ครุภัณฑ์มีขนาดที่เหมาะสมกับ
	เด็กปฐมวัย		เด็กปฐมวัย
	3. วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น		1.3 วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น
	ครุภัณฑ์สอดคล้องกับวัยและ		ครุภัณฑ์สอดคล้องกับวัยและ
	พัฒนาการ		พัฒนาการ
	4. พื้นที่ในห้องเรียนปลอดภัยโปร่ง		1.4 พื้นที่ในห้องเรียนปลอดภัย
	มีอากาศถ่ายเทสะดวก		โปร่ง มีอากาศถ่ายเทสะดวก
	5. ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ		1.5 ห้องเรียนมีแสงสว่าง
	และไม่มีแสงแดดส่องรบกวน		เพียงพอ และไม่มีแสงแดดส่อง
	สายตาเด็กขณะปฏิบัติกิจกรรม		รบกวนสายตาเด็กขณะปฏิบัติ
	6. สภาพแวดล้อมภายใน		กิจกรรม
	ห้องเรียนสะอาดและปลอดภัย		1.6 สภาพแวดล้อมภายใน
	7. การแบ่งพื้นที่ในห้องเรียน		ห้องเรียนสะอาดและปลอดภัย
	เหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรม		1.7 การแบ่งพื้นที่ในห้องเรียน
	ตามหลักสูตร		เหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรม
	จัดสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ		ตามหลักสูตร
	8. บุคลิกภาพของครูผู้สอน		2. จัดสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุป
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	<p>ที่อบอุ่น ยิ้มแย้มแจ่มใจ</p> <p>9. บรรยากาศการจัดการชั้นเรียนของครูผู้สอนที่ใส่ใจดูแลทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข</p> <p>จัดสภาพแวดล้อมทางด้านสังคม</p> <p>10. การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูผู้สอนกับเด็ก</p> <p>11. การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างเด็กกับเด็ก</p> <p>12. การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน</p> <p>13. จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างหลากหลาย</p> <p>14. จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้เรียนรู้การปฏิบัติตนในลักษณะที่สังคมยอมรับ</p> <p>15. จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กเกิดทักษะทางสังคม</p>	<p>2.1 บุคลิกภาพของครูผู้สอนที่อบอุ่น ยิ้มแย้มแจ่มใจ</p> <p>2.2 บรรยากาศการจัดการชั้นเรียนของครูผู้สอนที่ใส่ใจดูแลทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข</p> <p>2.3 การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูผู้สอนกับเด็ก</p> <p>2.4 การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างเด็กกับเด็ก</p> <p>2.5 การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน</p> <p>3. จัดสภาพแวดล้อมทางด้านสังคม</p> <p>3.1 จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างหลากหลาย</p> <p>3.2 จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้เรียนรู้การปฏิบัติตนในลักษณะที่สังคมยอมรับ</p> <p>3.3 จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กเกิดทักษะทางสังคม</p>	
2. องค์ประกอบด้านกระบวนการบริหารหลักสูตร			
2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	<p>1. สร้างความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560</p> <p>2. วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย</p> <p>3. ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ</p> <p>4. วิเคราะห์นโยบาย</p> <p>5. วิเคราะห์ปรัชญา</p> <p>6. วิเคราะห์วิสัยทัศน์</p> <p>7. วิเคราะห์อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน</p> <p>8. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวเด็ก</p> <p>9. วิเคราะห์เกี่ยวกับพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน</p>	<p>1. การวิเคราะห์สภาพตัวเด็ก</p> <p>2. วิเคราะห์พัฒนาการทั้ง 4 ด้าน</p> <p>3. การวิเคราะห์ข้อมูลครอบครัวเด็ก</p> <p>4. วิเคราะห์นโยบาย</p> <p>5. วิเคราะห์วิสัยทัศน์</p> <p>6. วิเคราะห์ปรัชญา</p> <p>7. วิเคราะห์อัตลักษณ์เอกลักษณ์และศักยภาพของโรงเรียน</p>	<p>ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน</p> <p>1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในสถานศึกษา</p> <p>2. วิเคราะห์นโยบายการพัฒนาการศึกษาปฐมวัย</p> <p>3. วิเคราะห์ปรัชญาด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย</p> <p>4. วิเคราะห์วิสัยทัศน์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย</p> <p>5. วิเคราะห์อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน</p> <p>6. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวเด็ก</p> <p>7. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของ</p>

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุป
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	10. บริบทสังคม วัฒนธรรม ที่แวดล้อมโรงเรียน 11. วิเคราะห์สภาพโรงเรียน 12. วิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดทฤษฎีปัญหา 13. สรุปวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ทั้งหมด 14. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับครอบครัวเด็ก 15. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับสภาพชุมชนและ ความต้องการของชุมชน		ครอบครัวเด็ก 8. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับสภาพชุมชนและ ความต้องการของชุมชน 9. วิเคราะห์บริบทสังคม วัฒนธรรมของโรงเรียน
2.2 การจัดทำ หลักสูตร ระดับปฐมวัย เพื่อพัฒนานักเรียน อย่าง เป็นองค์รวม	1. วิเคราะห์สภาพโรงเรียน 2. วิเคราะห์อัตลักษณ์และ เอกลักษณ์ของโรงเรียน 3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ของครอบครัวเด็ก 4. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับตัวเด็ก 5. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับสภาพชุมชนและ ความต้องการของชุมชน 6. วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย พ.ศ. 2560 7. วิเคราะห์เกี่ยวกับพัฒนาการ ทั้ง 4 ด้าน 8. วิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดทฤษฎีปัญหา 9. สรุปวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ทั้งหมด	1. วิเคราะห์สภาพโรงเรียน 2. วิเคราะห์อัตลักษณ์และ เอกลักษณ์ของโรงเรียน 3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ของครอบครัวเด็ก 4. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับตัวเด็ก 5. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับสภาพชุมชนและ ความต้องการของชุมชน	ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำหลักสูตร ระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนานักเรียน อย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1. วิเคราะห์สภาพโรงเรียน 2. วิเคราะห์อัตลักษณ์และ เอกลักษณ์ของโรงเรียน 3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ของครอบครัวเด็ก 4. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับตัวเด็ก 5. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับสภาพชุมชนและ ความต้องการของชุมชน
2.2.1 การกำหนด จุดมุ่งหมายของ หลักสูตร	1. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับ การพัฒนาบรรลุตามมาตรฐาน การศึกษาปฐมวัย 2. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับ การพัฒนาบรรลุตามคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ 3. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับ การพัฒนาบรรลุตามตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์	1. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับ การพัฒนาบรรลุตามมาตรฐาน การศึกษาปฐมวัย 2. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับ การพัฒนาบรรลุตามคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ 3. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับ การพัฒนาบรรลุตามตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์	ขั้นตอนที่ 2.1 การกำหนด จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 1. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับ การพัฒนาบรรลุตามมาตรฐาน การศึกษาปฐมวัย 2. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับ การพัฒนาบรรลุตามคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ 3. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับ

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุป
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	<p>4. ส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาที่เป็นไปตามพัฒนาการและสอดคล้องกับธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็ก</p> <p>5. ส่งเสริมพัฒนาการ ทั้ง 4 ด้านของเด็กอย่างเป็นองค์รวม</p>	<p>4. สนองต่อความเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ</p> <p>5. ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับธรรมชาติและเรียนรู้ของเด็ก</p> <p>6. เน้นการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ</p> <p>7. การทำงานของสมองที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ</p> <p>8. สอดคล้องกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น วัฒนธรรมแวดล้อม โรงเรียน</p> <p>9. ร่างกายเจริญเติบโตแข็งแรง และมีสุขนิสัยดี</p> <p>10. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจดีงาม</p> <p>11. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>12. มีวินัยและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข</p> <p>13. มีทักษะการคิด การใช้ภาษา สื่อสาร และการแสวงหาความรู้ ได้เหมาะสมกับวัย</p>	<p>การพัฒนาบรรลุตามตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์</p> <p>4. ส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาที่เป็นไปตามพัฒนาการและสอดคล้องกับธรรมชาติและเรียนรู้ของเด็ก</p> <p>5. ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กอย่างเป็นองค์รวม</p>
2.2.2 การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้	<p>1. สาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย</p> <p>2. ประสบการณ์สำคัญ</p> <p>3. สาระที่ควรเรียนรู้</p> <p>4. เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก</p> <p>5. เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่</p> <p>6. ธรรมชาติรอบตัว</p> <p>7. สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก</p> <p>8. แนวคิดทฤษฎีปัญหา</p> <p>9. บูรณาการการจัดประสบการณ์ที่เน้นการพัฒนาเด็กให้ครบถ้วนทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>10. เพิ่มเติมสาระที่ควรรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการ</p>	<p>1. มุ่งส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน</p> <p>2. สาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้</p> <p>2.1 เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก</p> <p>2.2 บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก</p> <p>2.3 ธรรมชาติรอบตัว</p> <p>2.4 สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก</p> <p>3. บูรณาการการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีปัญหาทั้ง 8 ด้าน</p> <p>4. การจัดประสบการณ์ควรเน้นพัฒนาการทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>5. สอดคล้องประเพณี วัฒนธรรม</p>	<p>ขั้นตอนที่ 2.2 การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้</p> <p>1. เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก</p> <p>2. เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่</p> <p>3. ธรรมชาติรอบตัว</p> <p>4. สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก</p> <p>5. บูรณาการการจัดประสบการณ์ที่เน้นการพัฒนาเด็กให้ครบถ้วนทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>6. เพิ่มเติมสาระที่ควรรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการ</p> <p>7. อัตลักษณ์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น</p>

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุป
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	11. อัตลักษณ์ เอกลักษณ์และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น 12. คำนึงถึงความเหมาะสม ตามวัยของเด็ก 13. บูรณาการการสาระที่ควรรู้ ให้สอดคล้องกับแนวคิดทหุปัญญา	ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน แวดล้อมโรงเรียน	8. คำนึงถึงความเหมาะสม ตามวัยของเด็ก 9. บูรณาการการสาระที่ควรรู้ ให้สอดคล้องกับแนวคิดทหุปัญญา
2.2.3 การกำหนด แนวทางการจัด ประสบการณ์/ การจัดกิจกรรม	1. จัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ 2. สอดคล้องการทำงานของสมอง ที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะและ ระดับพัฒนาการ 3. สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ ของเด็ก ได้เรียนรู้ผ่านประสาท สัมผัสทั้งห้า 4. บูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้ 5. สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ ของเด็ก 6. การจัดกิจกรรมในลักษณะ การบูรณาการผ่านการเล่น 7. จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำและนำเสนอความคิด	1. จัดการเรียนรู้จาก ประสบการณ์ตรงสอดคล้อง กับจิตวิทยาพัฒนาการ 2. จัดประสบการณ์ให้สอดคล้อง กับแบบการเรียนรู้ของเด็ก 3. เด็กได้ลงมือกระทำเรียนรู้ ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า 4. บูรณาการทั้งกิจกรรมทักษะ และสาระการเรียนรู้ 5. จัดประสบการณ์ให้เด็ก ได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำและนำเสนอความคิด 6. จัดประสบการณ์ให้เด็กมี ปฏิสัมพันธ์กับ เด็กอื่น 7. จัดประสบการณ์ให้เด็ก มีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่ง การเรียนรู้ที่หลากหลาย 8. จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วม 9. การจัดกิจกรรมในลักษณะ การบูรณาการผ่านการเล่น 10. สอดคล้องการทำงานของ สมองที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ 11. คำนึงถึงการจัดกิจกรรม ให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน 12. จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริม ลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะ การใช้ชีวิตประจำวัน 13. รูปแบบการจัดประสบการณ์ และกิจกรรมที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ของบริบทโรงเรียน	ขั้นตอนที่ 2.3 การกำหนด แนวทางการจัดประสบการณ์/ การจัดกิจกรรม 1. จัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับพัฒนาการ 2. จัดการเรียนรู้ผ่านประสาท สัมผัสทั้งห้า 3. บูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้ 4. สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ ของเด็ก 5. การจัดกิจกรรมในลักษณะ การบูรณาการผ่านการเล่น 6. จัดประสบการณ์ให้เด็ก ได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำและนำเสนอความคิด 7. ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ภายใต้สภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุป
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
2.2.4 การกำหนดแนวทาง การประเมินผล	<ol style="list-style-type: none"> วางแผนกำหนดแนวสังเกตพฤติกรรมของเด็กอย่างเป็นระบบเพื่อการประเมินพัฒนาการเด็ก ประเมินผลเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าของพัฒนาการเด็กให้ครบทุกด้าน ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง ประเมินตามสภาพจริงจากกิจกรรมเสริมประสบการณ์และกิจกรรมประจำวัน การประเมินพัฒนาการต้องมีความสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ แต่ละวัย ประเมินพัฒนาการด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย จัดทำสารนิทัศน์เก็บข้อมูลรายงานความก้าวหน้าของการเรียนรู้และพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่องเป็นรายบุคคล เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อนและตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการ 	<ol style="list-style-type: none"> วางแผนกำหนดแนวสังเกตพฤติกรรมของเด็กอย่างเป็นระบบเพื่อการประเมินพัฒนาการเด็ก ประเมินตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน การประเมินพัฒนาการต้องมีความสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ แต่ละวัยของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย ดำเนินการประเมินด้วยเครื่องมือและเทคนิควิธีการที่หลากหลาย ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อนและตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการ 	<p>ขั้นตอนที่ 2.4 การกำหนดแนวทางการประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> วางแผนกำหนดแนวสังเกตพฤติกรรมของเด็กอย่างเป็นระบบเพื่อการประเมินพัฒนาการเด็ก ประเมินตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน การประเมินพัฒนาการต้องมีความสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ แต่ละวัยของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย ดำเนินการประเมินด้วยเครื่องมือและเทคนิควิธีการที่หลากหลาย ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อนและตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการ
2.3 การประเมินความเหมาะสม หลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านต่าง ๆ ตรวจสอบองค์ประกอบเพื่อพิจารณาความสอดคล้อง ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> วิเคราะห์ข้อมูลจำเป็นพื้นฐาน ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1.1.1 ข้อมูลสารสนเทศ การใช้หลักสูตรฉบับเดิม 1.1.2 ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการใช้หลักสูตรที่ผ่านมา 1.1.3 ปัญหา อุปสรรค การใช้หลักสูตร ตรวจสอบคุณภาพร่างของหลักสูตรสถานศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเห็นชอบ ตรวจสอบความสอดคล้อง ตรวจสอบคุณภาพร่างของหลักสูตรสถานศึกษา ประเมินความพร้อมก่อนนำไปใช้ โดยใช้เครื่องมือหรือวิธีการที่หลากหลาย 	<p>ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมหลักสูตร</p> <ol style="list-style-type: none"> ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเห็นชอบ ตรวจสอบความสอดคล้อง ตรวจสอบคุณภาพร่างของหลักสูตรสถานศึกษา ประเมินความพร้อมก่อนนำไปใช้ โดยใช้เครื่องมือหรือวิธีการที่หลากหลาย

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุป
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	<p>2.1 ประเมินเอกสารเพื่อพิจารณาความสอดคล้องขององค์ประกอบ</p> <p>3. ประเมินความพร้อมก่อนนำไปใช้</p> <p>3.1 เป็นการประเมินความพอเพียงด้านปัจจัยหรือทรัพยากรด้วยวิธีการ ดังนี้</p> <p>3.1.1 วิธีการสนทนากลุ่ม</p> <p>3.1.2 การตรวจสอบรายการ หรือสอบถาม</p>		
3. องค์ประกอบด้านกระบวนการใช้หลักสูตรการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีปัญญาเพื่อพัฒนานักเรียน			
อย่างเป็นองค์รวม			
3.1 แนวทางเตรียมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้/การวางแผนเตรียมการสอน	<p>1. วางแผนสังเคราะห์สาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระและประสบการณ์สำคัญในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย</p> <p>2. บูรณาการการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดทฤษฎีปัญญาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>3. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายคำนึงถึงรูปแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>4. วางแผนจัดประสบการณ์ในลักษณะการบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้</p> <p>5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>6. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลาย</p> <p>7. เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจากการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า</p> <p>8. จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้</p> <p>9. เป็นกิจกรรมที่เด็กได้คิดได้แก้ปัญหาจนเกิดความคิด</p>	<p>1. วางแผนสังเคราะห์สาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระ และประสบการณ์สำคัญในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย</p> <p>2. บูรณาการการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดทฤษฎีปัญญา เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>3. จัดประสบการณ์ในลักษณะการบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้</p> <p>4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายคำนึงถึงรูปแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>6. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลาย ให้เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า</p> <p>7. เป็นกิจกรรมที่เด็กได้คิดได้แก้ปัญหาจนเกิดความคิด</p> <p>รวบยอดจากการลงมือทำกิจกรรม</p>	<p>ขั้นตอนที่ 1 วางแผนการสอนตามแนวคิดทฤษฎีปัญญา ดังนี้</p> <p>1. วางแผนสังเคราะห์สาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระและประสบการณ์สำคัญในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย</p> <p>2. บูรณาการ การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดทฤษฎีปัญญาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>3. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายคำนึงถึงรูปแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>4. วางแผนจัดประสบการณ์ในลักษณะการบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้</p> <p>5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>6. เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจากการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า</p> <p>7. เด็กได้คิดได้แก้ปัญหาจนเกิดความคิดรวบยอดจากการลงมือทำกิจกรรม</p> <p>8. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์</p>

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุป
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	รวบยอด		ที่หลากหลาย ให้เด็กได้เล่น และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า 9. จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
3.2 การจัดการ ประสบการณ์ เรียนรู้/การจัด กิจกรรม ที่ส่งเสริมผู้เรียน อย่างเป็นองค์รวม ตามแนวคิด พหุปัญญา	1. จัดกิจกรรมที่หลากหลาย 2. ให้เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติ ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า 3. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล 4. รูปแบบการเรียนรู้หรือลีลา การเรียนรู้ 5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ active learning 6. บูรณาการสาระการเรียนรู้ ทั้ง 4 สาระ และประสบการณ์ สำคัญตามแนวคิดพหุปัญญา	1. จัดกิจกรรมที่หลากหลาย 2. จัดกิจกรรมที่เด็กได้ลงมือ ปฏิบัติเรียนรู้ผ่านการเล่น ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า 3. คำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล 4. รูปแบบการเรียนรู้หรือลีลา การเรียนรู้ 5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ active learning 6. บูรณาการสาระการเรียนรู้ ทั้ง 4 สาระและประสบการณ์ สำคัญตามแนวคิดพหุปัญญา	ขั้นตอนที่ 2 การกำหนด การประสบการณ์พัฒนาผู้เรียน อย่างเป็นองค์รวม ดังนี้ 1. จัดกิจกรรมที่หลากหลาย 2. ให้เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติ ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า 3. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล 4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ active learning 5. บูรณาการสาระการเรียนรู้ ทั้ง 4 สาระ และประสบการณ์ สำคัญตามแนวคิดพหุปัญญา
3.2.1 กิจกรรม พัฒนาด้าน ร่างกาย	1. การรับประทานอาหาร 2. การล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังการใช้ห้องน้ำห้องส้วม 3. การรักษาความสะอาด ของใช้ส่วนตัว 4. การนอนหลับพักผ่อน 5. การออกกำลังกาย 6. การเล่นและทำกิจกรรม อย่างปลอดภัยถูกวิธี 7. การเคลื่อนไหวที่ 8. การเดิน 9 การกระโดด 10. การวิ่งไปในทิศทางต่าง ๆ 11. การเล่นรับ-ลูกบอล 12. การใช้กรรไกรตัดกระดาษ 13. การเขียนภาพต่าง ๆ และ รูปเรขาคณิต 14. การปั้น 15. การร้อยวัสดุ 16. การเล่นต่อต่าง ๆ	1. การรับประทานอาหาร 2. การล้างมือก่อนรับประทานอาหาร อาหารและหลังการใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม 3. การรักษาความสะอาด ของใช้ส่วนตัว 4. การนอนหลับพักผ่อน 5. การออกกำลังกาย 6 การเล่นและทำกิจกรรม อย่างปลอดภัยถูกวิธี	ขั้นตอนที่ 3 การจัดการประสบการณ์ ตามแนวคิดพหุปัญญาเพื่อพัฒนา ผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย 1. จัดกิจกรรมที่สอดคล้อง กับการส่งเสริมและพัฒนา ด้านร่างกายของเด็ก ดังนี้ 1.1 การรับประทานอาหาร 1.2 การล้างมือก่อน รับประทานอาหารและหลัง การใช้ห้องน้ำห้องส้วม 1.3 การรักษาความสะอาด ของใช้ส่วนตัว 1.4 การนอนหลับพักผ่อน 1.5 การออกกำลังกาย 1.6 การเล่นและทำกิจกรรม อย่างปลอดภัยถูกวิธี

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุป
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
3.2.2 กิจกรรม พัฒนาด้าน อารมณ์-จิตใจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การแสดงอารมณ์ 2. การกล้าพูดกล้าแสดงออก 3. การแสดงออกทางสีหน้า พอใจ ยิ้ม หัวเราะในสถานการณ์ต่าง ๆ 4. การให้ความสนใจมีความสุข จากการทำงานศิลปะด้วยการ ปั้น วาด ฉีก ตัดปะ เล่นสีน้ำ และประดิษฐ์ชิ้นงาน 5. การแสดงท่าทางเคลื่อนไหว ประกอบเสียงเพลง เสียงดนตรี หรือจังหวะช้าและเร็ว ตามเพลงที่สนใจ 6. การพูดสนทนาแสดงความรัก เพื่อน สัตว์เลี้ยง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แสดงอารมณ์ แสดงความรู้สึก ได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์ 2. แสดงอารมณ์ ความรู้สึก ได้ตามสถานการณ์ 3. แสดงอารมณ์ ความรู้สึก ได้สอดคล้องกับสถานการณ์ อย่างเหมาะสม 4. กล้าพูดกล้าแสดงออก อย่างเหมาะสม 5. แสดงความพอใจในผลงาน ของตนเองและความสามารถ ของตนเอง 6. บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็น ของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น 7. แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาต่อสัตว์เลี้ยง 8. ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ 9. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น 10. มีความรับผิดชอบ 	<p>2. จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนาด้านอารมณ์-จิตใจของเด็ก ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1 แสดงอารมณ์ แสดงความรู้สึกได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์ 2.2 การแสดงออกทางสีหน้า พอใจ ยิ้ม หัวเราะในสถานการณ์ต่าง ๆ 2.3 กล้าพูดกล้าแสดงออก 2.4 การพูด การสนทนา การแสดงความรักต่อเพื่อนและมีเมตตาต่อสัตว์เลี้ยง 2.5 แสดงสนใจ ความพอใจในผลงานศิลปะของตนเองและความสามารถของตนเอง
3.2.3 กิจกรรม พัฒนาด้าน สังคม	<ol style="list-style-type: none"> 1. การแต่งตัวเองได้ 2. การล้างมือรับประทานอาหาร 3. การเข้าห้องส้วม 4. การเก็บของเล่นของใช้ของตนเอง 5. การเข้าแถวตามลำดับรับรอง 6. การนำวัสดุเหลือใช้มาสร้างชิ้นงาน 7. การใช้น้ำ และสิ่งของอย่างประหยัด เช่น ดินสอ สี กาว กระดาษสี ฯลฯ 8. การรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย เช่น ดูแลรักษา ความสะอาดห้องเรียน รดน้ำต้นไม้เก็บขยะ 9. การไหว้การทักทาย ยิ้ม กล่าวขอบคุณ ขอโทษ 10. การยืนตรงเมื่อได้ยิน เพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี 11. การเล่นทำงานร่วมกับเพื่อน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การแต่งตัวเองได้ 2. การล้างมือรับประทานอาหาร 3. การเข้าห้องส้วม 4. การเก็บของเล่นของใช้ของตนเอง 5. การเข้าแถวตามลำดับรับรอง 6. การนำวัสดุเหลือใช้มาสร้างชิ้นงาน 7. การใช้น้ำ และสิ่งของอย่างประหยัด เช่น ดินสอ สี กาว กระดาษสี ฯลฯ 8. การรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย เช่น ดูแลรักษา ความสะอาดห้องเรียน รดน้ำต้นไม้เก็บขยะ 9. การไหว้การทักทาย ยิ้ม กล่าวขอบคุณ ขอโทษ 10. การยืนตรงเมื่อได้ยิน เพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี 	<p>3. จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนาด้านสังคมของเด็ก ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.1 การแต่งตัวเองได้ 3.2 การล้างมือรับประทานอาหาร 3.3 การเข้าห้องส้วม 3.4 การเก็บของเล่นของใช้ของตนเอง 3.5 การเข้าแถวตามลำดับรับรอง 3.6 การนำวัสดุเหลือใช้มาสร้างชิ้นงาน 3.7 การใช้น้ำ และสิ่งของอย่างประหยัด เช่น ดินสอ สี กาว กระดาษสี ฯลฯ 3.8 การรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น ดูแลรักษาความสะอาดห้องเรียน รดน้ำต้นไม้ เก็บขยะ 3.9 การไหว้การทักทาย ยิ้ม กล่าวขอบคุณ ขอโทษ

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุป
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	เป็นคู่ กลุ่มเล็ก หรือกลุ่มใหญ่		3.10 การยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี
3.2.4 กิจกรรมพัฒนาด้านสติปัญญา	<ol style="list-style-type: none"> 1. การฟังผู้อื่นพูดจนจบ 2. การสนทนาโต้ตอบได้สอดคล้องกับการฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ เช่น การเล่นเกมการเคลื่อนไหวตามคำบรรยาย รวมทั้งข้อตกลงในห้องเรียน การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ความต้องการ การพูดเล่าข่าวเล่าประสบการณ์หรือเรื่องราวเกี่ยวกับตนเองหรือเหตุการณ์ประจำวัน ฯลฯ 3. การอ่านภาพนิทาน 4. การอ่านป้ายและสัญลักษณ์ที่เด็กสนใจ 5. การใช้ประสาทสัมผัสในการสังเกตและบอกลักษณะหรือส่วนประกอบของสิ่งต่าง ๆ เช่น ร่างกายของตนเอง สัตว์ สิ่งของ เครื่องใช้ ว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร 6. การจัดกลุ่มแสดงความสัมพันธ์ 7. การเรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ 8. การบอกตำแหน่งทิศทาง 9. การสังเกตรูปแบบจากสิ่งของต่าง ๆ เช่น ลวดลายบนเสื้อผ้า กระเบื้อง 10. การนับเปรียบเทียบรวมกลุ่ม 11. การแยกกลุ่มของจำนวน 12. การสังเกตสำรวจหรือทดลองอย่างง่าย ๆ เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัว 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ 2. อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบข้อความ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานการเรียนรู้ พบปัญหาปัญญาด้านตรรกะ-คณิตศาสตร์ 3. มีความสามารถในการคิดรวบยอด 4. มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล 5. มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ 6. การบอกตำแหน่งทิศทาง 7. การสังเกตรูปแบบจากสิ่งของต่าง ๆ เช่น ลวดลายบนเสื้อผ้า 8. การนับเปรียบเทียบรวมกลุ่ม 9. การแยกกลุ่มของจำนวน 10. การสังเกตสำรวจหรือทดลองอย่างง่าย ๆ 	<p>4. จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็ก ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 4.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ 4.2 การอ่านป้ายและสัญลักษณ์ ที่เด็กสนใจ 4.3 การสังเกตรูปแบบจากสิ่งของต่าง ๆ 4.4 การนับเปรียบเทียบรวมกลุ่ม 4.5 การแยกกลุ่มของจำนวน 4.6 การสังเกตสำรวจหรือทดลองอย่างง่าย ๆ
3.3 การประเมินพัฒนาการผู้เรียนที่สะท้อนพัฒนาการอย่างเป็นองค์รวม	<ol style="list-style-type: none"> 1. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ 2. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน 3. ประเมินพัฒนาการตาม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ 2. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน 3. ประเมินพัฒนาการตาม 	<p>ขั้นตอนที่ 4 การประเมินพัฒนาการของนักเรียน</p> <p>อย่างเป็นองค์รวม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุป
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	สภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน 4. ประเมินพัฒนาการเด็ก เป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องตลอดปี 5. ใช้เครื่องมือและวิธีการ ที่หลากหลาย 6. ไม่ใช่แบบทดสอบในการประเมิน พัฒนาการเด็กปฐมวัย 7. สรุปผลการประเมินจัดทำ ข้อมูลโดยการทำสารนิทัศน์ 8. นำผลการประเมินไปใช้ พัฒนาเด็ก	สภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน 4. ประเมินพัฒนาการเด็ก เป็นรายบุคคล อย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องตลอดปี 5. ใช้เครื่องมือและวิธีการ ที่หลากหลาย ที่หลากหลาย	2. ประเมินพัฒนาการเด็ก ครบทุกด้าน 3. ประเมินพัฒนาการตาม สภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน 4. ประเมินพัฒนาการเด็ก เป็นรายบุคคล อย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องตลอดปี 5. ใช้เครื่องมือและวิธีการ ที่หลากหลาย
4. องค์ประกอบด้านประสิทธิผลการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม			
4.1 ประสิทธิภาพ การพัฒนา การเรียนรู้ของ นักเรียนอย่างเป็น องค์รวม	1. ผลของการจัดประสบการณ์ ที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กอย่างเป็น องค์รวม 2. พฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบ ของทักษะการเรียนรู้ของ องค์รวม 3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตาม แนวคิดทฤษฎีที่ครอบคลุม การพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม 4. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี 5. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และ จิตใจดีงาม 6. มีทักษะการคิด การใช้ภาษา สื่อสาร และการแสวงหาความรู้ ได้เหมาะสมกับวัย 7. มีทักษะชีวิตและเป็นคนดี มีวินัย	1. บรรลุตามจุดมุ่งหมายและ มาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดไว้ เช่น 1.1 ร่างกายเจริญเติบโต ตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี 1.2 สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจ ดีงาม 1.3 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข 1.4 มีทักษะการคิดการใช้ภาษา สื่อสาร และการแสวงหาความรู้ ได้เหมาะสมกับวัย 2. ผลของการจัดประสบการณ์ ที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กอย่างเป็น องค์รวม 3. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างทักษะอย่างเป็น องค์รวม 4. พฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบ ของทักษะการเรียนรู้ของ องค์รวม 5. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การทำ กิจกรรมตามแนวคิดทฤษฎี	1. ผลของการจัดประสบการณ์ ที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กอย่างเป็น องค์รวม 2. พฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบ ของทักษะการเรียนรู้ของ องค์รวม 3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตาม แนวคิดทฤษฎีที่ครอบคลุม การพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม 4. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี 5. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และ จิตใจดีงาม 6. มีทักษะการคิด การใช้ภาษา สื่อสาร และการแสวงหาความรู้ ได้เหมาะสมกับวัย 7. มีทักษะชีวิตและเป็นคนดี มีวินัย

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุป
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
4.1.1 ด้านร่างกาย เจริญเติบโต ตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี	<ol style="list-style-type: none"> 1. การยืน เดิน วิ่ง กระโดด ได้อย่างคล่องแคล่วตามวัย 2. การรับ ส่ง ลูกบอลด้วยสองมือ 3. การขึ้น-ลงบันไดโดยจับราวบันได หรือขึ้นได้เองอย่างคล่องแคล่ว 4. เขียนรูปทรงต่าง ๆ ได้ตามวัย 5. ใช้กรรไกรปลายมนตัดกระดาษตามเส้นตรง เส้นโค้งและตัดตามอิสระได้ 6. การช่วยเหลือตัวเอง เช่น ถอดกางเกง ใส่กางเกง แกะกระดุม รูดซิป ใส่รองเท้า ถูงเท้า ฯลฯ 7. เข้าห้องน้ำได้เอง 8. ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร 9. แปรงฟันได้เอง 10. อาบน้ำได้เอง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กระโดดขาเดียวไปข้างหน้า อย่างต่อเนื่องได้ 2. รับลูกบอลที่กระดอนขึ้น จากพื้นได้ด้วยมือทั้งสอง 3. เดินขึ้น-ลงบันไดสลับเท้า ได้อย่างคล่องแคล่ว 4. เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้ 5. ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งที่กำหนด 6. ใช้ก้ามเนื้อเล็กได้ดี เช่น ตัดกระดุม ผูกเชือกกรองเท้า ฯลฯ 7. ยืดตัว คล่องแคล่ว 	<p>1. พัฒนาการด้านร่างกาย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 การยืน เดิน วิ่ง กระโดด ได้อย่างคล่องแคล่วตามวัย 1.2 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้น จากพื้นได้ด้วยมือทั้งสอง 1.3 เดินขึ้น-ลงบันไดสลับเท้า ได้อย่างคล่องแคล่ว 1.4 ตัดกระดาษตามแนว เส้นโค้งที่กำหนด 1.5 การช่วยเหลือตัวเอง ได้ตามวัย
4.1.2 ด้านสุขภาพ จิตดี สุขทริยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรมและ จิตใจที่ดีงาม	<ol style="list-style-type: none"> 1. การรับรู้อารมณ์และความรู้สึก ของตนเองและผู้อื่น 2. การแสดงพฤติกรรมได้สอดคล้อง กับอารมณ์ของตนเองตามวัย 3. การแสดงออกทางอารมณ์และ การควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม 4. การแสดงออกพฤติกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการมีคุณธรรม จริยธรรมได้อย่างเหมาะสมกับวัย 5. การชื่นชมผู้อื่น 6. การชื่นชมตนเอง 7. การแสดงความรักต่อคน และ สัตว์ได้อย่างเหมาะสม เช่น กลัว รัก เมตตา มีน้ำใจ ฯลฯ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับ สถานการณ์อย่างเหมาะสม 2. ชื่นชมความสามารถ ผลงาน ของตนเองและผู้อื่น 3. ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง 4. พัฒนาการด้านสังคม 5. ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ ด้วยตนเอง 6. เล่นหรือทำงานโดยมี จุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้ 7. พบผู้ใหญ่รู้จักไหว้ทำความเคารพ 8. รู้จักขอบคุณเมื่อรับจากผู้ใหญ่ 9. รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมาย 	<p>2. พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1 รับรู้ความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น 2.2 แสดงอารมณ์ได้สอดคล้อง กับสถานการณ์อย่างเหมาะสม 2.3 ชื่นชมความสามารถ ผลงานของตนเองและผู้อื่น 2.4 แสดงออกพฤติกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการมีคุณธรรม จริยธรรมได้อย่างเหมาะสม กับวัย
4.1.3 ด้านมีทักษะ ชีวิตสามารถอยู่ ร่วม กับผู้อื่นได้	<ol style="list-style-type: none"> 1. การช่วยเหลือตนเองได้ในชีวิต ประจำวันตามวัย 2. การเล่นคนเดียว เล่นกับเพื่อน และเล่นกับผู้ใหญ่ 3. การปฏิบัติตนตามข้อตกลง ต่าง ๆ ในสังคมได้ เช่น การยืน ตรงเคารพธงชาติ เมื่อได้ยิน เพลงชาติ การอดทนรอคอย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ ด้วยตนเอง 2. เล่นหรือทำงานโดยมี จุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้ 3. พบผู้ใหญ่รู้จักไหว้ ทำความเคารพ 4. รู้จักขอบคุณเมื่อรับของ จากผู้ใหญ่ 	<p>3. พัฒนาการด้านสังคม</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.1 การช่วยเหลือตนเองได้ ในชีวิตประจำวันตามวัย 3.2 การเล่นคนเดียว เล่นกับเพื่อน และเล่นกับผู้ใหญ่ 3.3 การอดทนรอคอย 3.4 มีระเบียบวินัย

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุป
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	การมีระเบียบวินัย ฯลฯ	5. รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่งตัวได้ด้วยตนเอง ไปห้องส้วมได้เอง 6. เล่นร่วมกับคนอื่นได้ 7. รอคอยตามลำดับก่อน-หลัง 8. แบ่งของให้คนอื่น 9. เก็บของเล่นเข้าที่	
4.1.4 ด้านมีทักษะการคิดการใช้ภาษาสื่อสารเหมาะสมกับวัย	1. การฟัง พูด อ่าน และเขียนได้อย่างเหมาะสมกับวัย 2. มีการคิดแบบต่าง ๆ ได้ตามวัย ได้แก่ การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การคิดแก้ปัญหา และการคิดสร้างสรรค์ 3. การสนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ 4. การอ่านภาพ สัญลักษณ์ และคำ 5. มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ตามสถานการณ์ และตามวัย 6. บอกชื่อและนามสกุลของตนเองได้ 7. สร้างผลงานตามจินตนาการ 8. บอกความแตกต่างของกลิ้ง สี เสียง รส รูปร่างจำแนกและจัดหมวดหมู่สิ่งของได้	1. จำแนกสิ่งต่าง ๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้ 2. บอกชื่อและนามสกุลของตนเองได้ 3. พยายามแก้ปัญหาด้วยตนเอง หลังจากได้รับคำแนะนำ 4) สนทนาโต้ตอบ/เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง 5) สร้างผลงานตามความคิดของตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น 6. รู้จักใช้คำถาม “ทำไม” 7. บอกความแตกต่างของกลิ้ง สี เสียง รส รูปร่างจำแนกและจัดหมวดหมู่สิ่งของได้ 8. บอกชื่อ นามสกุล และอายุของตนเองได้ 9. พยายามหาวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง 10. สนทนาโต้ตอบ/เล่าเป็นเรื่องราวได้ 11. สร้างผลงานตามความคิดของตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้นและแปลกใหม่ 12. การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล 13. เริ่มเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม	4. พัฒนาการด้านสติปัญญา 4.1 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย 4.2 มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ตามสถานการณ์และตามวัย 4.3 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ผลงานได้ 4.4 การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล 4.5 บอกชื่อ นามสกุล และอายุของตนเองได้ 4.6 บอกความแตกต่างของกลิ้ง สี เสียง รส รูปร่างจำแนกและจัดหมวดหมู่สิ่งของได้

ตอนที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย

ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยในตอนต้นที่ 1 ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมมาเป็นแนวทางในการสร้างร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยนำเสนอเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 2.1 ผลการยกร่างสร้างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ผลการยกร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย

1. ผู้บริหาร
2. ครู
3. สื่อ/แหล่งเรียนรู้
4. บรรยากาศและสภาพแวดล้อม

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำหลักสูตรระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 2.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 2.2 การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 2.3 การกำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์/การจัดกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 2.4 การกำหนดแนวทางการประเมินผล

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมหลักสูตร

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิด พหุปัญญาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 วางแผนการสอนตามแนวคิดพหุปัญญา

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดการประสบการณ์พัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม

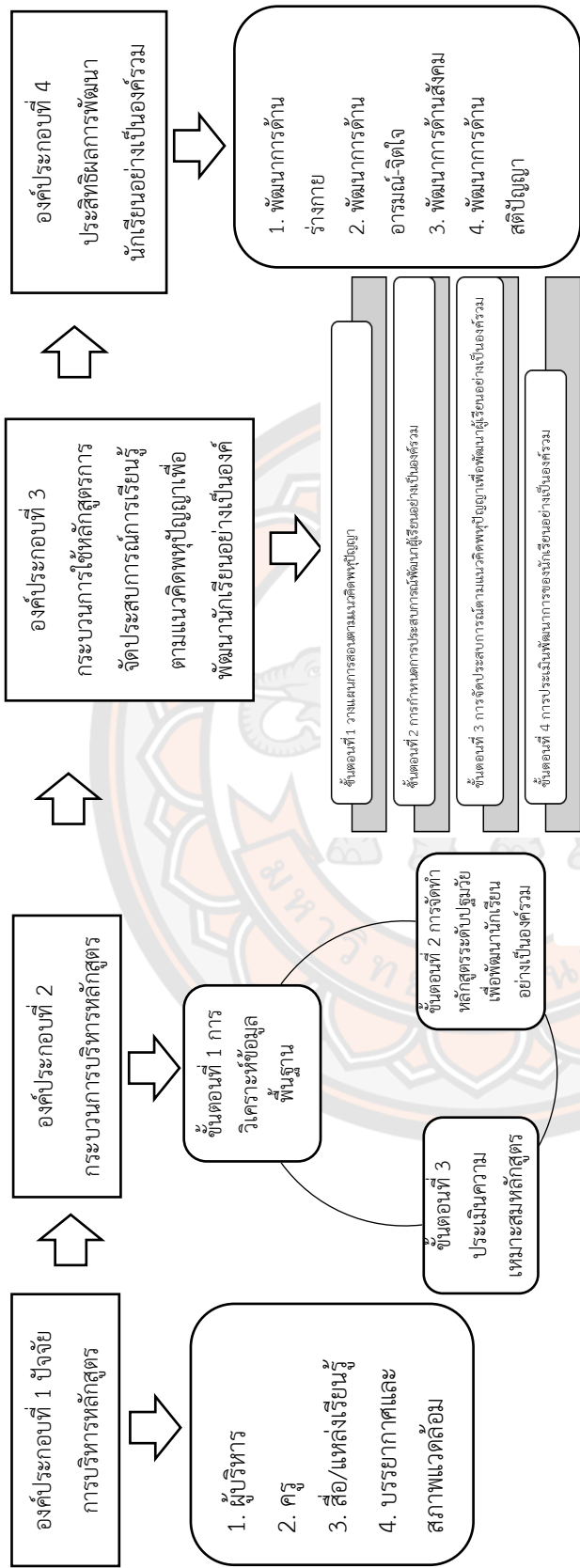
ขั้นตอนที่ 3 การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดพหุปัญญาเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินพัฒนาการของนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

องค์ประกอบที่ 4 ประสิทธิภาพการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย

1. ประสิทธิภาพการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม
 - 1.1 พัฒนาการด้านร่างกาย
 - 1.2 พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ
 - 1.3 พัฒนาการด้านสังคม
 - 1.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา

ภาพ 6 แสดงร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยฯ

(ร่าง) รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยฯที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างป็นองค์รวมในสถานศึกษา

จากภาพ 6 แสดงร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมในสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านปัจจัยการบริหารหลักสูตร 2) ด้านกระบวนการบริหารหลักสูตร 3) กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีปัญหาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม 4) ประสิทธิภาพการพัฒนาการเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยมีรายละเอียดดังนี้

(ร่าง) รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารหลักสูตร

ปัจจัยการบริหารหลักสูตรที่ส่งผลให้การบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมในสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. **ผู้บริหาร** ผู้บริหารควรมีคุณลักษณะ พฤติกรรม การปฏิบัติตนและมีแนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมให้การบริหารหลักสูตรส่งผลให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมประสบผลสำเร็จ ดังนี้

- 1.1 มีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 1.2 มีภาวะความเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์
- 1.3 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม
- 1.4 เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลทางการศึกษาปฐมวัย
- 1.5 มีความสามารถในการสื่อสารและการประสานงานกับบุคลากรในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.6 เป็นผู้นำที่มีการบริหารงานเชิงกลยุทธ์

2. **ครู** ครูควรมีคุณลักษณะ พฤติกรรม การปฏิบัติตนในการบริหารหลักสูตรที่จะส่งผลให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ดังนี้

- 2.1 จบวุฒิทางการการศึกษาปฐมวัย
- 2.2 มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติได้ด้านการศึกษาปฐมวัย
- 2.3 มีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
- 2.4 มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการเขียนแผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย
- 2.5 มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม
- 2.6 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เรื่องการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้

- 2.7 มีทักษะการสื่อสารกับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย
- 2.8 มีทักษะด้านการประสานงานและการสื่อสาร
- 2.9 มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

3. สื่อ/แหล่งเรียนรู้ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์หรือสิ่งที่มีเอื้ออำนวยช่วยให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมประสบผลสำเร็จบรรลุตามจุดมุ่งหมายหลักสูตร มีดังนี้

- 3.1 ของเล่นที่เป็นข้าวของเครื่องใช้ของจริง
- 3.2 ของเล่นสร้างสรรค์
- 3.3 ของเล่นที่เลียนแบบของจริง
- 3.4 ของเล่นเพื่อการศึกษา
- 3.5 ของเล่นพื้นบ้าน
- 3.6 สื่อเทคโนโลยี
- 3.7 สื่อสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือนิทาน
- 3.8 มุมบล็อก
- 3.9 มุมหนังสือ
- 3.10 มุมบทบาทสมมติ
- 3.11 มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติ
- 3.12 มุมดนตรี
- 3.13 สนามเด็กเล่น
- 3.14 แปลงดอกไม้ แปลงพืชผักสวนครัว

4. บรรยากาศและสภาพแวดล้อม การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งผลให้การบริหารหลักสูตรประสบความสำเร็จและเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายหลักสูตร ดังนี้

- 4.1 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ
 - 4.1.1 การจัดวางวัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ที่เหมาะสม เด็กสามารถหยิบจับได้ด้วยตนเอง
 - 4.1.2 วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์มีขนาดที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย
 - 4.1.3 วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์สอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ
 - 4.1.4 พื้นที่ในห้องเรียนปลอดโปร่ง มีอากาศถ่ายเทสะดวก

4.1.5 ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ และไม่มีแสงแดดส่องรบกวนสายตาเด็กขณะปฏิบัติกิจกรรม

4.1.6 สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนสะอาดและปลอดภัย

4.1.7 การแบ่งพื้นที่ในห้องเรียนเหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรมตามหลักสูตร

4.2 จัดสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ

4.2.1 บุคลิกภาพของครูผู้สอนที่อบอุ่น ยิ้มแย้มแจ่มใส

4.2.2 บรรยากาศการจัดการ ชั้นเรียนของครูผู้สอนที่ใส่ใจดูแลทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน อย่างมีความสุข

4.2.3 การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูผู้สอนกับเด็ก

4.2.4 การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างเด็กกับเด็ก

4.2.5 การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน

4.3 จัดสภาพแวดล้อมทางด้านสังคม

4.3.1 จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างหลากหลาย

4.3.2 จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้เรียนรู้การปฏิบัติตนในลักษณะที่สังคมยอมรับ

4.3.3 จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กเกิดทักษะทางสังคม

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารหลักสูตร

กระบวนการบริหารหลักสูตรที่ส่งผลให้การบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมในสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเป็นการวางแผนเพื่อให้การบริหารหลักสูตรมีผลต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมในสถานศึกษาประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายหลักสูตร มีการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ในสถานศึกษา
2. วิเคราะห์นโยบายการพัฒนาการศึกษาปฐมวัย
3. วิเคราะห์ปรัชญาด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย
4. วิเคราะห์วิสัยทัศน์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย
5. วิเคราะห์อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน
6. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวเด็ก
7. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวเด็ก

8. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพชุมชนและความต้องการของชุมชน

9. วิเคราะห์บริบทสังคม วัฒนธรรมของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำหลักสูตรระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม
ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 2.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย
2. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์
3. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตามตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์
4. ส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาที่เป็นไปตามพัฒนาการและสอดคล้องกับธรรมชาติและ
การเรียนรู้ของเด็ก

5. ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กอย่างเป็นองค์รวม

ขั้นตอนที่ 2.2 การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้

1. เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
2. เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่
3. ธรรมชาติรอบตัว
4. สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก
5. บูรณาการการจัดประสบการณ์ที่เน้นการพัฒนาเด็กให้ครบถ้วนทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม
6. เพิ่มเติมสาระที่ควรรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจความต้องการ
7. อัตลักษณ์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น
8. คำนึงถึงความเหมาะสมตามวัยของเด็ก
9. บูรณาการสาระที่ควรรู้ให้สอดคล้องกับแนวคิด พหุปัญญา

ขั้นตอนที่ 2.3 การกำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์/การจัดกิจกรรม

1. จัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับพัฒนาการ
2. จัดการเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า
3. บูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้
4. สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก
5. การจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น
6. จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิด
7. ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 2.4 การกำหนดแนวทางการประเมินผล

1. วางแผนกำหนดแนวสังเกตพฤติกรรมของเด็กอย่างเป็นระบบ เพื่อการประเมินพัฒนาการเด็ก
2. ประเมินตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน
3. การประเมินพัฒนาการต้องมีความสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์แต่ละวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
4. ดำเนินการประเมินด้วยเครื่องมือและเทคนิควิธีการที่หลากหลาย
5. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง
6. จัดทำสารนิเทศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
7. เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อนและตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการ

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมหลักสูตร เป็นการตรวจสอบ และให้คำแนะนำ

แก่ผู้บริหารและครู จากคณะกรรมการเพื่อนำผลการประเมินหาคุณภาพของหลักสูตรมาแก้ไขปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรให้ประสบความสำเร็จทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ชุมชนและท้องถิ่น ดำเนินการดังนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเห็นชอบตรวจสอบความสอดคล้อง
2. ตรวจสอบคุณภาพร่างของหลักสูตรสถานศึกษา
3. ประเมินความพร้อมก่อนนำไปใช้ โดยใช้เครื่องมือหรือวิธีการที่หลากหลาย

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิด

พหุปัญญาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

เป็นขั้นตอนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ในสถานศึกษาตามแนวคิดพหุปัญญาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วางแผนการสอนตามแนวคิดพหุปัญญา เป็นการวางแผนเพื่อพัฒนา

กระบวนการเรียนการสอนในลักษณะเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาระการเรียนรู้และความสามารถทางการเรียนรู้ที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนตามทฤษฎีพหุปัญญา 8 ด้าน ซึ่งเป็นการวางแผนที่ทำให้ครูผู้สอนทราบล่วงหน้าว่าจะสอนอะไร เพื่อจุดประสงค์ใด สอนอย่างไร ใช้สื่ออะไร และวัดผลประเมินผลโดยวิธีใด เป็นการวางแผนการสอนอย่างถูกต้องตามหลักการจึงต้องมีขั้นตอนการจัดทำ และหลักการวางแผนการสอน ตลอดจนลักษณะของแผนการสอนที่ดี เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีแนวทาง ดังนี้

1. วางแผนสังเคราะห์สาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระและประสบการณ์สำคัญในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

2. บูรณาการการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดพหุปัญญาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม
3. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายคำนึงถึงรูปแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม
4. วางแผนจัดประสบการณ์ในลักษณะการบูรณาการ ทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้
5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
6. เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจากการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า
7. เด็กได้คิดได้แก้ปัญหาจนเกิดความคิดรวบยอดจากการลงมือทำกิจกรรม
8. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลาย ให้เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า
9. จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดการประสบการณ์พัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม เป็นการกำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดพหุปัญญาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม โดยครูกำหนดแนวทางในการกำหนดเนื้อหา การเลือกวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผล ให้มีลักษณะที่ชัดเจนและเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนด โดยมีแนวทางดังนี้

1. จัดกิจกรรมที่หลากหลาย
2. ให้เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า
3. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ active learning
5. บูรณาการสาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระ และประสบการณ์สำคัญตามแนวคิดพหุปัญญา

ขั้นตอนที่ 3 การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดพหุปัญญาเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม เป็นกระบวนการปฏิบัติการสอนของครูเพื่อส่งเสริมพัฒนาวิธีการจัดประสบการณ์โดยมีพื้นฐานในการพัฒนาตามแนวคิดพหุปัญญาและบูรณาการสอนในกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม ให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติ และได้รับการส่งเสริมพัฒนาการครอบคลุมทุกด้าน ซึ่งเป็นการจัดประสบการณ์ ที่เน้นการพัฒนาตามศักยภาพ และความถนัดของผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีหลักการในการปฏิบัติดังนี้

1. จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนาด้านร่างกายของเด็ก ดังนี้
 - 1.1 การรับประทานอาหาร

- 1.2 การล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังการใช้ห้องน้ำห้องส้วม
- 1.3 การรักษาความสะอาดของใช้ส่วนตัว
- 1.4 การนอนหลับพักผ่อน
- 1.5 การออกกำลังกาย
- 1.6 การเล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยถูกวิธี
2. จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนาด้านอารมณ์-จิตใจของเด็ก ดังนี้
 - 2.1 แสดงอารมณ์ แสดงความรู้สึกได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์
 - 2.2 การแสดงออกทางสีหน้า พอใจ ยิ้ม หัวเราะในสถานการณ์ต่าง ๆ
 - 2.3 กล้าพูดกล้าแสดงออก
 - 2.4 การพูด การสนทนา การแสดงความรักต่อเพื่อนและมีเมตตาต่อสัตว์เลี้ยง
 - 2.5 แสดงสนใจ ความพอใจในผลงานศิลปะของตนเองและความสามารถของตนเอง
3. จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนาด้านสังคมของเด็ก ดังนี้
 - 3.1 การแต่งตัวเองได้
 - 3.2 การล้างมือรับประทานอาหาร
 - 3.3 การเข้าห้องส้วม
 - 3.4 การเก็บของเล่นของใช้ของตนเอง
 - 3.5 การเข้าแถวตามลำดับรับรอง
 - 3.6 การนำวัสดุเหลือใช้มาสร้างชิ้นงาน
 - 3.7 การใช้น้ำ และสิ่งของอย่างประหยัด เช่น ดินสอ สี กาว กระดาษสี ฯลฯ
 - 3.8 การรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น ดูแลรักษาความสะอาดห้องเรียน

รดน้ำต้นไม้ เก็บขยะ

 - 3.9 การไหว้การทักทาย ยิ้ม กล่าวขอบคุณ ขอโทษ
 - 3.10 การยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี
4. จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็ก
 - 4.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ
 - 4.2 การอ่านป้ายและสัญลักษณ์ที่เด็กสนใจ
 - 4.3 การสังเกตรูปแบบจากสิ่งของต่าง ๆ
 - 4.4 การนับเปรียบเทียบรวมกลุ่ม
 - 4.5 การแยกกลุ่มของจำนวน
 - 4.6 การสังเกตสำรวจหรือทดลองอย่างง่าย ๆ

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินพัฒนาการของนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ดังนี้

1. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ
2. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน
3. ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน
4. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคล อย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี
5. ใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย

องค์ประกอบที่ 4 ประสิทธิภาพการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์ ดังนี้

1. พัฒนาการด้านร่างกาย ได้แก่
 - 1.1 การยืน เดิน วิ่ง กระโดดได้อย่างคล่องแคล่วตามวัย
 - 1.2 จับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ด้วยมือทั้งสอง
 - 1.3 เดินขึ้น-ลงบันไดสลับเท้าได้อย่างคล่องแคล่ว
 - 1.4 ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งที่กำหนด
 - 1.5 การช่วยเหลือตัวเองได้ตามวัย
2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ได้แก่
 - 2.1 รับรู้ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น
 - 2.2 แสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม
 - 2.3 ซึ่ชื่นชมความสามารถ ผลงานของตนเองและผู้อื่น
 - 2.4 แสดงออกพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการมีคุณธรรม จริยธรรมได้อย่างเหมาะสมกับวัย
3. พัฒนาการด้านสังคม ได้แก่
 - 3.1 การช่วยเหลือตนเองได้ในชีวิตประจำวันตามวัย
 - 3.2 การเล่นคนเดียว เล่นกับเพื่อน และเล่นกับผู้ใหญ่
 - 3.3 การอดทนรอคอย
 - 3.4 มีระเบียบวินัย
4. พัฒนาการด้านสติปัญญา ได้แก่
 - 4.1 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
 - 4.2 มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ตามสถานการณ์และตามวัย
 - 4.3 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ผลงานได้
 - 4.4 การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล
 - 4.5 บอกชื่อ นามสกุล และอายุของตนเองได้

4.6 บอกความแตกต่างของกลิ่น สี เสียง รส รูปร่างจำแนกและจัดหมวดหมู่สิ่งของได้

ขั้นตอนที่ 2.2 การตรวจสอบรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยได้นำร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมในสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาประมวลข้อคิดเห็นและปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ได้ปรับแก้ไขรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยมี การปรับแก้คำขององค์ประกอบ ชื่อองค์ประกอบ บรรยายการในองค์ประกอบย่อย และเพิ่มรายการย่อยในองค์ประกอบ ตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะ คือ

1. องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารหลักสูตร เรียงลำดับตัวเลขใหม่ เพิ่มในรายละเอียดบางประเด็นให้ชัดเจน และจัดกลุ่มรายละเอียดต่าง ๆ ตามประเด็นให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อความชัดเจน
2. องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารหลักสูตร ตัดหัวข้อรายละเอียดบางข้อที่ซ้ำซ้อน ออก จัดกลุ่มรายละเอียดในบางประเด็นให้ถูกต้อง เพิ่มในรายละเอียดบางประเด็นให้ชัดเจน และเรียงตัวเลขแต่ละข้อตามลำดับความสำคัญในข้อต่าง ๆ เพื่อความชัดเจน
3. องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดพหุปัญญาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ตัดรายละเอียดบางข้อที่ซ้ำซ้อน เพิ่มเติมประเด็นย่อยของแต่ละหัวข้อใหญ่ให้ครอบคลุมชัดเจน และเรียงตัวเลขแต่ละข้อตามลำดับความสำคัญในข้อต่าง ๆ
4. องค์ประกอบที่ 4 ประสิทธิภาพการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม เรียงลำดับตัวเลขใหม่ เพิ่มในรายละเอียดบางประเด็นให้ชัดเจน และจัดกลุ่มรายละเอียดต่าง ๆ ตามประเด็นให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อความชัดเจน

หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขและตรวจสอบซ้ำของร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ไปยังผู้ทรงคุณวุฒิอีกครั้ง จนได้รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 15 แสดงผลการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบฯ

ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย
ที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม
โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ประเด็น	ข้อเสนอแนะการปรับปรุง
องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารหลักสูตร	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ปรับดังนี้
1.1 ผู้บริหาร	1. ผู้บริหาร ประกอบด้วย
1. มีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ	1.1 ด้านคุณลักษณะ
2. มีภาวะความเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์	1.1.1 มีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ
3. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนา นักเรียนอย่างเป็นองค์รวม	1.1.2 มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาโรงเรียนตามหลักการปรัชญา ของการศึกษาปฐมวัย
4. เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลทาง การศึกษาปฐมวัย	1.1.3 เป็นผู้มีความมีคุณธรรม และมีจริยธรรม
5. มีความสามารถในการสื่อสารและ การประสานงานกับบุคลากรในโรงเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ	1.1.4 มีความเป็นผู้นำทางการคิดและการบริหารงาน อย่างเป็นระบบ
6. เป็นผู้นำที่มีการบริหารงานเชิงกลยุทธ์	1.2 ด้านความรู้และทักษะ
	1.2.1 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย
	1.2.2 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียน อย่างเป็นองค์รวม
	1.2.3 มีความรู้และประสบการณ์ตามมาตรฐานวิชาชีพ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย
	1.2.4 มีความรู้ ความสามารถให้คำแนะนำแก่ครูได้
	1.2.5 มีความรู้ ความสามารถให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา แก่ครูได้
	1.2.6 มีความสามารถในการสื่อสาร และประสานงาน กับบุคลากรในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
	1.2.7 มีการนำ PDCA มาใช้ในการขับเคลื่อนงานบริหารหลักสูตร
	1.2.8 มีการนำ PLC มาใช้ในการขับเคลื่อนงานบริหารหลักสูตร
	1.3 ด้านเจตคติ
	1.3.1 มีการสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน
	1.3.2 เอาใจใส่ในการส่งเสริมศักยภาพของครูให้มีความสามารถ ในการเรียนรู้และพัฒนา ด้วยการนิเทศ ติดตาม ดูแล ช่วยเหลือ

ประเด็น	ข้อเสนอแนะการปรับปรุง
	<p>1.3.3 มีเจตคติที่ดีต่อการเป็นผู้นำที่ประสานความร่วมมือกับบุคลากรในองค์กรและพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม</p> <p>1.3.4 เห็นคุณค่าของการบริหารแบบเชิงรุกที่เน้นผลงานหรือผลสำเร็จตามเป้าหมายและคุณภาพ</p> <p>1.3.5 ยอมรับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของบุคลากร</p> <p>1.3.6 ให้ความสำคัญต่อการสร้างและพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำให้บุคลากร</p> <p>1.3.7 จัดหาทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อช่วยส่งเสริมการทำงานของครูให้ประสบผลสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ</p> <p>1.3.8 ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาวิชาชีพของบุคลากร</p> <p>1.3.9 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ</p> <p>1.3.10 เห็นคุณค่าของการพัฒนาทฤษฎีปฏิบัติตั้งแต่วัย</p>
1.2 ครู	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ปรับดังนี้
	2. ครู ประกอบด้วย
	2.1 ด้านคุณลักษณะ
1. จบวุฒิทางการการศึกษาปฐมวัย	2.1.1 มีคุณวุฒิจบวุฒิทางการการศึกษาปฐมวัย
2. มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติได้ด้านการศึกษาปฐมวัย	2.1.2 มีความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ
3. มีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	2.1.3 ทุ่มเทเวลาให้กับภาระหน้าที่ การวางแผนจัดทำหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย
4. มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องแผนงานการจัดการประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย	2.1.4 ทุ่มเทเวลาให้กับภาระในการออกแบบ จัดทำแผนการจัดการประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้
5. มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม	2.1.5 ทุ่มเทเวลาให้กับภาระอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย โดยสังเกตและส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา
6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เรื่อง การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้	2.1.6 ทุ่มเทเวลาให้กับภาระเป็นนักพัฒนานวัตกรรม โดยนำนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการสอนมาเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็ก และประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทสังคม ชุมชนท้องถิ่น
7. มีทักษะการสื่อสารกับผู้ปกครอง เด็กปฐมวัย	2.1.7 มีความคล่องแคล่วว่องไวและกระฉับกระเฉง
8. มีทักษะด้านการประสานงานและการสื่อสาร	2.1.8 มีสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจ
9. มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	2.1.9 ใจเย็น รับผิดชอบเด็ก ๆ ไม่ตัดสินอะไรไปก่อน
	2.1.10 เป็นคนช่างสังเกต จดจำ ลักษณะนิสัย ความชอบและตัวตนของแต่ละคน

ประเด็น	ข้อเสนอแนะการปรับปรุง
	2.1.11 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เรื่องการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้
	2.2 ด้านความรู้และทักษะ
	2.2.1 มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติได้ด้านการศึกษาปฐมวัย
	2.2.2 มีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
	2.2.3 มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการจัด ประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย
	2.2.4 มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย อย่างเป็นองค์รวม
	2.2.5 มีความรู้ ความเข้าใจในพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างดี
	2.2.6 มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติด้านอบรมเลี้ยงดู เด็กปฐมวัยได้
	2.2.7 มีความรู้และสร้างความเข้าใจด้านการศึกษาปฐมวัย กับผู้ปกครอง
	2.2.8 มีความรอบรู้ด้านปรัชญาการศึกษา นโยบายทาง การศึกษา กฎหมายการศึกษา มาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐาน การศึกษา จิตวิทยาการศึกษา หลักสูตรการสอน และเทคโนโลยี ทางการศึกษา
	2.2.9 มีความสามารถและทักษะในวิชาชีพการศึกษาปฐมวัย อย่างลุ่มลึก ชัดเจน
	2.2.10 มีความสามารถในการปลูกฝังวินัย คุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดี ถูกต้องต่อผู้เรียน
	2.2.11 มีความสามารถในการวัดประเมินผลพัฒนาการและ การเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย
	2.2.12 มีทักษะการสื่อสารกับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย
	2.2.13 มีทักษะด้านการประสานงานกับผู้ปกครองและ บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็ก
	2.2.14 มีความเข้าใจธรรมชาติและความต้องการของเด็ก แต่ละบุคคล
	2.3 ด้านเจตคติ
	2.3.1 มีความรับผิดชอบในหน้าที่มุ่งมั่นในการทำงาน ทำงาน เป็นระบบและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
	2.3.2 เอาใจใส่ในการปลูกฝังวินัย คุณธรรมจริยธรรมและ ค่านิยมที่ดีและถูกต้องต่อผู้เรียน

ประเด็น	ข้อเสนอแนะการปรับปรุง
	<p>2.3.3 มีความรัก ศรัทธาที่จะเป็นครู มีความเมตตากรุณา และเป็นกัลยาณมิตรของศิษย์</p> <p>2.3.4 มีจริยธรรม มีกิริยามารยาทสุภาพเรียบร้อย วางตนอยู่ในศีลธรรมอันดีเปี่ยมด้วยคุณธรรมฝึกหัดปฏิบัติตนยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพครูโดยชี้แนะทางถูกต้องแก้ไขสิ่งผิดและยึดมั่นตามหลักศาสนา</p> <p>2.3.5 มีความสนใจเสาะแสวงหาความรู้ กระตือรือร้นที่อยากเรียนรู้ และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้</p> <p>2.3.6 ให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าของการพัฒนาพหุปัญญา ตั้งแต่ปฐมวัย</p>
1.3 สื่อ/แหล่งเรียนรู้	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ปรับดังนี้
	3. สื่อ/แหล่งเรียนรู้
<ol style="list-style-type: none"> 1. ของเล่นที่เป็นข้าวของเครื่องใช้ของจริง 2. ของเล่นสร้างสรรค์ 3. ของเล่นที่เลียนแบบของจริง 4. ของเล่นเพื่อการศึกษา 5. ของเล่นพื้นบ้าน 6. สื่อเทคโนโลยี 7. สื่อสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือนิทาน 8. มุมบล็อก 9. มุมหนังสือ 10. มุมบทบาทสมมุติ 11. มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติ 12. มุมดนตรี 13. สนามเด็กเล่น 14. แปลงดอกไม้ แปลงพืชผักสวนครัว 	<ol style="list-style-type: none"> 3.1 สื่อ 3.1.1 ของเล่น <ol style="list-style-type: none"> 1) ของเล่นที่เป็นของจริง เช่น ซ้อน ถ้วย ชาม หม้อ จาน พลาสติก แก้วน้ำ ฯลฯ 2) ของเล่นที่เลียนแบบของจริง เช่น ตุ๊กตาคคน ตุ๊กตารูปสัตว์ ลูกบอลเด็กเล่น รถเด็กเล่น ชุดเครื่องครัว ชุดเครื่องใช้ในบ้าน ฯลฯ 3) ของเล่นสร้างสรรค์ เช่น ตัวต่อพลาสติก พลาสติก สร้างสรรค์ กระดาษวาดภาพ สีเทียน สีน้ำ แป้งโดว์ ดินน้ำมัน ฯลฯ 4) ของเล่นเพื่อการศึกษา เช่น บล็อกไม้ เกมการศึกษาชนิดต่าง ๆ ภาพตัดต่อโดมิโน ฯลฯ 5) ของเล่นพื้นบ้าน เช่น โม่บายปลาตะเพียน ตะกร้อโบราณ ตุ๊กตาสัตว์ทำจากฟาง กังหันลมใบตาล กะลารองเท้า ดินเหนียวปั้น รูปสัตว์ ฯลฯ
	<ol style="list-style-type: none"> 3.1.2 สื่อสำหรับเล่านิทาน <ol style="list-style-type: none"> 1) หนังสือนิทานประเภทต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม 2) หนังสือภาพและคำศัพท์หรือสมุดภาพ 3) หนังสือนิยายสารต่าง ๆ ที่มีรูปภาพประกอบ 4) แผ่นภาพประกอบการสอน 5) หนังสือหรือแผ่นภาพปริศนาคำทาย 6) หนังสือพลาสติก 7) หนังสือผ้า 8) หนังสือภาพสามมิติหรือ Pop up

ประเด็น	ข้อเสนอแนะการปรับปรุง
	<p>3.2 แหล่งเรียนรู้</p> <p>3.2.1 แหล่งเรียนรู้ภายในห้องเรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มุมบลิ๊อค 2) มุมบทบาทสมมติ 3) มุมดนตรี 4) มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติ 5) มุมหนังสือ <p>3.2.2 แหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สนามเด็กเล่น 2) ห้องสมุดศูนย์สื่อ 3) แปลงดอกไม้ แปลงพืชผักสวนครัว
<p>1.4 บรรยากาศและสภาพแวดล้อม</p> <p>1. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ</p> <p>1.1 การจัดวางวัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ที่เหมาะสม เด็กสามารถหยิบจับได้ด้วยตนเอง</p> <p>1.2 วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ มีขนาดที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย</p> <p>1.3 วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ สอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ</p> <p>1.4 พื้นที่ในห้องเรียนปลอดภัย มีอากาศถ่ายเทสะดวก</p> <p>1.5 ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ และไม่มีแสงแดดส่องรบกวนสายตาเด็ก ขณะปฏิบัติกิจกรรม</p> <p>1.6 สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน สะอาดและปลอดภัย</p> <p>1.7 การแบ่งพื้นที่ในห้องเรียนเหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรมตามหลักสูตร</p> <p>2. จัดสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ</p> <p>2.1 บุคลิกภาพของครูผู้สอนที่อบอุ่น ยิ้มแย้มแจ่มใจ</p> <p>2.2 บรรยากาศการจัดการ ชั้นเรียนของครูผู้สอนที่ใส่ใจดูแลทำให้เกิดการเรียนรู้</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ปรับดังนี้</p> <p>4. บรรยากาศ และสภาพแวดล้อม</p> <p>4.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ</p> <p>4.1.1 การจัดวางวัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ ให้อยู่ในระดับที่เด็กสามารถหยิบจับได้ด้วยตนเอง</p> <p>4.1.2 วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์มีขนาดที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย</p> <p>4.1.3 วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์สอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ</p> <p>4.1.4 พื้นที่ในห้องเรียนปลอดภัย มีอากาศถ่ายเทสะดวก</p> <p>4.1.5 แบ่งพื้นที่ในห้องเรียนเหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรมตามหลักสูตร</p> <p>4.1.6 สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนสะอาดและปลอดภัย</p> <p>4.1.7 ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ และไม่มีแสงแดดส่องรบกวนสายตาเด็กขณะปฏิบัติกิจกรรม</p> <p>4.1.8 จัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กด้วยพันธุ์ไม้นานา เช่น ไม้ดอก ไม้ประดับ พืชสมุนไพร พืชผักสวนครัว ไม้ยืนต้น แปลงเกษตรเพื่อการเรียนรู้ สวนหย่อม รอบ ๆ อาคารเรียนที่สวยงาม และพืชสีเขียว ฯลฯ</p> <p>4.1.9 มีสนามเด็กเล่น ศูนย์น้ำ ศูนย์ทราย และสนามหญ้า</p> <p>4.1.10 มีสวนสัตว์มีชีวิตและมีการจัดสวนสัตว์จำลองให้เด็กได้เรียนรู้ เช่น มีสัตว์บก สัตว์น้ำ สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์เลี้ยง และ สัตว์โลกดึกดำบรรพ์ ฯลฯ</p>

ประเด็น	ข้อเสนอแนะการปรับปรุง
ร่วมกัน อย่างมีความสุข	4.2 สภาพแวดล้อมทางจิตภาพ
2.3 การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก ระหว่างครูผู้สอน กับเด็ก	4.2.1 ครูผู้สอนมีบุคลิกภาพที่ยิ้มแย้ม แจ่มใสอบอุ่นและเป็นมิตร
2.4 การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก ระหว่างเด็กกับเด็ก	4.2.2 บรรยากาศการจัดการชั้นเรียนของครูผู้สอนที่ใส่ใจดูแล ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข
2.5 การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก ระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน	4.2.3 มีการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูผู้สอน กับเด็ก
3. จัดสภาพแวดล้อมทางด้านสังคม	4.2.4 มีการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างเด็กกับเด็ก
3.1 จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กมี ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างหลากหลาย	4.2.5 มีการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผู้ปกครอง กับโรงเรียน
3.2 จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้เรียนรู้ การปฏิบัติตนในลักษณะที่สังคมยอมรับ	4.3 สภาพแวดล้อมด้านสังคม
3.3 จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กเกิดทักษะ ทางสังคม	4.3.1 มีการจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น อย่างหลากหลาย
	4.3.2 มีการจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้เรียนรู้การปฏิบัติตน ในลักษณะที่สังคมยอมรับ
องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารหลักสูตร	
	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ปรับดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน มีดังนี้
1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและ ความต้องการ ในสถานศึกษา	2.1.1 ผู้บริหารและครูศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพปัญหา และความต้องการในสถานศึกษา
2. วิเคราะห์นโยบายการพัฒนการศึกษา ปฐมวัย	2.1.2 ผู้บริหารและครู วิเคราะห์นโยบายการพัฒนการศึกษา ปฐมวัย
3. วิเคราะห์ปรัชญาด้านการจัดการศึกษา ปฐมวัย	2.1.3 ผู้บริหารและครูวิเคราะห์ปรัชญาด้านการจัดการศึกษา ปฐมวัย
4. วิเคราะห์วิสัยทัศน์ด้านการจัดการศึกษา ปฐมวัย	2.1.4 ผู้บริหารและครูวิเคราะห์ผลการใช้หลักสูตรเดิม ของโรงเรียน
5. วิเคราะห์อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ ของโรงเรียน	2.1.5 ผู้บริหารและครูวิเคราะห์บริบทสังคม วัฒนธรรม ของโรงเรียน
6. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวเด็ก	
7. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของ ครอบครัวเด็ก	
8. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ สภาพชุมชนและความต้องการของชุมชน	
9. วิเคราะห์บริบทสังคม วัฒนธรรม ของโรงเรียน	

ประเด็น	ข้อเสนอแนะการปรับปรุง
<p>ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำหลักสูตรระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้</p>	
<p>ขั้นตอนที่ 2.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย 2. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตามตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ 4. ส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาที่เป็นไปตามพัฒนาการและสอดคล้องกับธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็ก 5. ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กอย่างเป็นองค์รวม 	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ปรับดังนี้</p> <p>2.2 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายโดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้อง 2.2.2 การนำข้อมูลพื้นฐานที่วิเคราะห์มาอ้างอิงข้อมูลย้อนหลังของโรงเรียน และสภาพปัญหาความต้องการของชุมชน สังคม วัฒนธรรม ของโรงเรียน ณ ปัจจุบัน เพื่อนำมากำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2.2.3 การกำหนดจุดมุ่งหมายทุกด้านโดยบูรณาการจากตัวชี้วัดของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพ.ศ. 2560 และยึดหลักการแนวคิดทฤษฎีปัญญาเป็นฐานในการกำหนด ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1) ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี 2) มีกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็กที่แข็งแรงสามารถใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน 3) มีความสามารถในการแก้ปัญหาที่เผชิญในชีวิตประจำวัน 4) ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับสภาพ และวัย 5) มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข 6) สนใจ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหวทางเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและดนตรี 7) คุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม 8) มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 9) อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและเป็นสมาชิกที่ดีต่อสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข 10) รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย 11) ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย 12) จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ 13) เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาคำความรู้ได้เหมาะสมกับวัย 2.2.4 กำหนดจุดมุ่งหมายให้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้

ประเด็น	ข้อเสนอแนะการปรับปรุง
	<p>ความเข้าใจ ทักษะการปฏิบัติ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายอย่างเป็นองค์รวม 2) ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ จิตใจอย่างเป็นองค์รวม 3) ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม อย่างเป็นองค์รวม 4) ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาอย่างเป็นองค์รวม 5) ส่งเสริมพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวมบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ 6) ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กตามแนวคิดพหุปัญญา ทั้ง 8 ด้าน <p>2.2.5 ใช้กระบวนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแนวคิดพหุปัญญา 8 ด้านในกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม และกิจวัตรประจำวัน เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายให้ครอบคลุม</p>
<p>ขั้นตอนที่ 2.2 การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก 2. เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ 3. ธรรมชาติรอบตัว 4. สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก 5. บูรณาการการจัดประสบการณ์ที่เน้นการพัฒนาเด็กให้ครบถ้วนทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม 6. เพิ่มเติมสาระที่ควรรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจความต้องการ 7. อัตลักษณ์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น 8. คำนึงถึงความเหมาะสมตามวัยของเด็ก 9. บูรณาการการสาระที่ควรรู้ให้สอดคล้องกับแนวคิด พหุปัญญา 	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ปรับดังนี้</p> <p>2.3 การกำหนดสาระและประสบการณ์ที่ส่งเสริมพหุปัญญามีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.3.1 เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก 2.3.2 เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ 2.3.3 ธรรมชาติรอบตัว 2.3.4 สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก 2.3.5 บูรณาการการจัดประสบการณ์ที่เน้นการพัฒนาเด็กให้ครบถ้วนทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม 2.3.6 เพิ่มเติมสาระที่ควรรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจความต้องการ 2.3.7 อัตลักษณ์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น 2.3.8 คำนึงถึงความเหมาะสมตามวัยของเด็ก 2.3.9 บูรณาการการสาระที่ควรรู้ให้สอดคล้องกับแนวคิดพหุปัญญา
<p>ขั้นตอนที่ 2.3 การกำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์/การจัดกิจกรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับพัฒนาการ 	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ปรับดังนี้</p> <p>2.4 แนวทางการจัดประสบการณ์ มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.4.1 จัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับพัฒนาการ

ประเด็น	ข้อเสนอแนะการปรับปรุง
2. จัดการเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า	2.4.2 จัดการเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า
3. บูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้	2.4.3 บูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้
4. สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก	2.4.4 สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก
5. การจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น	2.4.5 การจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น
6. จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิดวางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิด	2.4.6 จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิด
7. ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	2.4.7 ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
	2.4.8 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย
	2.4.9 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการและความสามารถด้านพุทธิปัญญาอย่างเป็นองค์รวม
	2.4.10 จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัวยุ และชุมชนมีส่วนร่วม
ขั้นตอนที่ 2.4 การกำหนดแนวทางการประเมินผล	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ปรับดังนี้
1. วางแผนกำหนดแนวสังเกตพฤติกรรมของเด็กอย่างเป็นระบบ เพื่อการประเมินพัฒนาการเด็ก	2.5 แนวทางการประเมินผู้เรียน มีดังนี้
2. ประเมินตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน	2.5.1 มีการวางแผนกำหนดแนวทางการประเมินพัฒนาการเด็ก
3. การประเมินพัฒนาการต้องมีความสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ แต่ละวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	2.5.2 ประเมินผลเพื่อพัฒนา ช่วยเหลือและส่งเสริมความก้าวหน้าของพัฒนาการ เด็กให้ครบทุกด้าน
4. ดำเนินการประเมินด้วยเครื่องมือและเทคนิควิธีการที่หลากหลาย	2.5.3 ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง
5. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง	2.5.4 ประเมินผลตามสภาพจริงจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย
6. จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	2.5.5 ประเมินพัฒนาการที่สอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ ของเด็กแต่ละวัย
7. เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อนและตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการ	2.5.6 ประเมินพัฒนาการด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย
	2.5.7 จัดทำสารนิทัศน์เก็บข้อมูลรายงานความก้าวหน้าของการเรียนรู้และพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่อง เป็นรายบุคคล
	2.5.8 เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อนและตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการ
	2.5.9 นำผลการประเมินเด็ก มาวิเคราะห์และปรับปรุงพัฒนาการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนา ช่วยเหลือและส่งเสริมความก้าวหน้าของพัฒนาการเด็กให้ครบทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม

ประเด็น	ข้อเสนอแนะการปรับปรุง
<p>ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสม</p> <p>หลักสูตร</p> <p>1. ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเห็นชอบตรวจสอบความสอดคล้อง</p> <p>2. ตรวจสอบคุณภาพร่างของหลักสูตรสถานศึกษา</p> <p>3. ประเมินความพร้อมก่อนนำไปใช้โดยใช้เครื่องมือหรือวิธีการที่หลากหลาย</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ปรับดังนี้</p> <p>2.6 การประเมินหลักสูตร มีดังนี้</p> <p>2.6.1 ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านต่าง ๆ ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจสอบองค์ประกอบเพื่อพิจารณาความสอดคล้อง</p> <p>2.6.2 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านสารสนเทศการใช้หลักสูตรฉบับเดิม</p> <p>2.6.3 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านปัญหาอุปสรรค การใช้หลักสูตร</p> <p>2.6.4 ตรวจสอบคุณภาพร่างของหลักสูตรสถานศึกษา</p> <p>2.6.5 ประเมินเอกสารเพื่อพิจารณาความสอดคล้องขององค์ประกอบ</p> <p>2.6.6 ประเมินความพอเพียงด้านปัจจัย หรือทรัพยากร ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มและการตรวจสอบรายการหรือสอบถาม</p> <p>2.6.7 ประเมินความพร้อมก่อนนำไปใช้</p>
<p>องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดพหุปัญญาเพื่อพัฒนา</p> <p>นักเรียนอย่างเป็นองค์รวม</p>	
<p>ขั้นตอนที่ 1 วางแผนการสอนตามแนวคิดพหุปัญญา</p> <p>1. วางแผนสังเคราะห์สาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระและประสบการณ์สำคัญในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย</p> <p>2. บูรณาการ การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดพหุปัญญาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>3. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย คำนึงถึงรูปแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>4. วางแผนจัดประสบการณ์ในลักษณะการบูรณาการ ทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้</p> <p>5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>6. เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจากการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ปรับดังนี้</p> <p>3.1 วางแผนการสอนตามแนวคิดพหุปัญญา มีดังนี้</p> <p>3.1.1 ครูศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และมีวิสัยทัศน์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย</p> <p>3.1.2 ครูสังเคราะห์บูรณาการสาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระ และประสบการณ์สำคัญตามแนวคิดพหุปัญญา</p> <p>3.1.3 วางแผนให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม โดยพัฒนาอย่างรอบด้านและสมดุล</p> <p>3.1.4 วางแผนจัดประสบการณ์ในลักษณะการบูรณาการ ทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้ตามขั้นตอน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กำหนดจุดประสงค์ย่อยในแต่ละกิจกรรม 2) กำหนดรายละเอียดสาระการเรียนรู้ สาระที่ควรรู้ และประสบการณ์สำคัญให้เข้ากับหน่วยที่เรียน 3) กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ถือเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหาตามแนวคิดพหุปัญญา 4) กำหนดสื่อ 5) กำหนดการประเมิน 6) บันทึกหลังการสอนเพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาการจัด

ประเด็น	ข้อเสนอแนะการปรับปรุง
7. เด็กได้คิดได้แก้ปัญหาจนเกิดความคิดรวบยอดจากการลงมือทำกิจกรรม	ประสบการณ์ในครั้งต่อไป 3.1.5 จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สร้างเสริมให้เด็กทำกิจกรรมได้เต็มศักยภาพและความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล
8. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลายให้เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า	3.1.6 จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการเรียนรู้ของเด็ก
9. จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ปรับดังนี้
ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดการประสบการณ์พัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม	3.2 กำหนดจุดมุ่งหมายประสบการณ์ มีดังนี้
1. จัดกิจกรรมที่หลากหลาย	3.2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายให้เป็นไปตามขอบข่ายเนื้อหา กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรมและกิจกรมประจำวันของเด็ก
2. ให้เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า	3.2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ทั้ง 4 ด้านอย่างเป็นองค์รวม
3. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.2.3 กำหนดจุดประสงค์สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์
4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ active learning	3.2.4 กำหนดจุดมุ่งหมายที่มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจสังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล
5. บูรณาการสาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระ และประสบการณ์สำคัญตามแนวคิดพหุปัญญา	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ปรับดังนี้
ขั้นตอนที่ 3 การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดพหุปัญญาเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม	3.3 จัดประสบการณ์ กิจกรรม ตามแนวคิดพหุปัญญา มีดังนี้
1. จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนาด้านร่างกายของเด็ก ดังนี้	3.3.1 จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนา ด้านร่างกายของเด็ก
1.1 การรับประทานอาหาร	3.3.2 จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนา ด้านอารมณ์-จิตใจของเด็ก
1.2 การล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังการใช้ห้องน้ำห้องส้วม	3.3.3 จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนา ด้านสังคม ของเด็ก
1.3 การรักษาความสะอาดของใช้ส่วนตัว	3.3.4 จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนา ด้านสติปัญญาของเด็ก
1.4 การนอนหลับพักผ่อน	
1.5 การออกกำลังกาย	
1.6 การเล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัย ถูกวิธี	
2. จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนาด้านอารมณ์-จิตใจของเด็ก ดังนี้	
2.1 แสดงอารมณ์ แสดงความรู้สึกได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์	

ประเด็น	ข้อเสนอแนะการปรับปรุง
<p>2.2 การแสดงออกทางสีหน้า พอใจ ยิ้ม หัวเราะในสถานการณ์ต่าง ๆ</p> <p>2.3 กล้าพูดกล้าแสดงออก</p> <p>2.4 การพูด การสนทนา การแสดง ความรักต่อเพื่อนและมีเมตตาต่อสัตว์เลี้ยง</p> <p>2.5) แสดงสนใจ ความพอใจในผลงาน ศิลปะของตนเองและความสามารถของตนเอง</p>	
<p>3. จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริม และพัฒนาด้านสังคมของเด็ก ดังนี้</p> <p>3.1 การแต่งตัวเองได้</p> <p>3.2 การล้างมือรับประทานอาหาร</p> <p>3.3 การเข้าห้องส้วม</p> <p>3.4 การเก็บของเล่นของใช้ของตนเอง</p> <p>3.5 การเข้าแถวตามลำดับรับรอง</p> <p>3.6 การนำวัสดุเหลือใช้มาสร้างชิ้นงาน</p> <p>3.7 การใช้น้ำ และสิ่งของอย่างประหยัด</p> <p>เช่น ดินสอ สี กาว กระดาษสี ฯลฯ</p> <p>3.8 การรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย เช่น ดูแลรักษาความสะอาด ห้องเรียน รดน้ำต้นไม้ เก็บขยะ</p> <p>3.9 การไหว้การทักทาย ยิ้ม กล่าวขอบคุณ ขอโทษ</p> <p>3.10 การยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญพระบารมี</p>	
<p>4. จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริม และพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็ก</p> <p>4.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่น เข้าใจ</p> <p>4.2 การอ่านป้ายและสัญลักษณ์ที่เด็กสนใจ</p> <p>4.3 การสังเกตรูปแบบจากสิ่งของต่าง ๆ</p> <p>4.4 การนับเปรียบเทียบรวมกลุ่ม</p> <p>4.5 การแยกกลุ่มของจำนวน</p> <p>4.6 การสังเกตสำรวจหรือทดลอง อย่างง่าย ๆ</p>	

ประเด็น	ข้อเสนอแนะการปรับปรุง
<p>ขั้นตอนที่ 4 การประเมินพัฒนาการของนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม</p> <ol style="list-style-type: none"> วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี ใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย 	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ปรับดังนี้</p> <p>3.4 การประเมินพัฒนาการของนักเรียน มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.4.1 ประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ 3.4.2 ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน 3.4.3 ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน 3.4.4 ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี 3.4.5 ใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย 3.4.6 สรุปผลการประเมินจัดทำข้อมูลโดยการทำสารนิทัศน์ 3.4.7 นำผลการประเมินเด็กไปใช้พัฒนากระบวนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดทฤษฎีปัญหา เพื่อพัฒนา ช่วยเหลือและส่งเสริมความก้าวหน้าของพัฒนาการเด็กให้ครบทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม
<p>องค์ประกอบที่ 4 ประสิทธิภาพการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม</p>	
<p>4.1 ประสิทธิภาพการพัฒนานักเรียน อย่างเป็นองค์รวม</p> <ol style="list-style-type: none"> ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี <ol style="list-style-type: none"> การยืน เดิน วิ่ง กระโดดได้อย่างคล่องแคล่วตามวัย รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ด้วยมือทั้งสอง เดินขึ้น-ลงบันไดสลับเท้าได้อย่างคล่องแคล่ว ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งที่กำหนด การช่วยเหลือตัวเองได้ตามวัย 	<p>ตัดออก</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ปรับดังนี้</p> <p>4.1 พัฒนาการด้านร่างกาย</p> <p>4.1.1 ปัญญาด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มิกกล้ำเนื้อใหญ่ที่คล่องแคล่วและแข็งแรง 2) มิกกล้ำเนื้อเล็ก ที่คล่องแคล่วและแข็งแรง <p>4.1.2 ปัญญาด้านดนตรี</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี 2) ปัญญาด้านเข้าใจตนเอง และปัญญาด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย 3) ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี <p>4.1.3 ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ และปัญญาด้านดนตรี</p> <p>ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี</p>
<p>2. มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ได้รับความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น 2.2 แสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม 	<p>4.2 พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ</p> <p>4.2.1 ปัญญาด้านดนตรี</p> <p>ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหวประกอบเพลงจังหวะและดนตรี</p>

ประเด็น	ข้อเสนอแนะการปรับปรุง
2.3 ชื่นชมความสามารถผลงาน ของตนเองและผู้อื่น	4.2.2 ปัญญาด้านเข้าใจระหว่างบุคคล 1) มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข 2) มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตใจที่ดีงาม มีวัฒนธรรม และความเป็นไทย
2.4 แสดงออกพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการมี คุณธรรม จริยธรรมได้อย่างเหมาะสมกับวัย	
3. พัฒนาการด้านสังคม	4.3 พัฒนาการด้านสังคม
3.1 การช่วยเหลือตนเองได้ในชีวิต ประจำวันตามวัย	4.3.1 ปัญญาด้านเข้าใจระหว่างบุคคล อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตน เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
3.2 การเล่นคนเดียว เล่นกับเพื่อน และ เล่นกับผู้ใหญ่	
3.3 การอดทนรอคอย	4.3.2 ปัญญาด้านเข้าใจตนเอง มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง
3.4 มีระเบียบวินัย	4.3.3 ปัญญาด้านธรรมชาติ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความเป็นไทย
4. พัฒนาการตามแนวคิดทหุปัญญา ทั้ง 8 ด้าน	4.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา
4.1 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย	4.4.1 ปัญญาด้านภาษา ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
4.2 มีความสามารถในการแก้ปัญหา ต่าง ๆ ได้ตามสถานการณ์และตามวัย	4.4.2 ปัญญาด้านตรรกะ-คณิตศาสตร์ และปัญญา ด้านธรรมชาติ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐาน การเรียนรู้
4.3 มีจินตนาการและความคิด สร้างสรรค์ผลงานได้	4.4.3 ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
4.4 การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล	4.4.4 ปัญญาด้านเข้าใจระหว่างบุคคล เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถ ในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย
4.5 บอกชื่อ นามสกุล และอายุของตนเองได้	
4.6 บอกความแตกต่างของกลืน สี เสียง รส รูปร่างจำแนกและจัดหมวดหมู่สิ่งของได้	

**ขั้นตอนที่ 2.3 การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม
ผลการปรับปรุงรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์**

ผลการปรับปรุงรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้
ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารหลักสูตร

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารหลักสูตร

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิด
พหุปัญญาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

องค์ประกอบที่ 4 ประสิทธิภาพการพัฒนาการเรียนอย่างเป็นองค์รวม

รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา
เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม มีองค์ประกอบและรายละเอียด ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารหลักสูตร มีปัจจัยการบริหารหลักสูตรที่ส่งผลให้
การบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่าง
เป็นองค์รวมประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ผู้บริหาร 2) ครู 3) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และ
4) บรรยากาศ และสภาพแวดล้อม

1. ผู้บริหาร มีคุณลักษณะ ความรู้และทักษะ เจตคติในการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริม
การบริหารหลักสูตรที่ส่งผลให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาพัฒนานักเรียนอย่าง
เป็นองค์รวมประสบผลสำเร็จ ดังนี้

1.1 ด้านคุณลักษณะ

- 1.1.1 มีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 1.1.2 มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาโรงเรียนตามหลักการปรัชญาของการศึกษาปฐมวัย
- 1.1.3 เป็นผู้ที่มีคุณธรรม และมีจริยธรรม
- 1.1.4 มีความเป็นผู้นำทางการคิดและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ

1.2 ด้านความรู้และทักษะ

- 1.2.1 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
- 1.2.2 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม
- 1.2.3 มีความรู้และประสบการณ์ตามมาตรฐานวิชาชีพในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
การจัดการศึกษาปฐมวัย

- 1.2.4 มีความรู้ ความสามารถให้คำแนะนำแก่ครูได้
- 1.2.5 มีความรู้ ความสามารถให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาแก่ครูได้
- 1.2.6 มีความสามารถในการสื่อสาร และประสานงานกับบุคลากรในโรงเรียน

อย่างมีประสิทธิภาพ

- 1.2.7 มีการนำ PDCA มาใช้ในการขับเคลื่อนงานบริหารหลักสูตร
- 1.2.8 มีการนำ PLC มาใช้ในการขับเคลื่อนงานบริหารหลักสูตร

1.3 ด้านเจตคติ

- 1.3.1 มีการสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน

1.3.2 เอาใจใส่ในการส่งเสริมศักยภาพของครูให้มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาด้วยการนิเทศ ติดตาม ดูแล ช่วยเหลือ

1.3.3 มีเจตคติที่ดีต่อการเป็นผู้นำที่ประสานความร่วมมือกับบุคลากรในองค์กร และพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม

1.3.4 เห็นคุณค่าของการบริหารแบบเชิงรุกที่เน้นผลงานหรือผลสำเร็จตามเป้าหมาย และคุณภาพ

1.3.5 ยอมรับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของบุคลากร

1.3.6 ให้ความสำคัญต่อการสร้างและพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำให้บุคลากร

1.3.7 จัดหาทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อช่วยส่งเสริมการทำงานของครูให้ประสบผลสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ

1.3.8 ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาวิชาชีพของบุคลากร

1.3.9 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ

1.3.10 เห็นคุณค่าของการพัฒนาหุปัญญาตั้งแต่ปฐมวัย

2. ครู มีคุณลักษณะ ความรู้และทักษะ เจตคติในการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมการบริหารหลักสูตรที่ส่งผลให้การจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ประสบผลสำเร็จ ดังนี้

2.1 ด้านคุณลักษณะ

2.1.1 มีคุณวุฒิจบวุฒิทางการการศึกษาปฐมวัย

2.1.2 ความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ

2.1.3 ทุ่มเทเวลาให้กับภาระหน้าที่ การวางแผนจัดทำหลักสูตร และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

2.1.4 ทุ่มเทเวลาให้กับภาระในการออกแบบ จัดทำแผนการจัดการประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้

2.1.5 ทุ่มเทเวลาให้กับภาระอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย โดยสังเกตและส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา

2.1.6 ทุ่มเทเวลาให้กับภาระเป็นนักพัฒนานวัตกรรม โดยนำนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการสอนมาเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็ก และประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทสังคม ชุมชนท้องถิ่น

2.1.7 มีความคล่องแคล่วว่องไวและกระฉับกระฉ่ง

2.1.8 มีสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจ

2.1.9 ใจเย็น รับฟังเด็ก ๆ ไม่ตัดสินอะไรไปก่อน

2.1.10 เป็นคนช่างสังเกต จดจำ ลักษณะนิสัย ความชอบและตัวตนของแต่ละคน

2.1.11 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เรื่องการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้

2.2 ด้านความรู้และทักษะ

2.2.1 มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติได้ด้านการศึกษาปฐมวัย

2.2.2 มีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

2.2.3 มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการเขียนแผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก

ปฐมวัย

2.2.4 มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม

2.2.5 มีความรู้ ความเข้าใจในพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างดี

2.2.6 มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติด้านอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยได้

2.2.7 มีความรู้และสร้างความเข้าใจด้านการศึกษาปฐมวัยกับผู้ปกครอง

2.2.8 มีความรอบรู้ด้านปรัชญาการศึกษา นโยบายทางการศึกษา กฎหมาย การศึกษา มาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานการศึกษา จิตวิทยาการศึกษา หลักสูตรการสอน และ เทคโนโลยีทางการศึกษา

2.2.9 มีความสามารถและทักษะในวิชาชีพการศึกษาปฐมวัยอย่างลุ่มลึก ชัดเจน

2.2.10 มีความสามารถในการปลูกฝังวินัย คุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดี

ถูกต้องต่อผู้เรียน

2.2.11 มีความสามารถในการวัดประเมินผลพัฒนาการและการเรียนรู้ด้วยวิธีการ

ที่หลากหลาย

2.2.12 มีทักษะการสื่อสารกับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

2.2.13 มีทักษะด้านการประสานงานกับผู้ปกครองและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการ

พัฒนาเด็ก

2.2.14 มีความเข้าใจธรรมชาติและความต้องการของเด็กแต่ละบุคคล

2.3 ด้านเจตคติ

2.3.1 มีความรับผิดชอบในหน้าที่มุ่งมั่นในการทำงาน ทำงานเป็นระบบและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

2.3.2 เอาใจใส่ในการปลูกฝังวินัย คุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีและถูกต้องต่อผู้เรียน

2.3.3 มีความรัก ศรัทธาที่จะเป็นครู มีความเมตตากรุณาและเป็นกัลยาณมิตรของศิษย์

2.3.4 มีจริยธรรม มีกิริยามารยาทสุภาพเรียบร้อย วางตนอยู่ในศีลธรรมอันดีเปี่ยมด้วยคุณธรรมฝึกหัดปฏิบัติตนยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพครูโดยชี้แนะทางถูกต้องแก้ไขสิ่งผิดและยึดมั่น ตามหลักศาสนา

2.3.5 มีความสนใจใฝ่หาความรู้ กระตือรือร้นที่อยากเรียนรู้ และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

2.3.6 ให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าของการพัฒนาหุ้ปัญญาตั้งแต่ปฐมวัย

3. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

3.1 สื่อ

3.1.1 ของเล่น

- 1) ของเล่นที่เป็นของจริง เช่น ช้อน ถ้วย ชาม หม้อ จานพลาสติก แก้วน้ำ ฯลฯ
- 2) ของเล่นที่เลียนแบบของจริง เช่น ตุ๊กตาคน ตุ๊กตารูปสัตว์ ลูกบอลเด็กเล่น รถเด็กเล่น ชุดเครื่องครัว ชุดเครื่องใช้ในบ้าน ฯลฯ
- 3) ของเล่นสร้างสรรค์ เช่น ตัวต่อพลาสติก พลาสติกสร้างสรรค์ กระดาษวาดภาพ สีเทียน สีน้ำ แป้งโดว์ ดินน้ำมัน ฯลฯ
- 4) ของเล่นเพื่อการศึกษา เช่น บล็อกไม้ เกมการศึกษาชนิดต่าง ๆ ภาพตัดต่อโดมิโน
- 5) ของเล่นพื้นบ้าน เช่น โมบายปลาตะเพียน ตะกร้อโบราณ ตุ๊กตาสัตว์ทำจากฟาง กังหันลมใบตาล กะลารองเท้า ดินเหนียวปั้นรูปสัตว์ ฯลฯ

3.1.2 สื่อสำหรับเล่านิทาน

- 1) หนังสือนิทานประเภทต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม
- 2) หนังสือภาพและคำศัพท์หรือสมุดภาพ
- 3) หนังสือนิยายสารต่าง ๆ ที่มีรูปภาพประกอบ
- 4) แผ่นภาพประกอบการสอน
- 5) หนังสือหรือแผ่นภาพปริศนาคำทาย
- 6) หนังสือพลาสติก
- 7) หนังสือผ้า
- 8) หนังสือภาพสามมิติหรือ Pop up

3.2 แหล่งเรียนรู้

3.2.1 แหล่งเรียนรู้ภายในห้องเรียน

- 1) มุมบล็อกร

- 2) มุมบทบาทสมมุติ
- 3) มุมดนตรี
- 4) มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติ
- 5) มุมหนังสือ

3.2.2 แหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน

- 1) สนามเด็กเล่น
- 2) ห้องสมุดศูนย์สื่อ
- 3) แปลงดอกไม้ แปลงพืชผักสวนครัว

4. บรรยากาศ และสภาพแวดล้อม

4.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ

4.1.1 การจัดวางวัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ ให้อยู่ในระดับที่เด็กสามารถหยิบจับได้ด้วยตนเอง

4.1.2 วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์มีขนาดที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย

4.1.3 วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์สอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ

4.1.4 พื้นที่ในห้องเรียนปลอดโปร่ง มีอากาศถ่ายเทสะดวก

4.1.5 แบ่งพื้นที่ในห้องเรียนเหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรมตามหลักสูตร

4.1.6 สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนสะอาดและปลอดภัย

4.1.7 ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ และไม่มีแสงแดดส่องรบกวนสายตาเด็กขณะปฏิบัติกิจกรรม

4.1.8 จัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กด้วยพันธุ์ไม้นานา เช่น ไม้ดอกไม้ประดับ พืชสมุนไพร พืชผักสวนครัว ไม้ยืนต้น แปลงเกษตรเพื่อการเรียนรู้ สวนหย่อมรอบ ๆ อาคารเรียนที่สวยงาม และพืชสีเขียว ฯลฯ

4.1.9 มีสนามเด็กเล่น ศูนย์น้ำ ศูนย์ทราย และสนามหญ้า

4.1.10 มีสวนสัตว์มีชีวิตและมีการจัดสวนสัตว์จำลองให้เด็กได้เรียนรู้ เช่น มีสัตว์บก สัตว์น้ำ สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์เลี้ยง และสัตว์โลกดึกดำบรรพ์ ฯลฯ

4.2 สภาพแวดล้อมทางจิตภาพ

4.2.1 ครูผู้สอนมีบุคลิกภาพที่ยิ้มแย้ม แจ่มใสอบอุ่นและเป็นมิตร

4.2.2 บรรยากาศการจัดการชั้นเรียนของครูผู้สอนที่ใส่ใจดูแลทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข

4.2.3 มีการการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูผู้สอนกับเด็ก

4.2.4 มีการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างเด็กกับเด็ก

4.2.5 มีการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน

4.3 สภาพแวดล้อมด้านสังคม

4.3.1 มีการจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างหลากหลาย

4.3.2 มีการจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้เรียนรู้การปฏิบัติตนในลักษณะที่สังคมยอมรับ

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน มีดังนี้

1.1 ผู้บริหารและครูศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพปัญหาและความต้องการในสถานศึกษา

1.2 ผู้บริหารและครู วิเคราะห์นโยบายการพัฒนาศึกษาปฐมวัย

1.3 ผู้บริหารและครูวิเคราะห์ปรัชญาด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย

1.4 ผู้บริหารและครูวิเคราะห์ผลการใช้หลักสูตรเดิมของโรงเรียน

1.5 ผู้บริหารและครูวิเคราะห์บริบทสังคม วัฒนธรรมของโรงเรียน

2. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีดังนี้

2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายโดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้อง

2.2 การนำข้อมูลพื้นฐานที่วิเคราะห์มาอ้างอิงข้อมูลย้อนหลังของโรงเรียน และสภาพปัญหาความต้องการของชุมชน สังคม วัฒนธรรมของโรงเรียน ณ ปัจจุบัน เพื่อนำมากำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2.3 การกำหนดจุดมุ่งหมายทุกด้านโดยบูรณาการจากตัวชี้วัดของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพ.ศ. 2560 และยึดหลักการแนวคิดหุปัญญาเป็นฐานในการกำหนด ดังนี้

2.3.1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

2.3.2 มีกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็กที่แข็งแรงสามารถใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน

2.3.3 มีความสามารถในการแก้ปัญหาที่เผชิญในชีวิตประจำวัน

2.3.4 ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับสภาพ และวัย

2.3.5 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

2.3.6 สนใจ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหวท่าทางเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและดนตรี

2.3.7 คุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

2.3.8 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.9 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและเป็นสมาชิกที่ดีต่อสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

2.3.10 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

2.3.11 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

2.3.12 จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

2.3.13 เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสม

กับวัย

2.4 กำหนดจุดมุ่งหมายให้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการปฏิบัติ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

2.4.1 ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายอย่างเป็นองค์รวม

2.4.2 ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ จิตใจอย่างเป็นองค์รวม

2.4.3 ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม อย่างเป็นองค์รวม

2.4.4 ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาอย่างเป็นองค์รวม

2.4.5 ส่งเสริมพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวมบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ

2.4.6 ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กตามแนวคิดพหุปัญญาทั้ง 8 ด้าน

2.5 ใช้กระบวนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแนวคิดพหุปัญญา 8 ด้านในกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม และกิจวัตรประจำวัน เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายให้ครอบคลุม

3. การกำหนดสาระและประสบการณ์ที่ส่งเสริมพหุปัญญา มีดังนี้

3.1 เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก

3.2 เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่

3.3 ธรรมชาติรอบตัว

3.4 สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก

3.5 บูรณาการการจัดประสบการณ์ที่เน้นการพัฒนาเด็กให้ครบถ้วนทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม

3.6 เพิ่มเติมสาระที่ควรรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจความต้องการ

3.7 อัตลักษณ์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.8 คำนึงถึงความเหมาะสมตามวัยของเด็ก

3.9 บูรณาการการสาระที่ควรรู้ให้สอดคล้องกับแนวคิดพหุปัญญา

4. แนวทางการจัดประสบการณ์ มีดังนี้

4.1 จัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับพัฒนาการ

- 4.2 จัดการเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า
- 4.3 บูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้
- 4.4 สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก
- 4.5 การจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น
- 4.6 จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิด
- 4.7 ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- 4.8 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย
- 4.9 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการและความสามารถด้านพหุปัญญาอย่างเป็นองค์รวม
- 4.10 จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัวยุ และชุมชนมีส่วนร่วม

5. แนวทางการประเมินผู้เรียน มีดังนี้

- 5.1 มีการวางแผนกำหนดแนวทางการประเมินพัฒนาการเด็ก
- 5.2 ประเมินผลเพื่อพัฒนา ช่วยเหลือและส่งเสริมความก้าวหน้าของพัฒนาการเด็กให้ครบทุกด้าน
- 5.3 ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง
- 5.4 ประเมินผลตามสภาพจริงจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย
- 5.5 ประเมินพัฒนาการที่สอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ของเด็กแต่ละวัย
- 5.6 ประเมินพัฒนาการด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย
- 5.7 จัดทำสารนิทัศน์เก็บข้อมูลรายงานความก้าวหน้าของการเรียนรู้และพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่องเป็นรายบุคคล
- 5.8 เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อนและตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการ
- 5.9 นำผลการประเมินเด็ก มาวิเคราะห์และปรับปรุง พัฒนาการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาช่วยเหลือและส่งเสริมความก้าวหน้าของพัฒนาการเด็กให้ครบทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม

6. การประเมินหลักสูตร มีดังนี้

- 6.1 ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านต่าง ๆ ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจสอบองค์ประกอบเพื่อพิจารณาความสอดคล้อง
- 6.2 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านสารสนเทศการใช้หลักสูตรฉบับเดิม
- 6.3 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านปัญหาอุปสรรค การใช้หลักสูตร

6.4 ตรวจสอบคุณภาพร่างของหลักสูตรสถานศึกษา

6.5 ประเมินเอกสารเพื่อพิจารณาความสอดคล้องขององค์ประกอบ

6.6 ประเมินความพอเพียงด้านปัจจัย หรือทรัพยากร ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มและการตรวจสอบรายการหรือสอบถาม

6.7 ประเมินความพร้อมก่อนนำไปใช้

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดพหุปัญญาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย

1. วางแผนการสอนตามแนวคิดพหุปัญญา มีดังนี้

1.1 ครูศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและมีวิสัยทัศน์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย

1.2 ครูสังเคราะห์บูรณาการสาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระ และประสบการณ์สำคัญตามแนวคิดพหุปัญญา

1.3 วางแผนให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวมโดยพัฒนาอย่างรอบด้านและสมดุล

1.4 วางแผนจัดประสบการณ์ในลักษณะการบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้ตามขั้นตอน ดังนี้

1.4.1 กำหนดจุดประสงค์ย่อยในแต่ละกิจกรรม

1.4.2 กำหนดรายละเอียดสาระการเรียนรู้ สาระที่ควรรู้และประสบการณ์สำคัญให้เข้ากับหน่วยที่เรียน

1.4.3 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ถือเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหาตามแนวคิดพหุปัญญา

1.4.4 กำหนดสื่อ

1.4.5 กำหนดการประเมิน

1.4.6 บันทึกหลังการสอนเพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาการจัดประสบการณ์ ในครั้งต่อไป

1.5 จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สร้างเสริมให้เด็กทำกิจกรรมได้เต็มศักยภาพและความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล

1.6 จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการเรียนรู้ของเด็ก

2. กำหนดจุดมุ่งหมายประสบการณ์ มีดังนี้

2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายให้เป็นไปตามขอบข่ายเนื้อหา กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรมและกิจกรรมประจำวันของเด็ก

2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยทั้ง 4 ด้าน อย่างเป็นองค์รวม

2.3 กำหนดจุดประสงค์สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2.4 กำหนดจุดมุ่งหมายที่มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจสังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล

3. จัดประสบการณ์ กิจกรรม ตามแนวคิดทหุปัญญา มีดังนี้

3.1 จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนาด้านร่างกายของเด็ก

3.2 จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนาด้านอารมณ์-จิตใจของเด็ก

3.3 จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนาด้านสังคมของเด็ก

3.4 จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็ก

4. การประเมินพัฒนาการของนักเรียน มีดังนี้

4.1 ประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

4.2 ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน

4.3 ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน

4.4 ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี

4.5 ใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย

4.6 สรุปลผลการประเมินจัดทำข้อมูลโดยการทำสารนิทัศน์

4.7 นำผลการประเมินเด็กไปใช้พัฒนากระบวนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดทหุปัญญา เพื่อพัฒนาช่วยเหลือและส่งเสริมความก้าวหน้าของพัฒนาการเด็กให้ครบทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม

องค์ประกอบที่ 4 ประสิทธิผลการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย

1. พัฒนาการด้านร่างกาย ได้แก่

1.1 มีปัญญาด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย ได้แก่

1.1.1 มีกล้ามเนื้อใหญ่ที่คล่องแคล่วและแข็งแรง

1.1.2 มีกล้ามเนื้อเล็ก ที่คล่องแคล่วและแข็งแรง

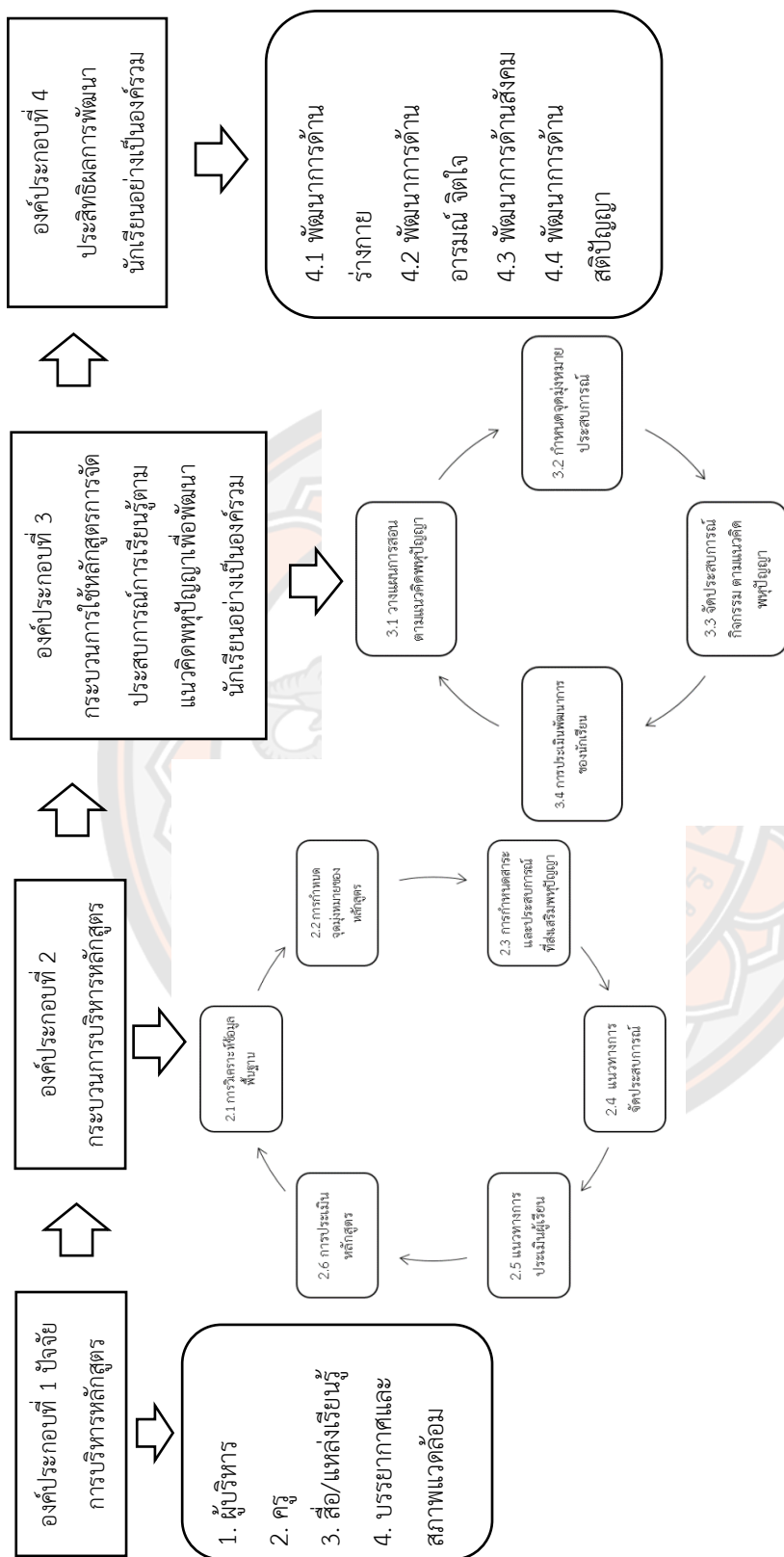
1.2 มีปัญญาด้านดนตรี ได้แก่

1.2.1 การเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี

1.2.2 ปัญหาด้านเข้าใจตนเอง และปัญหาด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย

1.2.3 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

- 1.3 มีปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ และปัญญาด้านดนตรี ได้แก่
 - ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี
2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ได้แก่
 - 2.1 มีปัญญาด้านดนตรี ได้แก่
 - ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหวประกอบเพลงจังหวะ และดนตรี
 - 2.2 มีปัญญาด้านเข้าใจระหว่างบุคคล ได้แก่
 - 2.2.1 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข
 - 2.2.2 มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตใจที่ดีงามมีวัฒนธรรม และความเป็นไทย
3. พัฒนาการด้านสังคม ได้แก่
 - 3.1 มีปัญญาด้านเข้าใจระหว่างบุคคล
 - อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
 - 3.2 มีปัญญาด้านเข้าใจตนเอง ได้แก่
 - มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 3.3 มีปัญญาด้านธรรมาชาติ
 - รักธรรมาชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความเป็นไทย
4. พัฒนาการด้านสติปัญญา ได้แก่
 - 4.1 มีปัญญาด้านภาษา ได้แก่
 - ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
 - 4.2 มีปัญญาด้านตรรกะ-คณิตศาสตร์ และปัญญาด้านธรรมาชาติ ได้แก่
 - มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานการเรียนรู้
 - 4.3 มีปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ ได้แก่
 - มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
 - 4.4 มีปัญญาด้านเข้าใจระหว่างบุคคล
 - เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ภาพ 7 แสดงรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย
 รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

จากภาพ 7 แสดงรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านปัจจัย การบริหารหลักสูตร 2) ด้านกระบวนการบริหารหลักสูตร 3) กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีปัญหาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม 4) ประสิทธิภาพการพัฒนานักเรียน อย่างเป็นองค์รวม โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย

ผลการประเมินรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ในการประเมินรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ตามความคิดเห็นผู้อำนวยการสถานศึกษาระดับ ปฐมวัย และครูปฐมวัย ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 100 คน ปรากฏผลการประเมิน ดังนี้

1. ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตร ระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาระดับปฐมวัย และครูปฐมวัย โดยแยก สังกัด ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และคุณวุฒิทางการศึกษา ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 16 แสดงสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
1. สังกัด		
1.1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	72	72.0
1.2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน	4	4.0
1.3 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	24	24.0
2. ตำแหน่ง		
2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	50	50.0
2.2 ครูปฐมวัย	50	50.0
3. ประสบการณ์การทำงาน		
3.1 ต่ำกว่า 5 ปี	6	6.0
3.2 5-10 ปี	51	51.0
3.3 มากกว่า 10 ปี	43	43.0
4. คุณวุฒิทางการศึกษา		
4.1 ปริญญาตรี	28	28.0
4.2 ปริญญาโท	61	61.0
4.3 สูงกว่าปริญญาโท	11	11.0

จากตาราง 16 พบว่า สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 72.0 มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และเป็นครูปฐมวัย คิดเป็นร้อยละ 50 เท่ากัน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 51 และส่วนใหญ่มีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 61

2. ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ตาราง 17 แสดงระดับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ฯ โดยภาพรวม

ระดับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตร
ระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน
อย่างเป็นองค์รวม โดยภาพรวม

รายการประเมิน	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์			ผล การประเมิน
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารหลักสูตร	4.13	0.26	มาก	4.80	0.37	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการของหลักสูตร	4.09	0.25	มาก	4.80	0.38	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการใช้หลักสูตรการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิด พหุปัญญาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่าง เป็นองค์รวม	4.18	0.40	มาก	4.79	0.38	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
องค์ประกอบที่ 4 ประสิทธิผลการพัฒนานักเรียน อย่างเป็นองค์รวม	4.17	0.35	มาก	4.79	0.39	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
รวม	4.14	0.26	มาก	4.80	0.39	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์

จากตาราง 17 พบว่า ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยภาพรวม พบว่า มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาในรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดพหุปัญญาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$)

ผลการประเมินความความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยภาพรวม พบว่า มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาในรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารหลักสูตร และองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการของหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$)

ตาราง 18 แสดงระดับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ฯ องค์ประกอบที่ 1
ระดับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตร
ระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน
อย่างเป็นองค์รวม องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารหลักสูตร

รายการประเมิน	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์			ผล การประเมิน
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
1. ผู้บริหาร	4.07	0.43	มาก	4.72	0.45	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
1.1 ด้านคุณลักษณะ	4.13	0.34	มาก	4.80	0.40	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
1.2 ด้านความรู้และทักษะ	4.14	0.35	มาก	4.87	0.34	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
1.3 ด้านเจตคติ	4.14	0.35	มาก	4.88	0.35	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
2. ครู	4.21	0.41	มาก	4.87	0.34	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
2.1 ด้านคุณลักษณะ	4.20	0.40	มาก	4.85	0.36	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
2.2 ด้านความรู้และทักษะ	4.22	0.42	มาก	4.81	0.39	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
2.3 ด้านเจตคติ	4.17	0.53	มาก	4.80	0.40	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
3. สื่อ/แหล่งเรียนรู้	4.14	0.38	มาก	4.74	0.44	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
3.1 สื่อ	4.16	0.37	มาก	4.76	0.43	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
3.1.1 ของเล่น	4.14	0.35	มาก	4.77	0.42	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
3.1.2 สื่อสำหรับเล่นนิทาน	4.12	0.33	มาก	4.80	0.40	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
3.2 แหล่งเรียนรู้	4.13	0.34	มาก	4.78	0.41	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
3.2.1 แหล่งเรียนรู้ภายใน ห้องเรียน	4.12	0.33	มาก	4.76	0.43	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
3.2.2 แหล่งเรียนรู้ภายนอก ห้องเรียน	4.10	0.33	มาก	4.83	0.38	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
4. บรรยากาศ และสภาพแวดล้อม	4.11	0.31	มาก	4.73	0.44	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
4.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	4.07	0.33	มาก	4.77	0.42	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
4.2 สภาพแวดล้อมทางจิตภาพ	4.10	0.33	มาก	4.84	0.37	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
4.3 สภาพแวดล้อมด้านสังคม	4.09	0.38	มาก	4.81	0.44	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
รวม	4.13	0.37	มาก	4.80	0.40	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์

จากตาราง 18 พบว่า ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับ ปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารหลักสูตร พบว่า มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านครู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$)

ผลการประเมินความความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารหลักสูตร พบว่า มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$) ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครู อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$)

ตาราง 19 แสดงระดับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ฯ องค์ประกอบที่ 2

ระดับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตร
ระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน
อย่างเป็นองค์รวม องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการของหลักสูตร

รายการประเมิน	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์			ผล การประเมิน
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	4.03	0.17	มาก	4.78	0.41	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
2.2 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.12	0.33	มาก	4.79	0.41	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
2.3 การกำหนดสาระและประสบการณ์ ที่ส่งเสริมพหุปัญญา	4.10	0.33	มาก	4.79	0.41	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
2.4 แนวทางการจัดประสบการณ์	4.10	0.30	มาก	4.80	0.40	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
2.5 แนวทางการประเมินผู้เรียน	4.09	0.29	มาก	4.84	0.37	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
2.6 การประเมินหลักสูตร	4.08	0.27	มาก	4.79	0.43	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
รวม	4.09	0.29	มาก	4.80	0.41	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์

จากตาราง 19 พบว่า ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารหลักสูตร พบว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$)

ผลการประเมินความความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย ที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมในสถานศึกษา องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารหลักสูตร พบว่า มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แนวทางการประเมินผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$)

ตาราง 20 แสดงระดับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ฯ องค์ประกอบที่ 3

ระดับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตร ระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน อย่างเป็นองค์รวม องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ตามแนวคิดพหุปัญญาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

รายการประเมิน	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์			ผล การประเมิน
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
3.1 วางแผนการสอนตามแนวคิด พหุปัญญา	4.18	0.39	มาก	4.79	0.41	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
3.2 กำหนดจุดมุ่งหมายประสบการณ์	4.18	0.39	มาก	4.76	0.43	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
3.3 จัดประสบการณ์กิจกรรมตาม แนวคิดพหุปัญญา	4.18	0.44	มาก	4.76	0.43	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
3.4 การประเมินพัฒนาการของนักเรียน	4.19	0.46	มาก	4.78	0.41	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
รวม	4.18	0.42	มาก	4.77	0.42	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์

จากตาราง 20 พบว่า ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารหลักสูตร ระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน อย่างเป็นองค์รวม องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดพหุปัญญา เพื่อพัฒนานักเรียน อย่างเป็นองค์รวม พบว่า มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) ซึ่งผ่าน เกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประเมินพัฒนาการของ นักเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$)

ผลการประเมินความความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย ที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีปัญหาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม พบว่า มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$) ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ วางแผนการสอนตามแนวคิดทฤษฎีปัญหา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$)

ตาราง 21 แสดงระดับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ฯ องค์ประกอบที่ 4

ระดับความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหาร หลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน เป็นองค์รวม องค์ประกอบที่ 4 ประสิทธิภาพการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

รายการประเมิน	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์			ผล การประเมิน
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
4.1 พัฒนาการด้านร่างกาย	4.16	0.37	มาก	4.77	0.42	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
4.1.1 ปัญหาด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย	4.15	0.36	มาก	4.74	0.44	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
4.1.2 ปัญหาด้านดนตรี	4.15	0.39	มาก	4.74	0.44	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
4.1.3 ปัญหาด้านเข้าใจตนเอง และปัญหาด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย	4.18	0.39	มาก	4.77	0.42	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
4.1.4 ปัญหาด้านมิติสัมพันธ์ และปัญหาด้านดนตรี	4.16	0.37	มาก	4.75	0.44	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
4.2 พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ	4.17	0.38	มาก	4.74	0.44	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
4.2.1 ปัญหาด้านดนตรี	4.18	0.39	มาก	4.72	0.45	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
4.2.2 ปัญหาด้านเข้าใจระหว่างบุคคล	4.16	0.37	มาก	4.71	0.46	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
4.3 พัฒนาการด้านสังคม	4.18	0.39	มาก	4.77	0.42	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
4.3.1 ปัญหาด้านเข้าใจระหว่างบุคคล	4.19	0.39	มาก	4.75	0.44	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
4.3.2 ปัญหาด้านเข้าใจตนเอง	4.19	0.39	มาก	4.74	0.44	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
4.3.3 ปัญหาด้านธรรมชาติ	4.16	0.37	มาก	4.75	0.44	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
4.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา	4.17	0.38	มาก	4.79	0.41	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
4.4.1 ปัญหาด้านภาษา	4.18	0.39	มาก	4.79	0.41	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์

รายการประเมิน	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์			ผล การประเมิน
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
4.4.2 ปัญหาด้านตรรกะ- คณิตศาสตร์ และปัญหาด้านธรรมชาติ	4.16	0.37	มาก	4.73	0.45	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
4.4.3 ปัญหาด้านมิติสัมพันธ์	4.20	0.40	มาก	4.80	0.40	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
4.4.4 ปัญหาด้านเข้าใจระหว่าง บุคคล	4.14	0.49	มาก	4.84	0.37	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
รวม	4.17	0.38	มาก	4.77	0.42	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์

จากตาราง 21 พบว่า ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม องค์ประกอบที่ 4 ประสิทธิภาพการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม พบว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาในรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ พัฒนาการด้านสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$)

ผลการประเมินความความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม องค์ประกอบที่ 4 ประสิทธิภาพการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม พบว่า มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาในรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ พัฒนาการด้านสติปัญญา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$)

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย ที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ตามทัศนะของผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้สอนปฐมวัย และอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการปฐมวัยและ/หรือผู้บริหารระดับนโยบายการศึกษาปฐมวัยโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมของผู้บริหารและครู 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมของผู้บริหารและครู 3) เพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ในการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนตามลำดับของขั้นตอนการวิจัย ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินงานเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1.1 การศึกษาองค์ประกอบของการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัย ซึ่งเป็นเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม แล้วนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์สรุปเป็นแนวทางการศึกษาองค์ประกอบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบบันทึกเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อนำไปใช้เป็นประเด็นสัมภาษณ์ศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมในขั้นต่อไป

ขั้นที่ 1.2 การศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งประกอบด้วย 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล จำนวน 3 คน 2) กลุ่มครูผู้สอนระดับปฐมวัย มีวุฒิทางการศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มีความรู้และประสบการณ์ในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 6 คน และ 3) กลุ่มอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการ ปฐมวัยและ/หรือ ผู้บริหารระดับนโยบายการศึกษาปฐมวัย มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหาร จัดการศึกษาปฐมวัยไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 3 คน รวมทั้งหมดจำนวน 12 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตร 4 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยการบริหาร หลักสูตร 2) กระบวนการของหลักสูตร 3) กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตามแนวคิดทฤษฎีปัญหาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม และ 4) ประสิทธิภาพการพัฒนานักเรียน อย่างเป็นองค์รวม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview)

ขั้นที่ 1.3 การศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม จากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) โดยการสัมภาษณ์จากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จำนวน 3 โรงเรียน เพื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์ การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมในสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) โดยศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตร 4 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยการบริหารหลักสูตร 2) กระบวนการ ของหลักสูตร 3) กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีปัญหา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม และ 4) ประสิทธิภาพการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ซึ่งโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมจำนวนทั้งหมด 3 โรงเรียน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์ การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินงานเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 การยกกร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ผู้วิจัยนำข้อมูลการศึกษาองค์ประกอบ และ แนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็น องค์รวม ในสถานศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มายกกร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัด

ประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม จากนั้น นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและการใช้ภาษา และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม จำนวน 9 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 อาจารย์ระดับอุดมศึกษาหรือนักวิชาการที่มีความรู้ในการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 2 ผู้รับผิดชอบ การบริหาร การสถานศึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์หรือผู้บริหารระดับนโยบายการศึกษา จำนวน 2 คน และกลุ่มที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม จำนวน 4 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ตรวจสอบร่างรูปแบบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม วิเคราะห์ข้อมูลด้วย การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ผู้วิจัยได้สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาระดับปฐมวัย และครูปฐมวัย ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนจำนวน 8 จังหวัด โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Sampling) เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จากการสุ่มจังหวัด และสุ่มสถานศึกษา แล้วเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

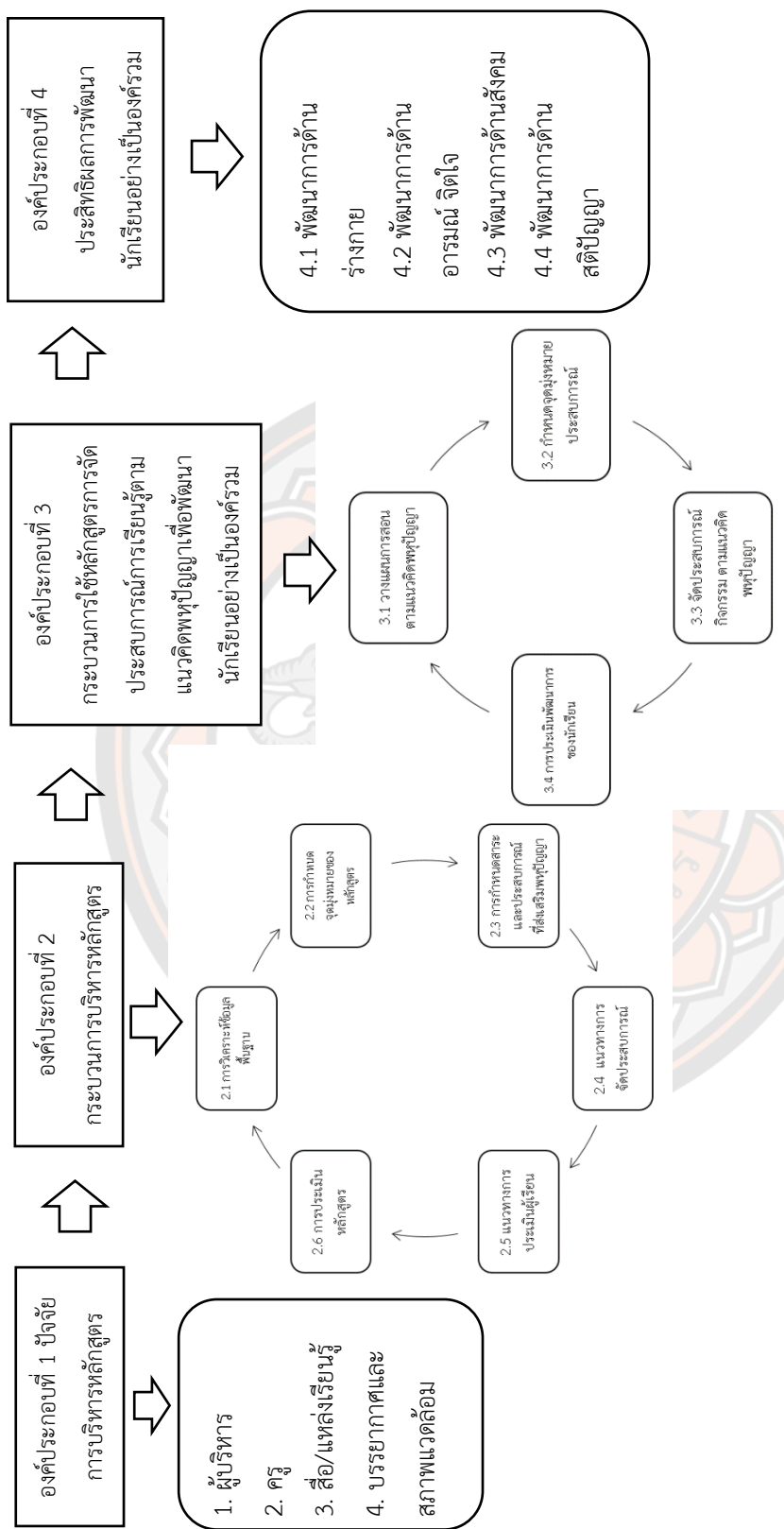
1. ผลการศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

1.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม พบว่า องค์ประกอบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีปัญหา รองลงมา คือ ประสิทธิภาพการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กระบวนการของหลักสูตร

1.2 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ปัจจัยการบริหารหลักสูตร 2) กระบวนการบริหารหลักสูตร 3) กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีปัญหาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม และ 4) ประสิทธิภาพการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

2. ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมในสถานศึกษา

รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมที่ผ่านการตรวจสอบ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ มีรายละเอียดดังนี้

ภาพ 8 แสดงรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยฯ ที่ปรับปรุงรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนอย่างเป็นองค์รวมที่ปรับปรุง

จากภาพ 8 รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม มีองค์ประกอบและรายละเอียด ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารหลักสูตร มีปัจจัยการบริหารหลักสูตรที่ส่งผลให้การบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ผู้บริหาร 2) ครู 3) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และ 4) บรรยากาศ และสภาพแวดล้อม

1. ผู้บริหาร มีคุณลักษณะ ความรู้และทักษะ เจตคติในการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมการบริหารหลักสูตรที่ส่งผลให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย 1) ด้านคุณลักษณะ 2) ด้านความรู้และทักษะ 3) ด้านเจตคติ

2. ครู มีคุณลักษณะ ความรู้และทักษะ เจตคติในการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมการบริหารหลักสูตรที่ส่งผลให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย 1) ด้านคุณลักษณะ 2) ด้านความรู้และทักษะ 3) ด้านเจตคติ

3. สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย สื่อประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ของเล่น สื่อสำหรับเล่นนิทาน และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ภายในห้องเรียน แหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน

4. บรรยากาศ และสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 1) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2) สภาพแวดล้อมทางจิตภาพ 3) สภาพแวดล้อมด้านสังคม

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) การกำหนดสาระและประสบการณ์ที่ส่งเสริมพหุปัญญา 4) แนวทางการจัดประสบการณ์ 5) แนวทางการประเมินผู้เรียน 6) การประเมินหลักสูตร

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดพหุปัญญาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย 1) วางแผนการสอนตามแนวคิดพหุปัญญา 2) กำหนดจุดมุ่งหมายประสบการณ์ 3) จัดประสบการณ์ กิจกรรม ตามแนวคิดพหุปัญญา 4) การประเมินพัฒนาการของนักเรียน

องค์ประกอบที่ 4 ประสิทธิผลการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย 1) พัฒนาการด้านร่างกาย ได้แก่ ปัญญาด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย ปัญญาด้านดนตรี ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ และปัญญาด้านดนตรี 2) พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ได้แก่ ปัญญาด้านดนตรี ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหวประกอบเพลงจังหวะและดนตรี ปัญญาด้านเข้าใจระหว่างบุคคล ได้แก่ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตใจที่ใฝ่หา และมีวินัย และความเป็นไทย 3) พัฒนาการด้านสังคม ได้แก่ ปัญญาด้านเข้าใจระหว่างบุคคล อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์

ทรงเป็นประมุข ปัญญาด้านเข้าใจตนเอง ได้แก่ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปัญญาด้านธรรมชาติ ได้แก่ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความเป็นไทย

4) พัฒนาการด้านสติปัญญา ได้แก่ ปัญญาด้านภาษา คือการใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ปัญญาด้านตรรกะ-คณิตศาสตร์ และปัญญาด้านธรรมชาติ ได้แก่ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานการเรียนรู้ ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ ได้แก่ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ปัญญาด้านเข้าใจระหว่างบุคคล ได้แก่ การมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม พบว่าโดยภาพรวม ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

3.1 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

3.2 ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลเพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ผลการวิจัยพบว่า ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 1) องค์ประกอบปัจจัยการบริหารหลักสูตร 2) องค์ประกอบกระบวนการของหลักสูตร 3) องค์ประกอบกระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีปัญญา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม และ 4) องค์ประกอบประสิทธิผลการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม แสดงให้เห็นว่าการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม มีการดำเนินการและให้ความสำคัญต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน

ดั่งที่ รังสันต์ โยศรีคุณ (2556, น. 5-6) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีการวางแผนการดำเนินการจัดทำหลักสูตร การวางแผนการใช้หลักสูตร การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล สรุปผลดำเนินการ และการปรับปรุงเพื่อพัฒนา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรที่จัดทำขึ้นจะเป็นเสมือนกรอบแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน ให้สอดคล้องกับบริบทของความต้องการของชุมชนและสังคม ดั่งที่ สุภักดิ์ โอฬารพิริยกุล (2556) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาล มีองค์ประกอบการบริหารวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลด้วยกัน ทั้งหมด 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อให้ได้หลักสูตรที่เหมาะสมกับศักยภาพของสถานศึกษามากที่สุด

1.1 องค์ประกอบปัจจัยการบริหารหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ผู้บริหาร มีคุณลักษณะ ความรู้และทักษะ เจตคติในการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมการบริหารหลักสูตรที่ส่งผลให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมประสบผลสำเร็จ 2) ครู มีคุณลักษณะ ความรู้และทักษะ เจตคติในการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมการบริหารหลักสูตรที่ส่งผลให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมประสบผลสำเร็จ 3) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย 3.1) สื่อ 3.2) แหล่งเรียนรู้ และ 4) บรรยากาศ และสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 4.1) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ 4.2) สภาพแวดล้อมทางจิตภาพ 4.3) สภาพแวดล้อมด้านสังคม ทั้งนี้เพราะ การบริหารหลักสูตรให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น มีปัจจัยสำคัญ คือ ผู้บริหารเป็นผู้นำทางวิชาการ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถให้คำแนะนำแก่ครูด้านหลักสูตรและกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร สร้างระบบการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจัดสรรงบประมาณทรัพยากรในการบริหารหลักสูตรได้อย่างเพียงพอเหมาะสมกับความต้องการ และให้ความสำคัญเรื่องความสัมพันธ์กับบุคลากร สร้างขวัญกำลังใจ สนับสนุนพร้อมส่งเสริม พัฒนา แสดงให้เห็นว่าการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม จะประสบผลสำเร็จได้นั้น ปัจจัยการบริหารหลักสูตรมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ดังผลการรายงานวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของ จิตติมา วรณศรี (2553, น. 60-61) กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า เป็นผู้มีความรู้ความสามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับงานวิชาการ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยีและมีความรอบรู้เท่าทันต่อความเปลี่ยนแปลง มีการดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนให้ได้มาตรฐาน พัฒนาระบบโครงสร้างการทำงานที่ชัดเจน นิเทศติดตามและ

ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างแท้จริง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ให้เกียรติและส่งเสริมครู ให้เป็นผู้นำทางวิชาการ สอดคล้องกับ เรขา ศรีวิชัย (2554) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของการบริหารงาน ในสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย มีลักษณะการบริหารที่เป็นปัจจัยนำเข้าองค์ประกอบย่อยที่สำคัญ ในการบริหารสถานศึกษาเอกชน คือ 1) สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา 2) การตอบสนองความต้องการ ของชุมชน และแหล่งเรียนรู้ ในชุมชน 3) นโยบายของรัฐบาล 4) นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา เอกชน 5) ผู้เรียน 6) ผู้บริหารและครู 7) จรรยาบรรณวิชาชีพครู 8) จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหาร และ 9) งบประมาณ ซึ่งเป็นปัจจัยนำเข้า เพื่อการแปลงสภาพ และผลผลิตการบริหารสถานศึกษา เอกชนระดับปฐมวัยอย่างเป็นระบบตามทฤษฎีระบบ และสอดคล้องกับ สุนิสา สก๊อต และคณะ (2560) ได้กล่าวถึง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยแบบองค์รวมสำหรับศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก ประกอบด้วย องค์ประกอบ ดังนี้ 1) บุคลากร 2) อาคารสถานที่กิจกรรมการเรียนรู้ 3) การดูแลเด็ก และเด็กพิเศษ 4) โภชนาการ 5) การบริหารจัดการศูนย์ และ 6) การประเมินคุณภาพการส่งต่อผู้เรียน สู่สถานศึกษาที่สูงขึ้น และสอดคล้องกับ เรณู บุญเสรษฐ (2561) กล่าวว่า รูปแบบการบริหารหลักสูตร สู่ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก พบว่า ปัจจัยการบริหารหลักสูตร สู่ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) ผู้บริหาร เป็นผู้นำทางวิชาการรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ให้คำแนะนำด้านหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้แก่ผู้อื่นได้ดี 2) ครู เป็นผู้นำทางวิชาการ มีความสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและมีทักษะการสื่อสารที่ดี 3) หลักสูตร ต้องมีความสอดคล้อง กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายและปัญหาความต้องการ รวมทั้งการกำหนด เป้าหมายที่ชัดเจนนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม 4) สื่อและแหล่งเรียนรู้ มีความเหมาะสมทันสมัย หลากหลายตามรายวิชาและกิจกรรมที่ผู้เรียนสนใจ และ 5) บรรยากาศ มีการสร้างบรรยากาศ ให้ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.2 องค์ประกอบกระบวนการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมในสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า มี 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ ข้อมูลพื้นฐาน 2) การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) การกำหนดสาระและประสบการณ์ที่ส่งเสริม พหุปัญญา 4) แนวทางการจัดประสบการณ์ 5) แนวทางการประเมินผู้เรียน และ 6) การประเมินหลักสูตร ทั้งนี้ เพราะเป็นกระบวนการพัฒนาและทบทวนการปฏิบัติที่สะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินการอย่างเป็น ลำดับขั้นตอน และเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ด้านการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์ การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียน อย่างเป็นองค์รวมในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ ทิศนา แจมมณี (2548, น. 221-222) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอนจำเป็นต้องมีปรัชญา ทฤษฎี

หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานเป็นหลักการของรูปแบบการสอนนั้น ๆ ซึ่งมีการบรรยายอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ มีการจัดระบบที่มีการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบอย่างเป็นระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้น ๆ มีการอธิบายหรือให้ข้อมูลด้านการจัดการเรียนการสอน และเทคนิควิธีต่าง ๆ ที่จะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนนั้นเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้น การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในครั้งนี้ เป็นการนำแนวคิดทฤษฎีปัญญามาพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนหรือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยการผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ ของแนวคิดทฤษฎีปัญญามา 8 ด้านด้วยกัน คือ 1) ปัญญาด้านภาษา 2) ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ 3) ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว 4) ปัญญาด้านดนตรี 5) ปัญญาด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์ 6) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง 7) ปัญญาด้านเข้าใจผู้อื่น และ 8) ปัญญาด้านความเข้าใจธรรมชาติ ให้สอดคล้องกับพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน โดยแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนนั้น อาจมีสาระสำคัญและความเข้มข้นของเนื้อหาทฤษฎีปัญญาแต่ละด้านแตกต่างกัน เพื่อความเหมาะสมกับเนื้อหาของหน่วยการเรียนรู้ สอดคล้องกับ

1.3 องค์ประกอบกระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีปัญญาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ผลการวิจัย พบว่า ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 1) วางแผนการสอนตามแนวคิดทฤษฎีปัญญา 2) การกำหนดจุดมุ่งหมายการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดทฤษฎีปัญญา เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม 3) จัดประสบการณ์ กิจกรรม ตามแนวคิดทฤษฎีปัญญา และ 4) การประเมินพัฒนาการของนักเรียน ทั้งนี้เพราะในกิจกรรมดังกล่าวมีความสอดคล้องกับการเรียนรู้ตามวัยของเด็กปฐมวัยทั้งด้านความสนใจและวุฒิภาวะในการเรียนรู้ สอดคล้องกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ (ม.ป.ป. อ้างถึงใน ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์ และคณะ, 2544, น. 5) กล่าวว่า การที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่ได้เคลื่อนไหว ลงมือปฏิบัติช่วยลดความเครียดของสมองและทำให้เกิดความสุข เพราะมีการกระตุ้นให้สารเคมีประเภทมอร์ฟินในสมองหรือเอนโดรฟิน ซึ่งเป็นสารที่ทำให้เกิดความสุข โดยเป็นข้อมูลในการสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติโดยลงมือกระทำ การเคลื่อนไหว การปฏิบัติการใช้ดนตรี การทำศิลปะ เข้ามาผสมผสานในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุขและเพิ่มพลังการเรียนรู้ได้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ วาสนา มากแก้ว และคณะ (2560) กล่าวว่า แนวทางการบริหารวิชาการในโรงเรียนอนุบาลระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีรายละเอียดในการสนับสนุนการบริหารวิชาการในโรงเรียน โดย 1) ด้านการบริหารหลักสูตร การกำหนดนโยบาย และวางแผนร่วมกันในการจัดทำหลักสูตร เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับเด็กที่จะเข้ามาเรียนในโรงเรียน 2) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะ ส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนให้แสวงหาความรู้ลงมือปฏิบัติจากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ด้วยตนเอง

โดยพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องและมีความคิดใหม่ ๆ เพื่อให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนและสามารถนำมาใช้ได้จริง 3) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แลกเปลี่ยน ประสบการณ์เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนภายในสถานศึกษาเพื่อให้ครูในโรงเรียนได้มีโอกาส นำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียน การสอน 4) ด้านการวัดและประเมินผล และ 5) ด้านการนิเทศภายในมีแนวทางในการพัฒนา

1.4 องค์ประกอบประสิทธิผลการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม เป็นประสิทธิผล ประกอบด้วย พัฒนาการเด็ก คือ 1) พัฒนาการด้านร่างกาย 2) พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ 3) พัฒนาการด้านสังคม และ 4) พัฒนาการด้านสติปัญญา ทั้งนี้ เพราะโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมในการจัดการ การศึกษา โดยกำหนดหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ในยุคปัจจุบัน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพอย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และ การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตาม ศักยภาพภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรักความเอื้ออาทร และความเข้าใจ ของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่า ต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ซึ่งสอดคล้องกับ นลินทิพย์ พิมพ์กัณฑ์ และคณะ (2560) พบว่า การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยองค์รวม ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการสอนโดยความคิด เชื่อมต่อมิติทางการศึกษาและการประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน “การเข้าใจ การเข้าถึง การพัฒนา” ของพระบาทสมเด็จพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ เข้าด้วยกัน จะพบว่า การพัฒนารูปแบบการสอนอย่างยั่งยืนนั้น ประกอบด้วย 3 แนวทาง ประกอบด้วย ความเข้าใจเป็น พื้นฐานที่สำคัญของรูปแบบการจัดการศึกษาแบบองค์รวม โดยเน้นให้ความสำคัญใน 2 ประเด็นหลัก คือ 1) ความแตกต่างระหว่างผู้เรียนและความต้องการของผู้เรียน โดยประเมินจากการสังเกต พฤติกรรมการแสดงออกการประเมินผลงาน 2) ความสามารถในการทำงานเป็นทีม การมีภาวะผู้นำ การอภิปรายผลการเรียนรู้ในรายวิชา 3) ความเข้าถึง หมายถึง ผู้สอนทำการออกแบบการเรียนรู้ ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน โดยเน้นหลักสำคัญ 3 ประการ คือ 1) การ สร้างสถานการณ์การเรียนรู้เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะความรู้ปัญญา 2) การบูรณาการข้ามศาสตร์เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้เกิดความสามารถในการค้นหาความจริง ข้อสรุป และทำความเข้าใจโดยการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ และ 3) การได้รับประสบการณ์ตรง เป็นการออกเป็น แบบการเรียนรู้โดยการลงมือทำ (learning by doing)

2. ผลการประเมินของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยภาพรวม พบว่า มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะกระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดทหุปัญญาเป็นกระบวนการเรียนการสอนในลักษณะเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาระการเรียนรู้และความสามารถทางการเรียนรู้ ที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนตามแนวคิดทหุปัญญา 8 ด้าน โดยมีแนวทาง ดังนี้ 1) วางแผนการสอนตามแนวคิดทหุปัญญา 2) กำหนดจุดมุ่งหมายประสบการณ์ 3) จัดประสบการณ์ กิจกรรมตามแนวคิดทหุปัญญา และ 4) การประเมินพัฒนาการของนักเรียน จะเห็นได้ว่า กระบวนการใช้หลักสูตร การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดทหุปัญญา เป็นกระบวนการใช้หลักสูตรเพื่อให้เกิดประสิทธิผลการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยมีกลไกที่สนับสนุนบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ซึ่งผู้บริหารให้การสนับสนุน ส่งเสริมคณะครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 องค์ประกอบทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ควรดำเนินการ ดังนี้

1.1.1 ด้านปัจจัยการบริหารหลักสูตร ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุน งบประมาณ จัดหาเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกช่วยให้การจัดประสบการณ์ กิจกรรม บรรลุเป้าหมาย

1.1.2 ด้านกระบวนการบริหารหลักสูตร ควรจัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นข้อมูลที่สำคัญให้กับผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาครั้งต่อไป

1.1.3 ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดทหุปัญญาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อีกทั้งต้องมีการติดตามการดำเนินงานการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูเป็นระยะ เพื่อให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้บรรลุถึงเป้าหมายของหลักสูตร

1.1.4 ด้านประสิทธิผลการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องให้ความสำคัญกับประสิทธิผลของนักเรียน และประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครู เมื่อเกิดผลจากการพัฒนาควรได้รับการยกย่อง ชมเชย และเผยแพร่ผลที่เกิดจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยเชิงประจักษ์เพื่อเสริมแรงและจะเกิดการพัฒนากิจการปฏิบัติงานของครูต่อไป

1.2 ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนระดับปฐมวัยที่บริหารงานด้านวิชาการเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวมมีความเป็นไปได้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนร่วมกัน และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการส่งเสริมพัฒนาครูในโรงเรียนให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร มีทักษะด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง ตามรูปแบบการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนระดับปฐมวัยที่บริหารงานด้านวิชาการเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม ซึ่งจะทำให้โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยประสบผลสำเร็จบรรลุตามจุดมุ่งหมาย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ และทักษะด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยที่เป็นไปตามเป้าหมายการศึกษาปฐมวัย

2.2 ควรวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม ให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและทักษะด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยที่เป็นไปตามเป้าหมายการศึกษาปฐมวัย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล รอดคล้าย. (2561). *พัฒนาเด็กไทยด้วยทฤษฎีพหุปัญญา*. สืบค้น 3 มิถุนายน 2562, จาก https://www.matichon.co.th/article/news_874235
- กมลรัตน์ คชนองเดช. (2557). *ความหมายและความสำคัญการศึกษาปฐมวัย*. สืบค้น 3 มิถุนายน 2562, จาก <https://elearning.yru.ac.th/mod/page/view.php?id=1437>
- กมลวรรณ อังศรีสุพร. (2554). *การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ* (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรมวิชาการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: อักษรไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี)*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สภานาถพรวิน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ*. สืบค้น 3 มิถุนายน 2562, จาก <http://www.kroobannok.com/85280>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2561*. สืบค้นจาก <https://apps.hpc.go.th>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *คู่มือปฏิบัติงานกระทรวงศึกษาธิการการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สืบค้น 3 มิถุนายน 2562, จาก http://www.moe.go.th/book_area/group-khla
- กาญจนา คุณรังสีสมบูรณ์. (2560). *จิตแพทย์ชี้ “อนุบาล 3 ขวบ” ต้องเน้นฝึกวินัย-รอคิว-เข้าสังคม เตือนพ่อแม่อย่ายึดเยียดอ่านเขียน*. สืบค้น 3 มิถุนายน 2562, จาก <https://mgronline.com/qol/detail/9600000066641>

- ขวัญดาว จุฬาวงษ์. (2555). การดำเนินงานตามกลยุทธ์การตลาดของโรงเรียนอนุบาลเอกชน อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ. (2561). มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2561. สืบค้น 3 มิถุนายน 2562, จาก https://apps.hpc.go.th/dl/web/upFile/2018/07-5007_0180720064946/a75c3b0526ee280c468bfb1111bcf53a.pdf
- คณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ. (2562). เอกสารประกอบการประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ. สืบค้น 3 มิถุนายน 2562, จาก <https://apps.hpc.go.th/dl/web/upFile/2018/07-5007-20180720064946/a75c3b0526ee280c468bfb1111bcf53a.pdf>
- คะนิง สายแก้ว. (2550). ข้อเสนอเชิงนโยบาย การบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในจังหวัดสุรินทร์. สืบค้น 3 มิถุนายน 2562, จาก <http://www.lib.ku.ac.th/KUCONF/KC4508006.pdf>
- คำมร หลอดแพง. (2563). คู่มือเตรียมสอบผู้บริหารสถานศึกษา ประจำปี 2563 การบริหารงานวิชาการ และการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: พรพิชชาพับลิชชิ่ง.
- จรงค์ ศรีทิพย์, และดวงใจ ชนะสิทธิ์. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด (ฉบับอิเล็กทรอนิกส์). วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 9(1).
- จรูณี แก้วเอียน. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา: กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.
- จันทร์นภาเพ็ญ ทินราช. (2560). การยกระดับมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลหนองแวง อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น (ปริญญาโทบริหารธุรกิจบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- จำเนียร รุ่งแจ้ง. การบริหารงานในโรงเรียนอนุบาลรัฐกฤดา (แพรววิทยา). สืบค้น 3 มิถุนายน 2562, จาก http://www.thongsook.ac.th/main/fac_page.php?mod=FacultyOfGrad&file=research_view&itemId=692&block=
- จินดารัตน์ โพธิ์นอก. (2557). การศึกษาแบบองค์รวม. สืบค้น 3 มิถุนายน 2562, จาก <http://www.royin.go.th/?knowledges>
- จิตติ รัตมีธรรมโชติ. (2558). การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์กร. กรุงเทพฯ: ธันวา 4 อาร์ต.
- จิตติมา วรณศรี. (2553). รายงานการวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- จิตติมา วรณศรี. (2557). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาศึกษา*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณ
การพิมพ์.
- จตุติกาญจน์ สังข์ขี้ม. (2555). *การศึกษาศักยภาพทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
กิจกรรมโยคะ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2559). *การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรแนวคิดและกระบวนการ*. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนาทิต พกรกุล. (2554). *การสอนกระบวนการคิด ทฤษฎีและการนำไปใช้* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนิพรรณ จาติเสถียร. (2560). *การพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม*. กรุงเทพฯ: พลัสเพรส.
- ชนิพรรณ จาติเสถียร. (2560). *การส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ:
พลัสเพรส.
- ชวนพิศ พร้อมสุข. (ม.ป.ป.). *แนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาโรงเรียน
เทศบาล (พะเยา ประชาชนุกูล)* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). เชียงราย: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงราย.
- ชมแข พงษ์เจริญ. (2555). *การพัฒนารูปแบบจัดการโรงเรียนเชิงสร้างสรรค์ผลิตภาพในประเทศไทย
(ปริญญาโทปริญญาโทศึกษาศาสตร์)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ชยานนท์ มนเพียรจันทร์. (2554). *การจัดการศึกษาศึกษาปฐมวัยขององค์กรบริหารส่วนตำบลคิลลา จังหวัด
ขอนแก่น* (ปริญญาโทปริญญาโทศึกษาศาสตร์). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2559). *การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรแนวคิดและกระบวนการ*. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2558). *เทคนิคการเขียนเค้าโครงการวิจัย: แนวทางสู่ความสำเร็จ*. กรุงเทพฯ:
อมรการพิมพ์.
- ตุลา มหาพสุธานนท์. (2554). *หลักการจัดการ*. กรุงเทพฯ: พี เอ็น เค แอนด์ สกายพริ้นตังส์.
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2549). *องค์การแห่งความรู้จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพฯ: รัตนไตร.
- ทิตนา แคมมณี. (2548). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
(พิมพ์ครั้งที่ 15)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ธงชัย คำปวง. (2561). *การพัฒนาครูแบบองค์รวมโดยการเทียบเคียงสมรรถนะ* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธนกร นิโรธร. (2559). การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 (ฉบับอิเล็กทรอนิกส์). *วารสารวิจัยและพัฒนาวิจัยของกรม ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 11(3).
- ธนิก คุณเมธีกุล. (2552). *การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน*. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธร สุนทรายุทธ. (2550). *การบริหารจัดการความเลื่อมทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- ธิตติยา ไชยศร. (2556). *การบริหารจัดการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนของกระทรวงศึกษาธิการ* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรพล ขยันการนาวิ. (2547). *การบริหารงานวิชาการอย่างคุณภาพ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและการบริหารการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- ธีระชัย ช่างบุญศรี. (2558). *การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุล. (2529). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์กรุงเทพฯ.
- นพวรรณ ศรีเกตุ. (2557). *การพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของนิสิตปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นภเนตร ธรรมบวร. (2551). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นฤมล เนียมหอม. (ม.ป.ป.). *การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย*. สืบค้น 3 มิถุนายน 2562, จาก http://www.nareumon.com/index.php?option=com_content&task=view&id=19&Itemid=50

- นิภา วรฉันท. (2552). การพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้ทฤษฎีปัญหา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เบญจพร สมานมาก. (2554). รูปแบบการจัดการศูนย์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยแบบองค์รวม. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 5(3).
- บรรจง ลาวะลี. (2560). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไร้พรมแดน. วารสารวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 6(2), 212-214.
- บวร เทศารินทร์. (2557). ผู้บริหาร 4.0 พลังขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา. สืบค้น 3 มิถุนายน 2562, จาก <http://www.drborworn.com/article/detail.asp?id=20137>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด, และสุทธิทอง ศรีสะอาด. (2552). วิจัยเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเชิด ชำนิศาสตร์. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการในการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสยาม.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประพนธ์ ผาสุกยี่ด. (2550). การจัดการความรู้ (KM) ฉบับขับเคลื่อน LO (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไยใหม่.
- ปราชญา กล้าผจญ, และสมศักดิ์ คงเพียง. (2545). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประเวศ เวชชะ. (2557). การจัดการเรียนรู้กลุ่มวิชาชีววิทยาเพื่อพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ราย. วิชาการ, 87.
- ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์. (2561). ในโลกที่มี WI-FI เด็กจะต้องมี EF. สืบค้น 3 มิถุนายน 2562, จาก <https://thepotential.org/2018/08/16/parentclassroom/?fbclid=IwAR3KzrmQH82koEsEiaNHpuYVlWBLzogWabbFWzZOw9gbnfPzApEKohPg>
- พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย (เมษายน 2562). ราชกิจจานุเบกษา. 136 (ตอนที่ 56 ก), น. 30.
- พัชรา พุ่มพชาติ. (2560). การจัดการศึกษาและหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- พัฒนา พรหมณี, ศรีสุรางค์ เอี่ยมสะอาด, และปณิธาน กระสังข์. (2560). แนวคิดการสร้างและพัฒนารูปแบบเพื่อใช้ในการดำเนินงานด้านการสาธารณสุขสำหรับนักสาธารณสุขวารสารสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 6(2).
- พิจิตรา ธงพานิช. (2556). การพัฒนาหลักสูตร ทฤษฎี หลักการ แนวคิด ทิศทาง แนวโน้ม (พิมพ์ครั้งที่ 5). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- พิสนุ ฟองศรี. (2551). การประเมินทางการศึกษา: แนวคิดสู่การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ด้านสุขภาพการพิมพ์.
- พลตรี สังข์ศรี. (2556). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหัวหน้าแผนกช่างอุตสาหกรรมของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาดุขุภักดิ์). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ภารตี อนันต์นาวิ. (2552). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). ชลบุรี: มนตรี.
- ภาวิตา ธาดาศรีสุทธิ, และวิบูลย์ โตวณะบุตร. (2542). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มัทรี แก้วยนต์ประเสริฐ. (2563). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 (ครุศาสตรบัณฑิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุบลราชธานี.
- มณีนรัตน์ สุธรรมวาริ. (2555). ทฤษฎีและแนวความคิดทางการบริหาร. สืบค้น 3 มิถุนายน 2562, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/458803>
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2546). การประเมินโครงการ แนวคิดและแนวปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). การบริหารและการนิเทศการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2544). การพัฒนาพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. ใน เอกสารการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง "พหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้สำหรับเด็ก" ณ หอประชุมใหญ่ สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ระหว่างวันที่ 25-27 ตุลาคม 2544.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2550). ชุดวิชาการ ECED 801 การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2554). พหุปัญญามองคุณค่าทุกความต่าง. กรุงเทพฯ: สาราเด็ก แพลนสารา.

- รังสันต์ โยศรีคุณ. (2556). การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยมหาภูมิราชวิทยาลัย.
- รัตนา อินทะชัย.(2559). แนวทางการบริหารงานวิชาการการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- รุ่ง แก้วแดง. (2561). 13 ปี มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เพิ่งเริ่มต้น สถานการณ์ยังวิกฤติ. สืบค้น 3 มิถุนายน 2562, จาก <https://www.kroobannok.com/83892>
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2553). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (พิมพ์ครั้งที่ 4). สงขลา: นำศิลป์โฆษณา.
- เรขา ศรีวิชัย. (2554). รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี (ปริญญาโท). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- เรณู บุญเสษฐ. (2561). รูปแบบการบริหารหลักสูตรสู่ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก (ปริญญาโท). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วรรณาท รักสกุลไทย และคณะครูอนุบาล. (2554). สดุดยอดเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบครุมี้ออาชีพ. กรุงเทพฯ: แสบปี เลิร์นนิ่ง.
- วรภัทร์ ภูเจริญ. (2537). องค์การแห่งการเรียนรู้และการบริหารความรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สามลดา.
- วารภรณ์ สิงห์ทวาง. (2561). รูปแบบการบริหารที่มงานของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา (ปริญญาโท). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วสุกฤต สุวรรณเทน, และวัลลิกา ฉลากบาง. (2559). คุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย: ปัจจัยเชิงสาเหตุ. สืบค้น 3 มิถุนายน 2562, จาก <https://www.tci-thaijo.org>
- วรรณิ แกมเกต. (2555). วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันชัย มีชาติ. (2559). การบริหารองค์การ (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรศักดิ์ สงค์ปาน. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเพื่อบรรลุผลการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคใต้ฝั่งอันดามัน (ปริญญาโท). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2542). *การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). สกลนคร: สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- วิจารณ์ พานิช. (2549). *การจัดการความรู้ฉบับนักปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- วิชาญ ใจเถิง. (2558). รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามแนววิถีพุทธและ
 วอลดอร์ฟสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน (ฉบับอิเล็กทรอนิกส์). *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 9 (3).
- วิวัฒน์ อ้นน่วม. (2557). *รูปแบบการส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2555). *แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ:
 ทิพย์วิสุทธิ.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2555). *แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 8).
 กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- ไววุฒิ ธนบัตร. (2560). *แนวทางการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก
 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญา
 มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศิธรดา แพงไทย. (2559). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิต
 เอเชีย*, 6(1), 7-11.
- ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์ และคณะ. (2544). การเรียนรู้อย่างมีความสุข: สารเคมีในสมองกับความสุขและ
 การเรียนรู้. กรุงเทพฯ: โฆษิตการพิมพ์.
- สมาน อัสวภูมิ. (2551). *การบริหารการศึกษายุคใหม่ แนวคิดทฤษฎีและการปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 4).
 อุดรราชธานี: อุดรกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สมาคมอนุบาลศึกษาแห่งชาติ ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.
 (2562). *ก้าวข้ามวิกฤตปฐมวัย สู่ไทยแลนด์ 4.0*. สืบค้น 3 มิถุนายน 2562,
 จาก <http://www.preschool.or.th/early-childhood-crisis.php>
- สัมมา รณิธย์. (2553). *เอกสารคำสอน หลัก ทฤษฎีบริหารการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
 ข้าวฟ่าง.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
 สังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
 พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *แนวทางการนำมาตราฐานการศึกษาปฐมวัย คู่มือปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *แผนยุทธศาสตร์พัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก พ.ศ.2558-2561*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *รายงานผลการประเมินโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบและโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบเครือข่าย ปีการศึกษา 2556*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ*. สืบค้น 3 มิถุนายน 2562, จาก <https://www.skprivate.go.th/group/detail/94>
- สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. สืบค้น 3 มิถุนายน 2562, จาก <https://www.bic.moe.go.th/images/stories/Porrbor2542.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2554-2556). *รวม กฎกระทรวง ประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศ และมติคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์/แนวทางและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง*. สืบค้น 3 มิถุนายน 2562, จาก <https://www.dropbox.com/s/2i1twj9b072mi20/ปฐมวัย20.pdf>
- สำนักวิชาการ. (2560). *บทบัญญัติด้านการศึกษารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560*. สืบค้น 3 มิถุนายน 2562, จาก http://library2.parliament.go.th/ejournal/content_af/2561/mar2561-3.pdf
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2560). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานส่งเสริมการสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.). (2558). *เปิดสถานการณเด็กปฐมวัย พบปรากฏการณ์เร่งเรียนตั้งแต่วัยอนุบาล*. สืบค้น 3 มิถุนายน 2562, จาก <http://www.qlf.or.th/Home/Contents/1009>

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กเยาวชนผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ (สท.). (2555).

มาตรฐานเด็กเล็กแห่งชาติ: คู่มือการดำเนินงานตามมาตรฐาน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2562). ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580

สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการ

พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (13 ตุลาคม 2561). ราชกิจจานุเบกษา. 135 (ตอนที่ 82 ก). น. 7.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (30 เมษายน 2562). ราชกิจจานุเบกษา. 136 (ตอนที่ 56 ก). น. 30.

สิริมา ภิญโญนนตพงษ์. (2545). การพัฒนาโครงการเด็กนักวิจัยและการประเมินเน้นเด็กเป็นสำคัญ (ปีที่ 1). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุธาสิณี โพรจินทร์. (2558). PDCA หัวใจสำคัญของการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง. สืบค้น 3 มิถุนายน 2562, จาก <https://www.ftpi.or.th/2015/2125>

สุนทร โคตรบรรเทา. (2554). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.

สุนทร โคตรบรรเทา. (2560). การบริหารการศึกษาหลักการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.

สุกัญญา แก้วหล้า และคณะ. (2560). แนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลสาขาย่อย รักเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

สุนิสา สก๊อต. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยแบบองค์รวมสำหรับ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเล ตะวันออก (ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สุรินทร์ แก้วมณี. (2558). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมขององค์กรคณะบุคคลเพื่อส่งเสริม ประสิทธิภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัตติ. (2557). การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อส่งเสริม คุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 (ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- สุภักดิ์ โอฬาศิริยกุล. (2556). *การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาล* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาภรณ์ ปั่นกกล้า. (2557). *ผลการใช้กิจกรรมศิลปะเชิงพหุปัญญาตามแนวคิดของโฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ที่ส่งเสริมความสุขและทักษะทางศิลปะในเด็กปฐมวัย* (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2554). *จิตวิทยาการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรินทร์ แก้วมณี. (2558). *รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมขององค์กรบุคคลเพื่อส่งเสริม ประสิทธิภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุชฎี บัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- หทัย ศิริพิน. (2558). *แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านกระทุ่มล้ม* (นศรราชฎร์ ประสิทธิ์) (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- หัสชัย สิทธิรักษ์. (2550). *มององค์กรต้องเห็นองค์กรทั้งหมด*. สืบค้น 3 มิถุนายน 2562, จาก <http://www.nstlearning.com/-hussachai/?cat=16>
- อมรชัย ต้นติเมธ. (2547). *การบริหารสถานศึกษาปฐมวัย*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อริสรา บุญรัตน์. (2557). *แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อรุณศรี จันทร์ทรง. (2553). *คู่มือครูปฐมวัยยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: สาราเด็ก.
- อรชวัลย์ คุ่มประดิษฐ์. (2556). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของหัวหน้าหน่วยจัดการศึกษาสังกัด วิทยาลัยชุมชนในประเทศไทย* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อุไร ปัญญาสิทธิ์. (2561). *รูปแบบการเสริมพลังเพื่อการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน* (ปริญญาานิพนธ์ ปริญญาคุชฎีบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เอกชัย กี่สุพันธ์. (2558). *หลักบริหารการศึกษาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- แอน สุขจิระ. (2558). *การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารวิชาการระดับ การศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา* (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

- Bardo, J.W., & Hartman, J.J. (1982). *Urban sociology*. U.S.A.: F.E. Peacock.
- Beauchamp. G.A. (1975). *Curriculum theory* (3rd ed.). Wilmette Illinois: The Kagg.
- Bredenkamp, Sue, Ed. Rosegrant, Teresa, Ed. (1992). *Reaching potentials: Appropriate curriculum and assessment for young children volume 1*, 186.
- Burhanettin, Keskin. (2016). *Recent coverage of early childhood education approaches in open access early childhood journals, 1722-1736*.
- California Department of Education. (2010). *California preschool curriculum framework volume 1*. Retrieved June 3, 2019, from http://www.cde.ca.gov/sp/cd/re/documents/psframework_kv01.pdf
- Campbell, R.F., Bridges E.M., & Nystrand, R.Q. (1977). *Introduction to education administration*. Boston: Allyn and Bacon.
- Drucker, P.F. (2001). *The essential drucker: Delections from the management work of Peter f. Drucker*. New York: Harper Collins.
- Faber, C.F., & Gilbert, F.S. (1970). *Elementary school administration*. New York: Holt Rhinehartand Winston.
- Gardner, Howard. (1983). *Theory of multiple intelligences*. Retrieved June 3, 2019, from Pirun.ku.ac.th/g521460099/files/
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of education*. New York: McGraw-Hill.
- Hatch, T. (1997). Getting specific about multiple intelligences. *Educational Leadership*, 54(6), 26-29.
- Highett, N.T. (1989). *School effectiveness and ineffective parent's principal' and superintendents' perspectives*. Unpublished doctoral dissertation, University of Alberta. Edmonton, AB.
- Hills, C.V. (1974). *Dictionary of education*. London: Routledge & Kegen Payi.
- Hersey, Paul, Kenneth, H., Blanchard, & Dawey, E.J. (2001). *Management of organizational behavior: Leading human resources* (8th ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Hofman, Helenmarie, Herbert. (1974). A study conducted within selected schools in saint Paul Minnesota designed to assess eight-year-old children attitude towards science. *Dissertation Abstracts International*, 34, 7068-A.

- Jennifer, Gallo-Fox, & Cara, M.C.H. (2018). The non-tested years. *Policy's Impact on Early Childhood Curriculum*, 475-490.
- Joyce, B., & Wei l, M., & Calhoun, E. (2003). *Models of teaching* (7th ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Jones, G.R., & George, J.M. (2014). *Contemporary management*. Singapore: Me Graw Hill Education.
- Katz, L.G., & Chard, S.C. (1994). *Art and creative development for young children* (3rd ed.). New York: Delmar.
- Kimbrough, R.B., & Nunnery, M.Y. (1988). *Education and administration: An Introduction* (3rd ed.). New York: Macmillan.
- Keeves, P.J. (1988). *Education research, Methodology and measurement: An international handbook*. Oxford: Pergamum.
- Kerr, Joseph, & Keneth. (1976). Metting the changing need of adoults through education programes and services. *Dissertation Adstracts Interrational*, 36(10), 6424-A.
- Koontz, & O'Donnell, C. (1972). *Principal of management: An analysis of managerial function*. New York: McGraw Hill Book.
- MacLean, J.E. (1992). *Holistic development of children*. New Jersey: Harcourt Brace.
- McLachlan, C., Fleer, M., & Edwards, S. (2013). *Early childhood curriculum* (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University.
- Michael Joseph, Buzzi. (2012). *The relationship of school effectiveness to selected dimensions of principal. Instructional Leadership in Elementary school in the State of Connecticut*. Retrieved June 3, 2019, from http://www.thapra.lib.su.ac.th/objects/thesis/fulltext/snamcn/Aroon_Uamkrua/Fulltext.pdf
- Ministry of Eduction. (1996). *Early childhood curriculum*. Wellington: Crown.
- Nadler, D.A. (1980). Role of models in organizational assessment. In Lawler, E.E. & Seashor, S.E. (Eds.), *Organizational assessment perspective on the measurement of organizational behavior and the quality of work life* (pp. 72-90). New York: John Wiley & Son.

- Oliva, Peter, F. (1992). *Developing the curriculum* (3rd ed.). New York: Harper Collins.
- Robert, V.K. (2016). *Children and their development*. New York: Purdue University.
- Robbins, S.P. (1983). *Organizational behavior: Concept, controversies and application* (3rd ed.). New Jersey: Practice Hall.
- Robbins, S.P. (1986). *Organizational behavior: Concept, controversies and application* (6th ed.). New Jersey: Practice Hall.
- Satcher, D. (2005). Healthy and ready to learn. *Education, 9*, 26-31.
- Sergiovanni, T.J. (1991). *The principalship: A reflective practice perspective* (2nd ed.). Needham Heights: Allyn and Bacon.
- Sergiovanni, T.J., Kelleher, P., McCarthy, M.M., & Fowler, F.C. (2009). *Education governance and administration* (6th ed). USA: Pearson.
- Sergiovanni, et al. (1992). *Educational governance and administration*. Massachusetts: Simon&chuster, p.267-271
- Smith, E.W., Krouse, S.W., & Atkinson, M.M. (1980). *The educator's encyclopedia*. New York: Prentice-Hall.
- Saylor, J.G., Alexander, W.M., & Lewis, A.J. (1981). *Curriculum planning for better teaching and learning* (4th ed.). New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Taba, Hilda. (1962). *Curriculum development: Theory and practice*. New York: Harcourt Brace and World.
- Tyler, R.W. (1949). *The steps of curriculum development*. Retrieved January 9, 2018, from www.triangcle.co.uk/pdf/validateasp?
- The State of Queensland. (2006). *Early years curriculum guideline*. Queensland: Queensland Studies Authority Partnership and Innovation.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยบูรรัมย์

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาหาฉันทามติ (Consensus) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตुरुประชีวิน อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลธิป สมานิติ อาจารย์ประจำสาขาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. ดร.จินตนา สุขสำราญ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
4. ดร.วิษณุ ทรัพย์สมบัติ ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร
5. นางธิดา พิทักษ์สินสุข อุปนายกสมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบาย การพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร
6. ดร.วรรณาท รักสกุลไทย ผู้อำนวยการโรงเรียนเกษมพิทยา (แผนกอนุบาล) กรุงเทพมหานคร
7. ดร.ภารดี ผางสง่า ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดอมรินทราราม กรุงเทพมหานคร
8. ดร.อานูช ธรรมวรรณ ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองเลย จังหวัดเลย
9. ดร.นพดล ฐรีจันทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 5 จังหวัดเลย

ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
งานวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้
ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ตอนที่ 2 แบบแสดงความคิดเห็นข้อมูลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารหลักสูตร
เกณฑ์ในการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับนิยามศัพท์ที่กำหนดให้
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับนิยามศัพท์ที่กำหนดให้
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์ที่กำหนดให้

ข้อ	รายการประเมิน	ผลการประเมินจาก					รวม	ค่า IOC	ผล
		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)							
		1	2	3	4	5			
1. ปัจจัยการบริหารหลักสูตร									
1.1	ผู้บริหาร ผู้บริหารควรจะต้องมีคุณลักษณะอย่างไร มีบทบาทหน้าที่อย่างไร และมีแนวทางอย่างไรในการกำหนดวิสัยทัศน์ การบริหารจัดการศึกษาตามหลักการ จัดการศึกษาปฐมวัย สู่แนวทางการปฏิบัติ เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ในโรงเรียนของท่าน	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
1.2	ครู ครูควรจะต้องมีคุณลักษณะอย่างไร มีบทบาทและหน้าที่อย่างไรบ้าง จึงจะส่งผลให้การบริหารหลักสูตรที่จะส่งผลให้การจัดการประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
1.3	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ที่จะช่วยให้การจัด ประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ประสบผลสำเร็จบรรลุตามจุดมุ่งหมายหลักสูตรมีอะไรบ้าง และควรมีลักษณะอย่างไร	+1	0	0	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
1.4	บรรยากาศและสภาพแวดล้อม โรงเรียนควรจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียน อย่างเป็นองค์รวม ควรเป็นอย่างไรบ้าง	+1	0	0	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
2. กระบวนการบริหารหลักสูตร									
2.1	การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ในการจัดทำหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จะส่งผลให้การนำ หลักสูตรไปใช้ประสบผลสำเร็จ และพัฒนานักเรียนอย่าง	+1	0	0	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้

ข้อ	รายการประเมิน	ผลการประเมินจาก ผู้เชี่ยวชาญ (คนที)					รวม	ค่า IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
	เป็นองค์รวมตามจุดมุ่งหมายหลักสูตร มีใครเป็นผู้ดำเนินการ และมีการดำเนินการอย่างไร								
2.2	การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดทำหลักสูตร ระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างไร	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
2.3	การกำหนดเนื้อหา สาระการเรียนรู้/การจัดประสบการณ์ ควรมีเรื่องใดบ้าง อย่างไร	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
2.4	การกำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์/การจัดกิจกรรม ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
2.5	การกำหนดแนวทางการประเมินผลผู้เรียนควรเป็นอย่างไร	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
3. กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดทหุปัญญา									
3.1	ครูควรมีแนวทางเตรียมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้/ การวางแผนเตรียมการสอนโดยภาพรวมเป็นอย่างไรบ้าง	+1	0	0	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
3.2	การจัดประสบการณ์เรียนรู้/การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมผู้เรียน อย่างเป็นองค์รวมตามแนวคิดทหุปัญญา ครูควรจัด ประสบการณ์เรียนรู้/การจัดกิจกรรม อย่างไร	+1	0	0	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
3.2.1	ด้านร่างกาย	+1	0	0	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
3.2.2	ด้านอารมณ์-จิตใจ	+1	0	0	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
3.2.3	ด้านสังคม	+1	0	0	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
3.2.4	ด้านสติปัญญา	+1	0	0	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
3.3	การประเมินพัฒนาการผู้เรียนที่สะท้อนพัฒนาการ อย่างเป็นองค์รวมครูควรดำเนินการอย่างไร	+1	+1	0	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
4. ประสิทธิภาพการพัฒนาการเรียนอย่างเป็นองค์รวม									
4.1	ประสิทธิผลการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ควรสังเกตจากคุณลักษณะ/พฤติกรรม และความสามารถใดบ้าง ของผู้เรียน	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
4.1.1	ด้านร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
4.1.2	ด้านสุขภาพจิตดี สุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และ จิตใจที่ดีงามควรเป็นอย่างไร	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
4.1.3	ด้านมีทักษะชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
4.1.4	ด้านมีทักษะการคิดการใช้ภาษาสื่อสารเหมาะสมกับวัยควร เป็นอย่างไร	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์องค์ประกอบและแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

งานวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

A MODEL OF CHILDHOOD CURRICULUM MANAGEMENT FOR LEARNING EXPERIENCE PROVISION IN SCHOOL TO DEVELOP THE HOLISTIC STUDENT

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยการศึกษา เรื่อง “รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม” มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมโดยข้อมูลที่ได้นำไปใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น จะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานและสถานภาพทางราชการของท่านแต่อย่างใด และข้อมูลที่ได้ผู้วิจัยจะถือเป็นความลับ ดังนั้นจึงใคร่ขอความกรุณาให้ท่านตอบตามความเป็นจริง คำตอบของท่านถือเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนารูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานตามองค์ประกอบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

1. ปัจจัยการบริหารหลักสูตร
2. กระบวนการบริหารหลักสูตร

3. กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีปัญญาเพื่อพัฒนา
นักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

4. ประสิทธิภาพการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

นางสาวฉัตรวิไล สุรินทร์ชมพู

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ทรงคุณวุฒิ / ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี

1. ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. ตำแหน่ง.....
3. สถานที่ทำงาน.....
4. หมายเลขโทรศัพท์.....
5. วันเวลาทำการสัมภาษณ์ วันที่ เดือน พ.ศ.
6. สถานที่ทำการสัมภาษณ์.....
7. เริ่มสัมภาษณ์เวลา น. สิ้นสุดเวลา น.

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบและแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย ที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

1. ปัจจัยการบริหารหลักสูตร

1.1 ผู้บริหาร

ผู้บริหารควรจะต้องมีคุณลักษณะอย่างไร มีบทบาทหน้าที่อย่างไร และมีแนวทางอย่างไร ในการกำหนดวิสัยทัศน์การบริหารจัดการศึกษาตามหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยสู่แนวทางการปฏิบัติ เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมในโรงเรียนของท่าน

.....

.....

.....

1.2 ครู

ครูควรจะต้องมีคุณลักษณะอย่างไร มีบทบาทและหน้าที่อย่างไรบ้าง จึงจะส่งผลให้ การบริหารหลักสูตรที่จะส่งผลให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด

.....

.....

.....

1.3 สื่อ/แหล่งเรียนรู้

สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ที่จะช่วยให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมประสบผลสำเร็จบรรลุตามจุดมุ่งหมายหลักสูตรมีอะไรบ้าง และควรมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

1.4 บรรยากาศและสภาพแวดล้อม

โรงเรียนควรจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมควรเป็นอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2. กระบวนการบริหารหลักสูตร

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการจัดทำหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จะส่งผลให้การนำหลักสูตรไปใช้ประสบผลสำเร็จ และพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวมตามจุดมุ่งหมายหลักสูตร มีใครเป็นผู้ดำเนินการ และมีการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

2.2 การจัดทำหลักสูตรระดับปฐมวัย เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม มีแนวปฏิบัติอย่างไร

.....

.....

.....

2.2.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการจัดทำหลักสูตรระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างไร

.....

.....

.....

2.2.2 การกำหนดเนื้อหา สาระการเรียนรู้/การจัดประสบการณ์ควรมีเรื่องใดบ้าง อย่างไร

.....

.....

.....

2.2.3 การกำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์/การจัดกิจกรรมควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

2.2.4 การกำหนดแนวทางการประเมินผลผู้เรียนควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

2.3 การประเมินความเหมาะสมหลักสูตรควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

3. กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดพหุปัญญาเพื่อพัฒนา
นักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

3.1 ครูควรมีแนวทางเตรียมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้/การวางแผนเตรียมการสอน
โดยภาพรวมเป็นอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3.2 การจัดประสบการณ์เรียนรู้/การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม
ตามแนวคิด พหุปัญญา ครูควรจัดประสบการณ์เรียนรู้/การจัดกิจกรรม อย่างไร

.....

.....

.....

3.2.1 กิจกรรมพัฒนาด้านร่างกาย

.....

.....

.....

3.2.2 กิจกรรมพัฒนาด้านอารมณ์-จิตใจ

.....

.....

.....

3.2.3 กิจกรรมพัฒนาด้านสังคม

.....

.....

.....

3.2.4 กิจกรรมพัฒนาด้านสติปัญญา

.....

.....

.....

3.3 การประเมินพัฒนาการผู้เรียนที่สะท้อนพัฒนาการอย่างเป็นองค์รวมควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

4. ประสิทธิผลการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

4.1 ประสิทธิผลการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ควรสังเกตจากคุณลักษณะ/พฤติกรรม และความสามารถใดบ้างของผู้เรียน

4.1.1 ด้านร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดีควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

4.1.2 ด้านสุขภาพจิตดี สนทนาภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดียิ่งควรเป็น
อย่างไร

.....

.....

.....

4.1.3 ด้านมีทักษะชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

4.1.4 ด้านมีทักษะการคิดการใช้ภาษาสื่อสารเหมาะสมกับวัยควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์

**ประเด็นการพิจารณาความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัย
ที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม**

งานวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา
เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

A MODEL OF CHILDHOOD CURRICULUM MANAGEMENT FOR LEARNING
EXPERIENCE PROVISION IN SCHOOL TO DEVELOP THE HOLISTIC STUDENT

คำชี้แจง

ประเด็นการพิจารณาความเหมาะสมฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยการศึกษา เรื่อง
“รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนา
นักเรียน อย่างเป็นองค์รวม” เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตร
ระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน อย่างเป็นองค์รวม
มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้
ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยข้อมูลที่ได้นำไปใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น
จะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานและสถานภาพทางราชการของท่านแต่อย่างใด และข้อมูลที่ได้
ผู้วิจัยจะถือเป็นความลับ ดังนั้น จึงใคร่ขอความกรุณาให้ท่านตอบตามความเป็นจริง คำตอบของท่าน
ถือเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนารูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์
การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ประเด็นการพิจารณาความเหมาะสมฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับองค์ประกอบและแนวทางการดำเนินงานการบริหาร
หลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็น
องค์รวม โดยศึกษาแนวทางในการบริหารหลักสูตร 4 ด้าน ได้แก่

1. ปัจจัยการบริหารหลักสูตร
 2. กระบวนการบริหารหลักสูตร
 3. กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีปัญญาเพื่อพัฒนา
นักเรียนอย่างเป็นองค์รวม
 4. ประสิทธิภาพการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม
- ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ทรงคุณวุฒิ / ผู้บริหารสถานศึกษา

1. ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. ตำแหน่ง.....
3. สถานที่ทำงาน.....
4. หมายเลขโทรศัพท์.....
5. วันเวลาที่ทำการสัมภาษณ์ วันที่ เดือน พ.ศ.
6. สถานที่ทำการสัมภาษณ์.....
7. เริ่มสัมภาษณ์เวลา น. สิ้นสุดเวลา น.

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์การศึกษาขององค์ประกอบและแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ประเด็นที่ 1 องค์ประกอบด้านปัจจัยการบริหารหลักสูตร

1. ผู้บริหาร
2. ครู
3. สื่อ/แหล่งเรียนรู้
4. บรรยากาศและสภาพแวดล้อม

ประเด็นที่ 2 องค์ประกอบด้านกระบวนการบริหารหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำหลักสูตรระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ขั้นตอนที่ 2.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 2.2 การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 2.3 การกำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์/การจัดกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 2.4 การกำหนดแนวทางการประเมินผล

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมหลักสูตร

ประเด็นที่ 3 กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดพหุปัญญา

เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ขั้นตอนที่ 1 วางแผนการสอนตามแนวคิดพหุปัญญา

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดการประสบการณ์พัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม

ขั้นตอนที่ 3 การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดทฤษฎีปัญหาเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินพัฒนาการของนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ประเด็นที่ 4 องค์ประกอบด้านประสิทธิผลการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

1. พัฒนาการด้านร่างกาย
2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ
3. พัฒนาการด้านสังคม
4. พัฒนาการด้านสติปัญญา

ประเด็นที่ 1 องค์ประกอบด้านการบริหารหลักสูตร

รายการ	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		
	เหมาะสม	ปรับปรุง	ข้อเสนอแนะ
1.1 ผู้บริหาร 1. มีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ 2. มีภาวะความเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 3. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม 4. เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลทางการศึกษาปฐมวัย 5. มีความสามารถในการสื่อสารและการประสานงานกับบุคลากร ในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ 6. เป็นผู้นำที่มีการบริหารงานเชิงกลยุทธ์			
1.2 ครู 1. จรรยาบรรณทางการศึกษาปฐมวัย 2. มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติได้ด้านการศึกษาปฐมวัย 3. มีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 4. มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กปฐมวัย 5. มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม 6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เรื่องการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ 7. มีทักษะการสื่อสารกับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย 8. มีทักษะด้านการประสานงานและการสื่อสาร 9. มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย			
1.3 สื่อ/แหล่งเรียนรู้ 1. ของเล่นที่เป็นข้าวของเครื่องใช้ของจริง			

รายการ	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		
	เหมาะสม	ปรับปรุง	ข้อเสนอแนะ
2. ของเล่นสร้างสรรค์ 3. ของเล่นที่เลียนแบบของจริง 4. ของเล่นเพื่อการศึกษา 5. ของเล่นพื้นบ้าน 6. สื่อเทคโนโลยี 7. สื่อสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือนิทาน 8. มุมบล็อก 9. มุมหนังสือ 10. มุมบทบาทสมมติ 11. มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติ 12. มุมดนตรี 13. สนามเด็กเล่น 14. แปลงดอกไม้ แปลงพืชผักสวนครัว			
1.4 บรรยากาศและสภาพแวดล้อม 1. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 1.1 การจัดวางวัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ที่เหมาะสม เด็กสามารถหยิบจับได้ด้วยตนเอง 1.2 วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์มีขนาดที่เหมาะสมกับเด็ก ปฐมวัย 1.3 วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์สอดคล้องกับวัยและ พัฒนาการ 1.4 พื้นที่ในห้องเรียนปลอดโปร่ง มีอากาศถ่ายเทสะดวก 1.5 ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ และไม่มีแสงแดดส่องรบกวน สายตาเด็กขณะปฏิบัติกิจกรรม 1.6 สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนสะอาดและปลอดภัย 1.7 การแบ่งพื้นที่ในห้องเรียนเหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรม ตามหลักสูตร 2. จัดสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ 2.1 บุคลิกภาพของครูผู้สอนที่อบอุ่น ยิ้มแย้มแจ่มใส 2.2 บรรยากาศการจัดการ ชั้นเรียนของครูผู้สอนที่ใส่ใจดูแล ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข 2.3 การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูผู้สอน กับเด็ก 2.4 การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างเด็กกับเด็ก			

รายการ	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		
	เหมาะสม	ปรับปรุง	ข้อเสนอแนะ
2.5 การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน 3. จัดสภาพแวดล้อมทางด้านสังคม 3.1 จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างหลากหลาย 3.2 จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้เรียนรู้การปฏิบัติตนในลักษณะที่สังคมยอมรับ 3.3 จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กเกิดทักษะทางสังคม			

ประเด็นที่ 2 องค์ประกอบด้านกระบวนการบริหารหลักสูตร

รายการ	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		
	เหมาะสม	ปรับปรุง	ข้อเสนอแนะ
ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ในสถานศึกษา 2. วิเคราะห์นโยบายการพัฒนาการศึกษาปฐมวัย 3. วิเคราะห์ปรัชญาด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย 4. วิเคราะห์วิสัยทัศน์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย 5. วิเคราะห์อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน 6. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวเด็ก 7. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวเด็ก 8. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพชุมชนและความต้องการของชุมชน 9. วิเคราะห์บริบทสังคม วัฒนธรรมของโรงเรียน			
ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำหลักสูตรระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนานักเรียน อย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1. วิเคราะห์สภาพโรงเรียน 2. วิเคราะห์อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน 3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวเด็ก 4. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวเด็ก 5. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพชุมชนและความต้องการของชุมชน			
ขั้นตอนที่ 2.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 1. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย			

รายการ	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		
	เหมาะสม	ปรับปรุง	ข้อเสนอแนะ
2. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตามตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ 4. ส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาที่เป็นไปตามพัฒนาการและสอดคล้องกับธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็ก 5. ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กอย่างเป็นองค์รวม			
ขั้นตอนที่ 2.2 การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ 1. เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก 2. เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ 3. ธรรมชาติรอบตัว 4. สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก 5. บูรณาการการจัดประสบการณ์ที่เน้นการพัฒนาเด็กให้ครบถ้วนทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม 6. เพิ่มเติมสาระที่ควรรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจความต้องการ 7. อัตลักษณ์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น 8. คำนึงถึงความเหมาะสมตามวัยของเด็ก 9. บูรณาการการสาระที่ควรรู้ให้สอดคล้องกับแนวคิด พหุปัญญา			
ขั้นตอนที่ 2.3 การกำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์/การจัดกิจกรรม 1. จัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับพัฒนาการ 2. จัดการเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า 3. บูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้ 4. สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก 5. การจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น 6. จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำ และนำเสนอความคิด 7. ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้			
ขั้นตอนที่ 2.4 การกำหนดแนวทางการประเมินผล 1. วางแผนกำหนดแนวสังเกตพฤติกรรมของเด็กอย่างเป็นระบบ เพื่อการประเมินพัฒนาการเด็ก			

รายการ	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		
	เหมาะสม	ปรับปรุง	ข้อเสนอแนะ
2. ประเมินตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน 3. การประเมินพัฒนาการต้องมีความสอดคล้องและครอบคลุม มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ แต่ละวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 4. ดำเนินการประเมินด้วยเครื่องมือและเทคนิควิธีการที่หลากหลาย 5. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง 6. จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและ การเรียนรู้ของเด็ก 7. เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อนและตรวจสอบ ผลการประเมินพัฒนาการ			
ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมหลักสูตร 1. ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเห็นชอบตรวจสอบความสอดคล้อง 2. ตรวจสอบคุณภาพร่างของหลักสูตรสถานศึกษา 3. ประเมินความพร้อมก่อนนำไปใช้ โดยใช้เครื่องมือหรือวิธีการ ที่หลากหลาย			

**ประเด็นที่ 3 กระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีปัญญา
เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม**

รายการ	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		
	เหมาะสม	ปรับปรุง	ข้อเสนอแนะ
ขั้นตอนที่ 1 วางแผนการสอนตามแนวคิดทฤษฎีปัญญา ดังนี้ 1. วางแผนสังเคราะห์สาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระและประสบการณ์ สำคัญในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2. บูรณาการ การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดทฤษฎีปัญญาเพื่อพัฒนา เด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม 3. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่หลากหลายคำนึงถึงรูปแบบ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม 4. วางแผนจัดประสบการณ์ในลักษณะการบูรณาการ ทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้ 5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 6. เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจากการใช้ประสาทสัมผัส ทั้งห้า			

รายการ	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		
	เหมาะสม	ปรับปรุง	ข้อเสนอแนะ
7. เด็กได้คิดได้แก้ปัญหาจนเกิดความคิดรวบยอดจากการลงมือทำกิจกรรม 8. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลาย ให้เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า 9. จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้			
ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดการประสบการณ์พัฒนาผู้เรียน อย่างเป็นองค์รวม ดังนี้ 1. จัดกิจกรรมที่หลากหลาย 2. ให้เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า 3. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ active learning 5. บูรณาการสาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระ และประสบการณ์สำคัญตามแนวคิดหุปัญญา			
ขั้นตอนที่ 3 การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดหุปัญญา เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย 1. จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนา ด้านร่างกายของเด็ก ดังนี้ 1.1 การรับประทานอาหาร 1.2 การล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังการใช้ห้องน้ำห้องส้วม 1.3 การรักษาความสะอาดของใช้ส่วนตัว 1.4 การนอนหลับพักผ่อน 1.5 การออกกำลังกาย 1.6 การเล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยถูกวิธี			
2. จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนา ด้านอารมณ์-จิตใจของเด็ก ดังนี้ 1. แสดงอารมณ์ แสดงความรู้สึกได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์ 2. การแสดงออกทางสีหน้า พอใจ ยิ้ม หัวเราะในสถานการณ์ต่าง ๆ 3. กล้าพูดกล้าแสดงออก 4. การพูด การสนทนา การแสดงความรักต่อเพื่อนและมีเมตตาต่อสัตว์เลี้ยง 5. แสดงสนใจ ความพอใจในผลงานศิลปะของตนเองและความสามารถของตนเอง			

รายการ	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		
	เหมาะสม	ปรับปรุง	ข้อเสนอแนะ
<p>3. จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนาด้านสังคมของเด็ก ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การแต่งตัวเองได้ 2. การล้างมือรับประทานอาหาร 3. การเข้าห้องส้วม 4. การเก็บของเล่นของใช้ของตนเอง 5. การเข้าแถวตามลำดับรับรอง 6. การนำวัสดุเหลือใช้มาสร้างชิ้นงาน 7. การใช้น้ำ และสิ่งของอย่างประหยัด เช่น ดินสอ สี กาว กระดาษสี ฯลฯ 8. การรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น ดูแลรักษาความสะอาดห้องเรียน รดน้ำต้นไม้เก็บขยะ 9. การไหว้การทักทาย ยิ้ม กล่าวขอบคุณ ขอโทษ 10. การยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญ พระบารมี 			
<p>4. จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็ก ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ 2. การอ่านป้ายและสัญลักษณ์ ที่ เด็กสนใจ 3. การสังเกตรูปแบบจากสิ่งของต่าง ๆ 4. การนับเปรียบเทียบรวมกลุ่ม 5. การแยกกลุ่มของจำนวน 6. การสังเกตสำรวจหรือทดลองอย่างง่าย ๆ 			
<p>ขั้นตอนที่ 4 การประเมินพัฒนาการของนักเรียนอย่างเป็น องค์กรวม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ 2. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน 3. ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน 4. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคล อย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี 5. ใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย 			

ประเด็นที่ 4 องค์ประกอบด้านประสิทธิผลการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

รายการ	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		
	เหมาะสม	ปรับปรุง	ข้อเสนอแนะ
<p>4.1 ประสิทธิภาพผลการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม มีดังนี้</p> <p>1. ผลของการจัดประสบการณ์ ที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็ก อย่างเป็นองค์รวม</p> <p>2. พฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบของทักษะการเรียนรู้ อย่างเป็นองค์รวม</p> <p>3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามแนวคิดทฤษฎีที่ครอบคลุม การพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>4. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี</p> <p>5. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และ จิตใจดีงาม</p> <p>6. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ ได้เหมาะสมกับวัย</p> <p>7. มีทักษะชีวิตและเป็นคนดี มีวินัย</p>			
<p>1. พัฒนาการด้านร่างกาย</p> <p>1.1 การยืน เดิน วิ่ง กระโดดได้อย่างคล่องแคล่วตามวัย</p> <p>1.2 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ด้วยมือทั้งสอง</p> <p>1.3 เดินขึ้น-ลงบันไดสลับเท้าได้อย่างคล่องแคล่ว</p> <p>1.4 ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งที่กำหนด</p> <p>1.5 การช่วยเหลือตัวเองได้ ตามวัย</p>			
<p>2. พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ</p> <p>2.1 ได้รับความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น</p> <p>2.2 แสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม</p> <p>2.3 ชื่นชมความสามารถ ผลงานของตนเองและผู้อื่น</p> <p>2.4 แสดงออกพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการมีคุณธรรม จริยธรรมได้อย่างเหมาะสมกับวัย</p>			
<p>3. พัฒนาการด้านสังคม</p> <p>3.1 การช่วยเหลือตนเองได้ในชีวิตประจำวันตามวัย</p> <p>3.2 การเล่นคนเดียว เล่นกับเพื่อน และเล่นกับผู้ใหญ่</p> <p>3.3 การอดทนรอคอย</p> <p>3.4 มีระเบียบวินัย</p>			

รายการ	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		
	เหมาะสม	ปรับปรุง	ข้อเสนอแนะ
4. พัฒนาการด้านสติปัญญา 4.1 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย 4.2 มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ตามสถานการณ์ และตามวัย 4.3 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ผลงานได้ 4.4 การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล 4.5 บอกชื่อ นามสกุล และอายุของตนเองได้ 4.6 บอกความแตกต่างของกลิ่น สี เสียง รส รูปร่างจำแนก และจัดหมวดหมู่สิ่งของได้			

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ

**รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา
เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม**

งานวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา
เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

A MODEL OF CHILDHOOD CURRICULUM MANAGEMENT FOR LEARNING
EXPERIENCE PROVISION IN SCHOOL TO DEVELOP THE HOLISTIC STUDENT

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของ
รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน
อย่างเป็นองค์รวมไปใช้ จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (Check list)

ตอนที่ 2 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตร
ระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม
มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

โปรดตอบแบบประเมินให้ครบทุกข้อโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับความคิด
เห็นของท่านคำตอบที่มาจากความคิดเห็นของท่าน จะประมวลในภาพรวมและไม่มีผลกระทบใด ๆ
ต่อท่านและหน่วยงานต้นสังกัดของท่าน

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ ม ณ โอกาสนี้

นางสาวฉัตรวิไล สุรินทร์ชมพู

นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

โทร 085-9984273

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

1.1 ตำแหน่ง

- ผู้บริหารสถานศึกษา
 ครูปฐมวัย

1.2 สังกัด

- สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.3 ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

- ต่ำกว่า 5 ปี
 5-10 ปี
 มากกว่า 10 ปี

1.4 คุณวุฒิทางการศึกษา

- ปริญญาตรี ปริญญาโท สูงกว่าปริญญาโท อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด โดยมีความหมายของระดับการประเมิน ดังนี้

- 5 รายการนั้นมีความเป็นไปได้ / มีความเป็นประโยชน์ มากที่สุด
 4 รายการนั้นมีความเป็นไปได้ / มีความเป็นประโยชน์ มาก
 3 รายการนั้นมีความเป็นไปได้ / มีความเป็นประโยชน์ ปานกลาง
 2 รายการนั้นมีความเป็นไปได้ / มีความเป็นประโยชน์ น้อย
 1 รายการนั้นมีความเป็นไปได้ / มีความเป็นประโยชน์ น้อยที่สุด

รายการ	ระดับความคิดเห็น										
	ความเป็นไปได้						ความเป็นประโยชน์				
	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
4.2.2 ปัญญาด้านเข้าใจระหว่างบุคคล											
1) มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข 2) มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตใจที่ติงามมีวัฒนธรรม และความเป็นไทย											
4.3 พัฒนาการด้านสังคม											
4.3.1 ปัญญาด้านเข้าใจระหว่างบุคคล											
อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข											
4.3.2 ปัญญาด้านเข้าใจตนเอง											
มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง											
4.3.3 ปัญญาด้านธรรมชาติ											
รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความเป็นไทย											
4.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา											
4.4.1 ปัญญาด้านภาษา											
ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย											
4.4.2 ปัญญาด้านตรรกะ-คณิตศาสตร์ และปัญญาด้านธรรมชาติ											
มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานการเรียนรู้											
4.4.3 ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์											
มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์											
4.4.4 ปัญญาด้านเข้าใจระหว่างบุคคล											
เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย											

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง สรุปผลการวิเคราะห์และผลการสังเคราะห์

ตารางแสดงแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

1. องค์ประกอบด้านปัจจัยการบริหารหลักสูตร

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุป
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
1.1 ผู้บริหาร	<ol style="list-style-type: none"> 1. ภาวะผู้นำทางวิชาการ 2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 3. มีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 4. มีความรู้และเข้าใจการพัฒนานักเรียนอย่างเป็น องค์รวม 5. มีความรู้และประสบการณ์ตามมาตรฐานวิชาชีพในส่วน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย 4. วิสัยทัศน์กว้างไกลทางการศึกษาปฐมวัย 5. สามารถนำคนได้ 6. มีการสื่อสารและมีความสามารถในการประสานงาน 7. บริหารการงานเชิงกลยุทธ์ 8. PDCA 9. PLC 10. สนับสนุน และอำนวยความสะดวก 11. นิเทศ ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีภาวะผู้นำทางวิชาการ 2. มีความรู้ ความเข้าใจการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม 3. สามารถนำคนได้ 4. วิสัยทัศน์ มีปรัชญาทางด้านวิชาการปฐมวัยที่ชัดเจน 5. มีความคิดสร้างสรรค์ 6. มีความมุ่งมั่นมั่นในการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามหลักการปรัชญาของเด็กปฐมวัย 7. มีเมตตา และมีความยุติธรรม 8. มีวิธีสื่อสารที่ดี 9. มีมุมมองการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ 10. เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลทางการศึกษาปฐมวัย 11. มีความรู้ความสามารถให้คำแนะนำแก่ครูได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ 2. มีภาวะความเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 3. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม 4. เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลทางการศึกษาปฐมวัย 5. มีความสามารถในการสื่อสารและการประสานงานกับบุคลากรในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ 6. เป็นผู้นำที่มีการบริหารงานเชิงกลยุทธ์

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุป
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	12. ประสานความร่วมมือ ในองค์กรและพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่น 13. บริหารแบบเชิงรุก เน้นผลงานหรือผลสำเร็จ ตามเป้าหมายและคุณภาพ	12. มีความสามารถ ในการสื่อสาร และ มีความสามารถในการ ประสานงานกับบุคลากร ในโรงเรียน	
1.2 ครู	1. จบวุฒิการศึกษาปฐมวัย 2. มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติได้ด้านการศึกษา ปฐมวัย 3. มีความรู้ ความเข้าใจ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 4. มีความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การเขียนแผนการจัดการ ประสบการณ์สำหรับเด็ก ปฐมวัย 5. มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย อย่างเป็นองค์รวม 6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เรื่องการออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ 7. มีทักษะการสื่อสารกับ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย 8. มีทักษะด้านการ ประสานงาน 9. มีความรู้และสร้างความ เข้าใจด้านการศึกษาปฐมวัย กับผู้ปกครอง 10. มีบทบาทหน้าที่ในการ บริหารหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย 11. มีบทบาทหน้าที่	1. จบตรงวุฒิการศึกษา ปฐมวัย 2. มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติได้ด้าน การศึกษาปฐมวัย 3. มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติได้ด้าน หลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย 4. มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติได้ ด้านการ จัดประสบการณ์การ เรียนรู้ 5. มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการพัฒนาเด็ก ปฐมวัยอย่างเป็นองค์ รวม 6. มีทักษะการ ประสานงานและสื่อสาร ให้ผู้ปกครองเข้าใจด้าน การศึกษาปฐมวัย 7. ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ 8. มีความสามารถวัดผล ประเมินผลพัฒนาการ ของการเรียนรู้ ได้หลาย วิธีได้อย่างเหมาะสม	1. จบวุฒิทางการการศึกษา ปฐมวัย 2. มีความรู้ ความเข้าใจ และ ปฏิบัติได้ด้านการศึกษา ปฐมวัย 3. มีความรู้ ความเข้าใจ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 4. มีความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การเขียนแผนการจัดการ ประสบการณ์สำหรับเด็ก ปฐมวัย 5. มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง การพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่าง เป็นองค์รวม 6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เรื่องการออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ 7. มีทักษะการสื่อสารกับ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย 8. มีทักษะด้านการ ประสานงานและการสื่อสาร 9. มีบทบาทหน้าที่ในการ บริหารหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุป
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	ในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ 12. มีบทบาทหน้าที่ ในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ปฐมวัย 13. มีบทบาทหน้าที่เป็น นักพัฒนานวัตกรรมการ	สม่่าเสมอ 9. มีความสามารถ ในการออกแบบ วางแผนการสอน การบริหารจัดการ ชั้นเรียน วิจัยและ พัฒนาการสอน 10. มีความรอบรู้ ด้านปรัชญาการศึกษา นโยบายทางการศึกษา กฎหมายการศึกษา มาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานการศึกษา จิตวิทยาการศึกษาและ หลักสูตรการสอน 11. มีบทบาทหน้าที่ ในการบริหารหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย 12. มีบทบาทหน้าที่ ในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ 13. มีบทบาทหน้าที่ ในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ปฐมวัย 14. มีบทบาทหน้าที่ ในการเป็นนักพัฒนา นวัตกรรม	
1.3 สื่อ/แหล่งเรียนรู้	1. ของเล่นที่เป็นข้าวของ เครื่องใช้ของจริง 2. ของเล่นสร้างสรรค์ 3. ของเล่นที่เลียนแบบ ของจริง 4. ของเล่นเพื่อการศึกษา	1. ของเล่นที่เป็น ข้าวของเครื่องใช้ ของจริง 2. ของเล่นสร้างสรรค์ 3. ของเล่นที่เลียนแบบ ของจริง	1. ของเล่นที่เป็นข้าวของ เครื่องใช้ของจริง 2. ของเล่นสร้างสรรค์ 3. ของเล่นที่เลียนแบบ ของจริง 4. ของเล่นเพื่อการศึกษา

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุป
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	5. ของเล่นพื้นบ้าน 6. สื่อเทคโนโลยี 7. สื่อสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือ นิทาน 8. มุมบล็อกร 9. มุมหนังสือ 10. มุมบทบาทสมมุติ 11. มุมวิทยาศาสตร์หรือมุม ธรรมชาติ 12. มุมดนตรี 13. สนามเด็กเล่น 14. แปลงดอกไม้ แปลง พืชผักสวนครัว 15. ห้องสมุดศูนย์สื่อ	4. ของเล่นเพื่อ การศึกษา 5. ของเล่นพื้นบ้าน 6. สื่อเทคโนโลยี 7. สื่อสิ่งพิมพ์ หรือ หนังสือนิทาน 8. มุมบล็อกร 9. มุมหนังสือ 10. มุมบทบาทสมมุติ 11. มุมวิทยาศาสตร์ หรือมุมธรรมชาติ 12. มุมดนตรี 13. สนามเด็กเล่น 14. แปลงดอกไม้ แปลงพืชผักสวนครัว 15. สถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน 16. สื่อเทคโนโลยี 17. สื่อสิ่งพิมพ์ 18. หนังสือนิทาน 19. สื่อที่เป็น 2 มิติ 3 มิติ	5. ของเล่นพื้นบ้าน 6. สื่อเทคโนโลยี 7. สื่อสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือ นิทาน 8. มุมบล็อกร 9. มุมหนังสือ 10. มุมบทบาทสมมุติ 11. มุมวิทยาศาสตร์หรือมุม ธรรมชาติ 12. มุมดนตรี 13. สนามเด็กเล่น 14. แปลงดอกไม้ แปลงพืชผัก สวนครัว
1.4 บรรยากาศและสภาพแวดล้อม	จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 1. การจัดวางวัสดุอุปกรณ์สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ที่เหมาะสม เด็กสามารถหยิบจับได้ด้วยตนเอง 2. วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์มีขนาดที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย 3. วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์	1. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2. จัดสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ 3. จัดสภาพแวดล้อมทางด้านสังคม	1. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 1.1 การจัดวางวัสดุอุปกรณ์สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ที่เหมาะสม เด็กสามารถหยิบจับได้ด้วยตนเอง 1.2 วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์มีขนาดที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย 1.3 วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์สอดคล้อง

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุป
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	<p>สอดคล้องกับวิสัยและ พัฒนาการ</p> <p>4. พื้นที่ในห้องเรียน ปลอดภัย มีอากาศถ่ายเท สะดวก</p> <p>5. ห้องเรียนมีแสงสว่าง เพียงพอ และไม่มีแสงแดด ส่องรบกวนสายตาเด็ก ขณะปฏิบัติกิจกรรม</p> <p>6. สภาพแวดล้อมภายใน ห้องเรียนสะอาดและ ปลอดภัย</p> <p>7. การแบ่งพื้นที่ในห้องเรียน เหมาะสมกับการปฏิบัติ กิจกรรมตามหลักสูตร</p> <p>จัดสภาพแวดล้อม ทางจิตภาพ</p> <p>8. บุคลิกภาพของครูผู้สอน ที่อบอุ่น ยิ้มแย้มแจ่มใส</p> <p>9. บรรยากาศการจัด การ ชั้นเรียนของครูผู้สอน ที่ใส่ใจดูแลทำให้เกิด การเรียนรู้ร่วมกันอย่างมี ความสุข</p> <p>จัดสภาพแวดล้อม ทางด้านสังคม</p> <p>10. การสร้างความสัมพันธ์ เชิงบวกระหว่างครูผู้สอน กับเด็ก</p> <p>11. การสร้างความสัมพันธ์ เชิงบวกระหว่างเด็กกับเด็ก</p> <p>12. การสร้างความสัมพันธ์ เชิงบวกระหว่างผู้ปกครอง</p>		<p>กับวิสัยและพัฒนาการ</p> <p>1.4 พื้นที่ในห้องเรียน ปลอดภัย มีอากาศถ่ายเท สะดวก</p> <p>1.5 ห้องเรียนมีแสงสว่าง เพียงพอ และไม่มีแสงแดดส่อง รบกวนสายตาเด็กขณะปฏิบัติ กิจกรรม</p> <p>1.6 สภาพแวดล้อมภายใน ห้องเรียนสะอาดและปลอดภัย</p> <p>1.7 การแบ่งพื้นที่ใน ห้องเรียนเหมาะสมกับ การปฏิบัติกิจกรรมตาม หลักสูตร</p> <p>2. จัดสภาพแวดล้อม ทางจิตภาพ</p> <p>2.1 บุคลิกภาพของ ครูผู้สอน ที่อบอุ่น ยิ้มแย้ม แจ่มใส</p> <p>2.2 บรรยากาศการจัดการ ชั้นเรียนของครูผู้สอนที่ใส่ใจ ดูแลทำให้เกิดการเรียนรู้ ร่วมกัน อย่างมีความสุข</p> <p>2.3 การสร้างความสัมพันธ์ เชิงบวกระหว่างครูผู้สอนกับเด็ก</p> <p>2.4 การสร้างความสัมพันธ์ เชิงบวกระหว่างเด็กกับเด็ก</p> <p>2.5 การสร้างความสัมพันธ์ เชิงบวกระหว่างผู้ปกครองกับ โรงเรียน</p> <p>3. จัดสภาพแวดล้อมทางด้าน สังคม</p> <p>3.1 จัดสภาพแวดล้อม</p>

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุป
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	กับโรงเรียน 13. จัดสภาพแวดล้อม ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น อย่างหลากหลาย 14. จัดสภาพแวดล้อม ให้เด็กได้เรียนรู้การปฏิบัติ ตนในลักษณะ ที่สังคม ยอมรับ 15. จัดสภาพแวดล้อม ให้เด็กเกิดทักษะทางสังคม		ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น อย่างหลากหลาย 3.2 จัดสภาพแวดล้อม ให้เด็กได้เรียนรู้การปฏิบัติตน ในลักษณะ ที่สังคมยอมรับ 3.3 จัดสภาพแวดล้อม ให้เด็กเกิดทักษะทางสังคม

2. องค์ประกอบด้านกระบวนการบริหารหลักสูตร

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุปแนวทาง
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	1. สร้างความเข้าใจ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 2. วิเคราะห์หลักสูตร การศึกษาปฐมวัย 3. ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ 4. วิเคราะห์นโยบาย 5. วิเคราะห์ปรัชญา 6. วิเคราะห์วิสัยทัศน์ 7. วิเคราะห์อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ของโรงเรียน 8. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับตัวเด็ก 9. วิเคราะห์เกี่ยวกับ พัฒนาการทั้ง 4 ด้าน 10. บริบทสังคม วัฒนธรรม	1. การวิเคราะห์สภาพ ตัวเด็ก 2. วิเคราะห์พัฒนาการ ทั้ง 4 ด้าน 3. การวิเคราะห์ข้อมูล ครอบครัวเด็ก 4. วิเคราะห์นโยบาย 5. วิเคราะห์วิสัยทัศน์ 6. วิเคราะห์ปรัชญา 7. วิเคราะห์อัตลักษณ์ เอกลักษณ์และศักยภาพ ของโรงเรียน	ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ ข้อมูลพื้นฐาน 1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ในสถานศึกษา 2. วิเคราะห์นโยบาย การพัฒนาการศึกษาปฐมวัย 3. วิเคราะห์ปรัชญา ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย 4. วิเคราะห์วิสัยทัศน์ ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย 5. วิเคราะห์อัตลักษณ์และ เอกลักษณ์ของโรงเรียน 6. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับตัวเด็ก 7. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ของครอบครัวเด็ก

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุปแนวทาง
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	ที่แวดล้อมโรงเรียน 11. วิเคราะห์สภาพโรงเรียน 12. วิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีปัญหา 13. สรุปวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั้งหมด 14. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับครอบครัวเด็ก 15. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพชุมชนและความต้องการของชุมชน		8. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพชุมชนและความต้องการของชุมชน 9. วิเคราะห์บริบทสังคมวัฒนธรรมของโรงเรียน
2.2 การจัดทำหลักสูตรระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาเด็กนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม	1. วิเคราะห์สภาพโรงเรียน 2. วิเคราะห์อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน 3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวเด็ก 4. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวเด็ก 5. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพชุมชนและความต้องการของชุมชน 6. วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 7. วิเคราะห์เกี่ยวกับพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน 8. วิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีปัญหา 9. สรุปวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั้งหมด	1. วิเคราะห์สภาพโรงเรียน 2. วิเคราะห์อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน 3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวเด็ก 4. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวเด็ก 5. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพชุมชนและความต้องการของชุมชน	ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำหลักสูตรระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1. วิเคราะห์สภาพโรงเรียน 2. วิเคราะห์อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน 3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวเด็ก 4. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวเด็ก 5. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพชุมชนและความต้องการของชุมชน
2.2.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	1. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย	1. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตามมาตรฐานการศึกษา	ขั้นตอนที่ 2.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 1. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับ

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุปแนวทาง
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	<p>2. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์</p> <p>3. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตามตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์</p> <p>4. ส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาที่เป็นไปตามพัฒนาการและสอดคล้องกับธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็ก</p> <p>5. ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กอย่างเป็นองค์รวม</p>	<p>ปฐมวัย</p> <p>2. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์</p> <p>3. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตามตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์</p> <p>4. สนองต่อความเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ</p> <p>5. ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็ก</p> <p>6. เน้นการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ</p> <p>7. การทำงานของสมองที่เหมาะสมกับอายุวุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ</p> <p>8. สอดคล้องกับบริบทของชุมชนท้องถิ่นวัฒนธรรมแวดล้อมโรงเรียน</p> <p>9. ร่างกายเจริญเติบโตแข็งแรง และมีสุขนิสัยดี</p> <p>10. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจดีงาม</p>	<p>การพัฒนาบรรลุตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย</p> <p>2. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์</p> <p>3. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตามตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์</p> <p>4. ส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาที่เป็นไปตามพัฒนาการและสอดคล้องกับธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็ก</p> <p>5. ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กอย่างเป็นองค์รวม</p>

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุปแนวทาง
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
		11. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 12. มีวินัยและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข 13. มีทักษะการคิดการใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย	
2.2.2 การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้	1. สาระการเรียนรู้ประกอบด้วย 2. ประสบการณ์สำคัญ 3. สาระที่ควรเรียนรู้ 4. เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก 5. เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ 6. ธรรมชาติรอบตัว 7. สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก 8. แนวคิดทฤษฎีปัญหา 9. บูรณาการการจัดประสบการณ์ที่เน้นการพัฒนาเด็กให้ครบถ้วนทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม 10. เพิ่มเติมสาระที่ควรรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจความต้องการ 11. อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ และภูมิปัญญาท้องถิ่น 12. คำนึงถึงความเหมาะสมตามวัยของเด็ก 13. บูรณาการการสาระที่ควรรู้ให้สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีปัญหา	1. มุ่งส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน 2. สาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้ 2.1 เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก 2.2 บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก 2.3 ธรรมชาติรอบตัว 2.4 สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก 3. บูรณาการการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีปัญหาทั้ง 8 ด้าน 4. การจัดประสบการณ์ควรเน้นพัฒนาการทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม 5. สอดคล้องประเพณีวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนแวดล้อมโรงเรียน	ขั้นตอนที่ 2.2 การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ 1. เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก 2. เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ 3. ธรรมชาติรอบตัว 4. สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก 5. บูรณาการการจัดประสบการณ์ที่เน้นการพัฒนาเด็กให้ครบถ้วนทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม 6. เพิ่มเติมสาระที่ควรรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจความต้องการ 7. อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ และภูมิปัญญาท้องถิ่น 8. คำนึงถึงความเหมาะสมตามวัยของเด็ก 9. บูรณาการการสาระที่ควรรู้ให้สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีปัญหา

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุปแนวทาง
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
2.2.3 การกำหนด แนวทางการจัด ประสบการณ์/การ จัดกิจกรรม	<ol style="list-style-type: none"> จัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ สอดคล้องการทำงานของสมองที่เหมาะสมกับอายุวุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก ได้เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า บูรณาการทั้งกิจกรรมทักษะและสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก การจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิด 	<ol style="list-style-type: none"> จัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า บูรณาการทั้งกิจกรรมทักษะ และสาระการเรียนรู้ จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิด จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับ เด็กอื่น จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัวยุและชุมชนมีส่วนร่วม การจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น สอดคล้องการทำงานของสมอง 	<p>ขั้นตอนที่ 2.3 การกำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์/การจัดกิจกรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> จัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับพัฒนาการ จัดการเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า บูรณาการทั้งกิจกรรมทักษะ และสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก การจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิด ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุปแนวทาง
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
		<p>ที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะและระดับ พัฒนาการ</p> <p>11. คำนึงถึงการจัด กิจกรรมให้ครอบคลุม พัฒนาการทุกด้าน</p> <p>12. จัดประสบการณ์ ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัย ที่ดีและทักษะการใช้ ชีวิตประจำวัน</p> <p>13. รูปแบบการจัด ประสบการณ์และ กิจกรรมที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ของบริบทโรงเรียน</p>	
2.2.4 การกำหนด แนวทางการ ประเมินผล	<p>1. วางแผนกำหนดแนว สังเกตพฤติกรรมของเด็ก อย่างเป็นระบบ เพื่อการ ประเมินพัฒนาการเด็ก</p> <p>2. ประเมินผลเพื่อพัฒนา ความก้าวหน้าของ พัฒนาการเด็กให้ครบ ทุกด้าน</p> <p>3. ประเมินพัฒนาการเด็ก เป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง</p> <p>4. ประเมินตามสภาพจริง จากกิจกรรมเสริม ประสบการณ์และกิจวัตร ประจำวัน</p> <p>5. การประเมินพัฒนาการ ต้องมีความสอดคล้องและ ครอบคลุมมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์</p>	<p>1. วางแผนกำหนดแนว สังเกตพฤติกรรมของ เด็กอย่างเป็นระบบ เพื่อการประเมิน พัฒนาการเด็ก</p> <p>2. ประเมินตามสภาพ จริงจากกิจกรรม ประจำวัน</p> <p>3. การประเมิน พัฒนาการต้องมี ความสอดคล้องและ ครอบคลุมมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึง ประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ แต่ละวัยของหลักสูตร</p> <p>แต่ละวัยของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย</p> <p>4. ดำเนินการประเมิน</p>	<p>ขั้นตอนที่ 2.4 การกำหนด แนวทางการประเมินผล</p> <p>1. วางแผนกำหนดแนวสังเกต พฤติกรรมของเด็กอย่างเป็น ระบบ เพื่อการประเมิน พัฒนาการเด็ก</p> <p>2. ประเมินตามสภาพจริง จากกิจกรรมประจำวัน</p> <p>3. การประเมินพัฒนาการ ต้องมีความสอดคล้องและ ครอบคลุมมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ แต่ละวัยของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย</p> <p>4. ดำเนินการประเมินด้วย เครื่องมือและเทคนิควิธีการ ที่หลากหลาย</p>

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุปแนวทาง
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	<p>ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ แต่ละวัย</p> <p>6. ประเมินพัฒนาการด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย</p> <p>7. จัดทำสารนิทัศน์เก็บข้อมูลรายงานความก้าวหน้าของการเรียนรู้และพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่องเป็นรายบุคคล</p> <p>8. เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อนและตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการ</p>	<p>ด้วยเครื่องมือและเทคนิควิธีการที่หลากหลาย</p> <p>5. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง</p> <p>6. จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก</p> <p>7. เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อนและตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการ</p>	<p>5. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง</p> <p>6. จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก</p> <p>7. เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อนและตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการ</p>
2.3 การประเมินความเหมาะสมหลักสูตร	<p>1. ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านต่าง ๆ ตรวจสอบองค์ประกอบเพื่อพิจารณาความสอดคล้อง ดังนี้</p> <p>1.1 วิเคราะห์ข้อมูลจำเป็นพื้นฐาน ดังนี้</p> <p>1.1.1 ข้อมูลสารสนเทศการใช้หลักสูตรฉบับเดิม</p> <p>1.1.2 ประสิทธิภาพประสิทธิผลของการใช้หลักสูตรที่ผ่านมา</p> <p>1.1.3 ปัญหาอุปสรรค การใช้หลักสูตร</p> <p>2. ตรวจสอบคุณภาพร่างของหลักสูตรสถานศึกษา</p> <p>2.1 ประเมินเอกสารเพื่อพิจารณาความสอดคล้องขององค์ประกอบ</p>	<p>1. ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเห็นชอบตรวจสอบความสอดคล้อง</p> <p>2. ตรวจสอบคุณภาพร่างของหลักสูตรสถานศึกษา</p> <p>3. ประเมินความพร้อมก่อนนำไปใช้ โดยใช้เครื่องมือหรือวิธีการที่หลากหลาย</p>	<p>ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมหลักสูตร</p> <p>1. ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเห็นชอบตรวจสอบความสอดคล้อง</p> <p>2. ตรวจสอบคุณภาพร่างของหลักสูตรสถานศึกษา</p> <p>3. ประเมินความพร้อมก่อนนำไปใช้ โดยใช้เครื่องมือหรือวิธีการที่หลากหลาย</p>

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุปแนวทาง
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	3. ประเมินความพร้อมก่อนนำไปใช้ 3.1 เป็นการประเมินความพอเพียงด้านปัจจัยหรือทรัพยากร ด้วยวิธีการดังนี้ 3.1.1 วิธีการสนทนากลุ่ม 3.1.2 การตรวจสอบรายการ หรือสอบถาม		

3. องค์ประกอบด้านกระบวนการใช้หลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดพหุปัญญา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุปแนวทาง
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
3.1 แนวทางเตรียมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้/การวางแผนเตรียมการสอน	1. วางแผนสังเคราะห์สาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระและประสบการณ์สำคัญในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2. บูรณาการ การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดพหุปัญญาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม 3. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายคำนึงถึงรูปแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม 4. วางแผนจัดประสบการณ์ในลักษณะการบูรณาการ ทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้	1. วางแผนสังเคราะห์ สาระการเรียนรู้ ทั้ง 4 สาระ และ ประสบการณ์สำคัญ ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2. บูรณาการการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดพหุปัญญา เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม 3. จัดประสบการณ์ในลักษณะการบูรณาการ ทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้ 4. จัดประสบการณ์	ขั้นตอนที่ 1 วางแผนการสอนตามแนวคิดพหุปัญญา ดังนี้ 1. วางแผนสังเคราะห์ สาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระและ ประสบการณ์สำคัญในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2. บูรณาการ การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดพหุปัญญาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม 3. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายคำนึงถึงรูปแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม 4. วางแผนจัดประสบการณ์

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุปแนวทาง
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 6. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลาย 7. เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจากการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า 8. จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 9. เป็นกิจกรรมที่เด็กได้คิดได้แก้ปัญหาจนเกิดความคิดรวบยอด	การเรียนรู้ที่หลากหลายคำนึงถึงรูปแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม 5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 6. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลายให้เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า 7. เป็นกิจกรรมที่เด็กได้คิดได้แก้ปัญหาจนเกิดความคิดรวบยอดจากการลงมือทำกิจกรรม	ในลักษณะการบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้ 5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 6. เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจากการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า 7. เด็กได้คิดได้แก้ปัญหาจนเกิดความคิดรวบยอดจากการลงมือทำกิจกรรม 8. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลาย ให้เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า 9. จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
3.2 การจัดประสบการณ์เรียนรู้/การจัดกิจกรรม ที่ส่งเสริมผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวมตามแนวคิด พหุปัญญา	1. จัดกิจกรรมที่หลากหลาย 2. ให้เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า 3. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 4. รูปแบบการเรียนรู้หรือลีลาการเรียนรู้ 5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ active learning 6. บูรณาการสาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระ และประสบการณ์สำคัญตามแนวคิดพหุปัญญา	1. จัดกิจกรรมที่หลากหลาย 2. จัดกิจกรรมที่เด็กได้ลงมือปฏิบัติเรียนรู้ผ่านการเล่นด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า 3. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 4. รูปแบบการเรียนรู้หรือลีลาการเรียนรู้ 5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ active learning 6. บูรณาการสาระ	ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดการประสบการณ์พัฒนาผู้เรียน อย่างเป็นองค์รวม ดังนี้ 1. จัดกิจกรรมที่หลากหลาย 2. ให้เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า 3. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ active learning 5. บูรณาการสาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระ และประสบการณ์

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุปแนวทาง
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
		การเรียนรู้ทั้ง 4 สาระ และประสบการณ์สำคัญ ตามแนวคิดพหุปัญญา	สำคัญตามแนวคิดพหุปัญญา
3.2.1 กิจกรรม พัฒนาด้านร่างกาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. การรับประทานอาหาร 2. การล้างมือก่อน รับประทานอาหารและหลัง การใช้ห้องน้ำห้องส้วม 3. การรักษาความสะอาด ของใช้ส่วนตัว 4. การนอนหลับพักผ่อน 5. การออกกำลังกาย 6. การเล่นและทำกิจกรรม อย่างปลอดภัยวิธี 7. การเคลื่อนที่ 8. การเดิน 9. การกระโดด 10. การวิ่งไปในทิศทาง ต่าง ๆ 11. การเล่นรับ-ลูกบอล 12. การใช้กรรไกรตัด กระดาษ 13. การเขียนภาพต่าง ๆ และรูปเรขาคณิต 14. การปั้น 15. การร้อยวัสดุ 16. การเล่นต่อต่าง ๆ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การรับประทาน อาหาร 2. การล้างมือก่อน รับประทานอาหาร และหลังการใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม 3. การรักษาความ สะอาดของใช้ส่วนตัว 4. การนอนหลับพักผ่อน 5. การออกกำลังกาย 6. การเล่นและทำ กิจกรรมอย่าง ปลอดภัยวิธี 	<p>ขั้นตอนที่ 3 การจัด ประสบการณ์ตามแนวคิด พหุปัญญาเพื่อพัฒนาผู้เรียน อย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย</p> <p>1. จัดกิจกรรมที่สอดคล้อง กับการส่งเสริมและพัฒนา ด้านร่างกายของเด็ก ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 การรับประทานอาหาร 1.2 การล้างมือก่อน รับประทานอาหารและหลัง การใช้ห้องน้ำห้องส้วม 1.3 การรักษาความสะอาด ของใช้ส่วนตัว 1.4 การนอนหลับพักผ่อน 1.5 การออกกำลังกาย 1.6 การเล่นและทำ กิจกรรมอย่างปลอดภัยวิธี
3.2.2 กิจกรรม พัฒนาด้านอารมณ์- จิตใจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การแสดงอารมณ์ 2. การกล้าพูดกล้า แสดงออก 3. การแสดงออกทางสีหน้า พอใจ ยิ้ม หัวเราะ ในสถานการณ์ต่าง ๆ 4. การให้ความสนใจ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แสดงอารมณ์ แสดง ความรู้สึกได้เหมาะสม กับบางสถานการณ์ 2. แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้ตาม สถานการณ์ 3. แสดงอารมณ์ 	<p>2. จัดกิจกรรมที่สอดคล้อง กับการส่งเสริมและพัฒนา ด้านอารมณ์-จิตใจของเด็ก ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แสดงอารมณ์ แสดงความรู้สึกได้เหมาะสม กับบางสถานการณ์

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุปแนวทาง
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	<p>มีความสุขจากการทำงาน ศิลปะด้วยการปั้น วาด ฉีก ตัดปะ เล่นสีน้ำ และ ประดิษฐ์ชิ้นงาน</p> <p>5. การแสดงท่าทาง เคลื่อนไหวประกอบ เสียงเพลง เสียงดนตรี หรือจังหวะซ้ำและเร็ว ตามเพลงที่สนใจ</p> <p>6. การพูดสนทนาแสดง ความรักเพื่อน สัตว์เลี้ยง</p>	<p>ความรู้สึกได้สอดคล้อง กับสถานการณ์ อย่างเหมาะสม</p> <p>4. กล้าพูด กล้าแสดงออก อย่างเหมาะสม</p> <p>5. แสดงความพอใจ ในผลงานของตนเองและ ความสามารถของตนเอง</p> <p>6. บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใด เป็นของตนเองและ สิ่งใดเป็นของผู้อื่น</p> <p>7. แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตาต่อสัตว์เลี้ยง</p> <p>8. ช่วยเหลือและแบ่งปัน ผู้อื่นได้</p> <p>9. มีความเห็นอกเห็นใจ ผู้อื่น</p> <p>10. มีความรับผิดชอบ</p>	<p>2. การแสดงออกทางสีหน้า พอใจ ยิ้ม หัวเราะ ในสถานการณ์ต่าง ๆ</p> <p>3. กล้าพูดกล้าแสดงออก</p> <p>4. การพูด การสนทนา การแสดงความรักต่อเพื่อน และมีเมตตาต่อสัตว์เลี้ยง</p> <p>5. แสดงสนใจ ความพอใจ ในผลงานศิลปะของตนเอง และความสามารถของตนเอง</p>
3.2.3 กิจกรรม พัฒนาด้านสังคม	<p>1. การแต่งตัวเองได้</p> <p>2. การล้างมือรับประทาน อาหาร</p> <p>3. การเข้าห้องส้วม</p> <p>4. การเก็บของเล่นของใช้ ของตนเอง</p> <p>5. การเข้าแถวตามลำดับ รับรอง</p> <p>6. การนำวัสดุเหลือใช้ มาสร้างชิ้นงาน</p> <p>7. การใช้น้ำ และสิ่งของ อย่างประหยัด เช่น ดินสอ สี กาว กระดาษสี ฯลฯ</p> <p>8. การรับผิดชอบต่อหน้าที่</p>	<p>1. การแต่งตัวเองได้</p> <p>2. การล้างมือ รับประทานอาหาร</p> <p>3. การเข้าห้องส้วม</p> <p>4. การเก็บของเล่น ของใช้ของตนเอง</p> <p>5. การเข้าแถว ตามลำดับรับรอง</p> <p>6. การนำวัสดุเหลือใช้ มาสร้างชิ้นงาน</p> <p>7. การใช้น้ำ และสิ่งของ อย่างประหยัด เช่น ดินสอ สี กาว กระดาษสี ฯลฯ</p>	<p>3. จัดกิจกรรมที่สอดคล้อง กับการส่งเสริมและพัฒนา ด้านสังคมของเด็ก ดังนี้</p> <p>1. การแต่งตัวเองได้</p> <p>2. การล้างมือรับประทาน อาหาร</p> <p>3. การเข้าห้องส้วม</p> <p>4. การเก็บของเล่นของใช้ ของตนเอง</p> <p>5. การเข้าแถวตามลำดับ รับรอง</p> <p>6. การนำวัสดุเหลือใช้มาสร้าง ชิ้นงาน</p> <p>7. การใช้น้ำ และสิ่งของ</p>

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุปแนวทาง
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	<p>ที่ได้รับมอบหมาย เช่น</p> <p>ดูแลรักษาความสะอาด</p> <p>ห้องเรียน รดน้ำต้นไม้</p> <p>เก็บขยะ</p> <p>9. การให้การพักทนาย ยิ้ม</p> <p>กล่าวขอบคุณ ขอโทษ</p> <p>10. การยืนตรงเมื่อได้ยิน</p> <p>เพลงชาติไทยและเพลง</p> <p>สรรเสริญพระบารมี</p> <p>11. การเล่นทำงานร่วมกับ</p> <p>เพื่อนเป็นคู่ กลุ่มเล็ก หรือ</p> <p>กลุ่มใหญ่</p>	<p>8. การรับผิดชอบหน้าที่</p> <p>ที่ได้รับมอบหมาย เช่น</p> <p>ดูแลรักษาความสะอาด</p> <p>ห้องเรียน รดน้ำต้นไม้</p> <p>เก็บขยะ</p> <p>9. การให้การพักทนาย</p> <p>ยิ้ม กล่าวขอบคุณ</p> <p>ขอโทษ</p> <p>10. การยืนตรงเมื่อ</p> <p>ได้ยินเพลงชาติไทย</p> <p>และเพลงสรรเสริญ</p> <p>พระบารมี</p>	<p>อย่างประหยัด เช่น ดินสอ สี</p> <p>กาว กระดาษสี ฯลฯ</p> <p>8. การรับผิดชอบหน้าที่</p> <p>ที่ได้รับมอบหมาย เช่น ดูแล</p> <p>รักษาความสะอาดห้องเรียน</p> <p>รดน้ำต้นไม้เก็บขยะ</p> <p>9. การให้การพักทนาย ยิ้ม</p> <p>กล่าวขอบคุณ ขอโทษ</p> <p>10. การยืนตรงเมื่อได้ยินเพลง</p> <p>ชาติไทยและเพลงสรรเสริญ</p> <p>พระบารมี</p>
3.2.4 กิจกรรม พัฒนาด้าน สติปัญญา	<p>1. การฟังผู้อื่นพูดจนจบ</p> <p>2. การสนทนาโต้ตอบได้</p> <p>สอดคล้องกับการฟังและ</p> <p>ปฏิบัติตามคำแนะนำ เช่น</p> <p>การเล่นเกมการเคลื่อนไหว</p> <p>ตามคำบรรยาย รวมทั้ง</p> <p>ข้อตกลงในห้องเรียน</p> <p>การพูดแสดงความคิดเห็น</p> <p>ความรู้สึก ความต้องการ</p> <p>การพูดเล่าข่าวเล่า</p> <p>ประสบการณ์หรือเรื่องราว</p> <p>เกี่ยวกับตนเองหรือ</p> <p>เหตุการณ์ประจำวัน ฯลฯ</p> <p>3. การอ่านภาพนิทาน</p> <p>4. การอ่านป้ายและ</p> <p>สัญลักษณ์ที่เด็กสนใจ</p> <p>5. การใช้ประสาทสัมผัส</p> <p>ในการสังเกตและบอก</p> <p>ลักษณะหรือส่วนประกอบ</p> <p>ของสิ่งต่าง ๆ เช่น ร่างกาย</p> <p>ของตนเอง สัตว์ สิ่งของ</p>	<p>1. สนทนาโต้ตอบและ</p> <p>เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ</p> <p>2. อ่านภาพ</p> <p>สัญลักษณ์คำ ด้วยการชี้</p> <p>หรือกวาดตามอง</p> <p>จุดเริ่มต้นและจุดจบ</p> <p>ข้อความมีความสามารถ</p> <p>ในการคิดที่เป็นพื้นฐาน</p> <p>การเรียนรู้ พหุปัญญา</p> <p>2 ปัญญาด้านตรรกะ-</p> <p>คณิตศาสตร์</p> <p>3. มีความสามารถ</p> <p>ในการคิดรวบยอด</p> <p>4. มีความสามารถ</p> <p>ในการคิดเชิงเหตุผล</p> <p>5. มีความสามารถ</p> <p>ในการคิดแก้ปัญหา</p> <p>และตัดสินใจ</p> <p>6. การบอกตำแหน่ง</p> <p>ทิศทาง</p> <p>7. การสังเกตรูปแบบ</p>	<p>4. จัดกิจกรรมที่สอดคล้อง</p> <p>กับการส่งเสริมและพัฒนา</p> <p>ด้านสติปัญญาของเด็ก ดังนี้</p> <p>1. สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่อง</p> <p>ให้ผู้อื่นเข้าใจ</p> <p>2. การอ่านป้ายและสัญลักษณ์</p> <p>ที่เด็กสนใจ</p> <p>3. การสังเกตรูปแบบ</p> <p>จากสิ่งของต่าง ๆ</p> <p>4. การนับเปรียบเทียบ</p> <p>รวมกลุ่ม</p> <p>5. การแยกกลุ่มของจำนวน</p> <p>6. การสังเกตสำรวจหรือ</p> <p>ทดลองอย่างง่าย ๆ</p>

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุปแนวทาง
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	<p>เครื่องใช้ ว่าเหมือน หรือแตกต่างกันอย่างไร</p> <p>6. การจัดกลุ่มแสดงความสัมพันธ์</p> <p>7. การเรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์</p> <p>8. การบอกตำแหน่งทิศทาง</p> <p>9. การสังเกตรูปแบบจากสิ่งของต่าง ๆ เช่น ลวดลายบนเสื้อผ้า กระเบื้อง</p> <p>10. การนับเปรียบเทียบรวมกลุ่ม</p> <p>11. การแยกกลุ่มของจำนวน</p> <p>12. การสังเกตสำรวจหรือทดลองอย่างง่าย ๆ เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัว</p>	<p>จากสิ่งของต่าง ๆ เช่น ลวดลายบนเสื้อผ้า</p> <p>8. การนับเปรียบเทียบรวมกลุ่ม</p> <p>9. การแยกกลุ่มของจำนวน</p> <p>10. การสังเกตสำรวจหรือทดลองอย่างง่าย ๆ</p>	
3.3 การประเมินพัฒนาการผู้เรียนที่สะท้อนพัฒนาการอย่างเป็นองค์รวม	<p>1. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ</p> <p>2. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน</p> <p>3. ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน</p> <p>4. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี</p> <p>5. ใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย</p> <p>6. ไม่ใช่แบบทดสอบในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย</p> <p>7. สรุปผลการประเมินจัดทำ</p>	<p>1. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ</p> <p>2. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน</p> <p>3. ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน</p> <p>4. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี</p> <p>5. ใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย</p>	<p>ขั้นตอนที่ 4 การประเมินพัฒนาการของนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>1. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ</p> <p>2. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน</p> <p>3. ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน</p> <p>4. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคล อย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี</p> <p>5. ใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย</p>

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุปแนวทาง
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
	ข้อมูลโดยการทำสารนิทัศน์ 8. นำผลการประเมินไปใช้ พัฒนาเด็ก		

4. องค์ประกอบด้านประสิทธิผลการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

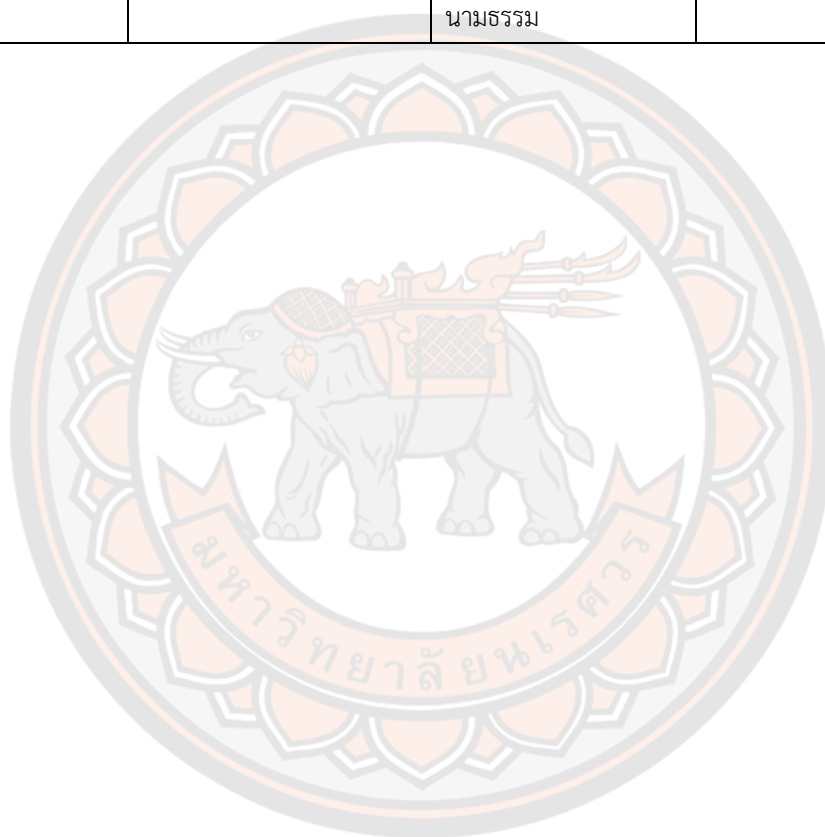
ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุปแนวทาง
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
4.1 ประสิทธิภาพ การพัฒนาการ เรียนรู้ของนักเรียน อย่างเป็นองค์รวม	1. ผลของการจัด ประสบการณ์ที่ส่งเสริมและ พัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม 2. พฤติกรรมบ่งชี้ ในองค์ประกอบของทักษะ การเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม 3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนา ตามแนวคิดทหุปัญญา ที่ครอบคลุมการพัฒนา อย่างเป็นองค์รวม 4. ร่างกายเจริญเติบโต ตามวัย แข็งแรง และ มีสุขนิสัย ที่ดี 5. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจ ดีงาม 6. มีทักษะการคิด การใช้ ภาษาสื่อสาร และการแสวง หาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย 7. มีทักษะชีวิตและเป็นคนดี มีวินัย	1. บรรลุตามจุดมุ่งหมาย และมาตรฐาน ที่สถานศึกษากำหนดไว้ เช่น 1.1 ร่างกาย เจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัย ที่ดี 1.2 สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจ ดีงาม 1.3 มีทักษะชีวิตและ ปฏิบัติตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และ มีความสุข 1.4 มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และ การแสวงหาความรู้ ได้เหมาะสมกับวัย 2. ผลของการจัด ประสบการณ์ที่ส่งเสริม และพัฒนาเด็กอย่างเป็น	1. ผลของการจัด ประสบการณ์ ที่ส่งเสริมและ พัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม 2. พฤติกรรมบ่งชี้ ในองค์ประกอบของทักษะ การเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม 3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตาม แนวคิดทหุปัญญาที่ครอบคลุม การพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม 4. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี 5. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และ จิตใจ ดีงาม 6. มีทักษะการคิด การใช้ ภาษาสื่อสาร และการแสวงหา ความรู้ได้เหมาะสมกับวัย 7. มีทักษะชีวิตและเป็นคนดี มีวินัย

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุปแนวทาง
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
		<p>องค์รวม</p> <p>3. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>4. พฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบของทักษะการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม</p> <p>5. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การทำกิจกรรมตามแนวคิดพหุปัญญา</p>	
4.1.1 ด้านร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี	<ol style="list-style-type: none"> 1. การยืน เดิน วิ่ง กระโดดได้อย่างคล่องแคล่วตามวัย 2. การรับ ส่ง ลูกบอลด้วยสองมือ 3. การขึ้น ลงบันไดโดยจับราวบันได หรือขึ้นได้เองอย่างคล่องแคล่ว 4. เขียนรูปทรงต่าง ๆ ได้ตามวัย 5. ใช้กรรไกรปลายมนตัดกระดาษตามเส้นตรง เส้นโค้งและตัดตามอิสระได้ 6. การช่วยเหลือตัวเอง เช่น ถอดกางเกง ใส่กางเกง แกะกระดุม รูดซิป ใส่รองเท้า ถักแห ฯลฯ 7. เข้าห้องน้ำได้เอง 8. ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร 9. แปรงฟันได้เอง 10. อาบน้ำได้เอง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องได้ 2. รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ด้วยมือทั้งสอง 3. เดินขึ้น-ลงบันได สลับเท้าได้อย่างคล่องแคล่ว 4. เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้ 5. ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งที่กำหนด 6. ใช้กล้ามเนื้อเล็กได้ดี เช่น ตัดกระดุม ผูกเชือกกรองแห ฯลฯ 7. ยึดตัว คล่องแคล่ว 	<p>1. พัฒนาการด้านร่างกาย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 การยืน เดิน วิ่ง กระโดดได้อย่างคล่องแคล่วตามวัย 1.2 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ด้วยมือทั้งสอง 1.3 เดินขึ้น-ลงบันได สลับเท้าได้อย่างคล่องแคล่ว 1.4 ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งที่กำหนด 1.5 การช่วยเหลือตัวเองได้ตามวัย

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุปแนวทาง
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
4.1.2 ด้าน สุขภาพจิตดี สุนทรียภาพ มี คุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม	<ol style="list-style-type: none"> 1. การรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น 2. การแสดงพฤติกรรมได้สอดคล้องกับอารมณ์ของตนเองตามวัย 3. การแสดงออกทางอารมณ์และการควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม 4. การแสดงออกพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการมีคุณธรรม จริยธรรมได้อย่างเหมาะสมกับวัย 5. การชื่นชมผู้อื่น 6. การชื่นชมตนเอง 7. การแสดงความรักต่อคนและสัตว์ได้อย่างเหมาะสม เช่น กลัว รัก เมตตา มีน้ำใจ ฯลฯ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม 2. ชื่นชมความสามารถ ผลงานของตนเองและผู้อื่น 3. ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง 4. พัฒนาการด้านสังคม 5. ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง 6. เล่นหรือทำงานโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้ 7. พบผู้ใหญ่ รู้จักไหว้ทำความเคารพ 8. รู้จักขอบคุณเมื่อรับของจากผู้ใหญ่ 9. รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย 	2. พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 รับรู้ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น 2.2 แสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม 2.3 ชื่นชมความสามารถ ผลงานของตนเองและผู้อื่น 2.4 แสดงออกพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการมีคุณธรรม จริยธรรมได้อย่างเหมาะสมกับวัย
4.1.3 ด้านมีทักษะ ชีวิตสามารถ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้	<ol style="list-style-type: none"> 1. การช่วยเหลือตนเองได้ในชีวิตประจำวันตามวัย 2. การเล่นคนเดียว เล่นกับเพื่อน และเล่นกับผู้ใหญ่ 3. การปฏิบัติตามข้อตกลงต่าง ๆ ในสังคมได้ เช่น การยืนตรงเคารพธงชาติ เมื่อได้ยินเพลงชาติ การอดทนรอคอย การมีระเบียบวินัย ฯลฯ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง 2. เล่นหรือทำงานโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้ 3. พบผู้ใหญ่ รู้จักไหว้ทำความเคารพ 4. รู้จักขอบคุณเมื่อรับของจากผู้ใหญ่ 5. รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่งตัวได้ด้วยตนเอง ไปห้องส้วมได้เอง 	3. พัฒนาการด้านสังคม <ol style="list-style-type: none"> 3.1 การช่วยเหลือตนเองได้ในชีวิตประจำวันตามวัย 3.2 การเล่นคนเดียว เล่นกับเพื่อน และเล่นกับผู้ใหญ่ 3.3 การอดทนรอคอย 3.4 มีระเบียบวินัย

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุปแนวทาง
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
		6. เล่นร่วมกับคนอื่นได้ 7. รอคอยตามลำดับ ก่อน-หลัง 8. แบ่งของให้คนอื่น 9. เก็บของเล่นเข้าที่ได้	
4.1.4 ด้านมีทักษะ การคิดการใช้ภาษา สื่อสารเหมาะสม กับวัย	1. การฟัง พูด อ่าน และ เขียน ได้อย่างเหมาะสม กับวัย 2. มีการคิดแบบต่าง ๆ ได้ตามวัย ได้แก่ การคิด รวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การคิดแก้ปัญหา และ การคิดสร้างสรรค์ 3. การสนทนาโต้ตอบและ เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ 4. การอ่านภาพ สัญลักษณ์ และคำ 5. มีความสามารถ ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ตามสถานการณ์และ ตามวัย 6. บอกชื่อและนามสกุล ของตนเองได้ 7. สร้างผลงานตาม จินตนาการ 8. บอกความแตกต่าง ของกลิ้ง สี เสียง รส รูปร่าง จำแนกและจัดหมวดหมู่ สิ่งของได้	1. จำแนกสิ่งต่าง ๆ ด้วยประสาทสัมผัส ทั้ง 5 ได้ 2. บอกชื่อและนามสกุล ของตนเองได้ 3. พยายามแก้ปัญหา ด้วยตนเองหลังจาก ได้รับคำชี้แนะ 4. สนทนาโต้ตอบ/ เล่าเรื่องเป็นประโยค อย่างต่อเนื่อง 5. สร้างผลงานตาม ความคิดของตนเอง โดยมีรายละเอียด เพิ่มขึ้น 6. รู้จักใช้คำถาม “ทำไม” 7. บอกความแตกต่าง ของกลิ้ง สี เสียง รส รูปร่างจำแนกและ จัดหมวดหมู่สิ่งของได้ 8. บอกชื่อ นามสกุล และอายุของตนเองได้ 9. พยายามหาวิธี แก้ปัญหาด้วยตนเอง 10. สนทนาโต้ตอบ/ เล่าเป็นเรื่องราวได้ 11. สร้างผลงานตาม	4. พัฒนาการด้านสติปัญญา 4.1 ใช้ภาษาสื่อสารได้ เหมาะสมกับวัย 4.2 มีความสามารถ ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ ตามสถานการณ์และตามวัย 4.3 มีจินตนาการและ ความคิดสร้างสรรค์ผลงานได้ 4.4 การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล 4.5 บอกชื่อ นามสกุล และอายุของตนเองได้ 4.6 บอกความแตกต่าง ของกลิ้ง สี เสียง รส รูปร่าง จำแนกและจัดหมวดหมู่ สิ่งของได้

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุปแนวทาง
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	Best Practice	
		ความคิดของตนเอง โดยมีรายละเอียด เพิ่มขึ้นและแปลกใหม่ 12. การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล 13. เริ่มเข้าใจสิ่งที่เป็น นามธรรม	

ตารางแสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นการพิจารณาความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้
 ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของครูรวม ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน ครั้งที่ 2

ประเด็นที่ 1 ความเหมาะสมขององค์ประกอบด้านปัจจัยการบริหารหลักสูตร

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน								
	คนที่ 1 รศ.ดร.ฉลอง	คนที่ 2 ผศ.ดร.ชลธิศ	คนที่ 3 ดร.จินตนา	คนที่ 4 ดร.วิษณุ	คนที่ 5 นางจิตตา	คนที่ 6 ดร.วรนาท			
1.1 ผู้บริหาร	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย			
1. มีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ	ควรจัดหมวดหมู่ข้อ	จัดเรียงข้อคำถาม	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย			
2. มีภาวะความเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์	คำถามเรื่องของ	ให้เป็นระบบและ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย			
3. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม	“ผู้บริหาร” เหล่านี้	ควรเพิ่มหัวข้อให้	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย			
4. เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลทางการศึกษาระดับปริญญาตรี	เพื่อให้กระจัด	เพื่อความเข้าใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย			
5. มีความสามารถในการสื่อสารและการประสานงานกับบุคลากรในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	กระจาย เช่น		เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย			
6. เป็นผู้นำที่มีการบริหารงานเชิงกลยุทธ์	1.1.1 ด้านคุณลักษณะ		เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย			
	1.1.2 ด้านความรู้		เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย			
	และทักษะ		เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย			
	1.1.3 ด้านเจตคติ		เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย			
1.2 ครู	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย			
1. จบวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี	ควรจัดหมวดหมู่	จัดเรียงข้อคำถาม	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย			
2. มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติได้ด้านการศึกษาระดับปริญญาตรี	ข้อคำถามเรื่องของ	ให้เป็นระบบและ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย			
	“ผู้บริหาร” เหล่านี้	ควรเพิ่มหัวข้อให้	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย			

ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน						
ประเด็น	คนที่ 1 รศ.ดร.ฉลอง เพื่อไม่ให้การจัด กระจาย เช่น 1.1.1 ด้าน คุณลักษณะ 1.1.2 ด้านความรู้ และทักษะ 1.1.3 ด้านเจตคติ	คนที่ 2 ผศ.ดร.ชลธิศ เพื่อความเข้าใจ	คนที่ 3 ดร.จินตนา มีบุคลิกภาพดีเป็น แบบอย่างที่ดีสำหรับ เด็กและสาธารณชน ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการดำรงชีวิต ด้านเจตคติ	คนที่ 4 ดร.วิษณุ	คนที่ 5 นางจิตตา	คนที่ 6 ดร.วรรณาท เพื่อความเข้าใจ
<p>ประเด็น</p> <p>3. มีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 4. มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการเขียนแผนการจัด ประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย 5. มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย อย่างเป็นองค์รวม 6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เรื่องการออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ 7. มีทักษะการสื่อสารกับบุคลากรเด็กปฐมวัย 8. มีทักษะด้านการประสานงานและการสื่อสาร 9. มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย</p>	เห็นด้วย เห็นด้วย	เห็นด้วย เพิ่มเติมตัวอย่าง ของเล่นแต่ละชนิด และจัดหมวดหมู่ แยกสื่อและ แหล่งเรียนรู้ ให้ชัดเจน	เห็นด้วย เห็นด้วย	เห็นด้วย เห็นด้วย	เห็นด้วย จัดหมวดหมู่สื่อ/ แหล่งเรียนรู้ เช่น สื่อปฐมภูมิ สื่อทุติยภูมิ 1) สื่อเทคโนโลยี 2) สื่อสิ่งพิมพ์ หรือ หนังสือนิทาน 3) สื่อ 2 มิติ หรือ สื่อ 3 มิติ	เห็นด้วย ควรจัดกลุ่มเป็นสื่อ และแหล่งเรียนรู้ โดยสื่อมีตั้งแต่ ของจริง (ที่ไม่ใช่ ของเล่น เช่น ดิน หิน ทราย ผัก ผลไม้ ข้าวของเครื่องใช้) และแหล่งเรียนรู้ ก็ควรแยก พร้อม
<p>1.3 สื่อ/แหล่งเรียนรู้</p> <p>1. ของเล่นที่เป็นข้าวของเครื่องใช้ของจริง 2. ของเล่นสร้างสรรค์ 3. ของเล่นที่เลียนแบบของจริง 4. ของเล่นเพื่อการศึกษา 5. ของเล่นพื้นฐาน 6. สื่อเทคโนโลยี 7. สื่อสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือนิทาน 8. มุมบล็อก 9. มุมหนังสือ</p>	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน					
	คนที่ 1 รศ.ดร.ฉลอง	คนที่ 2 ผศ.ดร.ชลาธิป	คนที่ 3 ดร.จินตนา	คนที่ 4 ดร.วิษณุ	คนที่ 5 นางจิตตา	คนที่ 6 ดร.วรรณาท
<p>ประเด็น</p> <p>กับการปฏิบัติกิจกรรมตามหลักสูตร</p> <p>2. จัดสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ</p> <p>2.1 บุคลิกภาพของครูผู้สอนที่อบอุ่น ยิ้มแย้มแจ่มใส</p> <p>2.2 บรรยากาศการจัดการชั้นเรียนของ ครูผู้สอนที่ใส่ใจดูแลทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน อย่างมีความสุข</p> <p>2.3 การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่าง ครูผู้สอน กับเด็ก</p> <p>2.4 การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่าง เด็กกับเด็ก</p> <p>2.5 การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่าง ผู้ปกครองกับโรงเรียน</p> <p>3. จัดสภาพแวดล้อมทางด้านสังคม</p> <p>3.1 จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์ กับผู้อื่นอย่างหลากหลาย</p> <p>3.2 จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้เรียนรู้ การปฏิบัติตนในลักษณะที่สังคมยอมรับ</p> <p>3.3 จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กเกิดทักษะ ทางสังคม</p>						

ประเด็นที่ 2 ความเหมาะสมขององค์ประกอบด้านการบริหารหลักสูตร มี 3 ขั้นตอนดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน						
ประเด็น	คนที่ 1 รศ.ดร.ฉลอง เห็นด้วย	คนที่ 2 ผศ.ดร.ชลธิศ เห็นด้วย	คนที่ 3 ดร.จินตนา เห็นด้วย	คนที่ 4 ดร.วิษณุ เห็นด้วย	คนที่ 5 นางธิดา เห็นด้วย	คนที่ 6 ดร.วรรณาท เห็นด้วย
ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ในสถานศึกษา 2. วิเคราะห์นโยบายการพัฒนาการศึกษาปฐมวัย 3. วิเคราะห์ปรัชญาด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย 4. วิเคราะห์วิสัยทัศน์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย 5. วิเคราะห์อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน 6. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวเด็ก 7. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวเด็ก 8. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพชุมชน และความต้องการของชุมชน 9. วิเคราะห์บริบทสังคม วัฒนธรรมของโรงเรียน	ตัดออก	ตัดออก	ตัดออก	ตัดออก	ตัดออก	ตัดออก
ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำหลักสูตรระดับปฐมวัย เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1. วิเคราะห์สภาพโรงเรียน 2. วิเคราะห์อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน 3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวเด็ก 4. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวเด็ก	ตัดออก	ตัดออก	ตัดออก	ขั้นตอนที่ 2 ในส่วนประกอบ ไม่น่าจะวิเคราะห์ ข้อมูลต่าง ๆ อีก เพราะซ้ำซ้อน กับขั้นตอนที่ 1	ตัดออก	ตัดออก

ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน						
ประเด็น	คนที่ 1 รศ.ดร.ฉลอง	คนที่ 2 ผศ.ดร.ชลธิศ	คนที่ 3 ดร.จินตนา	คนที่ 4 ดร.วิษณุ	คนที่ 5 นางจิดดา	คนที่ 6 ดร.วรรณาท
5. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพชุมชนและความต้องการของชุมชน	เห็นด้วย	ปรับจุดมุ่งหมายให้สอดคล้องกับประสิทธิภาพการเรียนการสอน	กำหนดจุดมุ่งหมายให้สัมพันธ์กับข้อมูลพื้นฐานข้างต้น เช่น 2.2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายโดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้อง	เห็นด้วย	เห็นด้วย	กำหนดจุดมุ่งหมายให้สัมพันธ์กับข้อมูลพื้นฐาน
ขั้นตอนที่ 2.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร <ol style="list-style-type: none"> มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุดตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุดตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุดตามตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาที่เป็นไปตามพัฒนาการและสอดคล้องกับธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็ก ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กอย่างเป็นองค์รวม 	เห็นด้วย	สาระที่ควรเรียนรู้ควรจัดกลุ่มแบ่งเป็น 4 เรื่องเหมือนหลักสูตร	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เพิ่มเติมรายละเอียดในหลักสูตรและบูรณาการแนวคิดทฤษฎี	กำหนดสาระและประสบการณ์ที่ส่งเสริมปัญญา

ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน						
ประเด็น	คนที่ 1 รศ.ดร.ฉลอง	คนที่ 2 ผศ.ดร.ชลธิศป แต่เพิ่มเติม รายละเอียดของ สาระโดยบูรณาการ พหุปัญญาเข้าไป	คนที่ 3 ดร.จินตนา	คนที่ 4 ดร.วิษณุ	คนที่ 5 นางจิตตา	คนที่ 6 ดร.วรรณาท
<p>4. สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก</p> <p>5. บูรณาการการจัดประสบการณ์ที่เน้น การพัฒนาเด็กให้ครบถ้วนทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>6. เพิ่มเนื้อหาสาระที่ควรรู้ให้สอดคล้องกับความสัมพันธ์ ความต้องการ</p> <p>7. อัปเดตลักษณะ เอกลักษณะและภูมิปัญญาท้องถิ่น</p> <p>8. คำนำถึงความเหมาะสมตามวัยของเด็ก</p> <p>9. บูรณาการการสาระที่ควรรู้ให้สอดคล้อง กับแนวคิดพหุปัญญา</p>	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	จัดการเรียนรู้จาก ประสบการณ์ตรงที่ สอดคล้องกับ จิตวิทยาพัฒนาการ เด็กปฐมวัย	- จัดประสบการณ์ที่ สอดคล้องการทำงาน ของสมองเหมาะกับ อายุ วุฒิภาวะและ ระดับพัฒนาการของ เด็กปฐมวัย - จัดประสบการณ์ที่ ส่งเสริมพัฒนาทักษะ และสาระการเรียนรู้ - จัดประสบการณ์ให้ เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับ เด็กอื่นกับผู้ใหญ่	
<p>ขั้นตอนที่ 2.3 การกำหนดแนวทางการจัด ประสบการณ์/การจัดกิจกรรม</p> <p>1. จัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับพัฒนาการ</p> <p>2. จัดการเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า</p> <p>3. บูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระ การเรียนรู้</p> <p>4. สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก</p> <p>5. การจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการ ผ่านการเล่น</p> <p>6. จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจกระทำการและนำเสนอความคิด</p>	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย		

ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน					
คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6
รศ.ดร.ฉลอง	ผศ.ดร.ชลธิศ	ดร.จินตนา	ดร.วิษณุ	นางจิตา	ดร.วรรณพ
เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	- มีการวางแผน กำหนดแนวทาง การประเมิน พัฒนาการเด็ก - ประเมินผลเพื่อ พัฒนา ช่วยเหลือ และส่งเสริม ความก้าวหน้า ของพัฒนาการเด็ก ให้ครบทุกด้าน	ภายใต้สภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ - ประเมินผลตาม สภาพจริงจากการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ และการปฏิบัติ กิจกรรมประจำวันด้วย วิธีการและเครื่องมือ ที่หลากหลาย - ครูครุรนำผล การประเมินผู้เรียน มาวิเคราะห์และ ปรับปรุงพัฒนาการ จัดประสบการณ์ ของตนเอง เพื่อพัฒนา ช่วยเหลือ และส่งเสริม ความก้าวหน้า ของพัฒนาการ เด็กให้ครบทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม
<p>ประเด็น</p> <p>7. ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กก่อนกับผู้ใหญ่ภายใต้ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้</p> <p>ขั้นตอนที่ 2.4 การกำหนดแนวทางการประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> วางแผนกำหนดแนวสังเกตพฤติกรรมของเด็ก อย่างเป็นระบบ เพื่อการประเมินพัฒนาการเด็ก ประเมินตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน การประเมินพัฒนาการต้องมีความสอดคล้อง และครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์แต่ละวัยของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย ดำเนินการประเมินด้วยเครื่องมือและเทคนิค วิธีการที่หลากหลาย ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่าง ต่อเนื่อง จัดทำสารนิเทศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อน และตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการ 					

ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน						
ประเด็น	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6
ประเด็นที่ 3 ประเมินความเหมาะสมหลักสูตร 1. ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเห็นชอบตรวจสอบ ความสอดคล้อง 2. ตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษา 3. ประเมินความพร้อมก่อนนำไปใช้ โดยใช้ เครื่องมือหรือวิธีการที่หลากหลาย	รศ.ดร.ฉลอง เห็นด้วย	ผศ.ดร.ชลธิศ เห็นด้วย	ดร.จินตนา เห็นด้วย	ดร.วิษณุ - วิเคราะห์ข้อมูล พื้นฐานด้าน สารสนเทศการใช้ หลักสูตรฉบับเดิม	นางธิดา เห็นด้วย	ดร.วรรณาท เห็นด้วย

**ประเด็นที่ 3 ความเหมาะสมขององค์ประกอบด้านกระบวนการใช้หลักสูตรการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีความรู้เพื่อพัฒนานักเรียน
 อย่างเป็นองค์รวม ดังนี้**

ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน						
ประเด็น	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6
ขั้นตอนที่ 1 วางแผนการสอนตามแนวคิด ทฤษฎีความรู้ ดังนี้ 1. วางแผนสังเคราะห์สาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระและ ประสบการณ์สำคัญในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2. บูรณาการ การจัดประสบการณ์ตามแนวคิด ทฤษฎีความรู้เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม 3. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายคำนึงถึง	รศ.ดร.ฉลอง เห็นด้วย	ผศ.ดร.ชลธิศ ไม่ต้องใส่รายละเอียด หรืออธิบายขั้น การวางแผน ในส่วนนี้ ควรระบุ ขั้นตอนการวางแผน ไปเลยว่าต้องทำ อะไรบ้าง	ดร.จินตนา เห็นด้วย	ดร.วิษณุ เห็นด้วย	นางธิดา เห็นด้วย	ดร.วรรณาท เห็นด้วย

ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน						
ประเด็น	คนที่ 1 รศ.ดร.ฉลอง	คนที่ 2 ผศ.ดร.งลาธิป	คนที่ 3 ดร.จินตนา	คนที่ 4 ดร.วิษณุ	คนที่ 5 นางจิตดา	คนที่ 6 ดร.วรรณาท
<p>รูปแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>4. วางแผนจัดประสบการณ์ในลักษณะการบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้</p> <p>5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>6. เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจากการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า</p> <p>7. เด็กได้คิดได้แก้ปัญหาจนเกิดความคิดรวบยอดจากการลงมือทำกิจกรรม</p> <p>8. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลายให้ได้เล่นได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า</p> <p>9. จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้</p>	เห็นด้วย	เห็นด้วย	กำหนดจุดมุ่งหมาย ประสบการณ์	กำหนดจุดมุ่งหมาย ประสบการณ์	กำหนดจุดมุ่งหมาย ประสบการณ์	กำหนดจุดมุ่งหมาย ประสบการณ์
<p>ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดการประสบการณ์พัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดกิจกรรมที่หลากหลาย 2. ให้เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า 3. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เป็โอกาสให้ได้ได้ active learning 5. บูรณาการสาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระ และประสบการณ์สำคัญตามแนวคิด พหุปัญญา 	เห็นด้วย	เห็นด้วย	กำหนดจุดมุ่งหมาย ประสบการณ์	กำหนดจุดมุ่งหมาย ประสบการณ์	กำหนดจุดมุ่งหมาย ประสบการณ์	กำหนดจุดมุ่งหมาย ประสบการณ์

ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน						
ประเด็น	คนที่ 1 รศ.ดร.ฉลอง	คนที่ 2 ผศ.ดร.ชลธิศ	คนที่ 3 ดร.จินตนา	คนที่ 4 ดร.วิษณุ	คนที่ 5 นางจิตตา	คนที่ 6 ดร.วรรณาท
2.5 แสดงสนใจในผลงานศิลปะของตนเองและความสามารถของตนเอง	เห็นด้วย	รวมประเด็น	รวมประเด็น	รวมประเด็น	เห็นด้วย	รวมประเด็น
3. จิตกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนาด้านสังคมของเด็ก ดังนี้ 3.1 การแต่งตัวเองได้ 3.2 การล้างมือรับประทานอาหาร 3.3 การเข้าห้องส้วม 3.4 การเก็บของเล่นของใช้ของตนเอง 3.5 การเข้าแถวตามลำดับรับรอง 3.6 การนำวัสดุเหลือใช้มาสร้างชิ้นงาน 3.7 การใช้ผ้า และสิ่งของอย่างประหยัด เช่น ดินสอ สี กาว กระดาษสี ฯลฯ 3.8 การรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น ดูแลรักษาความสะอาดห้องเรียน รดน้ำต้นไม้ เก็บขยะ 3.9 การให้การทักทาย ยิ้ม กล่าวขอบคุณ ขอโทษ 3.10 การยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	เห็นด้วย	รวมประเด็น	รวมประเด็น	รวมประเด็น	เห็นด้วย	รวมประเด็น
4. จิตกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็ก ดังนี้ 4.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	เห็นด้วย	รวมประเด็น	รวมประเด็น	รวมประเด็น	เห็นด้วย	รวมประเด็น

ประเด็นที่ 4 ความเหมาะสมขององค์ประกอบด้านประสิทธิภาพพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน						
ประเด็น	คนที่ 1 รศ.ดร.ฉลอง เห็นด้วย	คนที่ 2 ผศ.ดร.ชลธิลา รวมประเด็น เพื่อความชัดเจน เช่น 4. ประสิทธิภาพ การเรียนรู้อย่าง เป็นองค์รวม 4.1 พัฒนาการ ด้านร่างกาย 4.2 พัฒนาการ ด้านอารมณ์ จิตใจ 4.3 พัฒนาการ ด้านสังคม 4.4 พัฒนาการ ด้านสติปัญญา และนำแนวคิด พหุปัญญา 8 ด้าน มาบูรณาการ ในพัฒนาการ ทั้ง 4 ด้าน	คนที่ 3 ดร.จินตนา นำพัฒนาการ ทั้ง 4 ด้าน เป็นหัวข้อหลักและ บูรณาการแนวคิด พหุปัญญา 8 ด้าน ที่สอดคล้องกับ พัฒนาการ แต่ละด้านเข้าไป	คนที่ 4 ดร.วิษณุ เห็นด้วย	คนที่ 5 นางธิดา ให้พัฒนาการ ทั้ง 4 ด้านเป็นหัวข้อ หลักและบูรณาการ แนวคิดพหุปัญญา 8 ด้านที่สอดคล้อง กับพัฒนาการ แต่ละด้านเข้าไป เพื่อส่งเสริม เด็กปฐมวัยอย่าง เป็นองค์รวมตาม ความสามารถ ของเด็กแต่ละบุคคล	คนที่ 6 ดร.วราภา บูรณาการแนวคิด พหุปัญญา 8 ด้าน ที่สอดคล้องกับ พัฒนาการ แต่ละด้านเข้าไป
<p>ประเด็น</p> <p>4.1 ประสิทธิภาพการเรียนรู้นักเรียน อย่างเป็นองค์รวม มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผลของการจัดประสบการณ์ ที่ส่งเสริมและ พัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม 2. พฤติกรรมบ่งชี้ขององค์ประกอบของทักษะ การเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม 3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามแนวคิดพหุปัญญา ที่ครอบคลุมการพัฒนาด้านเป็นองค์รวม 4. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และ มีสุขนิสัย ที่ดี 5. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจ ดีงาม 6. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และ การแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย 7. มีทักษะชีวิตและเป็นคนดี มีวินัย 						

ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน						
ประเด็น	คนที่ 1 รศ.ดร.ฉลอง	คนที่ 2 ศศ.ดร.งลาธิป	คนที่ 3 ดร.จินตนา	คนที่ 4 ดร.วิษณุ	คนที่ 5 นางจิตตา	คนที่ 6 ดร.วรรณาท
1. พัฒนาการด้านร่างกาย 1.1 การยืน เดิน วิ่ง กระโดดได้อย่างคล่องแคล่วตามวัย 1.2 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ด้วยมือทั้งสอง 1.3 เดินขึ้น-ลงบันไดสลับเท้าได้อย่างคล่องแคล่ว 1.4 ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งที่กำหนด 1.5 การช่วยเหลือตัวเองได้ ตามวัย						
2. พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ 2.1 ได้รับความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น 2.2 แสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม 2.3 ชื่นชมความสามารถ ผลงานของตนเองและผู้อื่น 2.4 แสดงออกพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการมีคุณธรรม จริยธรรมได้อย่างเหมาะสมกับวัย	เห็นด้วย	รวมประเด็น	รวมประเด็น	รวมประเด็น	เห็นด้วย	เห็นด้วย
3. พัฒนาการด้านสังคม 3.1 การช่วยเหลือตนเองได้ในชีวิตประจำวันตามวัย 3.2 การเล่นคนเดียว เล่นกับเพื่อน และเล่นกับผู้ใหญ่	เห็นด้วย	รวมประเด็น	รวมประเด็น	รวมประเด็น	เห็นด้วย	เห็นด้วย

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน					
	คนที่ 1 รศ.ดร.ฉลอง	คนที่ 2 ผศ.ดร.ชลธิณี	คนที่ 3 ดร.จินตนา	คนที่ 4 ดร.วิษณุ	คนที่ 5 นางจิตตา	คนที่ 6 ดร.วรรณาท
<p>3.3 การถอดทรรคออก</p> <p>3.4 มีระเบียบวินัย</p> <p>4. พัฒนาการด้านสติปัญญา</p> <p>4.1 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย</p> <p>4.2 มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ</p> <p>ได้ตามสถานการณ์และตามวัย</p> <p>4.3 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์</p> <p>ผลงานได้</p> <p>4.4 การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล</p> <p>4.5 บอกชื่อ นามสกุล และอายุของตนเองได้</p> <p>4.6 บอกความแตกต่างของกลิ่น สี เสียง รส</p> <p>รูปร่าง จำแนกและจัดหมวดหมู่สิ่งของได้</p>						

ตารางแสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นการพิจารณาความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้
 ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน ครั้งที่ 2 (ต่อ)

ประเด็นที่ 1 ความเหมาะสมขององค์ประกอบด้านปัจจัยการบริหารหลักสูตร

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน			สรุปประเด็น
	คนที่ 7 ดร.ภารดี	คนที่ 8 ดร.อาณัฐ	คนที่ 9 ดร.นพดล	
<p>1.1 ผู้บริหาร</p> <p>1. มีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ</p> <p>2. มีภาวะความเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์</p> <p>3. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียน อย่างเป็นองค์รวม</p> <p>4. เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลทางการศึกษาปฐมวัย</p> <p>5. มีความสามารถในการสื่อสารและการประสานงาน กับบุคลากรในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>6. เป็นผู้นำที่มีการบริหารงานเชิงกลยุทธ์</p>	<p>เห็นด้วย</p> <p>ควรจัดหมวดหมู่ ข้อคำถามเรื่องของ “ผู้บริหาร” เหล่านี้ เพื่อให้การจัด กระจาย เช่น 1.1.1 ด้าน คุณลักษณะ 1.1.2 ด้านความรู้ และทักษะ 1.1.3 ด้านเจตคติ และเพิ่มประเด็น ให้ครอบคลุม ทั้ง 3 ด้าน</p>	<p>เห็นด้วย</p> <p>จัดเรียง ข้อคำถาม ให้เป็น ระบบและ ควรเพิ่ม หัวข้อให้ เพื่อความ เข้าใจ</p>	<p>เห็นด้วย</p> <p>1.1 ด้านคุณลักษณะ</p> <p>1.1.1 มีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ</p> <p>1.1.2 มีความเข้มแข็งในการพัฒนาโรงเรียนตามหลักการปรัชญาขององค์การศึกษาปฐมวัย</p> <p>1.1.3 เป็นผู้มีความรู้ และมีจริยธรรม</p> <p>1.1.4 มีความเป็นผู้นำทางการคิดและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ</p> <p>1.2 ด้านความรู้และทักษะ</p> <p>1.2.1 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย</p> <p>1.2.2 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>1.2.3 มีความรู้และประสบการณ์ตามมาตรฐานวิชาชีพในสาขาที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษาปฐมวัย</p> <p>1.2.4 มีความรู้ ความสามารถให้คำแนะนำแก่ครูได้</p> <p>1.2.5 มีความรู้ ความสามารถให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาแก่ครูได้</p> <p>1.2.6 มีความสามารถในการสื่อสาร และประสานงานกับบุคลากรในโรงเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน			สรุปประเด็น
	คนที่ 7 ดร.ภารัตติ	คนที่ 8 ดร.อานูช	คนที่ 9 ดร.นพดล	
ประเด็น				<p>1.2.7 มีการนำ PDCA มาใช้ในการขับเคลื่อนงานบริหารหลักสูตร</p> <p>1.2.8 มีการนำ PLC มาใช้ในการขับเคลื่อนงานบริหารหลักสูตร</p> <p>1.3 ด้านเจตคติ</p> <p>1.3.1 มีการสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน</p> <p>1.3.2 เอาใจใส่ในการส่งเสริมศักยภาพของครูให้มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนา ด้วยกรณีศึกษา ติดตาม ดูแล ช่วยเหลือ</p> <p>1.3.3 มีเจตคติที่ดีต่อการเป็นผู้นำที่ประสานความร่วมมือกับบุคลากรในองค์กรและพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม</p> <p>1.3.4 เห็นคุณค่าของการบริหารแบบเชิงรุกที่เน้นผลงานหรือผลสำเร็จตามเป้าหมายและคุณภาพ</p> <p>1.3.5 ยอมรับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของบุคลากร</p> <p>1.3.6 ให้ความสำคัญต่อการสร้างและพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำให้บุคลากร</p> <p>1.3.7 จัดหาทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อช่วยส่งเสริมการทำงานของครูให้ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ</p> <p>1.3.8 ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาวิชาชีพของบุคลากร</p> <p>1.3.9 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ</p> <p>1.3.10 เห็นคุณค่าของการพัฒนาที่ยั่งยืนตั้งแต่ปฐมวัย</p>
	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	2. ครู
	จัดเรียงข้อคำถามให้เป็นระบบและควรเพิ่มหัวข้อให้	จัดเรียงข้อคำถามให้เป็น	จัดเรียงข้อคำถามให้เป็นระบบ	<p>2.1 ด้านคุณลักษณะ</p> <p>2.1.1 มีคุณวุฒิจบวุฒิจากการศึกษาปฐมวัย</p> <p>2.1.2 มีความเป็นผู้นำเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ</p>
	1. จับคู่ทางการศึกษาปฐมวัย			
	2. มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติได้ด้านการศึกษาปฐมวัย			
	3. มีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย			

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน			สรุปประเด็น
	คนที่ 7 ดร.ภารดี	คนที่ 8 ดร.อาณช	คนที่ 9 ดร.นพดล	
ประเด็น	เพื่อความเข้าใจ	ระบบและ ควรเพิ่ม หัวข้อให้ เพื่อความ เข้าใจ	และควร เพิ่มหัวข้อ ให้เพื่อ ความ เข้าใจ	สรุปประเด็น 2.1.3 ชุมชนเวลาให้กับการทบทวนที่ กวางแฉงแผนจัดทำหลักสูตร และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย 2.1.4 ชุมชนเวลาให้กับการในการออกแบบ จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้ 2.1.5 ชุมชนเวลาให้กับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย โดยสังเกตและส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา 2.1.6 ชุมชนเวลาให้กับการเป็นนักพัฒนานวัตกรรม โดยนำนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการสอนมาเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็ก และประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทสังคม ชุมชนท้องถิ่น 2.1.8 มีความคล่องแคล่วว่องไวและกระฉับกระฉวย 2.1.9 มีสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจ 2.1.10 ใจเย็น รับฟังเด็ก ๆ ไม่ตัดสินอะไรไปก่อน 2.1.11 เป็นคนช่างสังเกต จดจำ ลักษณะนิสัย ความชอบและตัวตนของแต่ละคน 2.1.12 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เรื่องการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ 2.2 ด้านความรู้และทักษะ 2.2.1 มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติได้ตามการศึกษาปฐมวัย 2.2.2 มีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2.2.3 มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการเงินแผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย 2.2.4 มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม 2.2.5 มีความรู้ ความเข้าใจในพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างถ่องแท้
ประเด็น	4. มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการจัดประสบการณ์เขียนแผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย 5. มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม 6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เรื่องการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ 7. มีทักษะการสื่อสารกับบุคคลรอบเด็กปฐมวัย 8. มีทักษะด้านการประสานงานและการสื่อสาร 9. มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย			

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน			สรุปประเด็น
	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	
	ดร.ภารดี	ดร.อาณัฐ	ดร.นพดล	
				<p>2.2.6 มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติตนอบรบเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยได้</p> <p>2.2.7 มีความรู้และสร้างความเข้าใจด้านการศึกษปฐมวัยกับผู้ปกครอง</p> <p>2.2.8 มีความรอบรู้ด้านปรัชญาการศึกษา นโยบายทางการศึกษา กฎหมาย การศึกษา มาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานการศึกษา จิตวิทยาการศึกษา หลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีทางการศึกษา</p> <p>2.2.9 มีความสามารถและทักษะในวิชาชีพการศึกษาปฐมวัยอย่างคล่องตัว ชัดเจน</p> <p>2.2.10 มีความสามารถในการปลูกฝังวินัย คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี ให้กับเด็กผู้เรียน</p> <p>2.2.11 มีความสามารถในการวัดประเมินผลพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>2.2.12 มีทักษะการสื่อสารกับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย</p> <p>2.2.13 มีทักษะด้านการประสานงานกับผู้ปกครองและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็ก</p> <p>2.2.14 มีความเข้าใจธรรมชาติและความต้องการของเด็กแต่ละบุคคล</p> <p>2.3 ด้านเจตคติ</p> <p>2.3.1 มีความรับผิดชอบในหน้าที่มุ่งมั่นในการทำงาน ทำงานเป็นระบบ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง</p> <p>2.3.2 เอาใจใส่ในการปลูกฝังวินัย คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี และถูกต้องผู้เรียน</p> <p>2.3.3 มีความรัก ศรัทธาที่จะเป็นครู มีความเมตตา กรุณา และเป็นนักพัฒนามิตรของศิษย์</p>

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน			สรุปประเด็น
	คนที่ 7 ดร.ภารดี	คนที่ 8 ดร.อาณช	คนที่ 9 ดร.นพดล	
ประเด็น				<p>2.3.4 มีจริยธรรม มีกิริยามารยาทสุภาพเรียบร้อย วางตนอยู่ในศีลธรรมอันดี เปี่ยมด้วยคุณธรรมเมตตาปฏิบัติตนยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพครูโดยชี้แนะทางถูกต้องแก่เจตlingeดีและยึดมั่นตามหลักศาสนา</p> <p>2.3.5 มีความสนใจและแสวงหาความรู้ กระตือรือร้นต่อยกการเรียนรู้ และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้</p> <p>2.3.6 ให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าของการพัฒนาทศุปัญญาตั้งแต่ปฐมวัย</p>
1.3 สื่อ/แหล่งเรียนรู้	<p>จัดหัวข้อ คือ</p> <p>3. สื่อ/แหล่งเรียนรู้</p> <p>3.1 สื่อ</p> <p>3.1.1 ของเล่น</p> <p>3.1.2 สื่อสำหรับเล่นิทาน</p> <p>3.2 แหล่งเรียนรู้</p> <p>3.2.1 แหล่งเรียนรู้ภายในห้องเรียน</p> <p>3.2.2 แหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน</p> <p>และเก็บข้อมูลเพิ่มเติมตามประเด็นเพื่อความชัดเจน</p>	เพิ่มประเด็นให้ครอบคลุม	เห็นด้วย	<p>3. สื่อ/แหล่งเรียนรู้</p>

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน			สรุปประเด็น
	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	
	ดร.ภารดี	ดร.อาณช	ดร.นพดล	
<p>ประเด็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ของเล่นที่เป็นข้าวของเครื่องใช้ของจริง 2. ของเล่นสร้างสรรค์ 3. ของเล่นที่เลียนแบบของจริง 4. ของเล่นเพื่อการศึกษา 5. ของเล่นพื้นบ้าน 6. สื่อเทคโนโลยี 7. สื่อสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือนิทาน 8. มุมบล็อก 9. มุมหนังสือ 10. มุมบทบาทสมมติ 11. มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติ 12. มุมดนตรี 13. สุนัขเด็กเล่น 14. แปลงดอกไม้ แปลงพืชผักสวนครัว 	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	<p>สรุปประเด็น</p> <p>3.1 สื่อ</p> <p>3.1.1 ของเล่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ของเล่นที่เป็นของจริง เช่น ข้อน ถ้วย ชาม หม้อ จานพลาสติก แก้วน้ำ ฯลฯ 2) ของเล่นที่เลียนแบบของจริง เช่น ตุ๊กตาคน ตุ๊กตารูปสัตว์ ลูกบอล เด็กเล่น รถเด็กเล่น ชุดเครื่องครัว ชุดเครื่องใช้ในบ้าน ฯลฯ 3) ของเล่นสร้างสรรค์ เช่น ตัวต่อพลาสติก พลาสติกสร้างสรรค์ กระดาษวาดภาพ สีเทียน สีน้ำ แป้งโดว์ ดินน้ำมัน ฯลฯ 4) ของเล่นเพื่อการศึกษา เช่น บล็อกไม้ เกมการศึกษาชนิดต่าง ๆ ภาพตัดต่อ โดมิโน ฯลฯ 5) ของเล่นพื้นบ้าน เช่น โมบายปลาตะเพียน ตะกร้อใบลาน ตุ๊กตาสัตว์ ทำจากฟาง กังหันลมใบตาล กะลากรองเท้า ดินเหนียวปั้นรูปสัตว์ ฯลฯ <p>3.1.2 สื่อสำหรับเล่นนิทาน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) หนังสือนิทานประเภทต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม 2) หนังสือภาพและคำศัพท์หรือสมุดภาพ 3) หนังสือนิยายสารต่าง ๆ ที่มีรูปภาพประกอบ 4) แผ่นภาพประกอบการสอน 5) หนังสือหรือแผ่นภาพปริศนาคำทาย 6) หนังสือพลาสติก 7) หนังสือผ้า 8) หนังสือภาพสามมิติหรือ Pop up

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน			สรุปประเด็น
	คนที่ 7 ดร.ภารดี	คนที่ 8 ดร.อาณูช	คนที่ 9 ดร.นพดล	
ประเด็น				สรุปประเด็น
				<p>3.2 แหล่งเรียนรู้</p> <p>3.2.1 แหล่งเรียนรู้ภายในห้องเรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มุมบ๊อกลูก 2) มุมบทบาทสมมติ 3) มุมดนตรี 4) มุมวิทยาศาสตร์หรือมธรรมชาติ 5) มุมหนังสือ <p>3.2.2 แหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สนามเด็กเล่น 2) ห้องสมุดศูนย์สื่อ 3) แปลงดอกไม้ แปลงพืชผักสวนครัว
	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	<p>4. บรรยากาศ และสภาพแวดล้อม</p> <p>4.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ</p> <ol style="list-style-type: none"> 4.1.1 การจัดวางวัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครูภัณฑ์ ให้อยู่ในระดับที่เด็กสามารถหยิบจับได้ด้วยตนเอง 4.1.2 วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครูภัณฑ์มีขนาดที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย 4.1.3 วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครูภัณฑ์สอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ 4.1.4 พื้นที่ในห้องเรียนปลอดภัย มีอากาศถ่ายเทสะดวก 4.1.5 แสงพื้นที่ในห้องเรียนเหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรมตามหลักสูตร 4.1.6 สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนสะอาดและปลอดภัย 4.1.7 ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ และไม่มีแสงแดดส่องรบกวนสายตาเด็ก
	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	<p>1.4 บรรยากาศและสภาพแวดล้อม</p> <p>1. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 การจัดวางวัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครูภัณฑ์ที่เหมาะสม เด็กสามารถหยิบจับได้ด้วยตนเอง 1.2 วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครูภัณฑ์มีขนาดที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย 1.3 วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครูภัณฑ์สอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ 1.4 พื้นที่ในห้องเรียนปลอดภัย มีอากาศถ่ายเทสะดวก 1.5 ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ และไม่มีแสงแดดส่อง

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน			สรุปประเด็น
	คนที่ 7 ดร.ภารัตติ	คนที่ 8 ดร.อาณัฐ	คนที่ 9 ดร.เนพตล	
<p>รบกวนสายตาดูเชิงขณะปฏิบัติกิจกรรม</p> <p>1.6 สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนสะอาดและปลอดภัย</p> <p>1.7 การแบ่งพื้นที่ในห้องเรียนเหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรมตามหลักสูตร</p> <p>2. จัดสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ</p> <p>2.1 บุคลิกภาพของครูผู้สอนที่อบอุ่น ยิ้มแย้มแจ่มใจ</p> <p>2.2 บรรยากาศการจัดการจัดการ ชั้นเรียนของครูผู้สอนที่ใส่ใจดูแลทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข</p> <p>2.3 การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูผู้สอนกับเด็ก</p> <p>2.4 การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างเด็กกับเด็ก</p> <p>2.5 การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน</p> <p>3. จัดสภาพแวดล้อมทางด้านสังคม</p> <p>3.1 จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างหลากหลาย</p> <p>3.2 จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้เรียนรู้การปฏิบัติตนในลักษณะที่สังคมยอมรับ</p> <p>3.3 จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กเกิดทักษะทางสังคม</p>	<p>คนที่ 7 ดร.ภารัตติ</p>	<p>คนที่ 8 ดร.อาณัฐ</p>	<p>คนที่ 9 ดร.เนพตล</p>	<p>สรุปประเด็น</p> <p>ขณะปฏิบัติกิจกรรม</p> <p>4.1.8 จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กด้วยพื้นที่มีน่านา เช่น ไม้ดอก ไม้ประดับ พืชสมุนไพร พืชผักสวนครัว ไม้ยืนต้น แปลงเกษตรเพื่อการเรียนรู้ สวนหย่อมรอบ ๆ อาคารเรียนที่สวยงาม และพืชสีเขียวๆ</p> <p>4.1.9 มีสนามเด็กเล่น ศูนย์น้ำ ศูนย์ทราย และสนามหญ้า</p> <p>4.1.10 มีสวนสัตว์มีชีวิตและมีมีการจัดสวนสัตว์จำลองให้เด็กได้เรียนรู้ เช่น มีสัตว์บกสัตว์น้ำ สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์เลี้ยง และสัตว์โลกติดกำแพง "ลา"</p>

ประเด็นที่ 2 ความเหมาะสมขององค์ประกอบด้านการบริหารหลักสูตร มี 3 ขั้นตอนดังนี้

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน			สรุปประเด็น
	คนที่ 7 ดร.ภากรดี	คนที่ 8 ดร.อาณัฐ	คนที่ 9 ดร.นพดล	
<p>ประเด็นที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน</p> <p>1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ในสถานศึกษา</p> <p>2. วิเคราะห์นโยบายการพัฒนาการศึกษาปฐมวัย</p> <p>3. วิเคราะห์ปรัชญาด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย</p> <p>4. วิเคราะห์วิสัยทัศน์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย</p> <p>5. วิเคราะห์อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน</p> <p>6. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวเด็ก</p> <p>7. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวเด็ก</p> <p>8. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพชุมชนและความต้องการของชุมชน</p> <p>9. วิเคราะห์บริบทสังคม วัฒนธรรมของโรงเรียน</p>	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	<p>2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน</p> <p>2.1.1 ผู้บริหารและคณาจารย์สภาพปัจจุบัน สภาพปัญหาและความต้องการในสถานศึกษา</p> <p>2.1.2 ผู้บริหารและครู วิเคราะห์นโยบายการพัฒนาการศึกษาปฐมวัย</p> <p>2.1.3 ผู้บริหารและครูวิเคราะห์ปรัชญาด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย</p> <p>2.1.4 ผู้บริหารและครูวิเคราะห์ผลการใช้หลักสูตรเดิมของโรงเรียน</p> <p>2.1.5 ผู้บริหารและครูวิเคราะห์บริบทสังคม วัฒนธรรมของโรงเรียน</p>
<p>ประเด็นที่ 2 การจัดทำหลักสูตรระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนานักเรียน</p> <p>อย่างเป็นนอกระบบ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้</p> <p>1. วิเคราะห์สภาพโรงเรียน</p> <p>2. วิเคราะห์อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน</p> <p>3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวเด็ก</p> <p>4. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวเด็ก</p> <p>5. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพชุมชนและความต้องการของชุมชน</p>	นำเนื้อหาข้อ 1-5 ไปรวมกับขั้นตอนที่ 1	นำข้อ 1-5 ไปรวมกับขั้นตอนที่ 1 และเก็บข้อมูลเพิ่มเติมให้ตรงประเด็น	ตัดออก	ตัดออก

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน			สรุปประเด็น
	คนที่ 7 ดร.ภารณี	คนที่ 8 ดร.อาณัฐ	คนที่ 9 ดร.นพพล	
<p>ประเด็น</p> <p>ขั้นตอนที่ 2.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร</p> <ol style="list-style-type: none"> มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุดตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุดตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุดตามตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาที่เป็นไปตามพัฒนาการและสอดคล้องกับธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็ก ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กอย่างเป็นองค์รวม 	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	<p>สรุปประเด็น</p> <p>2.2 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> กำหนดจุดมุ่งหมายโดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้อง กำหนดโดยการวิเคราะห์ข้อมูลอ้างอิงพื้นฐานในเบื้องต้น และข้อมูลโรงเรียนเกี่ยวกับสภาพปัญหาความต้องการของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมของโรงเรียน ณ ปัจจุบัน การกำหนดจุดมุ่งหมายทุกด้านโดยบูรณาการจากตัวชี้วัดของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพ.ศ. 2560 และยึดหลักการแนวความคิดทฤษฎีความเป็นฐานในการกำหนด ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี มีกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็กที่แข็งแรงสามารถใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน มีความสามารถในการแก้ปัญหาที่เผชิญในชีวิตประจำวัน ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับสภาพ และวัย มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข สนใจ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหวท่าทางเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและดนตรี คุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน			สรุปประเด็น
	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	
	ดร.ภารดี	ดร.อาณช	ดร.นพดล	
				<p>9) อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและเป็นสมาชิกที่ดีต่อสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข</p> <p>10) รักรรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความ เป็นไทย</p> <p>11) ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย</p> <p>12) จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์</p> <p>13) เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย</p> <p>2.2.4 กำหนดจุดมุ่งหมายให้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการปฏิบัติ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายอย่างเป็นองค์รวม 2) ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ จิตใจอย่างเป็นองค์รวม 3) ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม อย่างเป็นองค์รวม 4) ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาอย่างเป็นองค์รวม 5) ส่งเสริมพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวมบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ 6) ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กตามแนวคิดทฤษฎีปัญญาทั้ง 8 ด้าน <p>2.2.5 ใช้กระบวนการจัดการประสบการณ์เรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีปัญญา 8 ด้านในกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม และกิจวัตรประจำวัน เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายให้ครอบคลุม</p>

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน			สรุปประเด็น
	คนที่ 7 ดร.ภาวดี	คนที่ 8 ดร.อนุช	คนที่ 9 ดร.นพดล	
<p>ประเด็น</p> <p>ขั้นตอนที่ 2.2 การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ ธรรมชาติรอบตัว สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก บูรณาการการจัดประสบการณ์ที่เน้นการพัฒนาเด็กให้ครบถ้วนทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม เพิ่มเติมสาระที่ควรรู้ให้สอดคล้องกับความสามารถสนใจความต้องการ ยึดลักษณะ เอกลักษณะและภูมิปัญญาท้องถิ่น คำนึงถึงความเหมาะสมตามวัยของเด็ก บูรณาการการสาระที่ควรรู้ให้สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีปัญญา 	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	<p>สรุปประเด็น</p> <p>2.3 การกำหนดสาระและประสบการณ์ที่ส่งเสริมทฤษฎีปัญญา</p> <ol style="list-style-type: none"> เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ ธรรมชาติรอบตัว สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก บูรณาการการจัดประสบการณ์ที่เน้นการพัฒนาเด็กให้ครบถ้วนทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม เพิ่มเติมสาระที่ควรรู้ให้สอดคล้องกับความสามารถสนใจความต้องการ ยึดลักษณะ เอกลักษณะและภูมิปัญญาท้องถิ่น คำนึงถึงความเหมาะสมตามวัยของเด็ก บูรณาการการสาระที่ควรรู้ให้สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีปัญญา
<p>ขั้นตอนที่ 2.3 การกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> จัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับพัฒนาการ จัดการเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า บูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก การจัดกิจกรรมในลักษณะการเรียนรู้ผ่านการเล่น จัดประสบการณ์ให้เด็กได้เริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำ และนำเสนอความคิด ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ภายใต้สภาพแวดล้อม 	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	<p>2.4 แนวทางการจัดประสบการณ์</p> <ol style="list-style-type: none"> จัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับพัฒนาการ จัดการเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า บูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก การจัดกิจกรรมในลักษณะการเรียนรู้ผ่านการเล่น จัดประสบการณ์ให้เด็กได้เริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำ และนำเสนอความคิด ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน			สรุปประเด็น
	คนที่ 7 ดร.ภากรตี	คนที่ 8 ดร.อาบุซ	คนที่ 9 ดร.นพดล	
ที่เอื้อต่อการเรียนรู้				<p>2.4.8 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>2.4.9 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการและความสามารถด้านพุทธิปัญญาอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>2.4.10 จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครู ครอบครั้ว และชุมชนมีส่วนร่วม</p>
ประเด็น				<p>2.5 แนวทางการประเมินผู้เรียน</p> <p>2.5.1 มีการวางแผนกำหนดแนวทางการประเมินพัฒนาการเด็ก</p> <p>2.5.2 ประเมินผลเพื่อพัฒนา ช่วยเหลือและส่งเสริมความก้าวหน้าของพัฒนาการเด็กให้ครบทุกด้าน</p> <p>2.5.3 ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง</p> <p>2.5.4 ประเมินผลตามสภาพจริงจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย</p> <p>2.5.5 ประเมินพัฒนาการที่สอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้วยชี้ สภาพที่พึงประสงค์ของเด็กแต่ละวัย</p> <p>2.5.6 ประเมินพัฒนาการด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย</p> <p>2.5.7 จัดทำสารนิทัศน์เก็บข้อมูลรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนรูและพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่อง เป็นรายบุคคล</p> <p>2.5.8 เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อนและตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการ</p>
ขั้นตอนที่ 2.4 การกำหนดแนวทางการประเมินผล				
<p>1. วางแผนกำหนดแนวสังเกตพฤติกรรมของเด็กอย่างเป็นระบบเพื่อการประเมินพัฒนาการเด็ก</p> <p>2. ประเมินตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน</p> <p>3. การประเมินพัฒนาการต้องมีความสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้วยชี้ สภาพที่พึงประสงค์แต่ละวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย</p> <p>4. ดำเนินการประเมินด้วยเครื่องมือและเทคนิควิธีการที่หลากหลาย</p> <p>5. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง</p> <p>6. จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก</p> <p>7. เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อนและตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการ</p>				

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน			สรุปประเด็น
	คนที่ 7 ดร.ภากรตี	คนที่ 8 ดร.อาณัฐ	คนที่ 9 ดร.นพพล	
ประเด็น				2.5.9 นำผลการประเมินเด็ก มาวิเคราะห์และปรับปรุง พัฒนาการจัด ประสบการณ์เพื่อพัฒนา ช่วยเหลือและส่งเสริมความก้าวหน้าของ พัฒนาการเด็กให้ครบทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม
ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมหลักสูตร 1. ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเห็นชอบตรวจสอบความสอดคล้อง 2. ตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษา 3. ประเมินความพร้อมก่อนนำไปใช้ โดยใช้เครื่องมือหรือวิธีการ ที่หลากหลาย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	2.6 การประเมินหลักสูตร 2.6.1 ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านต่าง ๆ ตรวจสอบองค์ประกอบเพื่อพิจารณา ความสอดคล้อง 2.6.2 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านสารสนเทศการใช้หลักสูตรฉบับเดิม 2.6.3 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านปัญหาอุปสรรค การใช้หลักสูตร 2.6.4 ตรวจสอบคุณภาพร่างของหลักสูตรสถานศึกษา 2.6.5 ประเมินเอกสารเพื่อพิจารณาความสอดคล้องขององค์ประกอบ 2.6.6 ประเมินความพร้อมเพียงด้านปัจจัย หรือทรัพยากร ด้วยวิธีการ สันทนากลุ่มและการตรวจสอบรายการหรือสอบถาม 2.6.7 ประเมินความพร้อมก่อนนำไปใช้	

ประเด็นที่ 3 ความเหมาะสมขององค์ประกอบด้านการบริหารจัดการใช้หลักสูตรการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีปัญญา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ดังนี้

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน			สรุปประเด็น
	คนที่ 7 ดร.ภาวดี	คนที่ 8 ดร.อาณัฐ	คนที่ 9 ดร.นพดล	
<p>ขั้นตอนที่ 1 วางแผนการสอนตามแนวคิดทฤษฎีปัญญา ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> วางแผนสิ่งคราะห์สาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระและประสบการณ์สำคัญในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย บูรณาการ การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดทฤษฎีปัญญาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายคำนึงถึงรูปแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม วางแผนจัดประสบการณ์ในลักษณะการบูรณาการ ทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจากการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า เด็กได้คิดได้แก้ปัญหาจนเกิดความดีความชอบจากการลงมือทำกิจกรรม จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลาย ให้เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	<p>3.1 วางแผนการสอนตามแนวคิดทฤษฎีปัญญา</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.1.1 ครูศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและมีวิสัยทัศน์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย 3.1.2 ครูสังเคราะห์บูรณาการสาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระ และประสบการณ์สำคัญตามแนวคิดทฤษฎีปัญญา 3.1.3 วางแผนให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวมโดยพัฒนาอย่างรอบด้านและสมดุล 3.1.4 ออกแบบการจัดประสบการณ์ จัดกิจกรรมที่กำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน 3.1.5 ออกแบบการจัดประสบการณ์ จัดกิจกรรม ที่หลากหลายตอบสนองรูปแบบการเรียนรู้ของเด็ก 3.1.6 จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เด็กทำกิจกรรมได้เต็มศักยภาพและความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล 3.1.7 ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีปัญญา 3.1.8 วางแผนโดยบูรณาการสาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระและประสบการณ์สำคัญตามแนวคิดทฤษฎีปัญญา

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน			สรุปประเด็น
	คนที่ 7 ดร.ภารดี	คนที่ 8 ดร.อนุช	คนที่ 9 ดร.นพดล	
ประเด็น				<p>3.1.9 วางแผนโดยบูรณาการ การจัดประสบการณ์ตามแนวคิด พหุปัญญาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>3.1.10 วางแผนจัดประสบการณ์ในลักษณะการบูรณาการที่กิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กำหนดจุดประสงค์ย่อยในแต่ละกิจกรรม 2) กำหนดรายละเอียดสาระการเรียนรู้ สาระที่ควรรู้และ ประสบการณ์สำคัญให้เข้ากับหน่วยที่เรียน 3) กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ถือเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้เกิด การเรียนรู้ ซึ่งจะสอดคล้องกับเนื้อหาตามแนวคิดพหุปัญญา 4) กำหนดสื่อ 5) กำหนดการประเมิน 6) บันทึกหลังการสอนเพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาการจัด ประสบการณ์ในครั้งต่อไป <p>3.1.11 จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลาย</p> <p>3.2 กำหนดจุดมุ่งหมายประสบการณ์</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายให้เป็นไปตามของข่ายเนื้อหากิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม 3.2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ทั้ง 4 ด้าน 3.2.3 กำหนดจุดประสงค์สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์
	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	
<p>ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดการประสบการณ์พัฒนาผู้เรียน อย่างเป็นทางการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดกิจกรรมที่หลากหลาย 2. ให้เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า 3. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ active learning 5. บูรณาการสาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระ และประสบการณ์สำคัญ 	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน			สรุปประเด็น
	คนที่ 7 ดร.ภาวดี	คนที่ 8 ดร.อาบุช	คนที่ 9 ดร.นพดล	
ตามแนวคิดทฤษฎีปัญหา				3.2.4 กำหนดจุดมุ่งหมายที่มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล
<p>ประเด็น</p> <p>ขั้นตอนที่ 3 การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดทฤษฎีปัญหา เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย</p> <p>1. จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนา ด้านร่างกายของเด็ก ดังนี้</p> <p>1.1 การรับประทานอาหาร</p> <p>1.2 การล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังการใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม</p> <p>1.3 การรักษาความสะอาดของใช้ส่วนตัว</p> <p>1.4 การนอนหลับพักผ่อน</p> <p>1.5 การออกกำลังกาย</p> <p>1.6 การเล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยวิธี</p> <p>2. จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนา ด้านอารมณ์-จิตใจของเด็ก ดังนี้</p> <p>2.1 แสดงอารมณ์ แสดงความรู้สึกได้เหมาะสมกับ สถานการณ์</p> <p>2.2 การแสดงออกทางสีหน้า พोजิ ยิ้ม หัวเราะในสถานการณ์ ต่าง ๆ</p> <p>2.3 กล่าวพูดกล้าแสดงออก</p>	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	<p>3.3 จัดประสบการณ์ กิจกรรม ตามแนวคิดทฤษฎีปัญหา</p> <p>3.3.1 จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนา ด้านร่างกายของเด็ก</p> <p>3.3.2 จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนา ด้านอารมณ์-จิตใจของเด็ก</p> <p>3.3.3 จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนา ด้านสังคม ของเด็ก</p> <p>3.3.4 จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนา ด้านสติปัญญาของเด็ก</p>
<p>ประเด็น</p> <p>2. จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนา ด้านอารมณ์-จิตใจของเด็ก ดังนี้</p> <p>2.1 แสดงอารมณ์ แสดงความรู้สึกได้เหมาะสมกับ สถานการณ์</p> <p>2.2 การแสดงออกทางสีหน้า พोजิ ยิ้ม หัวเราะในสถานการณ์ ต่าง ๆ</p> <p>2.3 กล่าวพูดกล้าแสดงออก</p>	รวมกับ ขั้นตอนที่ 3	รวมกับ ขั้นตอนที่ 3	รวมกับ ขั้นตอนที่ 3	

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน			สรุปประเด็น
	คนที่ 7 ดร.ภาวดี	คนที่ 8 ดร.อนุช	คนที่ 9 ดร.นพดล	
ประเด็น				
2.4 การพูด การสนทนา การแสดงความรักต่อเพื่อนและมีเมตตาต่อสัตว์เลี้ยง				
2.5 แสดงสนใจ ความพอใจในผลงานศิลปะของตนเองและความสามารถของตนเอง				
3. จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนาในด้านสังคมของเด็ก ดังนี้	ร่วมกับ ขั้นตอนที่ 3	ร่วมกับ ขั้นตอนที่ 3	ร่วมกับ ขั้นตอนที่ 3	
3.1 การแต่งตัวเองได้				
3.2 การล้างมือรับประทานอาหาร				
3.3 การเข้าห้องส้วม				
3.4 การเก็บของเล่นของตัวเองใช้ของตนเอง				
3.5 การเข้าแถวตามลำดับรับรอง				
3.6 การนำวัสดุที่เหลือใช้มาสร้างชิ้นงาน				
3.7 การใช้น้ำ และสิ่งของอย่างประหยัด เช่น ดินสอ สี กากกระดาษสี ฯลฯ				
3.8 การรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น ดูแลรักษาความสะอาดห้องเรียน รดน้ำต้นไม้เก็บขยะ				
3.9 การไหว้การทักทาย ยิ้ม กล่าวขอบคุณ ขอโทษ				
3.10 การยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี				
4. จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมและพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็ก ดังนี้	ร่วมกับ ขั้นตอนที่ 3	ร่วมกับ ขั้นตอนที่ 3	ร่วมกับ ขั้นตอนที่ 3	
4.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ				

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน			สรุปประเด็น
	คนที่ 7 ดร.ภาวดี	คนที่ 8 ดร.อนุช	คนที่ 9 ดร.นพดล	
ประเด็น 4.2 การอ่านป้ายและสัญลักษณ์ที่ได้สนใจ 4.3 การสังเกตรูปแบบจากสิ่งของต่าง ๆ 4.4 การนับเปรียบเทียบปริมาณ 4.5 การแยกกลุ่มของจำนวน 4.6 การสังเกตสำรวจหรือทดลองอย่างง่าย ๆ				
ขั้นตอนที่ 4 การประเมินพัฒนาการของนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม 1. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ 2. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน 3. ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน 4. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคล อย่างสม่ำเสมออย่างต่อเนื่องตลอดปี 5. ใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	3.4 การประเมินพัฒนาการของนักเรียน 3.4.1 ประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ 3.4.2 ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน 3.4.3 ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน 3.4.4 ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี 3.4.5 ใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย 3.4.6 สรุปผลการประเมินเด็กทำข้อมูลโดยการทำสารนิทัศน์ 3.4.7 นำผลการประเมินเด็กไปใช้พัฒนากระบวนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดทฤษฎี เพื่อพัฒนา ช่วยเหลือและส่งเสริมความก้าวหน้าของพัฒนาการเด็กให้ครบทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม

ประเด็นที่ 4 ความเหมาะสมขององค์ประกอบด้านประสิทธิภาพพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ดังนี้

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน			สรุปประเด็น
	คนที่ 7 ดร.ภากรดี	คนที่ 8 ดร.อาภาช	คนที่ 9 ดร.นพพล	
<p>4.1 ประสิทธิภาพการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน อย่างเป็นองค์รวม มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผลของการจัดประสบการณ์ ที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็ก อย่างเป็นองค์รวม 2. พฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบของทักษะการเรียนรู้ อย่างเป็นองค์รวม 3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามแนวคิดทฤษฎีปัญญาที่ครอบคลุม การพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม 4. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี 5. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจดีงาม 6. มีทักษะการคิด มีสุนทรียภาพ การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ ได้เหมาะสมกับวัย 7. มีทักษะชีวิตและเป็นคนดี มีวินัย 	<p>ปรับปรุง หัวข้อใหม่</p>	<p>ปรับปรุง หัวข้อใหม่ รวมพัฒนาการ หลักทั้ง 4 ด้าน พร้อมทั้ง บูรณาการ แนวคิด พบปัญหา ทั้ง 8 ด้าน เพื่อ ส่งเสริมพัฒนา เด็กอย่างเป็น องค์รวม</p>	<p>4. ประสิทธิภาพการพัฒนา พัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม</p>	
<p>1. พัฒนาการด้านร่างกาย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 การยืน เดิน วิ่ง กระโดดได้อย่างคล่องแคล่วตามวัย 1.2 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ด้วยมือทั้งสอง 1.3 เดินขึ้น – ลงบันไดสลับเท้าได้อย่างคล่องแคล่ว 1.4 ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งที่กำหนด 1.5 การช่วยเหลือตัวเองได้ ตามวัย 	<p>เห็นด้วย</p>	<p>เห็นด้วย</p>	<p>4.1 พัฒนาการด้านร่างกาย 4.1.1 ปัญหาด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย 1) มีกล้ามเนื้อใหญ่ที่คล่องแคล่วและแข็งแรง 2) มีกล้ามเนื้อเล็ก ที่คล่องแคล่วและแข็งแรง 4.1.2 ปัญหาด้านดนตรี การเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี</p>	

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน			สรุปประเด็น
	คนที่ 7 ดร.ภากรดี	คนที่ 8 ดร.อาบุซ	คนที่ 9 ดร.นพพล	
				<p>4.1.3 ปัญญาต้านใจตนเอง และปัญญาต้านการเคลื่อนไหวร่างกาย ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี</p> <p>4.1.4 ปัญญาต้านมีติสัมพันธ์ และปัญญาต้านดนตรี ซึ่งชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี</p>
<p>2. พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ</p> <p>2.1 ได้รับความรู้รักของตนเองและผู้อื่น</p> <p>2.2 แสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม</p> <p>2.3 ขึ้นชมความสามารภ ผลงานของตนเองและผู้อื่น</p> <p>2.4 แสดงออกพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการมีคุณธรรม จริยธรรมได้อย่างเหมาะสมกับวัย</p>	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	<p>4.2 พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ</p> <p>4.2.1 ปัญญาต้านดนตรี ซึ่งชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ประกอบเพลงจังหวะและดนตรี</p> <p>4.2.2 ปัญญาต้านเข้าใจระหว่างบุคคล</p> <p>1) มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข</p> <p>2) มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตใจที่ติงามมีวัฒนธรรม และความ เป็นไทย</p>
<p>3. พัฒนาการด้านสังคม</p> <p>3.1 การช่วยเหลือตนเองได้ในชีวิตประจำวันตามวัย</p> <p>3.2 การเล่นคนเดียว เล่นกับเพื่อน และเล่นกับผู้ใหญ่</p> <p>3.3 การอดทนรอคอย</p> <p>3.4 มีระเบียบวินัย</p>				<p>4.3 พัฒนาการด้านสังคม</p> <p>4.3.1 ปัญญาต้านเข้าใจระหว่างบุคคล</p> <p>อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p> <p>4.3.2 ปัญญาต้านเข้าใจตนเอง</p> <p>มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>4.3.3 ปัญญาต้านธรรมชาติ</p> <p>รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความ เป็นไทย</p>

ประเด็น	ผู้เกี่ยวข้องอายุ 9 ท่าน			สรุปประเด็น
	คนที่ 7 ดร.ภารดี	คนที่ 8 ดร.อาบุซ	คนที่ 9 ดร.นพดล	
<p>4. พัฒนาการด้านสติปัญญา</p> <p>4.1 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย</p> <p>4.2 มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ตามสถานการณ์และตามวัย</p> <p>4.3 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ผลงานได้</p> <p>4.4 การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล</p> <p>4.5 บอกชื่อ นามสกุล และอายุของตนเองได้</p> <p>4.6 บอกความแตกต่างของกลิ่น สี เสียง รส รูปปรากฏจำแนกและจัดหมวดหมู่สิ่งของได้</p>	<p>4.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา</p> <p>4.4.1 ปัญญาดีภาษา ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย</p> <p>4.4.2 ปัญญาดีตรรกะ-คณิตศาสตร์ และปัญญาดีอารมณ์ชาติ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานการเรียนรู้</p> <p>4.4.3 ปัญญาดีคณิตสัมพันธ์ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์</p> <p>4.4.4 ปัญญาดีเข้าใจระหว่างบุคคล เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย</p>			

ตารางแสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นการพิจารณาความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้
 ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ตามความคิดเห็นของโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

1. องค์ประกอบด้านปัจจัยการบริหารหลักสูตร

รูปแบบ	(Best Practice)			สรุปผล
	1. โรงเรียนวัดอมรินทร์ราราม จังหวัดกรุงเทพมหานคร	2. โรงเรียนวิจิตรศึกษา จังหวัดพิจิตร	3. โรงเรียนอนุบาลเทศบาล 4 บ้านดงบ่อปิด จังหวัดเลย	
1.1 ผู้บริหาร	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีภาวะผู้นำทางวิชาการ 2. มีความรู้ ความเข้าใจการพัฒนา นักเรียนอย่างเป็นองค์รวม 3. สามารถนำคนได้ 4. วิสัยทัศน์ มีปรัชญาทางด้านวิชาการ ปฐมวัยที่ชัดเจน 5. มีความคิดสร้างสรรค์ 6. มีความแน่วแน่มุ่งมั่นในการพัฒนา เด็กปฐมวัยตามหลักการปรัชญาของ เด็กปฐมวัย 7. มีเมตตา และมีความยุติธรรม 8. มีวิสัยทัศน์ที่ดี 9. มีมุมมองการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ 10. เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ทางการศึกษาปฐมวัย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีภาวะผู้นำทางวิชาการ 2. มีความรู้ ความเข้าใจการพัฒนา นักเรียนอย่างเป็นองค์รวม 3. สามารถนำคนได้ 4. วิสัยทัศน์ มีปรัชญาทางด้านวิชาการ ปฐมวัยที่ชัดเจน 5. มีความคิดสร้างสรรค์ 6. มีความแน่วแน่มุ่งมั่นในการพัฒนา เด็กปฐมวัยตามหลักการปรัชญาของ เด็กปฐมวัย 7. มีเมตตา และมีความยุติธรรม 8. มีวิสัยทัศน์ที่ดี 9. มีมุมมองการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ 10. เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ทางการศึกษาปฐมวัย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีภาวะผู้นำทางวิชาการ 2. มีความรู้ ความเข้าใจการพัฒนา นักเรียนอย่างเป็นองค์รวม 3. สามารถนำคนได้ 4. วิสัยทัศน์ มีปรัชญาทางด้านวิชาการ ปฐมวัยที่ชัดเจน 5. มีความคิดสร้างสรรค์ 6. มีความแน่วแน่มุ่งมั่นในการพัฒนา เด็กปฐมวัยตามหลักการปรัชญาของ เด็กปฐมวัย 7. มีเมตตา และมีความยุติธรรม 8. มีวิสัยทัศน์ที่ดี 9. มีมุมมองการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ 10. เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ทางการศึกษาปฐมวัย 11. มีความรู้ ความสามารถให้คำแนะนำแก่ครูได้ 	

รูปแบบ	(Best Practice)				สรุปผล
	1. โรงเรียนวัดอมรินทร์พราราม จังหวัดกรุงเทพมหานคร	2. โรงเรียนวิจิตรศึกษา จังหวัดพิจิตร	3. โรงเรียนอนุบาลเทศบาล 4 บ้านบุปผ์บิต จังหวัดเลย		
	วางแผนการสอนการบริหารจัดการ ชั้นเรียน วิจัยและพัฒนาการสอน 10. มีความรอบรู้ด้านปรัชญา การศึกษา นโยบายทางการศึกษา กฎหมายการศึกษา มาตรฐานวิชาชีพ ครู มาตรฐานการศึกษา จิตวิทยา การศึกษาและหลักสูตรการสอน 11. มีบทบาทหน้าที่ในการบริหาร หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 12. มีบทบาทหน้าที่ในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ 13. มีบทบาทหน้าที่ในการอบรม เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 14. มีบทบาทหน้าที่ในการเป็น นักพัฒนานวัตกรรม	9. มีความสามารถในการออกแบบ วางแผนการสอนการบริหารจัดการ ชั้นเรียน วิจัยและพัฒนาการสอน 10. มีความรอบรู้ด้านปรัชญา การศึกษา นโยบายทางการศึกษา กฎหมายการศึกษา มาตรฐาน วิชาชีพครู มาตรฐานการศึกษา จิตวิทยาการศึกษาและหลักสูตร การสอน 11. มีบทบาทหน้าที่ในการบริหาร หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 12. มีบทบาทหน้าที่ในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ 13. มีบทบาทหน้าที่ในการอบรม เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 14. มีบทบาทหน้าที่ในการเป็น นักพัฒนานวัตกรรม	9. มีความสามารถในการออกแบบ วางแผนการสอนการบริหารจัดการ ชั้นเรียน วิจัยและพัฒนาการสอน 10. มีความรอบรู้ด้านปรัชญา การศึกษา นโยบายทางการศึกษา กฎหมายการศึกษา มาตรฐาน วิชาชีพครู มาตรฐานการศึกษา จิตวิทยาการศึกษาและหลักสูตร การสอน 11. มีบทบาทหน้าที่ในการบริหาร หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 12. มีบทบาทหน้าที่ในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ 13. มีบทบาทหน้าที่ในการอบรม เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 14. มีบทบาทหน้าที่ในการเป็น นักพัฒนานวัตกรรม	10. มีความรอบรู้ด้านปรัชญาการศึกษา นโยบาย ทางการศึกษา กฎหมายการศึกษา มาตรฐาน วิชาชีพครู มาตรฐานการศึกษา จิตวิทยาการศึกษา และหลักสูตรการสอน 11. มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย 12. มีบทบาทหน้าที่ในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ 13. มีบทบาทหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 14. มีบทบาทหน้าที่ในการเป็นนักพัฒนานวัตกรรม	
1.3 สื่อ/ แหล่งเรียนรู้	1. สื่อของเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการ ทั้ง 4 ด้าน 2. สื่อของจริง 3. สื่อธรรมชาติ	1. ของเล่นที่เป็นข้าวของเครื่องใช้ ของจริง 2. ของเล่นสร้างสรรค์ 3. ของเล่นที่เป็นแบบของจริง	1. ของเล่นที่เป็นข้าวของเครื่องใช้ ของจริง 2. ของเล่นสร้างสรรค์ 3. ของเล่นที่เป็นแบบของจริง	1. ของเล่นที่เป็นข้าวของเครื่องใช้ของจริง 2. ของเล่นสร้างสรรค์ 3. ของเล่นที่เป็นแบบของจริง 4. ของเล่นเพื่อการศึกษ	

รูปแบบ	(Best Practice)			สรุปผล
	1. โรงเรียนวัดอมรินทร์พาราม จังหวัดกรุงเทพมหานคร	2. โรงเรียนวิจิตรศึกษา จังหวัดพิจิตร	3. โรงเรียนอนุบาลเทศบาล 4 บ้านบุญเปิด จังหวัดเลย	
	<p>4. สื่อที่ใกล้ตัวเด็ก</p> <p>5. สื่อธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม</p> <p>6. สื่อสะท้อนวัฒนธรรม</p> <p>7. สื่อที่ปลอดภัยต่อตัวเด็ก</p> <p>8. สื่อที่เอื้อให้เด็กได้เรียนรู้ผ่าน ประสาทสัมผัสทั้ง 5</p> <p>9. มุมจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน</p> <p>10. สถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน</p> <p>11. สื่อเทคโนโลยี</p> <p>12. สื่อสิ่งพิมพ์</p> <p>13. หนังสือนิทาน</p> <p>14. สื่อที่เป็น 2 มิติ 3 มิติ</p>	<p>4. ของเล่นเพื่อการศึกษา</p> <p>5. ของเล่นพื้นบ้าน</p> <p>6. สื่อเทคโนโลยี</p> <p>7. สื่อสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือนิทาน</p> <p>8. มุมบล็อก</p> <p>9. มุมหนังสือ</p> <p>10. มุมบทบาทสมมติ</p> <p>11. มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติ</p> <p>12. มุมดนตรี</p> <p>13. สนามเด็กเล่น</p> <p>14. แปลงดอกไม้ แปลงพืชผักสวนครัว</p> <p>15. สถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน</p> <p>16. สื่อเทคโนโลยี</p> <p>17. สื่อสิ่งพิมพ์</p> <p>18. หนังสือนิทาน</p> <p>19. สื่อที่เป็น 2 มิติ 3 มิติ</p>	<p>4. ของเล่นเพื่อการศึกษา</p> <p>5. ของเล่นพื้นบ้าน</p> <p>6. สื่อเทคโนโลยี</p> <p>7. สื่อสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือนิทาน</p> <p>8. มุมบล็อก</p> <p>9. มุมหนังสือ</p> <p>10. มุมบทบาทสมมติ</p> <p>11. มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติ</p> <p>12. มุมดนตรี</p> <p>13. สนามเด็กเล่น</p> <p>14. แปลงดอกไม้ แปลงพืชผักสวนครัว</p> <p>15. สถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน</p> <p>16. สื่อเทคโนโลยี</p> <p>17. สื่อสิ่งพิมพ์</p> <p>18. หนังสือนิทาน</p> <p>19. สื่อที่เป็น 2 มิติ 3 มิติ</p>	<p>5. ของเล่นพื้นบ้าน</p> <p>6. สื่อเทคโนโลยี</p> <p>7. สื่อสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือนิทาน</p> <p>8. มุมบล็อก</p> <p>9. มุมหนังสือ</p> <p>10. มุมบทบาทสมมติ</p> <p>11. มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติ</p> <p>12. มุมดนตรี</p> <p>13. สนามเด็กเล่น</p> <p>14. แปลงดอกไม้ แปลงพืชผักสวนครัว</p> <p>15. สถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน</p> <p>16. สื่อเทคโนโลยี</p> <p>17. สื่อสิ่งพิมพ์</p> <p>18. หนังสือนิทาน</p> <p>19. สื่อที่เป็น 2 มิติ 3 มิติ</p>
1.4 บรรยากาศ และสภาพ แวดล้อม	<p>1. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ</p> <p>2. จัดสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ</p> <p>3. จัดสภาพแวดล้อมทางสังคม</p>	<p>1. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ</p> <p>2. จัดสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ</p> <p>3. จัดสภาพแวดล้อมทางสังคม</p>	<p>1. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ</p> <p>2. จัดสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ</p> <p>3. จัดสภาพแวดล้อมทางสังคม</p>	<p>1. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ</p> <p>2. จัดสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ</p> <p>3. จัดสภาพแวดล้อมทางสังคม</p>

2. องค์ประกอบด้านกระบวนการบริหารหลักสูตร

รูปแบบ	(Best Practice)			สรุปผล
	1. โรงเรียนวัดอมรินทร์พาราม จังหวัดกรุงเทพมหานคร	2. โรงเรียนวิจิตรศึกษา จังหวัดพิจิตร	3. โรงเรียนอนุบาลเทศบาล 4 บ้านอนุบ่อปิด จังหวัดเลย	
2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวิเคราะห์สภาพตัวเด็ก 2. วิเคราะห์พัฒนาการทั้ง 4 ด้าน 3. การวิเคราะห์ข้อมูลครอบครัวเด็ก 4. วิเคราะห์นโยบาย 5. วิเคราะห์วิสัยทัศน์ 6. วิเคราะห์ปรัชญา 7. วิเคราะห์อัตลักษณ์เอกลักษณ์และศักยภาพของโรงเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวิเคราะห์สภาพตัว 2. วิเคราะห์พัฒนาการทั้ง 4 ด้าน 3. การวิเคราะห์ข้อมูลครอบครัวเด็ก 4. วิเคราะห์นโยบาย 5. วิเคราะห์วิสัยทัศน์ ปรัชญา และ อัตลักษณ์ของโรงเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวิเคราะห์สภาพตัวเด็ก 2. วิเคราะห์พัฒนาการทั้ง 4 ด้าน 3. การวิเคราะห์ข้อมูลครอบครัวเด็ก 4. วิเคราะห์นโยบาย 5. วิเคราะห์วิสัยทัศน์ 6. วิเคราะห์ปรัชญา 7. วิเคราะห์อัตลักษณ์เอกลักษณ์และศักยภาพของโรงเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวิเคราะห์สภาพตัวเด็ก 2. วิเคราะห์พัฒนาการทั้ง 4 ด้าน 3. การวิเคราะห์ข้อมูลครอบครัวเด็ก 4. วิเคราะห์นโยบาย 5. วิเคราะห์วิสัยทัศน์ 6. วิเคราะห์ปรัชญา 7. วิเคราะห์อัตลักษณ์เอกลักษณ์และศักยภาพของโรงเรียน
2.2 การจัดทำหลักสูตรระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนา นักเรียน อย่างเต็ม องค์รวม	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์สภาพโรงเรียน 2. วิเคราะห์อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน 3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวเด็ก 4. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวเด็ก 5. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพชุมชนและความต้องการของชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์สภาพโรงเรียน 2. วิเคราะห์อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน 3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวเด็ก 4. วิเคราะห์พัฒนาการของเด็ก 5. วิเคราะห์ข้อมูลหลักสูตรเดิมของสถานศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์สภาพโรงเรียน 2. วิเคราะห์อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน 3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวเด็ก 4. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวเด็ก 5. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพชุมชนและความต้องการของชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์สภาพโรงเรียน 2. วิเคราะห์อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน 3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวเด็ก 4. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวเด็ก 5. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพชุมชนและความต้องการของชุมชน

รูปแบบ	(Best Practice)			สรุปผล
	1. โรงเรียนวัดอมรินทร์พาราม จังหวัดกรุงเทพมหานคร	2. โรงเรียนวิจิตรศึกษา จังหวัดพิจิตร	3. โรงเรียนอนุบาลเทศบาล 4 บ้านบุญรอด จังหวัดเลย	
2.2.1 การกำหนด จุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร	<p>1. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนา บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย</p> <p>2. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนา บรรลุตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์</p> <p>3. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนา บรรลุตามตัวบ่งชี้และสภาพที่พึง ประสงค์</p> <p>4. สนองต่อความเปลี่ยนแปลง ทางสังคม เศรษฐกิจ</p> <p>5. ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับ ธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็ก</p> <p>6. เน้นการจัดประสบการณ์ให้ สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ</p> <p>7. การทำงานของสมองที่เหมาะสมกับ อายุ ภูมิภาค และระดับพัฒนาการ</p> <p>8. สอดคล้องกับบริบทของชุมชน ท้องถิ่น วัฒนธรรมแวดล้อมโรงเรียน</p> <p>9. ร่างกายเจริญเติบโตแข็งแรง และ มีสุขนิสัยดี</p> <p>10. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใต้สำนึก</p>	<p>1. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนา บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย</p> <p>2. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนา บรรลุตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์</p> <p>3. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนา บรรลุตามตัวบ่งชี้และสภาพที่พึง ประสงค์</p> <p>4. สนองต่อความเปลี่ยนแปลงทาง สังคม เศรษฐกิจ</p> <p>5. ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับ ธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็ก</p> <p>6. เน้นการจัดประสบการณ์ให้ สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ</p> <p>7. การทำงานของสมองที่เหมาะสมกับ อายุ ภูมิภาค และระดับพัฒนาการ</p> <p>8. สอดคล้องกับบริบทของชุมชน ท้องถิ่น วัฒนธรรมแวดล้อมโรงเรียน</p> <p>9. ร่างกายเจริญเติบโตแข็งแรง และ มีสุขนิสัยดี</p> <p>10. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใต้สำนึก</p>	<p>1. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนา บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย</p> <p>2. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนา บรรลุตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์</p> <p>3. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนา บรรลุตามตัวบ่งชี้และสภาพที่พึง ประสงค์</p> <p>4. สนองต่อความเปลี่ยนแปลงทาง สังคม เศรษฐกิจ</p> <p>5. ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับ ธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็ก</p> <p>6. เน้นการจัดประสบการณ์ให้ สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ</p> <p>7. การทำงานของสมองที่เหมาะสมกับ อายุ ภูมิภาค และระดับพัฒนาการ</p> <p>8. สอดคล้องกับบริบทของชุมชน ท้องถิ่น วัฒนธรรมแวดล้อมโรงเรียน</p> <p>9. ร่างกายเจริญเติบโตแข็งแรง และ มีสุขนิสัยดี</p> <p>10. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใต้สำนึก</p>	<p>1. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตาม มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย</p> <p>2. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตาม คุณลักษณะที่พึงประสงค์</p> <p>3. มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาบรรลุตามตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์</p> <p>4. สนองต่อความเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ</p> <p>5. ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับธรรมชาติและ การเรียนรู้ของเด็ก</p> <p>6. เน้นการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยา พัฒนาการ</p> <p>7. การทำงานของสมองที่เหมาะสมกับอายุ ภูมิภาค และระดับพัฒนาการ</p> <p>8. สอดคล้องกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น วัฒนธรรม แวดล้อมโรงเรียน</p> <p>9. ร่างกายเจริญเติบโตแข็งแรง และมีสุขนิสัยดี</p> <p>10. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใต้สำนึก</p> <p>11. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>12. มีวินัยและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข</p>

รูปแบบ	(Best Practice)			สรุปผล
	1. โรงเรียนวัดอมรินทร์พาราม จังหวัดกรุงเทพมหานคร	2. โรงเรียนวิจิตรศึกษา จังหวัดพิจิตร	3. โรงเรียนอนุบาลเทศบาล 4 บ้านบุญรอด จังหวัดเลย	
2.2.2 การกำหนด เนื้อหาสาระ การเรียนรู้	<p>11. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>12. มีวินัยและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข</p> <p>13. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย</p>	<p>11. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>12. มีวินัยและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข</p> <p>13. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย</p>	<p>13. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย</p>	<p>1. มุ่งส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน</p> <p>2. สาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้</p> <p>2.1 เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก</p> <p>2.2 บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก</p> <p>2.3 ธรรมชาติรอบตัว</p> <p>2.4 สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก</p> <p>3. บูรณาการการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแนวคิดเรียนรู้ตามแนวคิดพัฒนาการทุกด้าน</p> <p>4. การจัดประสบการณ์क्रमเน้นพัฒนาการทุกด้าน</p> <p>5. สอดคล้องประเพณี วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนแวดล้อมโรงเรียน</p>

รูปแบบ	(Best Practice)			สรุปผล
	1. โรงเรียนวัดอมรินทร์พาราม จังหวัดกรุงเทพมหานคร	2. โรงเรียนวิจิตรศึกษา จังหวัดพิจิตร	3. โรงเรียนอนุบาลเทศบาล 4 บ้านบุปผาเปิด จังหวัดเลย	
2.2.3 การกำหนด แนวทางการจัด ประสบการณ์/ การจัดกิจกรรม	<p>1. จัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ</p> <p>2. จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก</p> <p>3. เด็กได้ลงมือกระทำเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า</p> <p>4. บูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้</p> <p>5. จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิดวางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิด</p> <p>6. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น</p> <p>7. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้</p> <p>8. จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วม</p> <p>9. การจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น</p> <p>10. สอดคล้องการทำงานของตนเอง</p>	<p>1. จัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ</p> <p>2. จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก</p> <p>3. เด็กได้ลงมือกระทำเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า</p> <p>4. บูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้</p> <p>5. จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิดวางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิด</p> <p>6. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น</p> <p>7. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้</p> <p>8. จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วม</p> <p>9. การจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น</p> <p>10. สอดคล้องการทำงานของตนเอง</p>	<p>1. จัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ</p> <p>2. จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก</p> <p>3. เด็กได้ลงมือกระทำเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า</p> <p>4. บูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้</p> <p>5. จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิดวางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิด</p> <p>6. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น</p> <p>7. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>8. จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วม</p> <p>9. การจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น</p> <p>10. สอดคล้องการทำงานของตนเอง</p>	<p>1. จัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ</p> <p>2. จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก</p> <p>3. เด็กได้ลงมือกระทำเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า</p> <p>4. บูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้</p> <p>5. จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิดวางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิด</p> <p>6. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น</p> <p>7. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>8. จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วม</p> <p>9. การจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น</p> <p>10. สอดคล้องการทำงานของตนเอง</p>

รูปแบบ	(Best Practice)			สรุปผล
	1. โรงเรียนวัดอมรินทร์พาราม จังหวัดกรุงเทพมหานคร	2. โรงเรียนวิจิตรศึกษา จังหวัดพิจิตร	3. โรงเรียนอนุบาลเทศบาล 4 บ้านบุปผ์บิต จังหวัดเลย	
	<p>ที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คำนึงถึงการจัดการกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน 2. จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน 3. รูปแบบการจัดประสบการณ์และกิจกรรมที่หลากหลายขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของบริบทโรงเรียน 	<p>ที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คำนึงถึงการจัดการกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน 2. จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน 3. รูปแบบการจัดประสบการณ์และกิจกรรมที่หลากหลายขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของบริบทโรงเรียน 	<p>ที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 13. รูปแบบการจัดประสบการณ์และกิจกรรมที่หลากหลายขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของบริบทโรงเรียน 	
2.2.4 การกำหนดแนวทาง	<p>1. วางแผนกำหนดแนวสังเกตพฤติกรรมของเด็กอย่างเป็นระบบ เพื่อการประเมินพัฒนาการเด็ก</p> <p>2. ประเมินตามสภาพจริง จากกิจกรรมประจำวัน</p> <p>3. การประเมินพัฒนาการต้องมีความสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์แต่ละวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย</p> <p>4. ดำเนินการประเมินด้วยเครื่องมือ</p>	<p>1. วางแผนกำหนดแนวสังเกตพฤติกรรมของเด็กอย่างเป็นระบบ เพื่อการประเมินพัฒนาการเด็ก</p> <p>2. ประเมินตามสภาพจริง จากกิจกรรมประจำวัน</p> <p>3. การประเมินพัฒนาการต้องมีความสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์แต่ละวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย</p> <p>4. ดำเนินการประเมินด้วยเครื่องมือ</p>	<p>1. วางแผนกำหนดแนวสังเกตพฤติกรรมของเด็ก</p> <p>2. ประเมินตามสภาพจริง จากกิจกรรมประจำวัน</p> <p>3. การประเมินพัฒนาการต้องมีความสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์แต่ละวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย</p> <p>4. ดำเนินการประเมินด้วยเครื่องมือและเทคนิควิธีการที่หลากหลาย</p> <p>5. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>1. วางแผนกำหนดแนวสังเกตพฤติกรรมของเด็ก</p> <p>2. ประเมินตามสภาพจริง จากกิจกรรมประจำวัน</p> <p>3. การประเมินพัฒนาการต้องมีความสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์แต่ละวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย</p> <p>4. ดำเนินการประเมินด้วยเครื่องมือและเทคนิควิธีการที่หลากหลาย</p> <p>5. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง</p>

รูปแบบ	(Best Practice)			สรุปผล
	1. โรงเรียนวัดอมรินทร์พาราม จังหวัดกรุงเทพมหานคร	2. โรงเรียนวิจิตรศึกษา จังหวัดพิจิตร	3. โรงเรียนอนุบาลเทศบาล 4 บ้านบุญรอด จังหวัดเลย	
	<p>และเทคนิควิธีการที่หลากหลาย</p> <p>5. ประเมินพัฒนาการเด็ก</p> <p>เป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง</p> <p>6. จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก</p> <p>7. เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อนและตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการ</p>	<p>และเทคนิควิธีการที่หลากหลาย</p> <p>5. ประเมินพัฒนาการเด็ก</p> <p>เป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง</p> <p>6. จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก</p> <p>7. เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อนและตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการ</p>	<p>และเทคนิควิธีการที่หลากหลาย</p> <p>5. ประเมินพัฒนาการเด็ก</p> <p>เป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>6. จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก</p> <p>7. เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อนและตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการ</p>
2.3 การประเมิน ความเหมาะสม หลักสูตร	<p>1. ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเห็นชอบตรวจสอบความสอดคล้อง</p> <p>2. ตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษา</p> <p>3. ประเมินความพร้อมก่อนนำไปใช้ โดยใช้เครื่องมือหรือวิธีการที่หลากหลาย</p>	<p>1. ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเห็นชอบตรวจสอบความสอดคล้อง</p> <p>2. ตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษา</p> <p>3. ประเมินความพร้อมก่อนนำไปใช้ โดยใช้เครื่องมือหรือวิธีการที่หลากหลาย</p>	<p>1. ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเห็นชอบตรวจสอบความสอดคล้อง</p> <p>2. ตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษา</p> <p>3. ประเมินความพร้อมก่อนนำไปใช้ โดยใช้เครื่องมือหรือวิธีการที่หลากหลาย</p>	<p>1. ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเห็นชอบตรวจสอบความสอดคล้อง</p> <p>2. ตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษา</p> <p>3. ประเมินความพร้อมก่อนนำไปใช้ โดยใช้เครื่องมือหรือวิธีการที่หลากหลาย</p>

3. องค์ประกอบด้านกระบวนการใช้หลักสูตรการวัดประเมินผลเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

รูปแบบ	(Best Practice)			สรุปผล
	1. โรงเรียนวัดอมรินทร์พาราม จังหวัดกรุงเทพมหานคร	2. โรงเรียนวิจิตรศึกษา จังหวัดพิจิตร	3. โรงเรียนอนุบาลเทศบาล 4 บ้านอนุบ่อปิด จังหวัดเลย	
3.1 แนวทาง เตรียมการจัด ประสบการณ์ การเรียนรู้/การ วางแผน เตรียมการสอน	<p>1. วางแผนสิ่งคราะห์สาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระ และประสบการณ์สำคัญในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย</p> <p>2. บูรณาการการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดทฤษฎี เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>3. จัดประสบการณ์ในลักษณะการบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้</p> <p>4. จัดประสบการณ์ในลักษณะการบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้</p> <p>5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายคำนึงถึงรูปแบบการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>6. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลายให้เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองผ่านประสบการณ์ที่เกิดขึ้น</p> <p>7. เป็นกิจกรรมที่เด็กได้คิดได้แก้ปัญหาจากความ</p>	<p>1. วางแผนสิ่งคราะห์สาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระ และประสบการณ์สำคัญในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย</p> <p>2. บูรณาการการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดทฤษฎี เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>3. จัดประสบการณ์ในลักษณะการบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้</p> <p>4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายคำนึงถึงรูปแบบการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>6. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลายให้เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองผ่านประสบการณ์ที่เกิดขึ้น</p> <p>7. เป็นกิจกรรมที่เด็กได้คิดได้แก้ปัญหาจากความ</p>	<p>1. วางแผนสิ่งคราะห์สาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระ และประสบการณ์สำคัญในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย</p> <p>2. บูรณาการการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดทฤษฎี เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>3. จัดประสบการณ์ในลักษณะการบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้</p> <p>4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายคำนึงถึงรูปแบบการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>6. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลายให้เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองผ่านประสบการณ์ที่เกิดขึ้น</p> <p>7. เป็นกิจกรรมที่เด็กได้คิดได้แก้ปัญหาจากความ</p>	<p>1. วางแผนสิ่งคราะห์สาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระ และประสบการณ์สำคัญในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย</p> <p>2. บูรณาการการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดทฤษฎี เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>3. จัดประสบการณ์ในลักษณะการบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้</p> <p>4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายคำนึงถึงรูปแบบการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>6. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลายให้เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองผ่านประสบการณ์ที่เกิดขึ้น</p> <p>7. เป็นกิจกรรมที่เด็กได้คิดได้แก้ปัญหาจากความ</p>

รูปแบบ	(Best Practice)				สรุปผล
	1. โรงเรียนวัดอมรินทร์พาราม จังหวัดกรุงเทพมหานคร	2. โรงเรียนวิจิตรศึกษา จังหวัดพิจิตร	3. โรงเรียนอนุบาลเทศบาล 4 บ้านบุญรอด จังหวัดเลย		
3.2 การจัดการ ประสบการณ์ การเรียนรู้/การจัด กิจกรรมที่ ส่งเสริมผู้เรียน อย่างมีนัย สำคัญตามแนวคิด ตามทฤษฎีการเรียนรู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดกิจกรรมที่หลากหลาย 2. จัดกิจกรรมที่ได้ทดลองเมื่อปฏิบัติเรียนรู้ผ่านการเล่นด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า 3. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 4. รูปแบบการเรียนรู้หรือสื่อการเรียนรู้อื่นๆ 5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ active learning 6. บูรณาการสาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระและประสบการณ์สำคัญตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดกิจกรรมที่หลากหลาย 2. จัดกิจกรรมที่ได้ทดลองเมื่อปฏิบัติเรียนรู้ผ่านการเล่นด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า 3. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 4. รูปแบบการเรียนรู้หรือสื่อการเรียนรู้อื่นๆ 5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ active learning 6. บูรณาการสาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระและประสบการณ์สำคัญตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดกิจกรรมที่หลากหลาย 2. จัดกิจกรรมที่ได้ทดลองเมื่อปฏิบัติเรียนรู้ผ่านการเล่นด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า 3. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 4. รูปแบบการเรียนรู้หรือสื่อการเรียนรู้อื่นๆ 5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ active learning 6. บูรณาการสาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระและประสบการณ์สำคัญตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดกิจกรรมที่หลากหลาย 2. จัดกิจกรรมที่ได้ทดลองเมื่อปฏิบัติเรียนรู้ผ่านการเล่นด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า 3. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 4. รูปแบบการเรียนรู้หรือสื่อการเรียนรู้อื่นๆ 5. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ active learning 6. บูรณาการสาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระและประสบการณ์สำคัญตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ 	
3.2.1 กิจกรรม พัฒนา ร่างกาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. การรับประทานอาหาร 2. การล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังการรับประทานอาหาร 3. การรักษาความสะอาดของใช้ส่วนตัว 4. การนอนหลับพักผ่อน 5. การออกกำลังกาย 6. การเล่นเกมและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยวิธี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การรับประทานอาหาร 2. การล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังการรับประทานอาหาร 3. การรักษาความสะอาดของใช้ส่วนตัว 4. การนอนหลับพักผ่อน 5. การออกกำลังกาย 6. การเล่นเกมและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยวิธี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การรับประทานอาหาร 2. การล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังการรับประทานอาหาร 3. การรักษาความสะอาดของใช้ส่วนตัว 4. การนอนหลับพักผ่อน 5. การออกกำลังกาย 6. การเล่นเกมและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยวิธี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การรับประทานอาหาร 2. การล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังการรับประทานอาหาร 3. การรักษาความสะอาดของใช้ส่วนตัว 4. การนอนหลับพักผ่อน 5. การออกกำลังกาย 6. การเล่นเกมและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยวิธี 	

รูปแบบ	(Best Practice)			สรุปผล
	1. โรงเรียนวัดอมรินพราราม จังหวัดกรุงเทพมหานคร	2. โรงเรียนวิจิตรศึกษา จังหวัดพิจิตร	3. โรงเรียนอนุบาลเทศบาล 4 บ้านบุญบืด จังหวัดเลย	
	<p>4. การเก็บของเล่นของใช้ของตนเอง</p> <p>5. การเข้าแถวตามลำดับรับรอง</p> <p>6. การนำวัสดุเหลือใช้มาสร้างชิ้นงาน</p> <p>7. การใช้ผ้า และสิ่งของอย่างประหยัด เช่น ดินสอ สี กาว กระดาษสี ฯลฯ</p> <p>8. การรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น ดูแลรักษาความสะอาดห้องเรียน รดน้ำต้นไม้เก็บขยะ</p> <p>9. การให้การทักทาย ยิ้ม กล่าวขอบคุณ ขอโทษ</p> <p>10. การยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี</p>	<p>4. การเก็บของเล่นของใช้ของตนเอง</p> <p>5. การเข้าแถวตามลำดับรับรอง</p> <p>6. การนำวัสดุเหลือใช้มาสร้างชิ้นงาน</p> <p>7. การใช้ผ้า และสิ่งของอย่างประหยัด เช่น ดินสอ สี กาว กระดาษสี ฯลฯ</p> <p>8. การรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น ดูแลรักษาความสะอาดห้องเรียน รดน้ำต้นไม้เก็บขยะ</p> <p>9. การให้การทักทาย ยิ้ม กล่าวขอบคุณ ขอโทษ</p> <p>10. การยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี</p>	<p>4. การเก็บของเล่นของใช้ของตนเอง</p> <p>5. การเข้าแถวตามลำดับรับรอง</p> <p>6. การนำวัสดุเหลือใช้มาสร้างชิ้นงาน</p> <p>7. การใช้ผ้า และสิ่งของอย่างประหยัด เช่น ดินสอ สี กาว กระดาษสี ฯลฯ</p> <p>8. การรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น ดูแลรักษาความสะอาดห้องเรียน รดน้ำต้นไม้เก็บขยะ</p> <p>9. การให้การทักทาย ยิ้ม กล่าวขอบคุณ ขอโทษ</p> <p>10. การยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี</p>	<p>4. การเก็บของเล่นของใช้ของตนเอง</p> <p>5. การเข้าแถวตามลำดับรับรอง</p> <p>6. การนำวัสดุเหลือใช้มาสร้างชิ้นงาน</p> <p>7. การใช้ผ้า และสิ่งของอย่างประหยัด เช่น ดินสอ สี กาว กระดาษสี ฯลฯ</p> <p>8. การรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น ดูแลรักษาความสะอาดห้องเรียน รดน้ำต้นไม้เก็บขยะ</p> <p>9. การให้การทักทาย ยิ้ม กล่าวขอบคุณ ขอโทษ</p> <p>10. การยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี</p>
3.2.4 กิจกรรมพัฒนาด้านสติปัญญา	<p>1. สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ</p> <p>2. อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกล่าวตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบข้อความ</p> <p>3. มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐาน</p> <p>4. การเรียนรู้ พหุปัญญา 2 ปัญญา ด้านตรรกะ-คณิตศาสตร์</p> <p>5. มีความสามารถในการคิดรวบยอด</p>	<p>1. สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ</p> <p>2. อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกล่าวตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบข้อความ</p> <p>3. มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐาน</p> <p>4. การเรียนรู้ พหุปัญญา 2 ปัญญา ด้านตรรกะ-คณิตศาสตร์</p> <p>5. มีความสามารถในการคิดรวบยอด</p>	<p>1. สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ</p> <p>2. อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกล่าวตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบข้อความ</p> <p>3. มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐาน</p> <p>4. การเรียนรู้ พหุปัญญา 2 ปัญญา ด้านตรรกะ-คณิตศาสตร์</p> <p>5. มีความสามารถในการคิดรวบยอด</p>	<p>1. สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ</p> <p>2. อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกล่าวตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบข้อความ</p> <p>3. มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐาน</p> <p>4. การเรียนรู้ พหุปัญญา 2 ปัญญา ด้านตรรกะ-คณิตศาสตร์</p> <p>5. มีความสามารถในการคิดรวบยอด</p>

รูปแบบ	(Best Practice)			สรุปผล
	1. โรงเรียนวัดอมรินทร์พราราม จังหวัดกรุงเทพมหานคร	2. โรงเรียนวิจิตรศึกษา จังหวัดพิจิตร	3. โรงเรียนอนุบาลเทศบาล 4 บ้านบุญปัด จังหวัดเลย	
	<p>1. ความสำเร็จในการคิดเชิงเหตุผล</p> <p>2. ความสำเร็จในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ</p> <p>3. การบอกตำแหน่งทิศทาง</p> <p>4. การสังเกตรูปแบบจากสิ่งต่าง ๆ เช่น ลวดลายบนเสื้อผ้า</p> <p>5. การนับเปรียบเทียบรวมกลุ่ม</p> <p>6. การแยกกลุ่มของจำนวน</p> <p>7. การสังเกตสำรวจหรือทดลองอย่างง่าย ๆ</p>	<p>4. ความสำเร็จในการคิดเชิงเหตุผล</p> <p>5. ความสำเร็จในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ</p> <p>6. การบอกตำแหน่งทิศทาง</p> <p>7. การสังเกตรูปแบบจากสิ่งต่าง ๆ เช่น ลวดลายบนเสื้อผ้า</p> <p>8. การนับเปรียบเทียบรวมกลุ่ม</p> <p>9. การแยกกลุ่มของจำนวน</p> <p>10. การสังเกตสำรวจหรือทดลองอย่างง่าย ๆ</p>	<p>5. ความสำเร็จในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ</p> <p>6. การบอกตำแหน่งทิศทาง</p> <p>7. การสังเกตรูปแบบจากสิ่งต่าง ๆ เช่น ลวดลายบนเสื้อผ้า</p> <p>8. การนับเปรียบเทียบรวมกลุ่ม</p> <p>9. การแยกกลุ่มของจำนวน</p> <p>10. การสังเกตสำรวจหรือทดลองอย่างง่าย ๆ</p>	<p>7. การสังเกตรูปแบบจากสิ่งต่าง ๆ เช่น ลวดลายบนเสื้อผ้า</p> <p>8. การนับเปรียบเทียบรวมกลุ่ม</p> <p>9. การแยกกลุ่มของจำนวน</p> <p>10. การสังเกตสำรวจหรือทดลองอย่างง่าย ๆ</p>
3.3 การประเมินพัฒนาการผู้เรียนที่สะท้อนพัฒนาการอย่างเป็นองค์รวม	<p>1. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ</p> <p>2. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน</p> <p>3. ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน</p> <p>4. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี</p> <p>5. ใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย</p>	<p>1. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ</p> <p>2. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน</p> <p>3. ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน</p> <p>4. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี</p> <p>5. ใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย</p>	<p>1. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ</p> <p>2. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน</p> <p>3. ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน</p> <p>4. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี</p> <p>5. ใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย</p>	<p>1. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ</p> <p>2. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน</p> <p>3. ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงประจำวัน</p> <p>4. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี</p> <p>5. ใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย</p>

4. องค์ประกอบด้านประสิทธิภาพพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

รูปแบบ	(Best Practice)			สรุปผล
	1. โรงเรียนวัดอมรินพาราม จังหวัดกรุงเทพมหานคร	2. โรงเรียนวัดจิตติศึกษา จังหวัดพิจิตร	3. โรงเรียนอนุบาลเทศบาล 4 บ้านภูบ่อบิด จังหวัดเลย	
4.1 ประสิทธิภาพ การพัฒนา การเรียนรู้ ของนักเรียน อย่างเป็น องค์รวม	<p>1. บรรลุตามจุดมุ่งหมายและมาตรฐานที่สถานศึกษาที่กำหนดไว้ เช่น</p> <p>1.1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี</p> <p>1.2 สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจดีงาม</p> <p>1.3 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข</p> <p>1.4 มีทักษะการคิด การใช้ภาษา สื่อสาร และการแสวงหาความรู้ ได้เหมาะสมกับวัย</p> <p>2. ผลของการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>3. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างทักษะอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>4. พฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบของทักษะการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม</p>	<p>1. บรรลุตามจุดมุ่งหมายและมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดไว้ เช่น</p> <p>1.1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี</p> <p>1.2 สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจดีงาม</p> <p>1.3 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข</p> <p>1.4 มีทักษะการคิด การใช้ภาษา สื่อสาร และการแสวงหาความรู้ ได้เหมาะสมกับวัย</p> <p>2. ผลของการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>3. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างทักษะอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>4. พฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบของทักษะการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม</p>	<p>1. บรรลุตามจุดมุ่งหมายและมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดไว้ เช่น</p> <p>1.1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี</p> <p>1.2 สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจดีงาม</p> <p>1.3. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>1.4. มีทักษะการคิด การใช้ภาษา สื่อสาร และการแสวงหาความรู้ ได้เหมาะสมกับวัย</p> <p>2. ผลของการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>3. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างทักษะอย่างเป็นองค์รวม</p> <p>4. พฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบของทักษะการเรียนรู้</p> <p>5. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม</p>	

รูปแบบ	(Best Practice)			สรุปผล
	1. โรงเรียนวัดอมรินทร์พารากม จังหวัดกรุงเทพมหานคร	2. โรงเรียนวิจิตรศึกษา จังหวัดพิจิตร	3. โรงเรียนอนุบาลเทศบาล 4 บ้านบุญบ่อปิด จังหวัดเลย	
4.1.1 ด้าน ร่างกาย เจริญเติบโต ตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัย ที่ดี	5. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การทำกิจกรรม ตามแนวคิดทฤษฎีปัญญา	5. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การทำกิจกรรม ตามแนวคิดทฤษฎีปัญญา	5. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การทำกิจกรรม ตามแนวคิดทฤษฎีปัญญา	1. กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องได้ 2. รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ด้วยมือทั้งสอง 3. เดินขึ้น-ลงบันไดสลับเท้าได้อย่างคล่องแคล่ว 4. เขียนรูปร่างเหลี่ยมตามแบบได้ 5. ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งที่กำหนด 6. ใช้กลัมน้อยเล็กได้ดี เช่น ตัดกระดาษ ผูกเชือก รองเท้า ฯลฯ 7. ยึดตัว คล่องแคล่ว
4.1.2 ด้าน สุขภาพจิตดี สุนทรีย์ภาพ มีคุณธรรม จรรยาบรรณ และจิตใจ	1. กระโดดขาเดียวไปข้างหน้า อย่างต่อเนื่องได้ 2. รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ ด้วยมือทั้งสอง 3. เดินขึ้น-ลงบันไดสลับเท้าได้ อย่างคล่องแคล่ว 4. เขียนรูปร่างเหลี่ยมตามแบบได้ 5. ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้ง ที่กำหนด 6. ใช้กลัมน้อยเล็กได้ดี เช่น ตัดกระดาษ ผูกเชือกรองเท้า ฯลฯ 7. ยึดตัว คล่องแคล่ว	1. กระโดดขาเดียวไปข้างหน้า อย่างต่อเนื่องได้ 2. รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ ด้วยมือทั้งสอง 3. เดินขึ้น-ลงบันไดสลับเท้าได้ อย่างคล่องแคล่ว 4. เขียนรูปร่างเหลี่ยมตามแบบได้ 5. ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้ง ที่กำหนด 6. ใช้กลัมน้อยเล็กได้ดี เช่น ตัดกระดาษ ผูกเชือกรองเท้า ฯลฯ 7. ยึดตัว คล่องแคล่ว	1. กระโดดขาเดียวไปข้างหน้า อย่างต่อเนื่องได้ 2. รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ ด้วยมือทั้งสอง 3. เดินขึ้น-ลงบันไดสลับเท้าได้ อย่างคล่องแคล่ว 4. เขียนรูปร่างเหลี่ยมตามแบบได้ 5. ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้ง ที่กำหนด 6. ใช้กลัมน้อยเล็กได้ดี เช่น ตัดกระดาษ ผูกเชือกรองเท้า ฯลฯ 7. ยึดตัว คล่องแคล่ว	1. แสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม 2. ซินชมความสวยงาม ผลงานของตนเองและผู้อื่น 3. ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง 4. พัฒนาการด้านสังคม

รูปแบบ	(Best Practice)			สรุปผล
	1. โรงเรียนวัดอมรินทร์พาราม จังหวัดกรุงเทพมหานคร	2. โรงเรียนวิจิตรศึกษา จังหวัดพิจิตร	3. โรงเรียนอนุบาลเทศบาล 4 บ้านบุปผาเปิด จังหวัดเลย	
ที่ติดตาม	<p>5. ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง</p> <p>6. เล่นหรือทำงานโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้</p> <p>7. พบผู้ใหญ่ รู้จักไหว้ ทำความเคารพ</p> <p>8. รู้จักขอขอบคุณ เมื่อรับของจากผู้ใหญ่</p> <p>9. รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย</p>	<p>5. ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง</p> <p>6. เล่นหรือทำงานโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้</p> <p>7. พบผู้ใหญ่ รู้จักไหว้ ทำความเคารพ</p> <p>8. รู้จักขอขอบคุณ เมื่อรับของจากผู้ใหญ่</p> <p>9. รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย</p>	<p>5. ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง</p> <p>6. เล่นหรือทำงานโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้</p> <p>7. พบผู้ใหญ่ รู้จักไหว้ ทำความเคารพ</p> <p>8. รู้จักขอขอบคุณ เมื่อรับของจากผู้ใหญ่</p> <p>9. รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย</p>	<p>7. พบผู้ใหญ่ รู้จักไหว้ ทำความเคารพ</p> <p>8. รู้จักขอขอบคุณ เมื่อรับของจากผู้ใหญ่</p> <p>9. รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย</p>
4.1.3 ด้าน มีทักษะชีวิต สามารถ อยู่ร่วมกับ ผู้อื่นได้	<p>1. ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง</p> <p>2. เล่นหรือทำงานโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้</p> <p>3. พบผู้ใหญ่ รู้จักไหว้ ทำความเคารพ</p> <p>4. รู้จักขอขอบคุณ เมื่อรับของจากผู้ใหญ่</p> <p>5. รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>แต่งตัวได้ด้วยตนเอง ไปห้องส้วมได้เอง</p> <p>6. เล่นร่วมกับคนอื่นได้</p> <p>7. รอคอยตามลำดับก่อน-หลัง</p> <p>8. แบ่งของให้คนอื่น</p> <p>9. เก็บของเล่นเข้าที่ได้</p>	<p>1. ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง</p> <p>2. เล่นหรือทำงานโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้</p> <p>3. พบผู้ใหญ่ รู้จักไหว้ ทำความเคารพ</p> <p>4. รู้จักขอขอบคุณ เมื่อรับของจากผู้ใหญ่</p> <p>5. รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>แต่งตัวได้ด้วยตนเอง ไปห้องส้วมได้เอง</p> <p>6. เล่นร่วมกับคนอื่นได้</p> <p>7. รอคอยตามลำดับก่อน-หลัง</p> <p>8. แบ่งของให้คนอื่น</p> <p>9. เก็บของเล่นเข้าที่ได้</p>	<p>1. ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง</p> <p>2. เล่นหรือทำงานโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้</p> <p>3. พบผู้ใหญ่ รู้จักไหว้ ทำความเคารพ</p> <p>4. รู้จักขอขอบคุณ เมื่อรับของจากผู้ใหญ่</p> <p>5. รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>แต่งตัวได้ด้วยตนเอง ไปห้องส้วมได้เอง</p> <p>6. เล่นร่วมกับคนอื่นได้</p> <p>7. รอคอยตามลำดับก่อน-หลัง</p> <p>8. แบ่งของให้คนอื่น</p> <p>9. เก็บของเล่นเข้าที่ได้</p>	<p>1. ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง</p> <p>2. เล่นหรือทำงานโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้</p> <p>3. พบผู้ใหญ่ รู้จักไหว้ ทำความเคารพ</p> <p>4. รู้จักขอขอบคุณ เมื่อรับของจากผู้ใหญ่</p> <p>5. รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>แต่งตัวได้ด้วยตนเอง ไปห้องส้วมได้เอง</p> <p>6. เล่นร่วมกับคนอื่นได้</p> <p>7. รอคอยตามลำดับก่อน-หลัง</p> <p>8. แบ่งของให้คนอื่น</p> <p>9. เก็บของเล่นเข้าที่ได้</p>
4.1.4 ด้าน มีทักษะการคิด การใช้ภาษา สื่อสาร	<p>1. จำแนกสิ่งต่าง ๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้</p> <p>2. บอกชื่อและนามสกุลของตนเองได้</p> <p>3. พยายามแก้ปัญหาด้วยตนเอง</p>	<p>1. จำแนกสิ่งต่าง ๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้</p> <p>2. บอกชื่อและนามสกุลของตนเองได้</p> <p>3. พยายามแก้ปัญหาด้วยตนเอง</p>	<p>1. จำแนกสิ่งต่าง ๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้</p> <p>2. บอกชื่อและนามสกุลของตนเองได้</p> <p>3. พยายามแก้ปัญหาด้วยตนเอง</p>	<p>1. จำแนกสิ่งต่าง ๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้</p> <p>2. บอกชื่อและนามสกุลของตนเองได้</p> <p>3. พยายามแก้ปัญหาด้วยตนเองหลังจากรับคำชี้แนะ</p>

รูปแบบ	(Best Practice)			สรุปผล
	1. โรงเรียนวัดอมรินทร์พาราม จังหวัดกรุงเทพมหานคร	2. โรงเรียนวิจิตรศึกษา จังหวัดพิจิตร	3. โรงเรียนอนุบาลเทศบาล 4 บ้านบุญบ่อปิด จังหวัดเลย	
เหมาะสมกับวัย	<p>หลังจากได้รับคำชี้แนะ</p> <p>4. สนทนาโต้ตอบ/เล่าเรื่องเป็น ประโยคอย่างต่อเนื่อง</p> <p>5. สร้างผลงานตามความคิดของ ตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น</p> <p>6. รู้จักใช้คำถาม “ทำไม”</p> <p>7. บอกความแตกต่างของกลิน สี เสียง รส รูปร่างจำแนกและจัดหมวดหมู่ สิ่งของได้</p> <p>7. บอกชื่อ นามสกุล และอายุ ของตนเองได้</p> <p>8. พยายามทราวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง</p> <p>9. สนทนาโต้ตอบ/เล่าเป็นเรื่องราวได้</p> <p>10. สร้างผลงานตามความคิดของ ตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้นและ แปลกใหม่</p> <p>11. การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล</p> <p>12. เริ่มเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม</p>	<p>หลังจากได้รับคำชี้แนะ</p> <p>4. สนทนาโต้ตอบ/เล่าเรื่องเป็น ประโยคอย่างต่อเนื่อง</p> <p>5. สร้างผลงานตามความคิดของ ตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น</p> <p>6. รู้จักใช้คำถาม “ทำไม”</p> <p>7. บอกความแตกต่างของกลิน สี เสียง รส รูปร่างจำแนกและจัดหมวดหมู่ สิ่งของได้</p> <p>7. บอกชื่อ นามสกุล และอายุของ ตนเองได้</p> <p>8. พยายามทราวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง</p> <p>9. สนทนาโต้ตอบ/เล่าเป็นเรื่องราวได้</p> <p>10. สร้างผลงานตามความคิดของ ตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้นและ แปลกใหม่</p> <p>11. การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล</p> <p>12. เริ่มเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม</p>	<p>4. สนทนาโต้ตอบ/เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง</p> <p>5. สร้างผลงานตามความคิดของตนเอง โดยมี รายละเอียดเพิ่มขึ้น</p> <p>6. รู้จักใช้คำถาม “ทำไม”</p> <p>7. บอกความแตกต่างของกลิน สี เสียง รส รูปร่าง จำแนกและจัดหมวดหมู่สิ่งของได้</p> <p>7. บอกชื่อ นามสกุล และอายุของตนเองได้</p> <p>8. พยายามทราวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง</p> <p>9. สนทนาโต้ตอบ/เล่าเป็นเรื่องราวได้</p> <p>10. สร้างผลงานตามความคิดของตนเอง โดยมี รายละเอียดเพิ่มขึ้นและแปลกใหม่</p> <p>11. การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล</p> <p>12. เริ่มเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม</p>	

